

MAGYAR ÁLLAMVASUTAK ZRT.**F. 2. sz.
FORGALMI UTASÍTÁS**

Hatálybalépés időpontja:

200..hó.....nap.

Törölt: (Az 1. és 2. sz. módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva.)¶

JÓVÁHAGYTA A NEMZETI KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG
(85/6/2007.SZ. ALATT)

F.2.sz. Forgalmi Utasítás

Kiadja a MÁV ZRt. Pályavasúti Üzletág Forgalmi Főosztály

PÓTLÉKOK ÉS MÓDOSÍTÁSOK ELŐJEGYZÉSE

[illegible]

[illegible]

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	16
1.1. AZ UTASÍTÁS HATÁLYA, TARTALMA, KIEGÉSZÍTŐI, KEZELÉSE, ÉS RENDELKEZÉSEINEK ÉRTELMEZÉSE	16
<i>Az utasítás hatálya</i>	<i>16</i>
<i>Az utasítás tartalma.....</i>	<i>16</i>
<i>Kiegészítő utasítások, segédkönyvek.....</i>	<i>16</i>
<i>Végrehajtási utasítások</i>	<i>16</i>
<i>Az utasítások kezelése</i>	<i>17</i>
<i>Az utasítások kéznél tartása.....</i>	<i>18</i>
<i>Az utasítások rendelkezéseinek értelmezése.....</i>	<i>18</i>
1.2. FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK AZ UTASÍTÁS RENDELKEZÉSEINEK HELYES ÉRTELMEZÉSE SZEMPONTJÁBÓL.....	18
1.2.1. Állomás (pályaudvar)	18
1.2.2. Állomás területe	19
1.2.3. Állomásfőnök	19
1.2.4. Állomáskezelő	19
1.2.5. Állomásközi távbeszélő	19
1.2.6. Állomási személyzet	19
1.2.7. Anyavágány (Líravágány).....	20
1.2.8. Átmenő fővágány.....	20
1.2.9. Átszelési kitérő.....	20
1.2.10. Biztosítóberendezési kikapcsolás	20
1.2.11. Biztosított szolgálati hely.....	20
1.2.12. Csatlakozó állomás	21
1.2.13. Csomóponti kiszolgáló vonat	21
1.2.14. Csökkentett üzemvitel	21
1.2.15. Deltavágány.....	21
1.2.16. Egyszerű kitérő.....	21
1.2.17. Elágazó állomás.....	21
1.2.18. Elegy	21
1.2.19. Ellenmenet- és utolérést kizáró berendezés	21
1.2.20. Elsodrasi határ.....	22
1.2.21. Emelt peron	22
1.2.22. Eseménykönyv, Eseménylap	22
1.2.23. Éberségellenőrző (éberségi) berendezés	22
1.2.24. Fejállomás	22
1.2.25. Felügyeleti hatóság.....	22
1.2.26. Felügyeleti szolgálat	22
1.2.27. Feszültségmentesítés	22
1.2.28. Féksaru.....	22
1.2.29. Felhatalmazás	23
1.2.30. Forgalmi kitérő	23
1.2.31. Forgalmi szolgálat	23
1.2.32. Forgalmi szolgálattelvő	23
1.2.33. Forgalmi vonalirányító.....	24
1.2.34. Fővágány	24
1.2.35. Hangrögzítő berendezés	24
1.2.36. Helyes és helytelen vágány.....	24
1.2.37. Helyi forgalmi távbeszélő.....	24
1.2.38. Hidegen továbbított mozdony.....	25
1.2.39. Hordozható rádió	25
1.2.40. Ikermotorokcsi.....	25
1.2.41. Ingavonat	25
1.2.42. INTENDON vagy azzal azonos biztonságot nyújtó éberségi berendezés	25
1.2.43. Jegyvizsgáló	25
1.2.44. Jelenlétes forgalmi szolgálattelvő.....	26
1.2.45. Jelzőőr.....	26
1.2.46. Jobb és bal vágány	26
1.2.47. Kezdőpont, végpont	26

1.2.48. Kínálati menetrend.....	26
1.2.49. Kitérő (továbbiakban forgalmi szempontból: váltó).....	26
1.2.50. Kocsimester (forgalmi).....	26
1.2.51. Kocsirendező.....	26
1.2.52. Középállomás.....	26
1.2.53. Központi forgalomellenőrző szolgálat (KÖFE).....	27
1.2.54. Központi forgalomirányító szolgálat (KÖFI).....	27
1.2.55. Különvonat.....	27
1.2.56. Külső forgalmi szolgálattelvő.....	27
1.2.57. A mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozó.....	27
1.2.58. Megállóhely.....	27
1.2.59. Megálló-rakodóhely.....	27
1.2.60. Mellékvágány.....	28
1.2.61. Mentésítő vonat.....	28
1.2.62. Mobil telefon.....	28
1.2.63. Motorkocsi.....	28
1.2.64. Motorvonat.....	28
1.2.65. Mozdony (vontatójármű).....	28
1.2.66. Mozdonyrádió.....	28
1.2.67. Mozdony személyzet.....	28
1.2.68. Mozdonyvezető.....	28
1.2.69. Nem biztosított szolgálati hely.....	29
1.2.70. Nyílt vonal (pálya).....	29
1.2.71. Nyomtávolság.....	29
1.2.72. Operatív vonat.....	29
1.2.73. Osztott munkaidő.....	29
1.2.74. Pályaelágazás.....	29
1.2.75. Pályaelágazásnak minősülő sajátcélu vasúti pályahálózat-kiágazás.....	29
1.2.76. Pályasebesség.....	29
1.2.77. Pályaszemélyzet.....	30
1.2.78. Pályaszintű vágánykeresztelés.....	30
1.2.79. Pályatelefon.....	30
1.2.80. Pilóta.....	30
1.2.81. Rakodóhely.....	30
1.2.82. Rakszelvény.....	30
1.2.83. Rendelkezési szakasz.....	30
1.2.84. Rendelkező állomás.....	30
1.2.85. Rendes (kijelölt) vonat.....	31
1.2.86. Rendezőpályaudvar.....	31
1.2.87. Rendkívüli áthaladás.....	31
1.2.88. Rendkívüli esemény.....	31
1.2.89. Rendkívüli vonat.....	31
1.2.90. Rögzítő saru.....	31
1.2.91. Rugós váltó.....	32
1.2.92. Sajátcélu vasúti pályahálózat.....	32
1.2.93. Sajátcélu vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonat.....	32
1.2.94. Szállítmánykísérő.....	32
1.2.95. Személyszállító vonat.....	32
1.2.96. Szigetperon.....	32
1.2.97. Szolgálati többség.....	33
1.2.98. Szolgálati főnök.....	33
1.2.99. Szolgálati hely.....	33
1.2.100. Szolgálati vonat.....	33
1.2.101. Technológiai szünet.....	33
1.2.102. Tehervonat.....	33
1.2.103. Téfőnök.....	33
1.2.104. Térközbiztosító berendezés.....	33
1.2.105. Térközör.....	34
1.2.106. Tolatás.....	34
1.2.107. Tolatásvezető.....	34
1.2.108. Tolatás személyzet.....	34
1.2.109. Tolómozdonnyal közlekedő vonat.....	34

1.2.110. Tolt vonat	34
1.2.111. Utasítást adó hangszórós távbeszélő.....	34
1.2.112. Utasperon	34
1.2.113. Útsorompókezelő	35
1.2.114. Ügyeleti szolgálat	35
1.2.115. Ürszelvény.....	35
1.2.116. Üzemszünet	35
1.2.117. Vágányfonódás	35
1.2.118. Vágányút	35
1.2.119. Vágányzár.....	35
1.2.120. Váltókezelő	36
1.2.121. Vegyesvonat	36
1.2.122. Vezető jegyvizsgáló	36
1.2.123. Vezető váltókezelő.....	36
1.2.124. Vezérlőkocsi	37
1.2.125. Védőváltó	37
1.2.126. Vonali kocsirendező.....	37
1.2.127. Vonali távbeszélő.....	37
1.2.128. Vonali tolatásvezető.....	37
1.2.129. Vonat.....	37
1.2.130. Vonathossz megállapítása	38
1.2.131. Vonatjelentő dolgozó	38
1.2.132. Vonatjelentőőr	38
1.2.133. Vonatjelentő távbeszélő	38
1.2.134. Vonatkezelő-levelező, kirakó	38
1.2.135. Vonatkísérő személyzet.....	38
1.2.136. Vonatszemélyzet	38
1.2.137. Vonattalálkozás	38
1.2.138. Vontatási telep.....	39
1.2.139. Az utasítás szövegében előforduló kifejezések:.....	39
1.3. AZ ÖNÁLLÓ SZOLGÁLATVÉGZÉS FELTÉTELEI	39
<i>Beosztás önálló szolgálattételre.....</i>	39
<i>Vizsgakötelezettség.....</i>	40
<i>Vizsga a távközlő és a biztosítóberendezés kezeléséből</i>	40
<i>Vizsga a villamosított vonalakra.....</i>	41
<i>Az utasítás ismerete, vizsgák újabb letétele</i>	41
<i>Önképzés.....</i>	41
1.4. SZOLGÁLATI MAGATARTÁS	41
<i>Felelősség</i>	41
<i>Magatartás a vágányok között.....</i>	42
<i>Idegen személyek tartózkodása vasúti területen.....</i>	43
<i>Az egy személy által kiszolgált mozdony vezetőjének cselekvőképtelensége</i>	44
<i>Biztonság munkavégzésre alkalmas állapot.....</i>	44
<i>Munkahely elhagyása.....</i>	44
<i>Rendelkezések adása és végrehajtása</i>	44
<i>Munkavégzés rendkívüli helyzetben.....</i>	45
<i>Parancskönyv.....</i>	45
<i>Egyenruha, szolgálati jelvény viselése.....</i>	45
<i>Dohányzás, nyílt láng használata</i>	45
<i>Jelentkezés szolgálattételre</i>	46
<i>Állomásbejárás</i>	46
<i>Szolgáltatadás-átvétel folytatólagos szolgálat esetén.....</i>	47
<i>Szolgáltatadás-átvétel szolgálat megszakítás, szolgálat szünetelés esetén.....</i>	48
<i>Ellenőrzési kötelezettség</i>	49
<i>Közlemények nyugtázása, előjegyzése</i>	50
1.5. LÉTESÍTMÉNYEK, BERENDEZÉSEK.....	50
<i>Létesítmények, berendezések jelölése</i>	50
<i>Hibaelőjegyzési könyv.....</i>	51
<i>Ólomlevétel és a számlálókészülék kezelésének ellenőrzése</i>	51

Világítás, lámpagondozás	52
Szolgálati órák	52

2. VÁLTÓK, VÁLTÓ-ÉS VÁGÁNYÚTELLENŐRZÉS 54

2.1. A VÁLTÓK ALKATRÉSZEI	54
Az alkatrészek felsorolása.....	54
Tősinék és csúcssínék	54
A csúcssínék szabványos állása	54
Feles állás.....	54
Gyökkötések	54
Sínszékek, csúcssínemelő szerkezetek.....	54
Összekötő rudak	55
Csúcssínrögzítő szerkezetek.....	55
Állítószervezetek.....	55
Váltójelző	55
2.2. A VÁLTÓK CSOPORTOSÍTÁSA FORGALOMBIZTONSÁGI SZEMPONTBÓL	55
Csoportosítás	55
Lezárható és le nem zárható váltók.....	55
Biztosított és nem biztosított váltók.....	55
2.3. VÁLTÓKÖRZETEK KIJELELÉSE, ÖRZÉSE	56
2.4. SEBESSÉG A VÁLTÓKON.....	56
2.5. VÁLTÓGONDOZÁS	56
2.6. A VÁLTÓK SZABVÁNYOS ÁLLÁSA	57
Szabványos állás	57
A szabványos állás közlése	58
2.7. A VÁGÁNYÚT BEÁLLÍTÁSA ÉS ELLENŐRZÉSE.....	58
Utasítás a vonat vágányútjának beállítására	58
Az utasítás kiadásának időpontja.....	59
Teendők a vágányút beállításának elrendelése után.....	59
A vágányút ellenőrzése.....	59
Teendők a szabad vágányút biztosítására	60
2.8. A VÁLTÓK HASZNÁLHATÓSÁGÁNAK ELLENŐRZÉSE FORGALMI SZEMPONTBÓL	61
A használhatóság forgalmi feltételei.....	61
A használhatóság ellenőrzése	62
A használhatóság ellenőrzése szolgálat a átvételekor és ellenőrzések alkalmával	62
A használhatóság ellenőrzése váltóállítás közben	62
A használhatóság ellenőrzése a vágányút beállításakor	63
A használhatóság ellenőrzése állandóan zárva tartott váltóknál	63
2.9. A VÁLTÓK ÁLLÍTÁSA.....	63
Váltóállítás vonat részére	63
Váltóállítás tolatás részére	64
A váltóállítás ideje	64
Váltófelvágás.....	64
2.10. A VÁLTÓK LEZÁRÁSA, FELNYITÁSA ÉS FELOLDÁSA. LEZÁRÁSI TÁBLÁZAT. ELZÁRÁSI TÁBLÁZAT	65
Alapszabályok	65
A váltók lezárása a vonatok részére.....	65
Állandóan zárva tartandó váltók.....	66
Lezárási táblázat. Elzárási táblázat.....	66
2.11. A VÁLTÓZÁRKULCSOK ÉS VÉDELMI BERENDEZÉSEK ZÁRKULCSAINAK MEGJELÖLÉSE ÉS KEZELÉSE	67
Megjelölés.....	67
A kezelés általános szabályai.....	67
Állomási váltózárlatcsok és védelmi berendezések zárlatcsainak kezelése	68
Nyíltvonalai váltózárlatcsok és védelmi berendezések zárlatcsainak kezelése.....	68
Más váltózárlatcsok és védelmi berendezések kulcsainak kezelése	69

Váltózár-és védelmi berendezés másodkulcsok	69
2.12. VÁLTÓELLENŐRZÉS (MEGGYŐZŐDÉS A VÁLTÓK HELYES ÁLLÁSÁRÓL)	69
Alapszabály.....	69
Váltóellenőrzés központi állítású váltóknál.....	70
Váltóellenőrzés helyszíni állítású központból reteszeltetett váltóknál	70
Váltóellenőrzés váltózáras váltóknál	71
Váltóellenőrzés helyszíni állítású le nem zárt váltóknál	73
2.13. JELENTÉS A VÁGÁNYÚT BEÁLLÍTÁSÁRÓL.....	73
A jelentés ideje és módja.....	73
3. ÚTSOROMPÓK, ÚTSOROMPÓK KEZELÉSE	75
Az útsorompó kezelés általános szabályai.....	75
A sorompókezelők és a jelzőőrök értesítése az indítandó vonatról	76
Az útsorompók lezárása, felnyitása.....	76
Eljárás a fénytorompó zavarjelzése, valamint visszajelző fényeinek hibája esetén.....	77
A fénytorompó használhatatlanságának esetei	78
Eljárás a nyíltvonali fénytorompó használhatatlansága esetén.....	78
Eljárás az állomási fénytorompó használhatatlansága esetén.....	80
A fénytorompó berendezés kikapcsolása.....	80
Eljárás teljes sorompó használhatatlansága esetén	80
Intézkedés az útsorompó használhatatlanságának elhárítására, jelzőőrök kirendelésére.....	81
Jelzőőr (jelzőőrök) alkalmazása	82
Eljárás ha az értekezés lehetetlen.....	83
Eljárás a Vasúti átjáró kezdete-jelző, illetve az Útátjárójelző hiánya esetén.....	83
4. TOLATÓSZOLGÁLAT.....	85
4.1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	85
Alapszabályok.....	85
A tolatás engedélyezése.....	85
Értesítés a tolatás engedélyezéséről	86
Tolatás megszüntetése és folytatása.....	87
Tolatásvezető kijelölése.....	88
A tolatásvezető teendői.....	89
A tolatásban résztvevők kötelességei	90
Fővágányok felhasználása tolatásra	91
Tolatás a nyílt vonal felé.....	91
Egyidejű tolatások.....	92
Átállítás, összetolás	92
Tolatás személyek felé és át nem tekinthető vágányra.....	93
Tolatás fokozott gonddal tolatandó járművekkel.....	93
Tolatás engedélyezése javító-, tisztító-, mosó stb. vágányon, továbbá olyan fővágányon, ahol javítási, tisztítási stb. munkát végeznek.....	94
Tolatás mérlegvágányokon.....	95
Tolatás útátjárón át.....	95
Mozdonyok mozgásának szabályozása.....	95
A tolatóvágányút beállításának közlése	96
A mozdony megindítása.....	97
Tolatási sebesség.....	97
Fékezési módok tolatás közben.....	97
Fékezés kézfékekkel	98
Fékezés légfékekkel.....	98
Féksaru alkalmazása.....	98
4.2. TOLATÁS EMBERI ERŐVEL	99
4.3. TOLATÁS MOZDONNYAL	99
A mozdonyok helyzete, mennyisége.....	99
A mozdonyszemélyzet jelenléte	100

Tolatás ingavonattal.....	100
Tolatás szalasztással.....	100
Szalasztható kocsik mennyisége.....	100
Középütközős jármű szalasztása, gurítása, illetve csurgatása	101
Szalasztás csonkavágányra	101
4.4. VONATVÉDELEM TOLATÁS KÖZBEN	101
Alapszabály	101
Tolatás megszüntetése a nyílt vonalon	102
Érkező vonat közeledésekor az állomás bejáratí végén végezhető tolatás.....	102
Vonat behaladása közben az állomás túlsó végén végezhető tolatások	103
Tolatás a vágányúttól jobbra, illetve balra fekvő vágányokon a vágányút érintése nélkül....	105
Vonatvédelem szalasztás, csurgatás és gurítás közben	107
5. VÉDEKEZÉS A JÁRMŰMEGFUTAMODÁSOK ELLEN.....	108
5.1. VÉDEKEZÉS A TOLATÁS BEFEJEZÉSE UTÁN, TOVÁBBÁ VÉGÁLLOMÁSRA VAGY FELOSZLATÓ	
ÁLLOMÁSRA ÉRKEZETT VONATOKNÁL.	108
5.2. ELJÁRÁS VONATSZAKADÁS ALKALMÁVAL	112
5.3. A MEGFUTAMODOTT JÁRMŰVEK MEGÁLLÍTÁSA	113
5.4. FELELŐSSÉG A MEGFUTAMODÁS ELLENI BIZTOSÍTÁSÉRT	115
6. KOCSI- ÉS VONATVIZSGÁLAT.....	117
Vizsgálati jel	117
Műszaki kocsi vizsgálat	117
Vonatkísérő személyzet teendői.....	117
Vizsgálat vonatfelvételkor.....	117
Tengelyterhelés figyelembe vétele	118
Utaló, sérülési bárcák és azok jelentése.....	118
7. JÁRMŰKAPCSOLÁSOK	119
Kapcsolókészülékek.....	119
Kapcsolás középütközős önműködő kapcsolókészülékkel.....	119
Kapcsolás csavarkapocscsal	119
Kapcsolás merev kapcsolórúddal.....	123
Kapcsolás a rakománnyal.....	123
Szükségkapcsolás	124
Kapcsolás segély-vonókészülékkel	124
Hóéke kapcsolása.....	124
Más alkatrészek kapcsolása.....	124
Kapcsolásra kötelezett dolgozók.....	125
Mozdonyok kapcsolásának ellenőrzése	126
8. A MOZDONYOK MENNYISÉGE, ALKALMAZÁSA ÉS SEBESSÉGE	127
A mozdonyok mennyisége	127
A mozdonyok alkalmazása	127
A mozdonyok sebessége	128
9. A VONATOK TERHELÉSE	129
Rendes vonatterhelés.....	129
Műszaki Táblázatok szerinti terhelés	129
A vonókészülék teherbíró képessége	129
Az elegytömeg megállapítása.....	130
Kerekítés	131
Elegytömeg és vonatterhelés összehasonlítása	131
A sebesség figyelembevétele	131
10. A VONATOK HOSSZA.....	132

Általánosan engedélyezett vonathossz	132
Túlhosszú vonatok	132
A vonathossz megállapítása féktechnikai szempontból.....	132
A vonathossz megállapítása forgalmi szempontból	133
A vonathossz közlése	133
11. A VONATOK ÖSSZEÁLLÍTÁSA.....	134
Általános rendelkezések	134
Általános besorozási tilalom.....	134
Személyszállító vonatok összeállítása	135
Ingavonatok összeállítása.....	135
Vegyesvonatok összeállítása	135
Eltérés a vonatok előírt összeállításától	135
Tehervonatok összeállítása	135
Poggyázkocsi, poggyász-mellékkocsi, postakocsi, posta-mellékkocsi és villamos vonatfűtőkocsi, besorozása	136
A vonatok első és utolsó fékes kocsija.....	136
Fékes kocsik elosztása a vonatokban	137
Utánfutó (jármű)	137
Robbanásveszélyes, továbbá tűzveszélyes bárcával ellátott kocsik besorozása.....	138
Fertőtlenítendő kocsi besorozása.....	138
Merev kapcsolórúddal vagy rakománnyal összekapcsolt kocsik besorozása.....	138
Kisiklott kocsik besorozása.....	138
Törött hordrugójú kocsik besorozása.....	139
Hőnfutott kocsik besorozása	139
Darukocsi besorozása	139
Hóéke besorozása.....	139
Áruként feladott, saját kerekein futó járművek szállítása	140
Mozdonyok, motorkocsik ikermotorkocsik és szerkocsik besorozása	140
Szállított járművek kísérése műszaki szempontból.....	140
A vasút külön engedélyével fuvarozható rendkívüli küldemények továbbítása.....	141
12. A VONATSEMELYZET HELYE ÉS LÉTSZÁMA A VONATOKON	142
A vonatszemélyzet vezénylése	142
A mozdonyok és a vonatszemélyzet megrendelése, illetőleg lemondása.....	142
A mozdonyon,vezérlőkocsin szolgálatot végzők létszáma	142
Vonatkísérők, továbbá a vonali tolatásvezető, vonali kocsirendező száma a vonatoknál	144
A vonali tolatásvezető helye a vonaton.....	145
A vezető jegyvizsgáló helye a vonaton.....	145
A többi vonatkísérő, illetve vonali tolatócsapat helye a vonatokon	145
Vonatkísérők, továbbá a vonali tolatásvezető, vonali kocsirendező száma és helye tolt vonaton	145
A mozdonyoszemélyzet vonalismerete, pilóta alkalmazása.....	145
13. MENETREND	147
A menetrend szerepe	147
A menetrend fajtái.....	147
Menetrendábra.....	147
Szolgálati menetrendkönyv.....	147
Menetrendjegyzék, Menetidők táblázatos kimutatása.....	148
Hivatalos menetrendkönyv, fali menetrend-hirdetmény	149
Menetrendanyag szétszórása és kezelése.....	149
14. A VONATOK FORGALOMBA HELYEZÉSE, VONATFORGALMI ÉRTESÍTÉSEK. 151	
A rendes vonatok kijelölése	151
A rendes vonatok forgalomba helyezése	151

Rendkívüli vonatok forgalomba helyezése.....	151
Vonatforgalmi értesítések	152
A vonat számának közlése.....	153
A vonat számának megváltoztatása.....	153
15. A VONATKÖZLEKEDÉS LEBONYOLÍTÁSA.....	155
15.1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	155
Közlekedésszabályozó személyek	155
A közlekedésszabályozás rendszere.....	155
Azonos irányú vonatok közlekedése	155
Ellenkező irányú vonatok közlekedése	155
Állomási időköz figyelembevétele	155
Közlekedés több pályán több pályaudvarra	155
A pálya foglalt feliratú tábla alkalmazása	156
A vonatok számozása.....	157
A vonatok fontossági sorrendje.....	157
A vonatok sebessége	157
Az alap és legnagyobb sebesség alkalmazása	158
Figyelési, tájékoztató és értesítési kötelezettség.....	158
15.2. KÉSETT, VALAMINT KORÁBBAN KÖZLEKEDŐ VONATOK KÖZLEKEDÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA.....	160
A menetrend szerű helyzet visszaállítása.....	160
Legkorábbi és legkésőbbi indulási idő.....	160
15.3. KÖVETŐ VONAT INDÍTÁSA ÁLLOMÁSTÁVOLSÁGBAN.....	160
Alapszabály.....	160
Vonatindítás a visszajelentés vétele előtt	161
15.4. KÖVETŐ VONAT INDÍTÁSA TÉRKÖZI KÖZLEKEDÉSRE BERENDEZETT PÁLYÁN.....	162
Térközrendszerek.....	162
Vonatközlekedés önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán.....	162
Vonatközlekedés önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt pályán	164
15.5. KÖVETŐ VONAT INDÍTÁSA IDŐKÖZBEN.....	164
Vonatindítás időközben.....	164
15.6. TÉRKÖZI KÖZLEKEDÉSRE BERENDEZETT PÁLYÁN NYÍLTVONALI RAKODÁST, TOLATÁST, SAJÁTCÉLÚ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KISZOLGÁLÁSÁT VÉGZŐ VONAT INDÍTÁSA	166
Alapszabály.....	166
15.7. KÖVETŐ VONAT INDÍTÁSA TÉRKÖZI KÖZLEKEDÉSRE BERENDEZETT PÁLYÁN ÁLLOMÁSTÁVOLSÁGBAN.....	166
15.8. ENGEDÉLYKÉRÉS, ENGEDÉLYADÁS.....	167
Alapszabály.....	167
Az engedélykérés legkorábbi ideje.....	167
Az engedélykérésre-adásra használható távközlő berendezések	168
Engedélyadás bizonyítása.....	168
Az engedélykérés- és adás szövege	169
A kapott engedély érvénytelenítése	171
Az engedély megtagadása.....	171
Eljárás, ha az értekezés lehetetlen.....	172
15.9. A VONAT SZÁMÁNAK ÉS ELŐRELÁTHATÓ INDULÁSI IDEJÉNEK KÖZLÉSE	173
Alapszabályok	173
A közlemény adásának és nyugtázásának módja	174
A közlemény	174
érvénytelenítése és megismétlése	174
Eljárás, ha nem jelentkezik valamelyik sorompókezelő vagy jelzőőr	175
A mozdonyvezető teendői.....	175
15.10. A VONAT TÉNYLEGES INDULÁSI (ÁTHALADÁSI) IDEJÉNEK KÖZLÉSE	177
15.11. ELŐJELENTÉS	177
15.12. VISSZAJELENTÉS.....	178
Alapszabály.....	178

Visszajelentés adására és nyugtázására jogosult dolgozók.....	178
A visszajelentés ideje.....	179
Meggyőződés a vonat megérkezéséről (elhaladásáról).....	179
A visszajelentés módja.....	179
15.13. A HELYTELEN VÁGÁNY FELHASZNÁLÁSA	181
Nyílt vonalon dolgozók védelme	181
15.14. KÖZLEKEDÉS ÖNMŰKÖDŐ BIZTOSÍTOTT TÉRKÖZJELZŐKKEL FELSZERELT KÉTVÁGÁNYÚ PÁLYA HELYTELEN VÁGÁNYÁN.....	181
15.15. KÖZLEKEDÉS ÖNMŰKÖDŐ BIZTOSÍTOTT TÉRKÖZJELZŐKKEL FEL NEM SZERELT KÉTVÁGÁNYÚ PÁLYA HELYTELEN VÁGÁNYÁN	182
15.16. RENDELKEZÉSEK KÖZLÉSE A VONATSZEMÉLYZETTEL.....	182
Alapszabályok.....	182
Írásbeli rendelkezések kiállítása, kézbesítése és kezelése	184
Az írásbeli rendelkezések tartalmának közlése előszóval	187
Az írásbeli rendelkezések megőrzése	187
15.17. A VONATOK MOZDONYVEZETŐINEK FELHATALMAZÁSA INDÍTÁSRA, ÁTHALADÁSRA	188
A felhatalmazás módjai.....	188
A felhatalmazás alapszabályai.....	189
A vezető jegyvizsgáló, jegyvizsgáló teendői a vonat indulása előtt.....	191
A mozdonyvezető teendői.....	191
Induló, megállás után induló vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazása előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel, valamint vonatindító jelzőeszközzel.....	192
Tolómozdonnyal közlekedő vonatok mozdonyvezetőjének felhatalmazása	193
Induló és bármely okból megállás után induló nem személyszállító vonatok mozdonyvezetőjének felhatalmazása közvetett módon	194
Induló és megállás után induló nem személyszállító vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazása előszóval	194
Menetrend szerint áthaladó vonatok mozdonyvezetőjének felhatalmazása	195
Rendkívüli áthaladás.....	195
Felhatalmazás, ha a kijárat jelző, illetve az ismétlő jelző jelzése nem látható.....	196
Felhatalmazás biztosított szolgálati hely kijárat jelzővel nem rendelkező vágányútján át	196
Korábbi közlekedés.....	197
A korábbi közlekedés egyéb feltételei	197
Várakozás csatlakozó személyszállító vonatokra.....	197
15.18. A VONATOK FOGADÁSA.....	199
Bejárat vágány.....	199
Bejárat irány.....	199
A bejárat irány megváltoztatása.....	199
Vonatfogadás foglalt vágányra.....	200
A megállás helye	201
Vonatfogadás túl hosszú vonatok találkozásakor	202
Menetrend szerint áthaladó vonatok megállítása a szolgálati helyeken.....	203
Tiltott egyidejű menetek	204
Terelési lehetőség mellett lebonyolítható egyidejű menetek.....	205
Terelési lehetőség nélkül, más feltételek mellett lebonyolítható egyidejű menetek	206
Kihaladás érkező vonat vágányútját érintő vagy metsző kijáraton át az érkezési oldalon.....	208
Azonos irányú vonatok bejáratása érintő vagy metsző vágányutakon.....	209
A vonatok fogadása és megfigyelése állomásokon és a nyílt vonalon.....	210
A be-, ki-, át- és elhaladás idejének feljegyzése	213
15.19. KÖZLEKEDÉS TOVÁBBHALADÁST TILTÓ JELZÉST ADÓ FŐJELZŐK MELLETT	213
Eljárás továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelzők esetén	213
Eljárás Megállj-jelzés esetén.....	216
15.20. KÖZLEKEDÉS TOLÓMOZDONNYAL	218
Engedélyezés, alkalmazás.....	218
15.21. MUNKAVONATOK, SEGÉLYVONATOK ÉS 6000 KG-NÁL KÖNNYEBB JÁRMŰVEK KÖZLEKEDÉSÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK	219

Munkavonatok.....	219
Segélymozdonyok, segélyvonatok.....	224
6000 kg-nál könnyebb járművek közlekedtetése önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán.....	226
16. SZOLGÁLAT A VONATOKNÁL.....	228
16.1. TEENDŐK A KIINDULÁSI ÁLLOMÁSON	228
Általános rendelkezések.....	228
16.2. MAGATARTÁS MENET KÖZBEN	228
Általános rendelkezések.....	228
Figyelési kötelezettség.....	229
Eljárás helytelenül álló váltó esetén.....	230
Eljárás Megállj-jelzés meghaladásakor	230
Megállás a nyílt vonalon rendkívüli ok miatt.....	231
Eljárás, ha a vonaton jelzési hiányosság van.....	232
Eljárás, ha a mozdony hangjelzést adó berendezése elromlott	233
Megállás rendkívüli esemény bejelentése végett	233
Eljárás, ha a vonatot a nyílt vonalon veszély fenyegeti.....	233
Eljárás sérült pályarész felfedezésekor.....	234
A megállás okának közlése	236
Visszatolás a nyílt vonalon az indulás megkönnyítése végett.....	236
Visszatolás a mögöttes állomásra	236
Jelzőkezelés tolt vonatok részére	237
16.3. A VONATOK VÉDELME, FEDEZÉSE (VÉDEKEZÉS ÖSSZEÜTKÖZÉS, TOVÁBBÁ UTOLÉRÉS ELLEN)	237
A vonatfogadásra kötelezettek teendői.....	237
A vonatszemélyzet teendői	238
16.4. MAGATARTÁS ÁLLOMÁSON VALÓ TARTÓZKODÁS KÖZBEN. VONATÁTADÁS.....	239
A vonat átadása.....	239
16.5. AZ UTASOK TÁJÉKOZTATÁSA ÉS VÉDELME	239
Tehervonaton utazó kísérők figyelmeztetése.....	241
16.6. UTAZÁS A MOZDONY VEZETŐÁLLÁSÁN, TEHERVONATON, POGGYÁSZKOCsIBAN ÉS SZOLGÁLATI VONATON	242
Utazás mozdonyon.....	242
Utazás tehervonaton és poggyászkocsiban.....	242
A mozdonyon és a poggyászkocsiban utazó személyek száma	243
Utazás szolgálati vonaton.....	243
17. MENETIGAZOLVÁNY, MENETLEVÉL.....	244
A Menetigazolvány rendeltetése	244
A Menetigazolvány fajtái.....	244
A nagy alakú Menetigazolvány mellékletei	244
Menetlevél.....	244
Menetlevél melléklete.....	244
18. LASSÚMENETEK, ÉPÍTÉSI- ÉS FENNTARTÁSI MUNKÁK, VÁGÁNYZÁRAK	245
18.1. LASSÚMENETEK.....	245
Alapszabály	245
Lassúmenet elrendelése	245
Értesítés az előre nem látott ideiglenes lassúmenet elrendeléséről.....	246
Az előre nem látott ideiglenes lassúmenetek nyilvántartása	246
A vonatszemélyzet értesítése	246
A lassan bejárandó pályarészekről történő értesítés	246
18.2. A VONATFORGALMAT NEM ÉRINTŐ, NEM VÁGÁNYZÁR KERETÉBEN AZ ELSODRÁSI HATÁRON KÍVÜL VÉGZETT MUNKÁK.....	249
Nyíltvonalon, alagútban, hídon nem vágányzár keretében az elsodrési határon kívül végzett munkák	249

18.3. A VONATFORGALMAT ÉRINTŐ, NEM VÁGÁNYZÁR KERETÉBEN AZ ELSODRÁSI HATÁRON BELÜL VÉGZETT MUNKÁK	250
Nyíltvonalon, alagútban, hídon nem vágányzár keretében az elsodrési határon belü végzett munkák.....	250
Állomáson nem vágányzár keretében végzett munkák	252
Egyéb rendelkezések	253
18.4. VÁGÁNYZÁR, FESZÜLTSGEMENTESÍTÉS, BIZTOSÍTÓBERENDEZÉSI KIKAPCSOLÁS	253
Előre látott vágányzár engedélyezése	253
Jogosultság az előre látott vágányzár végzésére	254
A vágányzárra vonatkozó kérelmek benyújtása.....	254
Az érdekeltek értesítése az előre látott vágányzár engedélyezéséről.....	254
Előre látott vágányzár végrehajtása, megkezdése	255
Közös vágányzárak.....	255
Előre nem látott vágányzár, biztosítóberendezési kikapcsolás	256
Biztonsági intézkedések.....	257
A személyzet értesítése a vágányzárról	259
Eljárás a vágányzár megszüntetésekor és esetleges meghosszabbításakor	260
Értesítés az új vagy megváltoztatott helyzetről	261
A vágányzár, feszültségmentesítés nyilvántartása	261
19. A FORGALMI SZOLGÁLAT VÉGZÉSE TÉLEN	262
Általános rendelkezés.....	262
Különleges rendelkezések a forgalmi szolgálat mikénti végzésére.....	262
Hótorlaszban elakadt vonat fedezése	263
20. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK.....	264
Rendkívüli intézkedések.....	264
Vonatok visszatartása a pálya járhatatlansága miatt.....	265
Személyek és áruk továbbítása a pálya járhatatlansága esetén	265
Forgalmi akadályok bejelentése és az érdekeltek értesítése	266
A vonatszemélyzet közreműködése segélynyújtás alkalmával	266

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. Az utasítás hatálya, tartalma, kiegészítői, kezelése, és rendelkezéseinek értelmezése

Az utasítás hatálya

1.1.1. Az F.2.sz. Forgalmi Utasítás (továbbiakban: Utasítás) és az F.2.sz. Forgalmi Utasítás Függelékei (továbbiakban: Függelék) hatálya kiterjed:

- a) a MÁV ZRt. által üzemeltetett normál és széles nyomtávolságú, továbbá a keskeny nyomtávolságú MÁV ZRt. Kecskeméti Kisvasút, a MÁV ZRt. Nyírbodrogi Kisvasút, valamint a MÁV ZRt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút vonalaira és
- b) a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút ZRt. magyar üzemrészének vonalaira.

1.1.1.1. A fő- és mellékvonalakra, valamint a keskeny nyomtávolságú vonalakra egyaránt érvényes rendelkezéseket az Utasítás és a Függelék:

- a mellékvonalakra és a keskeny nyomtávolságú vonalakra egyaránt érvényes eltérő rendelkezéseket a 6.sz. Függelék,
- a csak keskeny nyomtávolságú vonalakra érvényes eltéréseket a 3.sz. Függelék,
- a fővonalak felsorolását az 1.sz. Függelék

tartalmazza.

Az utasítás tartalma

1.1.2. Az Utasítás tartalmazza a forgalmi szolgálat szervezésére, irányítására, végzésére és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat.

A szabályok a megfelelő helyeken tartalmazzák a szolgálatban lévő dolgozók egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményeit is.

Kiegészítő utasítások, segédkönyvek

1.1.3. Az Utasítás rendelkezéseit a 2.sz. Függelékben felsorolt utasítások és segédkönyvek előírásai egészítik ki.

Törölt: e

Végrehajtási utasítások

1.1.4. Végrehajtási Utasításban (továbbiakban: VU-ban) kell szabályozni a szolgálati helyeken és nyílt vonalon a szolgálat végezését ha:

- a) valamely munka végzését az Utasítás és a Függelékei szerint VU-ban kell szabályozni,
- b) valamely munka végzésére az Utasítás, a Függelékei, a kiegészítő utasítások és segédkönyvek nem tartalmaznak végrehajtási szabályokat, vagy ha tartalmaznak, de a munkát a szolgálati hely sajátos helyi viszonyai miatt nem lehet különleges helyi intézkedések nélkül végrehajtani.

A VU-nak tartalmaznia kell a szolgálatban lévő dolgozók egészségvédelmét és testi épségének megóvását szolgáló, eltérő és kiegészítő biztonsági előírásokat.

1.1.4.1. Az Állomási Végrehajtási Utasítást (továbbiakban: ÁVU-t) az állomásfőnök az illetékes érdekképviselői szervek véleményezésével köteles a 4. sz. Függelékben előírtak szerint elkészíteni és felülvizsgálatra a Forgalmi Csomóponthoz felterjeszteni.

A Forgalmi Csomópont által felülvizsgált ÁVU-t jóváhagyásra, az illetékes Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztályára kell felterjeszteni.

Az ÁVU mellékletét képező állomási technológiák elkészítésénél, felülvizsgálatánál és jóváhagyásánál is a fentiek szerint kell eljárni.

Törölt: Területi Központ

Törölt:

Azonon szolgálati helyeken, ahol vállalkozó vasúti társaság rendszeresen foglalkoztat munkavállalókat, ezen munkavállalók az állomásfőnöknél kötelesek az ÁVU-ból helyismereti vizsgát tenni. Ezeken a szolgálati helyeken a vállalkozó vasúti társaság — az állomási üzemi folyamatok figyelembe vételével — köteles tevékenységét Végrehajtási Utasításban szabályozni. A technológiai kapcsolódási pontokra vonatkozóan a vállalkozó vasúti társaság köteles az állomásfőnökkel egyeztetni, az elkészített Végrehajtási Utasítást megállapodásban rögzíteni és a Végrehajtási Utasítás egy példányát az állomásfőnök részére megküldeni. A vállalkozó vasúti társaság részéről megküldött Végrehajtási Utasítás egy példányát a szolgálati helyen az ÁVU mellett meg kell őrizni.

1.1.4.2. Az ÁVU-k, valamint a VU-k készítésére és módosítására vonatkozó előírásokat a 4.sz. Függelék tartalmazza.

Az utasítások kezelése

1.1.5. A szolgálati főnök évenként legalább egy alkalommal köteles ellenőrizni, hogy a felügyelete alá tartozó szolgálati hely utasításgyűjteménye, valamint az irányítása alá tartozó dolgozók utasításai javítottak-e.

1.1.5.1. A dolgozók kötelesek a részükre kiadott utasításokat megőrizni, a módosításokat, kiegészítéseket átvezetni és áthelyezés alkalmával magukkal vinni. Amennyiben olyan munkakört látnak el, ahol az utasításokra nincs szükségük, vagy a szolgálati viszonyuk megszűnik, kötelesek az utasításokat a szolgálati főnökségük részére leadni.

Az utasítások kéznél tartása

1.1.6. A forgalmi jellegű utasítások, szabályzatok, segédkönyvek, VU-k, rendeletek és szolgálati menetrendek hivatalos gyűjteményét: a Gépészeti Üzletág szervezeti egységein, a Pályavasúti Üzletág szervezeti egységein, valamennyi forgalmi irodában, forgalmi vonalirányító helyiségben és megálló-rakodóhelyen szolgálat közben hozzáférhető helyen kell tartani. A szolgálati főnökök a gyűjtemény felelősségét és helyesbítőjét kötelesek a munkaköri leírásban kijelölni.

Törölt: fenntartási

Törölt: Osztálymémorandumok

1.1.6.1. A mozdonyvezetők szolgálat közben a szükséges menetrendet és a Menetrendi segédkönyvet, a nyíltvonali szolgálati helyek dolgozói pedig valamennyi utasításukat kötelesek szolgálatban kéznél tartani.

A vonatkísérők az utasításokat szolgálat közben nem kötelesek kéznél tartani.

Törölt: ¶

Az utasítások rendelkezéseinek értelmezése

1.1.7. Az egyes szakágak kezelésében lévő utasítások rendelkezéseinek értelmezése során felmerülő véleménykülönbség, vagy kétely esetén, a szolgálati út betartása mellett írásban az illetékes szolgálati felsőbb-séghez kell fordulni.

Törölt: Forgalmi Igazgatóság Forgalmija

1.1.7.1. A rendelkezések értelmezésekor figyelembe kell venni az utasításnak, továbbá a kiegészítő utasításoknak, segédkönyveknek és szabályzatoknak a felmerülő kérdéssel összefüggő rendelkezéseit. Az utasítás szövegében vagy a bekezdések végén zárójelben lévő szám, betű vagy szöveg összefüggő rendelkezésekre utal.

1.2. Fogalom meghatározások az utasítás rendelkezéseinek helyes értelmezése szempontjából

1.2.1. Állomás (pályaudvar)

Vonattalálkozássra, továbbá személy- és/vagy áruforgalmi szolgáltatásra berendezett szolgálati hely.

Törölt: ¶

1.2.2. Állomás területe

Az állomás végein elhelyezett bejárat ~~jelzők~~, V-betűs jelzők, illetve bejárat ~~irányú ellenőrző jelzők~~ közötti terület. Fejállomáson a bejárat ~~jelz~~őn, illetve V-betűs jelzőn belüli terület.

Törölt: ,

1.2.3. Állomásfőnök

Egy vagy több állomás (szolgálati hely) — forgalmi szempontból — felelős vezetője. Rendelkezéseit az állomás területén, a nyílt ~~vonalon~~ és vonatokon szolgálatban lévő forgalmi tevékenységet ellátó dolgozók, valamint az állomáson vagy nyílt ~~vonalon~~ foglalkoztatott, a vasúttal munkaviszonyban nem álló dolgozók egyaránt kötelesek tudomásul venni és azokhoz alkalmazkodni.

Törölt: pályán

1.2.4. Állomáskezelő

Megálló-rakodóhelyen, rakodóhelyen forgalmi ~~tevékenységet is~~ ~~ellátó~~ dolgozó.

Törölt: ténykedést

Törölt:

Törölt: végző

1.2.5. Állomásközi távbeszélő

Két állomás forgalmi irodáját összekötő távbeszélő, melyre a két forgalmi irodán kívül rá kell kapcsolni:

- a két állomásnak egymás felé eső végein a forgalmi irodától számított legtávolabbi váltókezelői szolgálati helyiségnek,
 - egyállítóközpontos biztosítóberendezéssel felszerelt állomásokon az állítóközpontnak,
 - az állomások területéről nyílt vonalon lévő útsorompót kezelő dolgozók szolgálati helyiségének és
 - a nyílt vonalon vonatfogadásra kötelezett dolgozók szolgálati helyiségének
- távbeszélőjét.

Formázott: Felsorolás és számozás

A bekapcsolt helyiségeknek a vágány felé eső külső falán — szükség esetén — erős hangú hangjelzőt kell elhelyezni, hogy a hívásokat a téren tartózkodó dolgozó is hallhassa.

Az állomásközi távbeszélő vonalra kapcsolódik a pályatelefon is.

1.2.6. Állomási személyzet

Az Utasítás értelmezése szempontjából a szolgálati helyeken — a mozgáskorlátozottak kivételével — forgalmi tevékenységet végző dolgozók gyűjtőelnevezése, tekintet nélkül arra, hogy melyik szervezeti egység létszámába tartoznak.

1.2.7. Anyavágány (Líravágány)

Több párhuzamos vágány összekapcsolása az anyavágányban (líravágányban) fekvő egyszerű kitérőkkel (váltókkal). Az anyavágányban (líravágányban) fekvő egyszerű váltó akkor jelez egyenes irányt, ha a váltó az anyavágányra (líravágányra) vezet.

Törölt: 1

1.2.8. Átmenő fővágány

Szolgálati helyen (állomás, forgalmi kitérő, megálló-rakodóhely) a nyílt vonal vágányának egyenes irányba álló bejárati váltón (váltókon) át folytatását képező fővágány.

Törölt: 1

Törölt: 7

Törölt: 7

Ha egyvágányú pálya szolgálati helyén (állomás, forgalmi kitérő, megálló-rakodóhely) a nyílt vonal vágánya egyenes irányba álló váltón (váltókon) át folytatódik, de az állomás túlsó végén kitérő irányba álló váltón (váltókon) át csatlakozik a nyílt vonalhoz (vágány-tengely ugrás), akkor a szolgálati helynek (állomás, forgalmi kitérő, megálló-rakodóhely) két átmenő fővágánya van. Ilyen szolgálati helyen (állomás, forgalmi kitérő, megálló-rakodóhely) azokat a vágányokat kell átmenő fővágálynak tekinteni, amelyekre a vonatok egyenes irányba álló váltón (váltókon) át haladnak be.

Forgalmi szempontból nincs átmenő fővágány a fejállomásokon, továbbá az olyan szolgálati helyeken, (állomás, forgalmi kitérő, megálló-rakodóhely) ahol a nyílt vonal vágánya a szolgálati hely (állomás, forgalmi kitérő, megálló-rakodóhely) mindkét végén kitérő irányba álló váltón (váltókon) át folytatódik.

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Stílus5, Behúzás: Bal: 0 pt

Törölt: 9

Törölt: 0

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Törölt:). (Görög B. Úrral egyeztetni!!!)

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

1.2.9. Átszelési kitérő

Olyan kitérő, amelynek váltó része mindkét végén lehetővé teszi a vasúti járművek telerését, valamint a vágány szintbeni keresztezését (átszelését) is.

1.2.10. Biztosítóberendezési kikapcsolás

A biztosítóberendezési kikapcsolás a biztosítóberendezés egészének, részegységének, szerkezeti elemének üzemén kívül helyezése, amely annak a forgalom szabályozásában betöltött funkcióját meggátolja.

1.2.11. Biztosított szolgálati hely

Olyan szolgálati hely, ahol a váltók és jelzők közötti szerkezeti függés a vonat vágányútvját a teljes be-, ki-, vagy áthaladásának ideje alatt rögzíti (kivéve a váltózárkulcs-azonosító berendezést).

1.2.12. Csatlakozó állomás

Olyan állomás, ahonnan idegen vasút vonala ágazik ki. Ide sorolandók a vámhatárállomások is.

Törölt: 1

1.2.13. Csomóponti kiszolgáló vonat

Elegyrendezést végző szolgálati hely és a kiszolgálás szempontjából hozzá tartozó szolgálati helyek között közlekedő vonat, mely útja során igénybe veszi a nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózatot.

Törölt: 1

1.2.14. Csökkentett üzemvitel

Az elegyfeldolgozási, vonatösszeállítási tevékenység csökkentett létszámmal és eszközzel történő végrehajtása.

Törölt: 1

1.2.15. Deltavágány

Elágazó vagy csatlakozó állomásról kiágazó két vasútvonalat rendszerezint a nyílt vonalon összekötő vágány, amelyen az elágazó, illetve a csatlakozó állomás érintése nélkül a vonat áttérhet a másik vonalra.

A nyíltvonal kiágazások helyét pályaelágazásnak kell minősíteni.

Törölt: 2

1.2.16. Egyszerű kitérő

Olyan kitérő, amelynek váltó része a vasúti járművek terelését csak az egyik végén teszi lehetővé.

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

1.2.17. Elágazó állomás

Olyan állomás, ahonnan ugyanazon vasútnak más vasútvonala ágazik el.

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

1.2.18. Elegy

A vonattal továbbítandó vasúti járművek gyűjtő elnevezése.

Törölt: 4

Törölt: 03.

Formázott: Behúzás: Bal: -2,85 pt, Első sor: 14,2 pt

1.2.19. Ellenmenet- és utolérést kizáró berendezés

Olyan szerkezeti függést biztosít a két szomszédos állomás kijárat vagy fedező jelzői között, amely az állomásköz ugyanazon vágányára egyidejűleg csak az egyik állomáson lévő kijárat vagy fedező jelzőn teszi lehetővé a továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenését. Ezek a jelzők a követő vonat részére továbbhaladást engedélyező jelzés ismételt csak az előlhaladó vonatnak a másik állomásra vagy térközbbe érkezése után jelenhet meg.

Formázott: Stílus5, Balra zárt, Behúzás: Bal: 0 pt

Törölt: 5

Formázott: Stílus3, Balra zárt, Behúzás: Bal: 0 pt

1.2.20. Elsodrási határ

A vágánytengelytől meghatározott távolság. (párhuzamos vonal), amelyen kívül a vonat sebességéből származó elsodró hatás már nem érvényesül.

A sebesség mértékétől függő sáv méretét az Országos Vasúti Szabályzat tartalmazza.

1.2.21. Emelt peron

Olyan utasperon, amelynek a sínkorona feletti magassága legalább 150 mm.

Formázott: Stílus5, Behúzás: Bal: 0 pt

Formázott: Stílus3, Behúzás: Bal: 0 pt

Törölt: (Végigvezetni a fogalmat az egész utasításon!!!)

1.2.22. Eseménykönyv, Eseménylap

A szolgálat végzése közben bekövetkezett rendkívüli eseményekről történő jelentés előjegyzésére szolgáló nyomtatvány.

Törölt: 18

1.2.23. Éberségellenőrző (éberségi) berendezés

A mozdonyvezető cselekvőképességét ellenőrző berendezés.

Formázott: Stílus5 Char, Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Áthúzott

Formázott: Stílus5 Char, Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Törölt: 19

Formázott: Stílus5

Törölt: 20

Törölt: 21

1.2.24. Fejállomás

Olyan állomás, melynek csak az egyik végéhez csatlakozik nyílt vonal.

1.2.25. Felügyeleti hatóság

Közlekedést irányító minisztérium, Nemzeti Közlekedési Hatóság.

1.2.26. Felügyeleti szolgálat

A szolgálati főnökség felsőbbsege által ellátott ügyeleti szolgálat.

1.2.27. Feszültségmentesítés

A feszültségmentesítés a villamos felsővezetéki hálózat, berendezés egészének, részegységének, szerkezeti elemének üzemén kívül helyezése, amely annak a forgalom lebonyolításában betöltött funkcióját meggátolja. Részletes rendelkezéseket az E.101. sz. Utasítás tartalmaz.

Törölt: ¶
¶

Formázott: Stílus5, Behúzás: Bal: 0 pt

Törölt: 22

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt

Törölt: a

1.2.28. Féksaru

A gurított (szalasztott) kocsik megállítására használt, saruzásra kiképzett sínslátra helyezhető fékező eszköz.

A 48 kg/folyóméter rendszerű síneknél alkalmazott féksarukat sárgára, az 54 kg/folyóméter rendszerű síneknél alkalmazott féksarukat világoskékre kell festeni.

Törölt: 23

Törölt: /

Törölt:

1.2.29. Felhatalmazás

A vonatok mozdonyvezetőinek állomáson indításra, illetve áthaladásra, más szolgálati helyen, továbbá a nyílt vonalon indításra történő felhatalmazása. A felhatalmazás a forgalmi szolgálattevő részéről történhet közvetlenül vagy közvetett módon.

Törölt: 51

Törölt: Menesztés

1.2.30. Forgalmi kitérő

Bejáratí jelzőkkel fedezett vonattalálkozássra berendezett nyíltvonali szolgálati hely. Kétvágányú, illetve párhuzamos egyvágányú pályán váltókapcsolat révén összeköttetést biztosít a helyes és helytelen vágány, illetve a párhuzamos egyvágányú pályák vágányai között.

Törölt: 24

A forgalmi kitérőkre az állomásokra vonatkozó rendelkezések érvényesek.

1.2.31. Forgalmi szolgálat

A vonatközlekedés előkészítésével, tervszerű, gazdaságos és biztonságos lebonyolításával kapcsolatos valamennyi forgalmi tevékenység gyűjtőelnevezése.

Törölt: 25

Törölt: 14.

Forgalmi tevékenységek a következők:

- a forgalmi szolgálat szervezése, irányítása, végzése és ellenőrzése;
- a menetrendkészítés;
- a személy- és áruszállításhoz szükséges kocsik kiállítása;
- a vonatok összeállítása és előírt jelzőeszközzel történő felszerelése;
- a vonatok forgalomba helyezése;
- a közlekedés szabályozása és lebonyolítása;
- a forgalmi zavarok megelőzése, illetve megszüntetése.

1.2.32. Forgalmi szolgálattevő

A közlekedés, továbbá a tolatás irányítója állomáson, szükség esetén pályaelágazáson, megálló-rakodóhelyen, megállóhelyen és rakodóhelyen. Szolgálatával kapcsolatos rendelkezéseit a szolgálati helyen, a nyílt vonalon és a vonatokon valamennyi forgalmi tevékenységet ellátó dolgozó köteles tudomásul venni és végrehajtani.

Törölt: 26

Egy szolgálati helyen egy időben több forgalmi szolgálattevő (rendelkező, külső) is végezhet szolgálatot. Teendőiket és hatáskörüket az ÁVU-ban el kell egymástól határolni.

Pályaelágazásra akkor szükséges forgalmi szolgálattevő, ha az elágazás biztosítóberendezése nincs szerkezeti függésben a forgalomszabályozó állomás biztosítóberendezésével. A pályaelágazáson egyébként — ha a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya helyi ok miatt másképpen nem rendelkezik — csak váltókezelő végez szolgálatot, aki vonatjelentő

Törölt: Területi Központ

szolgálatot is elláthat.

Távvezelt, távvezérelt állomásra, megállóhelyre, megálló-rakodóhelyre és rakodóhelyre vonat- és utasforgalmi ok miatt rendszeresíthető forgalmi szolgálattelvő.

Megállóhely forgalmi szolgálattelvőjének teendőit a felügyeletet ellátó állomás ÁVU-jában kell szabályozni.

1.2.33. Forgalmi vonalirányító

Törölt: 27

Egy vagy több rendelkezési szakaszon, valamint a KÖFE vonalakon a vonatközlekedés operatív tervezésével, szervezésével és a lebonyolítás irányításával kapcsolatos feladatokat ellátó dolgozó.

A KÖFI vonalakon a forgalmi vonalirányítói teendői mellett a vonatközlekedés irányításában és lebonyolításában is részt vesz. A közlekedés lebonyolítása szempontjából szolgálati felsőbbisége a forgalmi tevékenységet végző állomási, vonat- és pályaszemélyzetnek.

1.2.34. Fővágány

Törölt: 28

A szolgálati hely minden vonatfogadásra kijelölt vágánya.

1.2.35. Hangrögzítő berendezés

Törölt: 29

A távközlő berendezéseken adott és vett közleményeket rögzítő berendezés.

A hangrögzítő berendezésnek egyaránt biztosítania kell:

— legalább 72 órás folyamatos rögzítés lehetőségét,

— az önműködő be- és kikapcsolást,

— a közlemények felvételi időpontjának egy percnyi pontossággal történő behatárolását

Formázott: Felsorolás és számozás

1.2.36. Helyes és helytelen vágány

Törölt: 30

Kétvágányú pályán a kezdő vagy végpont felé tekintve egyaránt a jobb oldali vágányt helyes vágálynak, a másikat helytelen vágálynak nevezzük.

Bp. Keleti pu. - Kőbánya felső, Kőbánya felső - Rákos fenti pálya és Bp. Déli pu. - Bp. Kelenföld között a kezdő vagy végpont felé tekintve egyaránt a bal oldali vágányt helyes vágálynak, a másikat helytelen vágálynak nevezzük.

1.2.37. Helvi forgalmi távbeszélő

Törölt: 31

A forgalmi irodát az állomás forgalmi szempontból figyelembe jövő szolgálati helyiségeivel összekötő távbeszélő.

1.2.38. Hidegen továbbított mozdony

Kikapcsolt hajtógépezettel továbbított gőz-, dízel-, vagy villamosmozdony, illetve motorkocsi, mely vonóerőt nem fejt ki.

Törölt: 32

1.2.39. Hordozható rádió

Olyan értekező berendezés, amely segítségével kapcsolat teremthető a tolatószemélyzet tagjai, a kocsiadatfelvételt végzők, továbbá az állomási technológiában meghatározott munkafolyamatokban résztvevő dolgozók között.

Szükség esetén felhasználható a helyi forgalmi, az állomásközi, vagy a vonatjelentő távbeszélő ideiglenes pótlására is.

Törölt: 33

1.2.40. Ikermotorkocsi

Két nem önálló motorkocsiból álló, egy utastérrel rendelkező, személy- és/vagy poggyász szállítására is alkalmas gépi vonóerejű jármű, forgalmi szempontból mozdornak minősül.

Törölt: 83

1.2.41. Ingavonat

Olyan személyszállító-, illetve szerelvényvonat, melynél a mozdony az egyik irányban hátul, a másikban elől működik. Ha a mozdony hátul működik, akkor a mozdonyvezető a vonat elején lévő vezérlőkocsi vezetőállásán végez szolgálatot és vezérlőberendezéssel működteti a hátul levő mozdonyt.

A hátul működő mozdonnal továbbított személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonat forgalmi szempontból nem minősül tolt vonatnak.

Törölt: 83

1.2.42. INTENDON vagy azzal azonos biztonságot nyújtó éberségi berendezés

A mozdonyvezető cselekvőképességét ellenőrző, a megtett út vagy idő függvényében a mozdonyvezető részéről aktív kezelést igénylő berendezés. Az EÉVB-vel felszerelt mozdonyok, vezérlőkocsik a jelfeladásra ki nem épített vonalrészekon INTENDON rendszerű éberségellenőrzést végeznek.

1.2.43. Jegyvizsgáló

Személyszállító vonaton — a kereskedelmi tevékenységén kívül — szükség esetén fékezési, figyelési és fedezési feladatokat ellátó dolgozó.

Törölt: 35

1.2.44. Jelenlétes forgalmi szolgálattevő

Távkezelt, távvezérelt állomásokon szükség esetén a forgalmi szolgálattevő feladatait ellátó dolgozó (továbbiakban: jelenlétes).

Törölt: 36

1.2.45. Jelzőőr

Az Utasításban meghatározott esetekben az útátjárót fedező dolgozó, tekintet nélkül arra, hogy melyik üzletág, illetve szakág létszámába tartozik.

Törölt: ¶

Törölt: 37

1.2.46. Jobb és bal vágány

Kétvágányú pályán a végpont felé tekintve a jobb kéz felé eső vágányt jobb vágálynak, a másikat bal vágálynak nevezzük.

Törölt: 38

1.2.47. Kezdőpont, végpont

A Budapestről kiinduló vasútvonalak kezdőpontja Budapest. A nem Budapestről kiinduló vasútvonalak kezdő- és végpontját a Forgalmi Főosztály jelöli ki.

Törölt: 39

1.2.48. Kínálati menetrend

A pályavasút által a vállalkozó vasúti társaságok menetvonal megrendelésén kívül a nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózatra készített menetvonalak összessége.

1.2.49. Kitérő (továbbiakban forgalmi szempontból: váltó)

A vágálynak olyan szerkezeti része, amely csúcspontjainak helyzetével lehetővé teszi, hogy a járművek folyamatos mozgással egyik vágányról a másikkra áthaladhassanak. A kitérő fő részei a váltó, a közbenső rész és a keresztezés.

Formázott: Stílus5 Char, Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Áthúzott

Formázott: Stílus5 Char, Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Áthúzott

Formázott: Stílus 6 Char, Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Formázott: Nem Áthúzott

Törölt: ¶

Törölt: 40

Törölt: 41

1.2.50. Kocsimester (forgalmi)

Több tolatócsapat munkáját irányító és ellenőrző dolgozó. Feladatait az ÁVU-ban kell meghatározni.

1.2.51. Kocsirendező

A tolatásvezető vezetése alatt — a mozdonyszemélyzet kivételével — a tolatásban (gurításban) résztvevő, kocsirendezői feladatokat (járműkapcsoló-, mozgató-, megállító stb.) ellátó dolgozó.

Törölt: ¶

1.2.52. Középállomás

Két rendelkező állomás, vagy a rendelkező és a vonal végpontja között fekvő állomás.

Törölt: 42

1.2.53. Központi forgalomellenőrző szolgálat (KÖFE)

Nagyobb forgalmi körzetek, csomópontok, illetve hosszabb vonalszakaszok gépi úton, központból történő forgalmi állapotellenőrzése.

Törölt: 43

1.2.54. Központi forgalomirányító szolgálat (KÖFI)

Nagyobb forgalmi körzetek, csomópontok, illetve hosszabb vonalszakaszok egy központból, távvezérléssel történő közvetlen irányítása (5.sz. Függelék).

Törölt: 1.15. Ügyeleti szolgálat¶
A végrehajtó szolgálatnál a vonat-közlekedés tervezését, szervezését, lebonyolítását végző dolgozók munkájának ellenőrzése és figyelemmel kísérése a feladatok végrehajtása érdekében. Elláthatja a Közlekedési Határozmányok 12. táblázatban meghatározott dolgozó. Az ügyeleti szolgálatot a Forgalmi Igazgatóság, illetve a Forgalmi Területi Központvezetője rendeli el, meghatározva feladatait és időtartamát.¶

1.2.55. Különvonat

Közforgalomban igénybe nem vehető, valamely vállalkozó vasúti társaság által megrendelt és külön rendelkezéssel forgalomba helyezett vonat.

Törölt: 1.16. Osztott munkaidő¶
Ha a nap meghatározott időszakában a szolgálati helyen vasúti dolgozó nincs: szolgálat szünetelés, ha a személyzet szolgálatának meghatározott időszakában az ÁVU szerint csak készenléti szolgálatot lát el: szolgálat megszakítás van.¶

1.2.56. Külső forgalmi szolgálattevő

A forgalmi irodában vagy váltókezelői szolgálati helyiségben forgalmi szolgálattevői tevékenységet is végző dolgozó. Az ÁVU-ban előírt teendői mellett a forgalmi szolgálattevőtől esetről esetre kapott engedély alapján vonatok mozdonyvezetőit felhatalmazhatja az indításra, illetve az áthaladásra. Megbízható a vezető váltókezelő munkájával is.

Törölt: 44

Törölt: 17.

1.2.57. A mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozó

A mozdony, vezérlőkocsi vezetőállásán szolgálatot teljesítő, az F.1. sz. Jelzési Utasításnak az O.1. sz. Oktatási Utasítás 1. sz. szakági függelékében meghatározott tudás- és ismeretanyagából érvényes vizsgával rendelkező, figyelésre kötelezett dolgozó.

Törölt: ¶

1.18. Központi forgalomellenőrző szolgálat (KÖFE)¶
Nagyobb forgalmi körzetek, csomópontok, illetve hosszabb vonalszakaszok gépi úton, központból történő forgalmi állapotellenőrzése.¶

Törölt: ¶

Törölt: 45

Törölt: 46

Törölt: 47

Törölt: 48

1.2.58. Megállóhely

Személyforgalmi esetleg korlátozott áruforgalmi szolgáltatásra is berendezett, általában nyíltvonalai szolgálati hely, ahol a nyílt vonal vágányán kívül más vágány nincs. A táblás megállóhelyet csak névtábla jelzi.

A több pályaudvarral, több vágánycsoporttal rendelkező állomásokon személyforgalmi okokból megállóhely létesíthető.

1.2.59. Megálló-rakodóhely

Személy- és áruforgalmi szolgáltatásra berendezett nyíltvonalai szolgálati hely, ahol a fővágányon (fővágányokon) kívül egy vagy több mellékvágány is van. A vonattalálkozásokra berendezett megálló-rakodóhelyekre az állomásokra vonatkozó előírások érvényesek.

Törölt: 49

1.2.60. Mellékvágány

Törölt: 50

A szolgálati helyek vonatfogadásra ki nem jelölt vágánya. Közelebbi elnevezésüket rendeltetésük határozza meg.

1.2.61. Mentesítő vonat

Törölt: 52

Rendkívüli utasáramlás esetén valamely vállalkozó vasúti társaság által megrendelt és forgalomba helyezett vonat.

1.2.62. Mobil telefon

Törölt: 53

Olyan hordozható telefonkészülék, mely összeköttetést biztosít nem vasúti (közcéli) hálózaton keresztül más mobil- és vezetékes telefonokkal.

1.2.63. Motorkocsi

Törölt: 54

Személy- és/vagy poggyász szállítására is alkalmas gépi vonóerejű jármű, forgalmi szempontból mozdonynak minősül.

1.2.64. Motorvonat

Törölt: 55

Személyszállítás céljára kialakított szerelvény, mely egy vagy több motorkocsiból és hozzákapcsolt személyszállító kocsiból áll.

A zárt motorvonat a vonat mindkét végéről vezérelhető.

1.2.65. Mozdony (vontatójármű)

Törölt: 56

Vonóerő kifejtésére, vasúti elegy továbbítására és rendezésére alkalmas jármű, mely rendelkezhet utas- vagy poggyásztérrel is.

Mozdonynak kell tekinteni az önjáró munkagépeket is.

1.2.66. Mozdonyrádió

Törölt: 1

Törölt: 57

Olyan értekező berendezés, amely a végrehajtó szolgálatban résztvevő szolgálati helyek dolgozói és a mozdonyvezető közötti összeköttetés létesítésére alkalmas.

1.2.67. Mozdony személyzet

Törölt: 1

Törölt: 58

Mozdonyon (vezérlőkocsin) szolgálatot végző műszaki dolgozók gyűjtőelnevezése.

1.2.68. Mozdonyvezető

Törölt: 59

Mozdonynak minősített jármű vezetője. Állomás területén kívül lévő vonatonál — az Utasításban szabályozott esetben állomás területén is — a közlekedéssel kapcsolatos rendelkezéseit a vonat- és a pályaszemélyzet köteles végrehajtani. Közlekedéssel kapcsolatos rendelkezései előtt a rendelkezésére álló értekező berendezésen köteles a két szomszédos állomás

[forgalmi szolgálattevőjétől utasítást kérni.](#)

1.2.69. Nem biztosított szolgálati hely

[Olyan szolgálati hely, amely az 1.2.11. pontban meghatározott feltételek bármelyikének nem felel meg.](#)

1.2.70. Nyílt vonal (pálya)

[Két szomszédos állomás területe közötti vonalszakasz.](#)

1.2.71. Nyomtávolság

[A vágány két sínzsalának egymástól való távolsága. A normál nyomtávolság 1435 mm, az ennél kisebbet keskeny, az ennél nagyobbát széles nyomtávnak nevezzük.](#)

1.2.72. Operatív vonat

Előre elkészített menetrenddel nem rendelkező, vállalkozó vasúti társasági megrendelésre vagy egyéb igények kielégítése céljából szükség esetén forgalomba helyezhető vonat.

1.2.73. Osztott munkaidő

[Ha a nap meghatározott időszakában a szolgálati helyen vasúti dolgozó nincs: szolgálat szünetelés, ha a személyzet szolgálatának meghatározott időszakában az ÁVU szerint csak készenléti szolgálatot lát el: szolgálat megszakítás van.](#)

1.2.74. Pályaelágazás

[Bejáratí jelzőkkel fedezett nyíltvonali szolgálati hely, ahol vasútvonal, deltavágány vagy pályaelágazásnak minősülő sajátcélu vasúti pályahálózat ágazik ki.](#)

1.2.75. Pályaelágazásnak minősülő sajátcélu vasúti pályahálózat-kiágazás

[Bejáratí jelzőkkel fedezett olyan nyíltvonali szolgálati hely, ahol sajátcélu vasúti pályahálózat ágazik ki és a kiszolgáló menetek közvetlen jelzőkezelés mellett járhatnak be.](#)

1.2.76. Pályasebesség

[Forgalmi szempontból a pályán alkalmazható legnagyobb sebesség, amelyet a Menetrendi segédkönyv tartalmaz.](#)

Törölt: 60

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Törölt: (Görög B. Úrral egyeztetni!!!)

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Törölt: 61

Törölt: 62

Törölt: 63

Törölt: 64

Törölt: 65

Törölt: ahova

Törölt: 66

1.2.77. Pályaszemélyzet

A nyílt vonalon vonatfogadásra kötelezett dolgozók gyűjtőelnevezése.

Törölt: 67

1.2.78. Pályaszinti vágánykeresztelés

Két vasútvonalnak a pályaszintben történő keresztelése.

Törölt: ¶

Törölt: 68

1.2.79. Pályatelefon

Olyan hordozható, illetve telepített (helyhez kötött) távbeszélő, amely a nyílt vonal és a szomszédos állomások (szolgálati helyek) között távbeszélő-összeköttetést biztosít.

Törölt: 69

Pályatelefon csatlakozóhely, illetve telepített (helyhez kötött) pályatelefon a bejárat jelző közelében, nyíltvonali szolgálati helyen, önműködő térköz- és sorompószekrényen, valamint fázishatároknál van.

Hordozható pályatelefonnal a mozdonyokat el kell látni.

1.2.80. Pilóta

Vonalismerettel rendelkező, figyelésre kötelezett dolgozó.

Törölt: 70

1.2.81. Rakodóhely

Áruforgalomra berendezett nyíltvonali szolgálati hely, ahol a nyílt vonal vágányán kívül egy vagy több mellékvágány is van.

Törölt: 71

1.2.82. Rakszelvény

Az érvényes úrszelvényen belül a járművekkel és rakományokkal elfogalható térnek a pályára merőleges keresztmetszete.

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt

Törölt: 72

1.2.83. Rendelkezési szakasz

Két szomszédos rendelkező állomás között lévő, illetve egyetlen rendelkező állomás által irányított vonalszakasz.

Törölt: 73

1.2.84. Rendelkező állomás

Általában egy vasútvonal kezdő- és végpontjainak állomása. Hosszabb vonalakat a Forgalmi Főosztály több rendelkezési szakaszra is oszthat.

Törölt: ¶

A rendelkező állomás forgalmi szolgálattelvéje a következő rendelkező állomásig gondoskodik a vonatok forgalomba helyezéséről, illetve lemondásáról.

Törölt: 74

Forgalmi vonalirányító által kezelt rendelkezési szakaszon ezeket a tevékenységeket a forgalmi szolgálattelvők bevonásával a forgalmi vonalirányító végzi.

1.2.85. Rendes (kijelölt) vonat

Egy menetrendi időszakra vagy annál rövidebb időre a vállalkozó vasúti társaságok megrendelése alapján a menetrendben illetve a Tehervonati Közlekedési Rendszerben közlekedésre kijelölt vonat.

Törölt: 75

1.2.86. Rendezőpálvaudvar

Különleges elrendezésű vágánzzal és műszaki létesítményekkel felszerelt szolgálati hely, ahol tehervonat összeállítás és szétrendezés történik.

Törölt: 1

Törölt: 76

Ezek lehetnek:

- elegyrendezés szempontjából síktolásra berendezett és gurítódombos,
- vágányok elhelyezkedése szempontjából párhuzamos, folytatólagos és vegyes,
- műszaki ellátottság szempontjából automatizált (központi váltóállítás, idő és célfékezés), gépesített (részben központi váltóállítás, vágányfék, féksaruk alkalmazása), nem gépesített (helyszíni állítású váltók).

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Felsorolás és számozás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Törölt: 77

Törölt: 78

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt

Törölt: 79

1.2.87. Rendkívüli áthaladás

Az állomáson, megálló-rakodóhelyen és megállóhelyen menetrend szerint megálló vonat áthaladtatása.

1.2.88. Rendkívüli esemény

Szolgáltatvégzés közben jelentkező minden olyan zavar vagy akadály, amely a vonatközlekedést kizárja vagy jelentős forgalmi zavart okoz.

1.2.89. Rendkívüli vonat

Szükség esetén forgalomba helyezett mentesítő-, külön-, szolgálati vagy operatív vonat.

1.2.90. Rögzítő saru

A járművek álló helyzetben történő kapcsolása, illetve az álló járművek megfutamodásának megakadályozása céljából a kerekek alá helyezhető, a szolgálati hely sínrendszerének megfelelő megfutamodást megakadályozó rögzítő eszköz.

A 48 kg/folyóméter, illetve az 54 kg/folyóméter rendszerű síneknél egyaránt az 54 kg rendszerű sárga-kék színezésű rögzítő sarukat kell használni.

Törölt: A 48 kg rendszerű rögzítő sarukat sárga-fekete, az 54 kg rendszerű rögzítő sarukat sárga-kék, a 60 kg rendszerű rögzítő sarukat pedig sárga-vörös ferde sávózásra kell festeni. A szabvány szerint szükséges-e???)

1.2.91. Rugós váltó

Olyan visszaállító szerkezettel felszerelt váltó, amely lehetővé teszi, hogy a váltóhoz gyök felől közeledő jármű kerekei a váltót üzemszerűen átállítsák (felvágják), majd a jármű áthaladása után a csúcssínt a kiindulási helyzetbe visszaállítsa.

Formázott: Stílus5, Behúzás: Bal: 0 pt

Törölt: 81

Formázott: Behúzás: Bal: 0 pt, Első sor: 14,2 pt

1.2.92. Sajátcélú vasúti pályahálózat

Állomásból vagy nyílt vonalból kiágazó, egyes fuvaroztató felek vasúti forgalmának lebonyolítására szolgáló vágány vagy vágányzat.

A sajátcélú vasúti pályahálózat kiágazási váltója és a rakodásra kijelölt hely eleje, illetve a kiágazási és a sajátcélú vasúti pályahálózat szétágazási váltója közötti vágányszakasz a sajátcélú vasúti pályahálózat-összekötővágány.

Csatlakozó vasúti pályának nevezzük azt a vágányt, amelyből több sajátcélú vasúti pályahálózat vagy sajátcélú vasúti pályahálózat-összekötő vágány ágazik ki.

A sajátcélú vasúti pályahálózatokat vonattal, vagy tolatási művelettel kell kiszolgálni. A kiszolgálás módját az ÁVU-ban kell szabályozni.

Törölt: 34

1.2.93. Sajátcélú vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonat

A sajátcélú vasúti pályahálózat kiszolgálását végző szolgálati hely és a nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózatból kiágazó sajátcélú vasúti pályahálózat között közlekedő vonat.

Törölt: 34

1.2.94. Szállítmánykísérő

A küldeményt külön szerződés alapján kísérő munkavállaló.

Törölt: 82

1.2.95. Személyszállító vonat

Személyszállítási szolgáltatás céljából forgalomba helyezett vonatok gyűjtőelnevezése.

Törölt: 84

1.2.96. Szigetperon

Az utasok védelme érdekében épített és a sínkorona szintje fölé emelt legalább 4 méter széles, a szegély közelében eltérő színsávval megjelölt, szilárd burkolatú olyan emeltperon, amelyet az utasok csak a kijelölt útvonalon közelíthetnek meg vagy hagyhatnak el.

Szigetperonnal rendelkező vágányok vonatközlekedés és tolatás alkalmával nem minősülnek személyek által elfoglalt vágánynak.

Törölt: 85

1.2.97. Szolgálati felsőbbség

A vezérigazgatóság, üzletág, igazgatóság (Forgalmi Főosztály, PML Főosztály, TEB Főosztály stb.) és azok területi szervezeti egységei.

Törölt: 1.19. Felügyeleti hatóság¶
Közlekedést irányító minisztérium, Közlekedési Főfelügyelet.¶
¶

Törölt: 0

Törölt: 86

Törölt: 1.21. Felügyeleti szolgálat¶
A szolgálati főnökség felsőbbsege által ellátott ügyeleti szolgálat.¶
¶

Törölt: 2

Törölt: 87

Törölt: ¶

Törölt: 88

Törölt: 89

1.2.98. Szolgálati főnök

Valamely szervezeti egység vezetője.

1.2.99. Szolgálati hely

A vasútüzem lebonyolítása szempontjából kialakított, a Menetrendi segédkönyvben önálló kódszámmal megjelölt hely, ahol forgalomszabályozási és/vagy kereskedelmi tevékenységet végeznek.

1.2.100. Szolgálati vonat

Vasútüzemi célból forgalomba helyezett vonat. Közelebbi elnevezésüket (mozdony-, szerelvény-, vizsga-, munka-, próba-, kémszemle-, mérő-, értesítő stb.) rendeltetésük vagy közlekedtetésük oka határozza meg.

1.2.101. Technológiai szünet

Olyan időtartam, amely folyamatos üzemvitel esetén az elegyfeldolgozási, vonat-összeállítási tevékenység közben — személyzetváltás, napvizsgálat, munkaközi szünet stb. miatt — keletkezik.

1.2.102. Tehervonat

Árufuvarozási szolgáltatás céljából forgalomba helyezett vonatok gyűjtő elnevezése.

Törölt: 90

Törölt: 1.23. Forgalmi vonalirányító¶
Egy vagy több rendelkezési szakszon, valamint a KÖFE vonalakon a vonatközlekedés operatív tervezésével, szervezésével és a lebonyolítás irányításával kapcsolatos feladatokat ellátó dolgozó.¶
A KÖFI vonalakon a forgalmi vonalirányítói teendői mellett a vonatközlekedés és irányításában és lebonyolításában is részt vesz. A közlekedés lebonyolítása szempontjából szolgálati felsőbbsege a forgalmi tevékenységet végző állomási, vonat- és pályaszemélyzetnek.¶
¶

Törölt: 6

Törölt: 91

Törölt: és

Törölt: re

Törölt: forgalom szervezése tekintetében

Törölt: ¶

Formázott: Stílus5, Behúzás:
Bal: 0 pt

Törölt: 92

Törölt: azt

Törölt: kialakított

Törölt: i

Törölt: ését

1.2.103. Térfőnök

A KH-ban kijelölt állomásokon a személy-és/vagy tehervonati forgalom közvetlen felügyeletével megbízott, továbbá rendelkezés adására jogosult dolgozó. A szolgálati ideje alatt valamennyi forgalmi tevékenységet ellátó dolgozó rendelkezésre jogosult vezetője. Részletes teendőit az ÁVU-ban kell szabályozni.

1.2.104. Térközbiztosító berendezés

Az állomás kijáratí jelzője és az állomást követő térközjelző, illetve az egymást követő biztosított térközjelzők között olyan szerkezeti függés van, amely a kijáratí, illetve térközjelzőn csak abban az esetben engedélyez továbbhaladást engedélyező jelzést megjelenni, ha a vonat a térközjelző által fedezett térközből vagy térközőkből kihaladt, és a vonatot a menetirány szerint következő térközjelző, illetve bejáratí vagy fedezőjelző továbbhaladást tiltó állása fedezi.

1.2.105. Térközör

Törölt: 93

Nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályák nyíltvonalai szolgálati helyein a közlekedés szabályozására, a térközjelző kezelésére, elő- és visszajelentés adására, nyugtázására feljogosított dolgozó.

1.2.106. Tolatás

Törölt: 94

Az indításra, áthaladásra felhatalmazott vonatok közlekedését kivéve vasúti járművek emberi, vagy gépi erővel vágányon végrehajtott szándékos helyváltoztatása.

1.2.107. Tolatásvezető

Törölt: ¶

Törölt: 95

Tolatási műveletet a helyszínen irányító, vezető, végző és ellenőrző dolgozó.

1.2.108. Tolatászemélyzet

Törölt: 96

A tolatásban résztvevő dolgozók gyűjtőelnevezése, tekintet nélkül arra, hogy melyik üzletág, illetve szakág létszámába tartoznak. A tolatászemélyzet létszámát az ÁVU-ban kell meghatározni.

1.2.109. Tolómozdonnyal közlekedő vonat

Törölt: 97

Olyan vonat, melynél a vonat elején és végén is működő mozdony van és a vonat végén lévő mozdony a vonattovábbítás elősegítése céljából erőt fejt ki, de nincs közöttük távvezérlő kapcsolat.

Törölt: (21.sz. Függelék?).

1.2.110. Tolt vonat

Törölt: 98

Hátul működő mozdonnyal továbbított olyan vonat, melynél a vonat elején lévő kocsi és a hátul működő mozdony között nincs távvezérlő kapcsolat.

1.2.111. Utasítást adó hangszórós távbeszélő

Törölt: 99

Olyan távbeszélő, amely lehetővé teszi a forgalmi irodából, váltókezelői szolgálati helyről a váltó- és tolatási körzetekbe és egyéb helyekre az utasítások közlését és nyugtázását, továbbá a hangszórós körzetek egymás közötti értekezését.

1.2.112. Utasperon

Törölt: 100

Állomásokon, megálló-rakodóhelyeken, megállóhelyeken az utasok ki- és beszállását megkönnyítő vágány melletti építmény.

1.2.113. Útsorompókezelő

Az úttájáró biztosítására szolgáló berendezések kezelését végző dolgozó.

Törölt: 101

1.2.114. Ügyeleti szolgálat

A végrehajtó forgalmi szolgálatnál a vonatközlekedés tervezését, szervezését, lebonyolítását végző dolgozók munkájának ellenőrzése és figyelemmel kísérése a feladatok végrehajtása érdekében. Elláthatja a KH-ban meghatározott dolgozó. Az ügyeleti szolgálatot a Forgalmi Főosztály, illetve a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya vezetője rendeli el, meghatározva feladatait és időtartamát.

Törölt: 102

Törölt: özlekedési

Törölt: atározmányok

Törölt: 12. táblázatban?

Törölt: Területi Központ

1.2.115. Űrszelvény

A vágány mentén a vasúti járművek és rajtuk levő rakományok akadálytalan áthaladásához szükséges tér vágánytengelyre merőleges, ívben fekvő vágányoknál sugárirányú keresztmetszete.

Törölt: 1

Törölt: 103

1.2.116. Üzemszünet

Határállomásokon a szomszéd vasutakkal történt kétoldalú határforgalmi megállapodások alapján az abban meghatározott tehervonatokra vonatkozóan bevezetett közlekedési szünet.

1.2.117. Vágányfonódás

Olyan vágányszakasz, ahol két vágány űrszelvénye érinti vagy metszi egymást.

Törölt: 104

1.2.118. Vágányút

Az a vágányrész, amelyen:

- érkező vonat a vonat által érintett első bejárat váltótól a megállás helyéig (vágányút-ellenőrzésénél az első kijárat váltóig).
- áthaladó vonat a teljes áthaladásig (első bejárat váltótól az utolsó kijárat váltóig).
- induló vonat az indulás helyétől a vonat által érintett utolsó kijárat váltó elhagyásáig haladni fog.

Tolatás közben az a vágányrész, amelyen a tolatás történik.

Törölt: 105

Formázott: Felsorolás és számozás

1.2.119. Vágányzár

A vágányzár a vágány, vagy vágányrész előre látott vagy előre nem látott okból történő időleges kizárása a forgalomból.

Törölt: 106

1.2.120. Váltókezelő

A helyszíni, vagy központi állítású váltók állításával, ellenőrzésével, őrzésével, esetleg gondozásával, a helyhez kötött jelzők és útsorompó kezelésével és szükség esetén a vonatok mozdonyvezetőinek indításra történő közvetett felhatalmazásával is megbízott dolgozó.

A felügyeletére bízott váltókörzetet a szolgálati hely VU-ban kell kijelölni.

Az ÁVU-ban kell szabályozni, hogy az állomás területén szolgálatban lévő váltókezelők közül kik vesznek részt folyamatosan a vonatközlekedés szabályozásában is, kik állítanak váltókat csak tolatás részére, valamint mikor kell a csak tolatás részére váltókat állító váltókezelőket igénybe venni közlekedést szabályozó munka végzésére is. Egyéb teendőit az ÁVU-ban kell szabályozni.

1.2.121. Vegyesvonat

Olyan személyszállító vonat, amely egyes vonalakon lebonyolítja a teherforgalmat is.

1.2.122. Vezető jegyvizsgáló

Személyszállító vonatnál szolgálatot végző valamennyi vonatkísérő forgalmi szempontból rendelkezésre jogosult vezetője.

Az E.2. sz. Fékutasítás előírásainak megfelelően jogosult és kötelezhető a fékpróba megtartására.

Szükség esetén tolatást vezet. Az Utasításban meghatározott esetekben végzi az induló vonatok mozdonyvezetőinek indításra történő felhatalmazását.

A vonat menete közben a részére kijelölt kocsiban végzett kereskedelmi tevékenységén kívül az Utasításban meghatározott esetekben a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot végző dolgozó.

Külön rendelkezésre saját vonatán kívül kötelezhető más személyszállító, valamint szerelvényvonatok vonatfelvételének elvégzésére is.

Ha a vonatnál egyedül teljesít szolgálatot, akkor a jegyvizsgáló teendőit is ellátja.

1.2.123. Vezető váltókezelő

Váltókezelői munkája mellett a váltókezelői szolgálati helyiségben egy időben szolgálatot végző váltókezelők munkáját irányító és ellenőrző dolgozó. Megbízható más szolgálati helyiségben szolgálatot végző váltókezelők munkájának irányításával és ellenőrzésével, valamint a vonatok mozdonyvezetőinek indításra történő közvetett felhatalmazásával is. Részletes feladatait az ÁVU-ban kell szabályozni.

Törölt: 1.2.107. Váltó¶

Vágányba épített olyan szerkezet, amellyel a haladó jármű eredeti irányától másik vágányra terelhető.¶

Törölt: 108

Törölt: menesztésével

Törölt: 1.27. Forgalmi szolgálattevő¶

A közlekedés, továbbá a tolatás irányítója állomáson, szükség esetén pályaelágazáson, megálló-rakodóhelyen, megállóhelyen és rakodóhelyen. Szolgálatával kapcsolatos rendelkezéseit a szolgálati helyen, a nyílt pályán és a vonatokon valamennyi szolgálatot teljesítő dolgozó köteles tudomásul venni és végrehajtani.¶

Egy szolgálati helyen egy időben több forgalmi szolgálattevő (rendelkező, külső) is véggezhet szolgálatot. Teendőiket és hatáskörüket az ÁVU-ban el kell egymástól határolni.¶

Pályaelágazásra akkor szükséges forgalmi szolgálattevő, ha az elágazás biztosítóberendezése nincs szerkezeti függésben a forgalmiszabályozó állomás biztosítóberendezésével. A pályaelágazáson egyébként — ha a Forgalmi Területi Központ helyi ok miatt másképpen nem rendelkezik — csak váltókezelő végez szolgálatot, aki vonatjelentő szolgálatot is elláthat.¶

Távkezelő, távvezérelt állomásra, megállóhelyre, megálló-rakodóhelyre és rakodóhelyre vonat- és utasforgalmi ok miatt rendszerezhető forgalmi szolgálattevő.¶

Megállóhely forgalmi szolgálattevőjének teendőit az illetékes állomás ÁVU-jában kell szabályozni.¶

¶

1.28. Jelenlétes forgalmi szolgálattevő¶

Távkezelő, távvezérelt állomásokon szükség esetén a forgalmi szolgálattevő feladatait ellátó dolgozó (továbbiakban: jelenlétes).¶

¶

1.29..¶

¶

1.30. Váltókezelő¶

A helyszíni, vagy központi állítású váltók állításával, ellenőrzésével, őrzésével, esetleg gondozásával, a helyhez kötött jelzők és útsorompó kezelésével és szükség esetén a vonatok közvetett menesztésével is megbízott dolgozó.¶

A felügyeletére bízott váltókörzetet a szolgálati hely VU-ban kell kijelölni.¶

Az ÁVU-ban kell szabályozni, hogy az állomás területén szolgálatban lévő váltókezelők közül kik vesznek részt folyamatosan a vonatközlekedés szabályozásában is, kik állítanak váltókat csak tolatás részére, valamint mikor kell a csak tolatás részére váltókat állító váltókezelőket igénybe venni közlekedést szabályozó munka végzésére is. Egyéb teendőit az ÁVU-ban kell szabályozni.¶

Törölt: 109

Törölt: 31.

Törölt: menesztésével

1.2.124. Vezérlőkocsi

A hátul működő mozdonnyal közlekedő személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonatok mozdonyának távvezérlésére alkalmas, vezetőállással rendelkező vasúti személyszállító kocsi.

1.2.125. Védőváltó

Olyan váltó, amely megfelelő állásban megakadályozza, hogy a vonat vagy a tolatás vágányútjába oldalról járművek kerüljenek.

1.2.126. Vonali kocsirendező

Nem személyszállító vonathoz — a kocsirendezői feladatain túl — szükség esetén tolatás közben féket kezelő, figyelő szolgálatot végző és fedezési feladatokat is ellátó kocsirendező.

1.2.127. Vonali távbeszélő

A rendelkezési szakaszon lévő forgalmi irodák közötti távbeszélő, amelyen valamennyi forgalmi szolgálattevővel egyidejűleg is lehet értekezni. Az utasításban szabályozott esetekben felhasználható az állomásközi távbeszélő helyett is.

1.2.128. Vonali tolatásvezető

A saját célú vasúti pályahálózat- és a csomóponti kiszolgálást végző vonatoknál, továbbá a munkavonatoknál a vonatok közlekedése során forgalmi tevékenységet ellátó dolgozó.

A szükségessé váló tolatási mozgások lebonyolítása során ellátja a tolatásvezetői teendőket.

Az Utasításban előírt esetekben élőszóval felhatalmazást ad a vonat mozdonyvezetője részére az indítására.

Kocsivizsgálóval nem rendelkező szolgálati helyeken köteles a fékpróba megtartásában részt venni.

Külön rendelkezésre saját vonatán kívül kötelezhető más vonat vonatfelvételének elvégzésére is.

1.2.129. Vonat

Általában a nyílt vonalon történő közlekedés céljából forgalomba helyezett, előírás szerinti jelzőeszközökkel felszerelt, megjelölt olyan szerelvény, melynél működő mozdony, továbbá vonatszemélyzet van.

Forgalmi szempontból vonatként kell kezelni a jelzőeszközökkel felszerelt, megjelölt:

- a) egyedül közlekedő mozdonyt (mozdonyokat),
- b) egyedül vagy pótkocsikkal közlekedő tehervágánygépkocsikat, önjáró munkagépeket is.

Törölt: 2

Törölt: jussanak

Törölt: ¶

Törölt: 1.32. Külső forgalmi szolgálattevő¶
A forgalmi irodában vagy váltókezelői szolgálati helyiségben forgalmi szolgálattevői tevékenységet is végző dolgozó. Az ÁVU-ban előírt teendői mellett a forgalmi szolgálattevőtől esetről esetre kapott felhatalmazás alapján vonatot meneszthet. Megbízható a vezető váltókezelő munkájával is.¶

¶
1.33. Kocsimester¶
Több tolatócsapat munkáját irányító és ellenőrző dolgozó. Feladatait az ÁVU-ban kell meghatározni.¶

¶
1.34. Tolatásvezető¶
Tolatási műveletet a helyszínen irányító, vezető, végző és ellenőrző dolgozó.¶

¶
¶
1.36. Kocsirendező¶
A tolatásvezető vezetése alatt — a mozdony személyzet kivételével — a tolatásban résztvevő dolgozó.¶
¶

Törölt: 36.1.

Törölt: ¶

Törölt: ¶

Formázott: Felsorolás és számozás

1.2.130. Vonathossz megállapítása

A vonatba sorozott járművek, valamint a vonatot továbbító mozdony(ok) hosszának megállapítása féktechnikai, valamint forgalmi szempontból (10.6. p.).

1.2.131. Vonatjelentő dolgozó

Elő- és visszajelentés adására, nyugtázására jogosult dolgozó.

1.2.132. Vonatjelentőőr

Vonatjelentőőri tércímkével felszerelt pályák nyíltvonali szolgálati helyein a közlekedés szabályozására, a tércímkével való kezelésére, elő- és visszajelentés adására, nyugtázására feljogosított dolgozó.

1.2.133. Vonatjelentő távbeszélő

Két szomszédos vonatjelentő dolgozó szolgálati helyiségét összekötő távbeszélő.

1.2.134. Vonatkezelő-levelező, kirakó

Árukezelést és/vagy levélkezelést végző vonatkísérő olyan vonatnál, amelynél a jegyvizsgáló más teendői miatt nem végezhet árukezelést és/vagy levélkezelést.

1.2.135. Vonatkísérő személyzet

A személyszállító vonatokon szolgálatot teljesítő vezető jegyvizsgáló, jegyvizsgáló, továbbá az Utasításban és Függelékeiben meghatározott esetekben a rendkívüli vonatokon szolgálatot teljesítő vezető jegyvizsgáló, műszaki-, forgalmi-, pályagazdálkodási-, villamos felsővezetékes- és biztosítóberendezési kísérő gyűjtőelnevezése.

1.2.136. Vonatszemélyzet

A vonatkísérő- és mozdónyszemélyzet, valamint a vonali tolatásvezető, vonali kocsirendező gyűjtőelnevezése.

1.2.137. Vonattalálkozás

Közlekedő vonatoknak a szolgálati helyen történő találkozása.

Ellenkező irányú vonatok találkozását vonatkeresztezésnek, azonos irányú vonatok olyan találkozását, amikor a később érkező vonat az előbb érkező vonat előtt halad tovább, vonatmegelőzésnek nevezzük.

A vonatkeresztezés állomáson, pályaelágazáson és delta kiágazáson, a vonatmegelőzés állomáson bonyolítható le.

A vonattalálkozás forgalmi szolgálattevővel és legalább két fővágánnyal rendelkező megálló-rakodóhelyen is lebonyolítható.

Törölt: 117

Törölt: 37.

Törölt: ¶
1.38. Tércímkével
Nem önműködő biztosított tércímkével felszerelt pályák nyíltvonali szolgálati helyein a közlekedés szabályozására, a tércímkével való kezelésére, elő- és visszajelentés adására, nyugtázására feljogosított dolgozó.¶

Törölt: 118

Törölt: 38.1.

Törölt: 119

Törölt: 1.39. Vonali tolatásvezető¶
Az iparvágány kiszolgáló, valamint a csomóponti kiszolgálást végző vonatok személyzetének rendelkezésre jogosult vezetője.¶
Kocsivizsgálóval nem rendelkező szolgálattevő. [1]

Törölt: 120

Törölt: 41

Törölt: ¶

Törölt: 121

Törölt: ¶

Törölt: 1.42. Jegyvizsgáló¶ [2]

Törölt: Vonatkezelő, kirakó,

Törölt: M

Törölt: m

Törölt: árukezelő és/vagy levélkezelő dolgozó¶ [3]

Törölt:

Törölt: Vonattalálkozásnál a pilóta vonat [4]

Törölt: 1.49. Tolatásvezető¶ [5]

Törölt: 122

Törölt: 50.

Törölt: A vonatokon szolgálatot teljesítő [6]

Törölt: a

Törölt: ¶ [7]

Törölt: ¶

Törölt: 1.52. Pályaszemélyzet¶ [8]

Törölt: A vágányról 3 perc alatt emberi [9]

Törölt: Vonatkezelő kijelölésére, vasúti ele [10]

Törölt: ¶

Törölt: Üzemen kívül helyezve tovább [11]

Törölt: 1.98. Vegyesvonat¶ [12]

Törölt: 92.p.

Törölt: 21.sz. Függelék)¶ [13]

Törölt: 10

Törölt: 123

Törölt: 2.

Törölt: -

Törölt: elágazáson

1.2.138. Vontatási telep

A mozdonyok fenntartását, üzemeltetését, valamint a mozdony személyzet le- és feljelentkezését végző szolgálati helyek gyűjtőelnevezése.

1.2.139. Az utasítás szövegében előforduló kifejezések:

- a) „a vonat személyzetét értesíteni kell” kifejezés azt jelenti, hogy a közlekedéssel kapcsolatos rendelkezéseket és értesítéseket a mozdonyvezetővel és a vonaton szolgálatot teljesítő vonali tolatásvezetővel, vezető jegyvizsgálóval írásbeli rendelkezésen írásban és a nyomtatvány kézbesítésekor, élőszóval is közölni kell;
- b) „élőszóval” kifejezésen a közvetlenül szóban vagy a rendelkezésre álló értekező berendezésen adott-vett közleményeket kell érteni;
- c) „jól működő vonatbefolyásoló berendezés” kifejezés azt jelenti, hogy a mozdony rendelkezik jól működő vonatbefolyásoló berendezéssel és a pálya — folyamatos vagy szakaszos — jelfeladásra kiépített és mindkettő üzemszerűen működik;
- d) „az értekezés lehetetlen” kifejezés azt jelenti, hogy nem lehet engedélyt kérni, továbbá elő- és visszajelentést adni;
- e) „a járműmegfutamodás” kifejezés azt jelenti, hogy:
 - egy vagy több jármű összekapcsolás, rögzítés hiánya, illetve szakadás, elégtelen fékezés miatt álló helyzetből elindul, továbbá a tervezett helyen nem áll meg, vagy visszagördül;
 - haladó vonatonál egy vagy több jármű leszakad, illetve leakad és követi az elől haladó vonatrészt vagy ellenkező irányba halad.
- f) „táv működtetésű ajtó” kifejezés azt jelenti, hogy a személy- és motorkocsik oldalajtóit a mozdonyvezető az egész szerelvényen, vagy a vonatkísérők az egész szerelvényen, esetleg kocsinként központilag táv működtetik. Részletes előírásokat az E.12. sz. Utasítás tartalmaz.
- g) „dolgozó” kifejezésen a Munka Törvénykönyvben, valamint a Kollektív Szerződésben meghatározott munkavállalót kell érteni.
- h) „csak mozdonyvezetővel (CSM) közlekedik” kifejezés azt jelenti, hogy a mozdonyvezetőn kívül a mozdony, vezérlőkocsi vezetőállásán másik dolgozó nem teljesít figyelőszolgálatot.

1.3. Az önálló szolgálatvégzés feltételei

Beosztás önálló szolgálati felületre

1.3.1. A szolgálati felsőbbség, illetve a szolgálati főnök önálló szolgálati felületre csak azt a dolgozót oszthatja be, aki munkavédelmi oktatásban részesült, az MvSz Helyi Függelékében meghatározott munkabiztonsági szempontú felügyelet

Törölt: 1

Törölt: 124

Törölt: ¶

¶
1.104. Menesztés¶
A mozdonyvezetőnek állomáson indításra, illetve áthaladásra, más szolgálati helyen, továbbá a nyílt vonalon indításra történő felhatalmazása. A felhatalmazás a forgalmi szolgálattevő részéről történhet közvetlenül vagy közvetett módon, amikor a forgalmi szolgálattevő más dolgozót hatalmaz fel a vonat menesztésére.¶

¶
1.104. Rendkívüli áthaladás¶
Az állomáson, megálló-rakodóhelyen és megállóhelyen menetrend szerint megálló vonat áthaladtatása.¶

¶
1.104. Tolatás¶
Az indításra, áthaladásra felhatalmazott vonat közlekedését kivéve vasúti járművek emberi, vagy gépi erővel vágányon végrehajtott szándékos helyváltoztatása.¶

¶
1.104.1. Féksaru¶
A gurított (szalasztott) kocsi megállítására használt, saruzásra kiépített sínzálra helyezhető fékező eszköz.¶

A 48 kg folyóméter rendszerű sínnekél alkalmazott féksarukat sárgára, az 54 kg/folyóméter rendszerű sínnekél alkalmazott féksarukat világoskékre kell festeni.¶

¶
1.104.2. Rögzítő saru¶
A járművek álló helyzetben történő kapcsolása céljából — azok kapcsolására nem használt végén a szabad ütközők felől — a kerekek alá helyezhető, a szolgálati hely rendszerének megfelelő megfutamodást megakadályozó rögzítő eszköz.¶

A 48 kg rendszerű rögzítő sarukat sárga-fekete, az 54 kg rendszerű rögzítő sarukat sárga-kék, a 60 kg rendszerű rögzítő sarukat pedig sárga-vörös ferde sávazására kell festeni. A szabvány szerint szükséges-e???¶

¶
1.105. Váltó¶
Vágányba épített olyan szerkezet, amellyel a haladó jármű eredeti irányától másik vágányra [... [14]

Törölt: 1

Törölt: 124

Törölt: (

Törölt:)

Törölt: pályáról a jelfeladás üzemképes

Törölt: C)

Törölt: 122

alatti foglalkoztatásnak eleget tett, a munkakörére előírt érvényes vizsgával (vizsgákkal), az ÁVU [és egyéb Végrehajtási Utasítások](#) szolgálatára vonatkozó és helyi ismerettel rendelkezik. Vonatkoznak ezek a helyettesítő (tartalékos) dolgozókra is.

Vizsgakötelezettség

1.3.2. A kiképzés alatt állók önálló **tevékenységet** nem **végezhetnek**, szolgálati jelvényt nem viselhetnek. A szolgálati főnök által írásban **megbízott** dolgozók jelenlétében, azok irányítása és ellenőrzése mellett végezhetnek gyakorlati munkát.

A forgalmi szolgálattevő jelöltek csak a felügyeletet ellátó forgalmi szolgálattevő személyes jelenlétében viselhetnek szolgálati jelvényt.

Törölt: ¶

Törölt: 12

Törölt: an

Törölt: ténykedhetnek

Törölt: felhatalmazott

1.3.2. A forgalmi szolgálattevő jelölteket a forgalmi vizsga letétele után 3 hónapig tartó gyakorlati szolgálattal kell a forgalmi szolgálat önálló végzésére betanítani, amelyből az utolsó hónapot felügyelet alatt forgalmi szolgálattevő mellett kötelesek eltölteni. A többi idő alatt a közlekedés, tolatás szabályozásával, végzésével összefüggő egyéb **tevékenységet** végezhetnek. A jelöltek a gyakorlati idő **letelte** után önállósító forgalmi vizsgát kötelesek tenni.

Törölt: 12

Törölt: ¶

Törölt: 124

Törölt: ténykedést

1.3.2.2. A forgalmi szolgálattevő jelöltek a forgalmi szolgálattevő mellett töltött idő alatt a vonatok részére vágányútbeállítást rendelhetnek el, engedélyt kérhetnek és adhatnak, elő- és visszajelentést is adhatnak, visszajelentést nyugtázhatnak, tolatási mozgást engedélyezhetnek, de csak a **felügyeletet ellátó** forgalmi szolgálattevő személyes irányítása és jelenléte és a használt távközlő berendezés egyidejű hallgatása mellett.

Törölt: 1

Törölt: 5.

A fenti tevékenységekre vonatkozó előjegyzéseket a felügyeletet ellátó forgalmi szolgálattevő a Fejrovatos előjegyzési napló Megjegyzések rovatában köteles aláírni. A forgalmi szolgálattevő jelöltek a vonatok mozdonyvezetőinek indításra, áthaladásra történő felhatalmazását csak a felelős forgalmi szolgálattevő személyes jelenléte mellett és szabályos egyenruhában végezhetik.

Törölt: Ilyenkor ezt a tényt

Biztosítóberendezést csak a felügyeletet ellátó forgalmi szolgálattevő személyes irányítása és ellenőrzése mellett kezelhetnek. A szolgálat átadást és átvételt, továbbá az Írásbeli rendelkezéseket ők is kötelesek aláírni.

Vizsga a távközlő és a biztosítóberendezés kezeléséből

1.3.3. Biztosítóberendezést, távközlő berendezést kezelő dolgozót önálló szolgálatra való beosztás előtt a távközlő és biztosító-

Törölt: 126

berendezési szolgálati ág köteles vizsgáztatni a dolgozóra bízott berendezés kezeléséből.

A biztosítóberendezések kezelőinek szolgálatát ellenőrző (szolgálati főnök, ügyeletes tiszt stb.) dolgozókat beosztásuk, megbízásuk és áthelyezésük alkalmával vizsgáztatni kell a Kezelési Szabályzatnak a hiba megállapítására és elhárításra vonatkozó anyagából, továbbá a rendkívüli események alkalmával a berendezésekkel kapcsolatban részükről teendő intézkedésekre vonatkozó szabályaiból.

Vizsga a villamosított vonalakra

1.3.4. Felsővezetékes villamos vontatásra berendezett vonalakon szolgálatot végzők önálló szolgálatra való beosztásuk előtt vizsgázni kötelesek az E. 101.sz. Utasítás szolgálatukra vonatkozó anyagából.

A vasútvonalakon szolgálatot teljesítő valamennyi dolgozónak ismernie kell a villamos fűtéssel kapcsolatos érintésvédelmi szabályokat.

Törölt: 127.

Az utasítás ismerete, vizsgák újabb letétele

1.3.5. A forgalmi ismeretek elsajátítására kötelezett dolgozók **tudás- és ismeretanyagát, a** képzésükre, oktatásukra, vizsgáztatásukra, továbbá a vizsgákra vonatkozó részletes rendelkezéseket az O.1.sz. Oktatási Utasítás és szakági függelék tartalmazza.

Törölt: 128.

Törölt: - és tudás

1.3.5.1. A végrehajtó forgalmi szolgálattal összefüggő vizsgákat újból meg kell ismételni, ha a dolgozó a vizsgának megfelelő beosztásban két évet meghaladó ideig egyszer sem végzett önállóan szolgálatot, ha az időszakos vizsgáztatás vagy más alkalommal a jogosult vezető (szakszolgálat szolgálati felsőbbsegeinek vezetői osztályvezetőig bezárólag, a szolgálati főnök) szakismerethiányt állapított meg. A balesetvizsgáló bizottság véleményes jelentése alapján **is** kezdeményezhető rendkívüli időszakos forgalmi jellegű vizsga.

Törölt: 129.

Önképzés

1.3.6. A már kiképzett dolgozók kötelesek a szolgálatukra vonatkozó tudnivalókat rendszeresen ismételni és a változásokat elsajátítani.

Törölt: ugyancsak

Törölt: 1

Törölt: 0

Törölt: D)

Törölt: 131.

Törölt:

Törölt: é

Törölt: ,

Törölt: de valamennyi dolgozó köteles örködni afelett, hogy a szolgálatot mások is szabályszerűen végezzék és biztonságot veszélyeztető módon senki se dolgozzék.

Törölt: V

Törölt: t

Törölt: vagy

Formázott: Betűtípus: Nem Dől

1.4. Szolgálati magatartás

Felelősség

1.4.1. A felelősség a munkavégzésért egyéni. Feleltes jelenléte senkit sem mentesít a felelősség alól.

Az a dolgozó, aki veszélyes helyzetet, cselekményt, balesetet, más

rendkívüli eseményt, továbbá szabálytalanságot, munkafegyelem sértést, ittasságot, szolgálatvégzésre alkalmatlan állapotot észlel, köteles a helyzet megszüntetése, a veszély elhárítása iránt intézkedni, közvetlen felettesének vagy szolgálati főnökének haladéktalanul jelentést tenni.

Szolgálatban lévő dolgozó saját munkáját — az átruházható teendők kivételével — mással nem végeztetheti.

Törölt: fegyelems

Törölt: továbbá

Törölt: revételekor a dolgozó

1.4.1.1. Az a dolgozó, aki nincs szolgálatban vagy más üzletághoz, szolgálati ághoz tartozik, veszélyelhárítás kivételével nem avatkozhat a szolgálatban lévők munkájába és helyettük még felkérésre sem végezhet munkát.

A szolgálatban lévő dolgozó a szolgálati főnök rendelkezésére és az általa meghatározott időre köteles a szolgálatot a szolgálati főnöknek, vagy az általa kijelölt dolgozónak átadni, illetve a szolgálatot a szolgálati főnöktől, vagy az általa kijelölt dolgozótól átvenni.

Törölt: A

Törölt: a szolgálatban lévő dolgozó

Magatartás a vágányok között

1.4.2. A vágányok mellett, fölött, között szolgálatot végzőknek ügyelniük kell arra, hogy a tolatás, illetve a vonatmozgás, továbbá behavazott, jeges vagy fel nem töltött terep és le nem fedett mélyedés ne veszélyeztesse testi épségüket. Nem szabad a sínszátra lépni, ülni, továbbá a váltóknál az elálló csúcssín és a tősin közé lépni. A szolgálati tevékenység végzésén kívül sohasem szabad a járművek alatt, továbbá a járművek közelében az úrszelvényen belül tartózkodni.

Egyenetlen, síkos, jeges vagy botlásveszélyes talajról mozgó járműre fellépni vagy arról lelépni tilos.

Törölt: 133.

Törölt: illetve a vágányok

Törölt: S

Törölt: ténykedésen

1.4.2.1. Ha a szolgálatot végzők közül bárki élet- és testi épséget veszélyeztető helyzetet és állapotot vesz észre, köteles erről a forgalmi szolgálattevőnek jelentést tenni. A forgalmi szolgálattevő az általa megállapított vagy a neki jelentett ilyen hiányosságról köteles az állomásfőnököt, illetve az érdekelt szolgálati helyek dolgozóit azonnal értesíteni és az illetékes szolgálati ágtól a hiba sürgős megszüntetését kérni.

1.4.2.2. Vágányokon az arra jogosultaknak is csak a kijelölt helyeken és csak akkor szabad átjárniuk, ha az átjáróhelyen nincsenek járművek és az átjárást vonat vagy jármű nem veszélyezteti. Érvényes ez a targoncákra és más közúti járművekre is.

A vágányt keresztező gyalogos közlekedés során az álló járművek között csak akkor szabad áthaladni, ha a járművek (járműcsoport) végei láthatók, és a járműveket megfutamodás ellen biztosították. Ha a járműcso-

Törölt: 13

Törölt: 135.

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövr, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

port végei, vagy a megfutamodás ellen alkalmazott eszközök egyáltalán nem láthatók, a járművek között álló testhelyzetben csak akkor szabad átmenni, ha — az előző feltételeken túlmenően — a járművek között legalább 10 méter távolság van.

Közvetlenül a vonat, vagy a kocsisor mögül történő kilépés után a következő vágány ürszelvényébe lépés előtt meg kell győződni az áthaladás veszélytelenségéről.

1.4.2.3. Átjárásra az erre a célra kiképzett átjáróhidakat, a járműveken kiképzett fékállásokat, személyszállító kocsioknál a kocsik előterét kell igénybe venni.

Fel- és leszállás előtt a lépcső, a hágcsó, kapaszkodó használhatóságáról meg kell győződni.

A tolatási, vonat-előkészítési, jármű karbantartási munkák elvégzésére kötelezett dolgozóknak is csak elkerülhetetlen esetben szabad a vágányon álló jármű alatt átbújni. Átbújás előtt meg kell győződni arról, hogy az átbújás ideje alatt a járművel vagy járműre nem fognak mozgást végezni.

1.4.2.4. Az állomás (szolgálati hely) területén a dolgozóknak lehetőleg úgy kell a vágányok közé állniuk, hogy egyidőben két mozgásban lévő vonat közé ne kerüljenek. Az a dolgozó, akit két vágány között egyszerre két irányból érkező vonat közrefog köteles azonnal a két vágánnyal párhuzamosan földre feküdni és a vonatok elhaladását így bevárni.

**Idegen személyek
tartózkodása
vasúti területen**

1.4.3. Idegen személyek részére meg nem nyitott helyiségekben és vasútüzemi területen a szolgálatban lévő és az ellenőrzést végző dolgozókon kívül — külön igazolás alapján — a következő személyek tartózkodhatnak:

- a felügyeleti hatóság tagjai;
- a posta dolgozói;
- a fegyveres erők és rendvédelmi szervek tagjai;
- ügyész, bírói, államigazgatási feladatokat ellátó személyek;
- a szolgálati felsőbbség írásbeli engedélyével rendelkező személyek;
- vasúttal szerződéses viszonyban álló munkáltatók dolgozói.

Idegen személyek részére meg nem nyitott szolgálati helyiségek ajtaján belépési tilalomra figyelmeztető feliratot kell elhelyezni. A felek részére is megnyitott hivatali helyiségekben (pl. forgalmi irodában) a felek tartózkodását csak ügyük elintézéséig szabad megengedni.

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Törölt: (EBKF-el egyeztetni!)

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás

Törölt: 136.

Törölt: Átkelésre

Törölt: .

Törölt: ¶

Törölt: 137.

Törölt: on

Törölt: 138.

1.4.3.1. A forgalom- és vagyonbiztonságot veszélyeztető cselekmény elkövetését a dolgozók lehetőleg hivatalos személy igénybevételével, szükség esetén a jogos védelem kifejtésével kötelesek megakadályozni.

Törölt: 1

Törölt: 9.

Az egy személy által kiszolgált mozdony vezetőjének cselekvőképzetlensége

1.4.4. Az egy személy által kiszolgált dízel- vagy villamos mozdonyt a mozdonyvezető cselekvőképzetlenné válása esetén (15 km/h sebesség felett) az éberségi-, vagy a vonatbefolyásoló berendezés állítja meg.

Törölt: ¶

1.140. —¶

¶

1.141. —¶

¶

1.142. —¶

Törölt: 1

Törölt: 3.

Ilyen esetekben a vonatonál, a mozdony közelében tartózkodó bármilyen forgalmi vizsgálóval rendelkező dolgozóknak segélynyújtási kötelezettsége van. A történeteket a forgalmi szolgálattevőknek vagy a forgalmi vonalirányítónak jelenteni kell.

Törölt: lévő

Biztonságos munkavégzésre alkalmas állapot

1.4.5. Biztonságos munkavégzésre alkalmatlannak kell minősíteni a dolgozót, ha alkoholt, vagy kábító hatású szert fogyasztott, vagy állapota akadályozza a biztonságos munkavégzésben.

Törölt: 1

Törölt: 4

Biztonságos munkavégzésre alkalmatlan állapotban szolgálatra jelentkező dolgozónak a szolgálatot nem szabad átadni. Ha a dolgozó a szolgálatvégeztés során a biztonságos munkavégzésre alkalmatlanná válik, akkor a dolgozót szolgálatban megtérni nem szabad. Mindkét esetben a dolgozót a vasútüzem területéről el kell távolítani. Az ittasság megállapításának részletes szabályait a Munkavédelmi Szabályzat (MvSz) tartalmazza.

Törölt: ,

Törölt: vagy munkája

Törölt: ó dolgozót szolgálatba állítani, ilyen dolgozónak szolgálatot átadni, illetve

Törölt: ,

Törölt: vállalati munkabiztonsági szabályozás

Munkahely elhagyása

1.4.6. A dolgozó a munkahelyét — veszélyhelyzet kivételével — csak a munkaviszonyára vonatkozó szabályok, valamint a szakmai utasítások vonatkozó előírásai szerint vagy a közvetlen felettesének engedélyével hagyhatja el. A dolgozó a visszatéréskor köteles jelentkezni az engedélyt adónál, aki a dolgozót visszatérése után még a munka folytatása előtt köteles tájékoztatni a távollétében történt és a munkavégzéssel kapcsolatos változásokról.

Törölt:

Törölt: 1

Törölt: 5

Törölt: e

Törölt: V

Törölt: e

Törölt: kell

Rendelkezők adása és végrehajtása

1.4.7. Rendelkezőket röviden és érthetően kell adni.

Törölt: 1

Törölt: 6

1.4.7.1. A dolgozó köteles megtagadni a munkavégzést minden olyan esetben, ha azzal vagy a munkáltató utasításának teljesítésével a forgalom biztonságát, életét, egészségét vagy mások testi épségét közvetlenül veszélyeztetné.

Törölt: 1

Ha a dolgozó rendelkezésre jogosult feljebbvalójától olyan rendelkezést

kap, amely megítélése szerint utasítás vagy szabályellenes, köteles erre figyelmét írásban felhívni, és ha a rendelkezést adó ennek ellenére ragaszkodik rendelkezése végrehajtásához, akkor ezt a rendelkezést adó köteles írásban megismételni, vagy ennek hiányában a rendelkezést adó részére a szolgálatot a rendelkezés végrehajtásáig át kell adni.

Törölt: :

Törölt: , s

Munkavégzés rendkívüli helyzetben

1.4.8. Rendkívüli helyzetben konkrét előírások hiányában is köteles a dolgozó elvégezni a munkáját úgy, ahogy az megítélése szerint az adott körülmények között a legbiztonságosabb.

Törölt: 1

Parancskönyv

1.4.9. A szolgálati főnök a szolgálat ellátásával kapcsolatos fontos rendelkezéseket — legfeljebb kettő év időtartamra — az érintett dolgozókkal parancskönyvben köteles közölni. Ha a szolgálat ellátásával kapcsolatban parancskönyvben közölt rendelkezést kettő évnél hosszabb ideig kell érvényben tartani, akkor azt az eredeti rendelkezés érvénytelenítése mellett új parancskönyvi rendelkezés formájában kell az érintett dolgozókkal közölni. A parancskönyvet az ÁVU-ban kijelölt helyen kell tartani. A dolgozók a szolgálat átvételekor kötelesek a Parancskönyvben foglaltakat tudomásul venni és aláírni. A parancskönyv már hatályát veszített rendelkezéseit a szolgálati főnök, vagy megbízottja áthúzással, a dátum feltüntetésével és aláírásával köteles érvényteleníteni.

Törölt: 1

Törölt: átadás-

Törölt:

Egyenruha, szolgálati jelvény viselése

1.4.10. Az egyen-, forma-, vagy munkaruha ellátásban részesülő dolgozók szolgálatukat szabályos egyen-, forma-, vagy munkaruhában kötelesek ellátni.

Törölt: 150

1.4.10.1. Az ügyeleti szolgálatot ellátó és a szolgáltatás-felügyelő karszalagot, a forgalmi szolgálattelvő, forgalmi szolgálattelvő jelölt és a felhatalmazást végző ügyeletes tiszt (forgalmi) vörös sapkát, a vonali tolatásvezető a kék színű védősisakja körül vörös színű szalagot, a tolatásvezető kék színű vagy kék szalaggal ellátott sárga védősisakot, a kocsirendező pedig sárga színű védősisakot köteles viselni.

Törölt: 151.

Törölt: a vezető jegyvizsgáló sapkája,

Dohányzás, nyílt láng használata

1.4.11. Nem szabad dohányozni és nyílt lángot használni tűzveszélyes, valamint robbanó áruk tárolási és rakodási helyének közelében, továbbá a vonatok fogadása, felhatalmazása alkalmával és jegyvizsgáláskor.

Törölt: ¶

---Oldaltörés ---
 ---Oldaltörés ---
 Jelentkezés¶
 1.152.-¶

Törölt: 153.

Jelentkezés szolgálatátételre

1.4.12. Az állomási személyzet — helyi viszonyoktól és munkaköröktől függően — szolgálat megkezdése előtt a szolgálati beosztásban megjelölt időben, az ÁVU-ban kijelölt dolgozónál köteles szolgálatátételre jelentkezni.

Törölt: 154.

A vezető jegyvizsgáló a forgalmi szolgálattevőnél, a többi vonatkísérő a vezető jegyvizsgálónál köteles a Kollektív Szerződésben, vagy az esetenkénti megállapított időben szolgálatra jelentkezni.

Olyan állomáson, ahol a mozdonyszemélyzet nem gépészeti telephelyen jelentkezik, ott a vonat menetrend szerinti, vagy közölt indulási ideje előtt a Gépészeti Üzletág által meghatározott időben a forgalmi szolgálattevőnél köteles szolgálatátételre jelentkezni.

1.4.12.1. Szolgálatra történő jelentkezés alkalmával, és szolgálat végzés közben is meg kell győződni a dolgozók biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotáról, közölni kell velük az elvégzendő munkát és fel kell hívni figyelmüket a szolgálat utasításszerű és balesetmentes ellátására.

Törölt: 155.

Törölt: J

Törölt: az

Törölt: szolgálatátételre

Törölt: .

Törölt: 156.

Törölt: z

1.4.12.2. Nyílt vonalon a szolgálat megkezdése előtt a dolgozó a szolgálati beosztásban meghatározott időben köteles a szolgálati helyiségben megjelenni. A szolgálatot átadó dolgozó köteles a szolgálatot átvevő dolgozó biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotáról meggyőződni. Ha a dolgozó a biztonságos munkavégzésre alkalmatlan, akkor szolgálatot részesére nem szabad átadni. A szolgálatot átadó dolgozó köteles erről a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőinek jelentést tenni. A nyíltvonalai szolgálati helyen a szolgálatba lépő dolgozó távbeszélőn köteles jelentkezni a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjénél.

Törölt: z

Állomásbejárás

1.4.13. Az állomásbejárást valamennyi szolgálati helyen a szolgálat átvétel után kell megtartani, melynek végrehajtását a hatályos Kollektív Szerződés vonatkozó előírásai alapján az adott állomáson (szolgálati helyen) az ÁVU-ban kell szabályozni.

A forgalmi szolgálattevő, az állomáskezelő a szolgálati hely egész területét, a külső forgalmi szolgálattevők, a kocsimesterek (forgalmi), a tolatásvezetők, a váltókezelők, a vezető váltókezelők a szolgálati helynek azt a részét kötelesek bejárni, amelyre szolgálati ténykedésük kiterjed. Bejáráskor tájékozódni kell a vágány-és kocsihelyzetről, a megfutamodások elleni védekezésről, a hordozható jelzőeszközök meglétéről, a lehetőségekhez mérten meg kell győződni a váltók és más berendezések használható állapotáról is, és arról, hogy mely saruk lettek a vágányokról eltávolítva.

Azokon az állomásokon (szolgálati helyeken), ahol külső forgalmi szolgálattevő, kocsimester (forgalmi), rendszeresített tolatásvezető, váltókeze-

lő, vezető váltókezelő is teljesít szolgálatot, a forgalmi szolgálattevőnek nem kell állomásbejárást tartani. Ebben az esetben a körzetbejárásra kötelezettek kötelesek a forgalmi szolgálattevő részére jelentést tenni a körzetbejárás tényleges megtartásáról és a megállapított hiányosságokról.

Az olyan egyállítóközpontos, váltó-és vágányfoglaltságos biztosítóberendezéssel felszerelt állomásokon, ahol csak forgalmi szolgálattevő teljesít szolgálatot, a forgalmi szolgálattevő csak akkor köteles állomásbejárást tartani, ha:

- az állomási biztosítóberendezés nem üzemszerűen működik,
- az állomási fő- és mellékvágányokon járműmegfutamodás ellen biztosított mozdony nélküli szerelvények, kocsik, kocsicsoportok vannak.

Ezekben az esetekben a forgalmi szolgálattevő állomásbejárási kötelezettsége csak az állomás (szolgálati hely) érintett területére, körzetére terjed ki.

Szolgálat megszakítás esetén a szolgálat újbóli megkezdése előtt a tér áttekintésével, látási korlátozottság esetén a váltókörzet bejárásával kell állomásbejárást tartani (F.1. sz. Jelzési Utasítás).

Abban az esetben, ha a váltókezelői szolgálati helyen szolgálatot teljesítő dolgozó ellátja más váltókezelői szolgálati hely, vagy felváltva több szolgálati helyen a váltókezelői teendőket is, ez nem minősül szolgálat szünetelésnek, illetve szolgálat megszakításnak.

Ha a váltókezelő egy szolgálatban több állomáson (szolgálati helyen) — a nap meghatározott időszakában — lát el váltókezelői teendőket, állomás-bejárási kötelezettségének a szolgálat szünetelésre előírt szabályok szerint köteles eleget tenni.

1.4.13.1. Az állomás (szolgálati hely) bejárása kötelező akkor is, ha ott a szolgálat a nap meghatározott szakában szünetel. A bejárást a szolgálatba lépő dolgozó köteles elvégezni, tekintet nélkül arra, hogy az állomáson (szolgálati helyen) forgalmi vagy kereskedelmi szempontból van jelen.

**Szolgálatátadás-átvétel
folytatólagos szolgálat
esetén**

1.4.14. Folytatólagos szolgálat esetén a szolgálatot az ÁVU-ban meghatározott munkakörökben személyesen szóban és írásban kell átadni,

illetve átvenni. A szolgálatátadás-átvétel szövegének tartalmaznia kell a szolgálatátadás-átvétel időpontját, továbbá a szolgálat zavartalan és biztonságos folytatásához szükséges tudnivalókat. Közölni kell a már megtett intézkedéseket és fel kell hívni a figyelmet a még megteendő intézkedésekre.

Törölt: ¶
Állomásbejárás¶
1.4.13.

Törölt: 157.

Törölt: Az állomásbejárást valamennyi szolgálati helyen szolgálat átvétel után kell megtartani, melynek végrehajtását az ÁVU-ban kell szabályozni.¶

A forgalmi szolgálattevő a szolgálati hely egész területét, a külső forgalmi szolgálattevő, a kocsimester, a tolatásvezető, a váltókezelő, a vezető váltókezelő az állomásnak azt a részét kötelesek bejárni, amelyre szolgálati ténykedése kiterjed. Bejáráskor köteles tájékozódni a vágány-és kocsihelyzetről, a járműmegfutamodás elleni védekezésről, a váltók és védelmi berendezések használható állapotáról.¶

Azokon az állomásokon, ahol kocsimester vagy tolatásvezető is van, akkor a forgalmi szolgálattevőnek nem kell állomásbejárást tartani.¶ Szolgálat megszakítás esetén a szolgálat újbóli megkezdése előtt a tér áttekintésével, a távboldítás, illetve a szabaddítás korlátozottsága esetén a váltókörzet bejárásával kell állomásbejárást tartani.¶

Abban az esetben, ha a váltókezelői szolgálati helyen szolgálatot teljesítő dolgozó ellátja más váltókezelői szolgálati hely, vagy felváltva több szolgálati helyen a váltókezelői teendőket is, ez nem minősül szolgálat szünetelésnek, illetve szolgálat megszakításnak.¶ Ha a váltókezelő egy szolgálatban több állomáson — a nap meghatározott időszakában — lát el váltókezelői teendőket, állomás-bejárási kötelezettségének a szolgálat szünetelésre előírt szabályok szerint köteles eleget tenni.¶

¶
1.4.13.1.

Törölt: 58.

Törölt: A szolgálati hely bejárása kötelező azokon az állomásokon és megálló-rakodóhelyeken is, ahol a szolgálat a nap meghatározott szakában szünetel. A bejárást a szolgálatba lépő dolgozó köteles elvégezni.¶

Törölt: 159.

Törölt: s

Írásban és ténylegesen át kell adni:

- az utasítás-, a segédkönyv- és rendelkezések gyűjteményét,
- az érvényes táviratokat,
- a Hibaelőjegyzési könyvet,
- a lassújelek és vágányzárások, rendkívüli küldemények, feszült-ségmentesítések előjegyzését,
- az őrzött főkulcsokat, váltózár-, vágányzáró sorompó-, kisiklasztó saru- és egyéb kulcsokat, valamint
- a rögzítő saruk, biztonsági betétek, kulccsal lezárható kocsifogó alátétek számát, ha azok felhasználásra kerültek.

Törölt:

Törölt:

Törölt:

Közölni kell a hiányzó kulcsok hollétét, továbbá a forgalmi-, vágány- és elegyhelyzetet, az állomási és nyíltvonali váltók, jelzők, figyelmeztető jelek, útsorompók, valamint más forgalmi eszközök és berendezések hiányosságait, a biztosítóberendezés számlálókészülékének állását.

Az írásbeli szolgáltatátadás-átvétel rendszeresen ismétlődő szövegrésze a Fejrovatos előjegyzési napló fedőlapjának belső oldalán is előjegyezhető, erre a szolgáltatátadás szövegében utalni kell.

1.4.14.1. Az írásbeli szolgáltatátadás-átvétel szövegét az átadó és átvevő dolgozó egyaránt köteles aláírni.

Törölt: 160.

1.4.14.2. Az állomásfőnök vagy megbízottjai a szolgáltatátadás-átvétel végrehajtását szűrőpróbaszerűen kötelesek ellenőrizni.

Törölt: 1.161. —¶

Törölt: 162.

1.4.14.3. A forgalmi szolgálattelvő a szolgálat átvétele után köteles az állomási, valamint a pályaszeméllyzettel és a szomszédos állomások forgalmi szolgálattelvőivel nevét és a szolgálat átvételét közölni.

Törölt: 163.

**Szolgáltatátadás-átvétel
szolgálat megszakítás,
szolgálat szünetelés esetén**

1.4.15. Szolgálat megszakítás esetén nem kell külön szolgáltatátadást-átvételt végezni. A készenléti szolgálat megkezdésének, illetve befejezésének idejét és a szolgálati helyen őrzött váltózárkulcsok vagy biztonsági betétek kulcsainak számát, a Fejrovatos előjegyzési napló következő sorába elő kell jegyezni.

Törölt: 164.

Szolgálat szünetelés esetén a szolgálatot csak írásban kell átadni, illetve átvenni.

A szolgálat megszakítás, a szolgálatszünetelés kezdetének és a szolgálat ismételt megkezdésének időpontját a szolgálatban lévő legközelebbi forgalmi szolgálattelvőnek be kell jelenteni, aki ezt köteles előjegyezni.

Szolgálat megszakítás és szolgálatszünetelés esetén az engedélykérésadásban résztvevőknek a szolgálatot az első vonatnak a szomszéd álló-

másról való menetrend szerinti indulási ideje előtt legalább 10 perccel kell megkezdeni, és az utolsó vonat visszajelentéséig kell végezni.

Eltérést a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyezhet.

Szolgálat megszakítás esetén csak elkerülhetetlen esetben szabad vonatot közlekedtetni. A KÖFI vonalak szolgálati helyeinek kivételével a vonat közlekedtetésekor az engedély kérés időpontjától a visszajelentés vételéig a készenléti szolgálatot fel kell függeszteni és az előírt közlekedésszabályozási tevékenységeket el kell végezni.

Szolgálat megszakítást és szolgálat szünetelést a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyezhet, az ezzel kapcsolatos előírásokat az ÁVU-ban kell szabályozni.

Törölt: (1.4.13.-1.4.13.1.p.).

Törölt: Forgalmi Igazgatóság Területi Központja

Törölt: Területi Központ

Törölt: Forgalmi Igazgatóság

Törölt: Területi Központ

Ellenőrzési kötelezettség

1.4.16. A forgalmi tevékenységet ellátó dolgozó munkavégzését ellenőrizni kötelesek:

Törölt: 165.

- a) az ügyrendjükben és a szakszolgálati ellenőrzési rendben előírtak szerint a Biztonsági Igazgatóság, a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya, a Forgalmi Csomópont forgalmi ellenőrzésre felhatalmazott dolgozói;
- b) szolgálatuk közben munkaterületükön az utasításban szabályozott hatáskörökön belül a központi forgalomirányítók, forgalmi vonalirányítók, az állomásfőnökök, valamint megbízottjaik, a térfőnökök, az ügyeleti szolgálatot ellátók, az oktatótisztok, a vezénylőtisztek, a forgalmi szolgálattevők, a vezető váltókezelők, a kocsimesterek (forgalmi), a tolatásvezetők, a vonali tolatásvezetők, és a vezető jegyvizsgálók;
- c) a mozdony személyzet, a műszaki kocsiszolgálati dolgozók, valamint a más vállalkozó vasúti társaság, szakszolgálat dolgozóinak forgalmi tevékenységét a forgalmi és a gépészeti szolgálat ellenőrzésre jogosult dolgozói.

Törölt:

Törölt: Területi Központ

1.4.16.1. Az állomásfőnök vagy megbízottja a szolgálati ideje alatt hetente egyszer köteles a felügyelete, irányítása alá tartozó szolgálati helyek területét bejárni és mindenre kiterjedő ellenőrzést végezni.

Törölt: 66.

A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt állomásokon és szolgálati helyeken az ellenőrzések megoszthatók az állomásfőnök és a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztály által meghatározott munkaköröket ellátók között.

Törölt: Területi Központ

Törölt: Területi Központ

Az éjszakai munkavégzést az állomásfőnök az általa meghatározott időpontban és gyakorisággal köteles ellenőrizni. Az ellenőrzés időpontját úgy kell ütemezni, hogy az ne essen a szolgálat megszakítás, szolgálat

Törölt: A forgalmi szolgálattevői munkakört ellátó állomásfőnök az adott szolgálatában az 1.4.13. pontban előírtak szerint köteles állomásbejárást tartani.¶

szünetelés időszakára.

Az ellenőrzések időpontját a szolgálati helyiségben vezetett Fejrovatos előjegyzési napló következő üres sorába kell előjegyezni.

Közlemények nyugtázása, előjegyzése

1.4.17. Szolgálat közben élőszóval adott közleményekből a közleményt vevő dolgozó köteles a megértés ellenőrzéséhez szükséges részt — rövid közleményeknél a teljes szöveget — visszamondani. A közleményt adó dolgozó köteles ellenőrizni, hogy közleményét megértették-e. Szükség esetén a közleményt meg kell ismételni vagy annak tartalmát tisztázni kell. Amennyiben a közlemények visszaismétlése elmarad intézkedni kell a mozgás megállítására.

Visszamondásra nem alkalmas értekező berendezésen csak tájékoztató közleményeket és balesetelhárítási intézkedéseket szabad közölni.

Törölt: ¶

¶
1.167. —¶

Törölt: 168.

1.4.17.1. A közlekedéssel és tolatással kapcsolatban, távbeszélőn, visszamondásra alkalmas értekező berendezésen vagy rádióan adandó közleményekre és azok előjegyzésére vonatkozó rendelkezéseket a 7.sz. Függelék tartalmazza.

Törölt: 169.

Törölt: K

Törölt: os,

1.4.17.2. Azok a váltókezelők, akik kizárólag tolatás részére állítanak váltókat csak:

Törölt: 0.

- a vonatforgalmi értesítéseket,
- a berendezések hibáira, a fővágányok elfoglalására, illetve felszabadulására vonatkozó jelentést,
- a tolatás megszüntetéséről szóló jelentést és ha az ÁVU-ban a vonatok végének megfigyelésére kötelezettek, a vonatok teljes be- és ki-haladására vonatkozó közleményt kötelesek előjegyezni.

Törölt:

Ha rendkívüli ok miatt közlekedést szabályozó munkát is kell végezniük **(1.2.111.p.)**, akkor az 1.4.17. pontban foglaltak szerint kell eljárni.

Törölt: (1.2.108. p.),

Törölt: 7

Törölt: E)

1.5. Létesítmények, berendezések

Létesítmények, berendezések jelölése

1.5.1. A különböző létesítmények jelölését, számozását, a pálya mentén elhelyezett tárgyakra, anyaghalmokra vonatkozó előírásokat a 8.sz. Függelék tartalmazza.

Törölt: 171

Hibaelőjegyzési könyv

1.5.2. Az állomási és pályaszemélyzet köteles a vágányzaton, váltókon, az értekező, hírközlő, jelző-, biztosító- és védelmi stb. berendezéseken az általuk megállapított, továbbá a velük (pl. mozdonyvezető által) közölt hiányosságokat, hibákat és működési zavarokat a Hibaelőjegyzési könyvbe előjegyezni.

Az állomáson, szolgálati helyen és a nyíltvonalon, továbbá a mozdony-személyzet által megállapított hibákat a Hibaelőjegyzési könyvvel ellátott szolgálati helyekről a forgalmi szolgálattevőnek — nyílt vonalon keletkezett hibát a páros számú vonatokat indító állomás forgalmi szolgálattevőjének — kell bejelenteni.

A forgalmi szolgálattevő köteles a hiba jellegétől függően a Hibaelőjegyzési könyvben kijelölt szakszolgálatot vagy annak dolgozóját, az időpont feltüntetése mellett értesíteni. A Hibaelőjegyzési könyv vezetésére, ellenőrzésére vonatkozó előírásokat az utasítás 28.sz. Függeléke tartalmazza.

Törölt: 17

Törölt: váltókon

Ólomlevétel és a számlálókészülék kezelésének ellenőrzése

1.5.3. A biztosítóberendezés kezelője csak a Kezelési Szabályzatban engedélyezett esetekben nyomhatja meg a számlálókészülékkel ellátott nyomógombokat, illetve távolíthatja el a berendezésen lévő ólomzárat. Ennek okát és idejét **a Hibaelőjegyzési könyvbe köteles előjegyezni.**

Ha az ólomlevétel nem a biztosítóberendezés hibája miatt történt, akkor az állomásfőnök vagy megbízottja, illetve az ügyeletes tiszt (forgalmi) köteles az ólmot ideiglenesen pótolni és ennek időpontját **a Hibaelőjegyzési könyvbe előjegyezni.**

Ha az ólomlevétel a pótlásra kötelezettek szolgálatmentes ideje alatt vagy a nyíltvonali szolgálati helyen történt, **akkor** a szolgálati főnök által előre sorszámozott papírzárral kell az ólomzárat ideiglenesen pótolni. Azokon az állomásokon, ahol az állomásfőnök forgalmi szolgálattevőket helyettesít, a biztosítóberendezési művezető által előzetesen láttamozott papírzárak használhatók.

Papírzár a sorszámot, bélyegző lenyomatot, aláírást és a szolgálati hely számát vagy nevét tartalmazza. A bejelentéssel egyidejűleg a felhasznált sorszámot is jelenteni kell.

A biztosítóberendezési művezető vagy megbízottja a következő ellenőrző vagy fenntartási munka során köteles véglegesen pótolni az ólomzárat.

Törölt: 173.

Törölt: be kell írni a Hibaelőjegyzési könyvbe.

Törölt: beírni

Törölt: :

A berendezés hibája miatt eltávolított ólmot a berendezés helyreállításáig csak akkor kell ideiglenesen pótolni, ha az ideiglenes zárat a berendezés hibája miatt a következő menetek után nem kell ismét eltávolítani.

1.5.3.1. A szolgálati főnök minden esetben köteles a számlálószerkezettel ellátott nyomógombok kezelésének körülményeit, az indokolatlan kezelést, az ólomlevételt és eltávolítást vizsgálni.

Világítás, lámpagondozás

1.5.4. A helyileg megállapított és az ÁVU-ban előírt időben és mértékben ki kell világítani:

- a szolgálati és az utazóközönség részére kijelölt helyiségeket,
- az előtereket, az utasok be- és kiszállására, továbbá a posta- és darabáru kezelésre kijelölt helyeket,
- azt a vágány- és váltókörszetet, ahol rendszeres tolatás történik,
- a személyszállító kocsik belsejét, ha abban utasok tartózkodnak (KH, Világítási naptár).

Az ÁVU világítással kapcsolatos előírásait menetrendi időszakonként

aktualizálni kell.

Törölt: (Görög Béla úrral egyeztetni!)

Törölt: 175.

Formázott: Felsorolás és számozás

Törölt: felül kell vizsgálni.

1.5.4.1. Az állomási, valamint a nyíltvonali helyhez kötött jelzők lámpáinak gondozóit a felügyeletet ellátó állomásfőnök az ÁVU-ban köteles kijelölni.

A helyhez kötött jelzők lámpái a helyszínen is gondozhatók.

Törölt: 176.

Szolgálati órák

1.5.5. Közlekedéssel kapcsolatos munkát végző dolgozók szolgálati helyiségeiben, továbbá szükség szerint a felvételi épületek előcsarnokában, a várótermekben, az éttermekben — az utasperonokon is — jól járó órát kell elhelyezni.

1.5.5.1. Közlekedéssel kapcsolatos munkát végző dolgozóknak szolgálatvégzés közben jól járó órával kell rendelkezniük. Ez a rendelkezés az alábbi személyzetre vonatkozik:

- a mozdonyvezetőre,
- a vezető jegyvizsgálóra,
- a munkagép járművezetőjére,
- a vonali tolatásvezetőre,
- a tolatásvezetőre és
- a kocsimesterre (forgalmi).

A fenti dolgozók szolgálatba lépés után kötelesek óráikat az óráközpontból vezérelt órákkal egyeztetni.

Törölt: 78.

A vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló, a munkagép járművezetője a kiindulási, személyzetváltó állomáson köteles óráját a forgalmi irodában lévő órával egyeztetni.

1.5.5.2. Központból vezérelt órák hiányában az órák egyeztethetők, illetve igazíthatók a Magyar Rádió vagy Magyar Televízió, illetve a telefontársaságok pontos időjelzéséhez is.

Törölt: 1.179.—¶
¶

Törölt: 180.

2. VÁLTÓK, VÁLTÓ-ÉS VÁGÁNYÚTELLENŐRZÉS

2.1. A váltók alkatrészei

Az alkatrészek felsorolása

2.1.1. A váltók forgalmi szempontból figyelembe veendő alkatrészei: a tősinék, a csúcssínék, a csúcssíneket összekötő rudak, a gyökkötések, a sínzékek, egyes váltóknál az állítás megkönnyítésére beépített görgős csúcssínemelő szerkezetek, az állítókészülék, a váltójelző, csúcssínrögzítő szerkezet (kampózár, zárnyelv) és a váltózár.

Tősinék és csúcssínék

2.1.2. A tősinék a folyó vágány megszakítás nélküli folytatását képező helyhez kötött sínzálak. Ezek mellett helyezkednek el a mozgatható csúcssínék, amelyek közül az egyik egyenes irányba vezet, a másik pedig jobbra, vagy balra terel.

A csúcssínék szabványos állása

2.1.3. Az átállított váltónál az egyik csúcssínnek szorosan a tősinhez kell simulnia, a másiknak pedig olyan távolságra kell lenni a tősintől, hogy a tősin és a csúcssín között a járművek nyomkarimái a csúcssín érintése nélkül haladhassanak át.

Feles állás

2.1.4. Feles állásban van a váltó, ha bármely ok miatt mind a két csúcssín távol van a tősintől, illetve a csúcssínrögzítő szerkezet nem került végállásba.

Gyökkötések

2.1.5. A csúcssínék végét (gyökét) gyökkötések kötik össze a csatlakozó sínrel úgy, hogy a csúcssínék a váltó átállítása közben függőleges tengely körül elfordulhatnak. A rugalmas váltónál nincs gyökkötés, a váltó átállítását a csúcssínék rugalmas kialakítása teszi lehetővé.

Sínzékek, csúcssínemelő szerkezetek

2.1.6. A csúcssíneket váltósínzékek — egyes váltóknál az állítás megkönnyítésére beépített görgős csúcssínemelő szerkezetek — támasztják alá.

Összekötő rudak	2.1.7. Váltóállítás közben a csúcssínek egyidejű mozgását az összekötő rúd (rudak) biztosítják.
Csúcssínrögzítő szerkezetek	2.1.8. A kampózár, vagy a zárnyelves csúcssínrögzítő szerkezet, a hozzá tartozó állítókészülékkel együtt akadályozza meg, hogy a simuló csúcssín a haladó jármű alatt eltávolodjék a tőstől.
Állítószervezetek	2.1.9. A váltó állítása állítókészülékkel — helyszíni állítású váltóknál az ellensúlynak a másik végállásba helyezésével, központi állítású váltóknál vonóvezetékekkel, vagy villamos úton — történik.
Váltójelző	2.1.10. A váltó állását jelző szerkezet (F.1. sz. Jelzési Utasítás).

2.2. A váltók csoportosítása forgalombiztonsági szempontból

Csoportosítás	2.2.1. Forgalombiztonsági szempontból megkülönböztetünk lezárható, le nem zárható, biztosított és nem biztosított váltókat.
Lezárható és le nem zárható váltók	2.2.2. lezárhatók, azaz lezárás után rongálás nélkül át nem állíthatók: a) a váltózárrel felszerelt helyszíni állítású váltók, b) központból vagy a helyszínen reteszelve állítású váltók, c) az olyan központi állítású váltók, amelyeknek állító emeltyűje, állítógombja a váltó megfelelő állásában rögzíthető, vagy hatástalanítható, d) biztonsági betétrel lezárt (fel nem vágható) váltók. A fenti feltételeknek meg nem felelő váltók a le nem zárható váltók.
Biztosított és nem biztosított váltók	2.2.3. Biztosítottak azok a lezárható váltók, amelyek előzetes lezárása nélkül a velük szerkezeti függésben lévő helyhez kötött jelzőket nem lehet továbbhaladást engedélyező állásba állítani. Nem biztosítottak azok a váltók, amelyek az előzőekben meghatározott feltételek bármelyikének nem felelnek meg. Nem biztosítottaknak minősülnek a váltózárkulcs-azonosító berendezéshez tartozó váltók.

2.3. Váltókörzetek kijelölése, őrzése

2.3.1. A szolgálati helyek váltóit a helyi viszonyoknak megfelelő számú körzetre kell osztani és a körzetek váltóit az ÁVU-ban, üzemi rendben kijelölt dolgozónak kell őriznie.

Őrzöttnek kell minősíteni minden olyan váltót, amelynek őrzője vonat indítása, érkezése, illetve áthaladása előtt a helyszínen vagy az ellenőrzőberendezés megtekintésével távolabbi helyről meg tud győződni a váltók helyes állásáról.

Villamos ellenőrzőberendezés révén a váltó akkor tekinthető őrzöttnek, ha a villamos berendezés a váltó állását és használhatóságát is jelzi.

2.4. Sebesség a váltókon

2.4.1. A váltókon alkalmazható legnagyobb sebességeket, továbbá az egyes mozdonyokra érvényes korlátozásokat a Műszaki Táblázatok, a munkagépekre vonatkozó korlátozásokat a D. 2.sz. Utasítás tartalmazza.

Az engedélyezettnél bármely ok miatt kisebb sebességgel történő közlekedésről a vonatok személyzetét értesíteni kell.

2.5. Váltógondozás

2.5.1. A váltókat a szolgálati helyeken az ÁVU-ban, más szolgálati ágak területén a szolgálati főnök által, saját célú vasúti pályahálózaton a végrehajtási utasításban kijelölt dolgozó köteles gondozni.

A váltósínisékek, kampózárak, zárnyelves csúcssínrögzítő szerkezetek gondozásához használható anyagokat, az egyes anyagokhoz tartozó technológiát külön utasítás tartalmazza.

A váltógondozás helyi technológiáját a szolgálati helyen az ÁVU-ban, illetve az üzemi rendben, saját célú vasúti pályahálózaton a Végrehajtási Utasításban kell szabályozni.

2.5.2. A váltókat lehetőleg vonat- és tolatásmentes időben kell gondozni. A váltó gondozását végző dolgozó köteles munkája megkezdésére a váltók állításával megbízott dolgozótól engedélyt kérni, és a munkája befejezéséről az engedélyt adó dolgozónak jelentést tenni. Váltógondozásra engedély csak a jó láthatóságot biztosító védőmellényt viselő dolgozónak

Törölt:

Törölt: kijelölt

Törölt: kijelölt

Törölt: k

Törölt: ine

Törölt: ain

Törölt: ein

Törölt: sárga színű mellényt

adható. Az adott engedélyt az időpont és a körzet megjelölésével a Fejlesztés előjegyzési naplóba kell bejegyezni és azt a váltó gondozását végző dolgozó köteles aláírni.

A váltókarbantartást engedélyező köteles a karbantartást végző biztonsági felügyeletét ellátni.

A váltó gondozását végző dolgozó a váltóállítással megbízott engedélye nélkül váltót nem állíthat át, központi állítású váltók átállítását esetről esetre köteles kérni. Központi állítású váltó gondozásakor a váltógondozást végző dolgozó a testi épségének védelme érdekében a csúcshín és a tőshín közé szabványos faéket köteles helyezni, amit a munka befejezése után köteles eltávolítani.

A váltó gondozását végzők testi épségét a váltóállító dolgozók vágányút beállításakor a 2.7.5.1. pont f.) alpontjában, a tolatásvezetők pedig a váltógondozást végzők által elfoglalt vágány felé történő tolatás megkezdése előtt a 4.1.6.2., 4.1.12. pontokban szabályozott módon kötelesek védeni.

Törölt: 4.21. és a 4.34.?

A műszaki váltóvizsgálatok alkalmával az állomásfőnök vagy megbízottja a váltókkal, valamint a biztosítóberendezéssel kapcsolatban időközben felmerült nehézményeket köteles közölni a pályafenntartási, illetve biztosítóberendezési szakszolgálat megjelölt képviselőjével.

2.6. A váltók szabványos állása

Szabványos állás

2.6.1. A váltók szabványos állása:

- a) állomásokon, forgalmi kitérőkön és megálló-rakodóhelyeken az átmenő fővágányokban fekvő váltóknál az átmenő fővágányra vezető állás, más váltóknál az állomásfőnök által kijelölt állás (2.6.2.p.),
- b) nyílt vonalon lévő sajátcéltú vasúti pályahálózatok és rakodóhelyek kiágazási váltóinál a nyílt vonal folytatásának megfelelő állás, pályaelágazások kiágazási váltóinál pedig a gyakrabban használt vonalra vezető állás,
- c) más szolgálati helyeken a szolgálati főnök által kijelölt állás.

2.6.1.1. A váltókat közlekedési és tolatási szünetekben szabványos állásokban kell tartani, kivéve ha így elzárt, foglalt vagy járhatatlan vágányra vezetnek, ez alól csak az állandóan zárva tartandó, illetve tartható váltók képeznek kivételt.

A szabványos állás közlése
--

2.6.2. A váltók szabványos állását a szolgálati főnök a szolgálati helyen az ÁVU-ban, üzemi rendben, sajátcélú vasúti pályahálózaton a Végrehajtási Utasításban köteles meghatározni, melyet ki kell függeszteni az állításukkal megbízott dolgozók szolgálati helyiségében is.

2.7. A vágányút beállítása és ellenőrzése

Utasítás a vonat vágányútjának beállítására

2.7.1. A forgalmi szolgálattevő vonat érkezése, indulása, illetve áthaladása előtt köteles az állomás két végén, továbbá az ÁVU-ban kijelölt közbeeső váltókezelői és sorompókezelői szolgálati helyiségben dolgozókat utasítani a vonat vágányútjának beállítására.

Érkező vonat vágányútjának beállítását: „Asz. vonat kb. óra perckor bejár asz. vágányra” szöveggel kell elrendelni.

Ha induló (áthaladó) vonat vágányútja beállításának elrendelésekor az induló (áthaladó) vonat által használandó vágányon ellenkező irányú vonat van útban, a vágányút beállítását „Asz. vonat behaladása után asz. vonat kb. óra perckor kijár asz. vágányról, illetve áthalad asz. vágányon” szöveggel kell elrendelni. Ha térközi közlekedés esetén több vonat van útban, az utolsó vonat számát kell az érdekeltekkel közölni.

Ha az állomások között nincs jól működő irányváltó vagy ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés és a vágányút beállításának elrendelésekor az állomás felé nincs ellenkező irányú vonat útban, a vágányút beállítását: „Asz. vonat kb. óra perckor kijár asz. vágányról, illetve áthalad asz. vágányon. Ellenvonat nincs útban” szöveggel kell elrendelni. Ez egyben engedély a vonat kibocsátására.

A közölt ellenvonat beérkezése vagy „Ellenvonat nincs útban” szöveg közlése nélkül vonat nem bocsátható ki a szolgálati helyről.

Az ellenvonatra vonatkozó szöveg közlése elmarad, ha jól működő irányváltó vagy ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés van.

Távbeszélőn az utasítást az érdekeltekkel egyszerre kell közölni.

Ha az utasítást vezető váltókezelő, külső forgalmi szolgálattevő nyugtázza, akkor köteles azt az érdekelt váltókezelőknek élőszóval továbbítani.

Vágányút beállításának elrendelésekor és bejelentésekor közölni kell a szükséges forgalmi jellemzőket (pl. ki/bejárat a helyes/helytelen, foglalt, elzárt, vágányzárolt vágányra/ról, a vonat kapcsolt/kapcsolatlan tolómozdonnyal közlekedik, rendkívüli küldeményt továbbít, operatív te-

hervonatnál az alapvonal számát, valamint, hogy a vonatot a visszajelentés vétele előtt indított egység követi, továbbá 6000 kg-nál könnyebb jármű közlekedik).

Az utasítás kiadásának időpontja

2.7.2. A vonat vágányútjának beállítására olyan időben kell utasítást adni, illetve a forgalmi szolgálattevő olyan időben köteles a vágányutat beállítani, hogy a 2.7.3. pontban felsorolt munkák a vonat visszatartása, sebességének csökkentése, megállítása nélkül elvégezhetők legyenek.

Az állomásfőnök pontos mérésekkel köteles vágányutanként, illetve vágánycsoportonként megállapítani a vágányút beállításával kapcsolatos munkák (2.7.3. p.) elvégzéséhez szükséges időt. Ezt az időt 3 perccel megnövelve kell az ÁVU-ban rögzíteni. Amennyiben a folyamatban lévő tolatás beszüntetése szükséges, akkor az ÁVU-ban rögzített időt a forgalmi szolgálattevőnek további 3 perccel meg kell növelnie.

A biztosítóberendezés használhatatlansága esetén az ÁVU-ban kell meghatározni a vágányút beállításához szükséges időket.

Teendők a vágányút beállításának elrendelése után

2.7.3. A vágányút beállításának elrendelése után:

- a) meg kell szüntetni a vonatközlekedés közben meg nem engedett tolatásokat,
- b) a 2.7.4. pontban foglaltak szerint meg kell vizsgálni, hogy a kijelölt vágányút szabad-e, a sarukat (féksaru, rögzítő saru) a vágányról eltávolították-e,
- c) meg kell győződni a vágányútban fekvő váltók használhatóságáról,
- d) a váltókat a kijelölt vágányra vezető állásba (helyes állásba), a vágányúthoz tartozó védőváltókat védőállásba kell állítani, a lezárandó váltókat le kell zárni,
- e) a lezárt váltók kulcsait a szolgálati helyiségbe kell vinni,
- f) ellenőrizni kell a váltók és védelmi berendezések helyes állását,
- g) jelenteni kell a forgalmi szolgálattevőnek a vágányút beállítását,
- h) az útsorompókat le kell zárni,
- i) állítani kell a helyhez kötött jelzőket és
- j) el kell foglalni a vonatfogadásra kijelölt helyet.

A felsorolás a tevékenységek elvégzésének sorrendjét jelenti.

Törölt: és egyéb megfutamodás elleni eszközöket

Formázott: Betűtípus: Félkövér, Aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Félkövér, Aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Félkövér, Aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Félkövér, Aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Félkövér, Aláhúzás

Törölt: ¶

A vágányút ellenőrzése

2.7.4. A vágányút beállításakor meg kell győződni arról, hogy:

- a) nincs-e meg nem engedett vonatmozgás vagy tolatás,

- b) a vágányútban nincsenek-e járművek,
- c) a vágányúttal közvetlenül szomszédos két vágányon lévő járművek biztonsági határjelzőn belül állnak-e.

A vágányút beállítására utasított dolgozók a vágányút beállítása alkalomával mindezekről a vágányút áttekintésével, ha az áttekintés bármely ok miatt nem lehetséges, akkor a vágányút tényleges bejárásával kötelesek meggyőződni.

A bejárásra vonatkozó részletes helyi rendelkezéseket és a forgalmi szolgálattevő vágányút ellenőrzésre vonatkozó feladatát az ÁVU-ban kell szabályozni.

A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt fővonalakon a közvetlen visszajelentésre indított:

Törölt: Területi Központ

— ugyanazon a vágányúton közlekedő megálló, vagy áthaladó személyszállító vonat, és

— áthaladó nem személyszállító vonatot követő vonatok esetében

az elől haladó vonat zárjelzőjének megtekintése pótolhatja a vonat vágányútjának ellenőrzéséhez szükséges tényleges bejárást akkor, ha a vágányút a biztosítóberendezés kezeléséhez szükséges mértékig zárva maradt és nem végeztek a vonat vágányútját veszélyeztető mozgást.

2.7.4.1. Ha az állomáson vágányfoglaltságot jelző biztosítóberendezés van és az jól működik, akkor a vágányutat az ellenőrző berendezés megtekintésével kell ellenőrizni.

Törölt:

A vágányútellenőrzést a 2.7.4. pontban előírtak szerint kell megtartani akkor ha:

Formázott: Behúzás: Első sor: 14,2 pt

- az ellenőrző berendezés nem működik,
- a vágányra 6000 kg-nál könnyebb járművet helyeztek,
- a vágányban szigeteletlen vágányrész is van,
- a vágányon a megelőző 12 órában járműmozgás nem volt.

2.7.4.2. Vonatközlekedés előtt a vágányutat kötelesek áttekintéssel megvizsgálni a nyíltvonalai szolgálati helyeken vonatfogadásra kötelezett dolgozók is.

Teendők a szabad vágányút biztosítására

2.7.5. A vonatokat általában szabad vágányúton át kell közlekedtetni. Foglalt vágányra csak indokolt esetben szabad vonatot fogadni (15.18.4.1. — 15.18.4.6. p.).

2.7.5.1. Szolgálat ellátása közben a szabad vágányutat az alábbiak megtartásával kell biztosítani:

Törölt: végzés

- a) a forgalmi szolgálattevőknek, a váltókezelői szolgálati helyiségekben dolgozóknak, a kocsimestereknek (forgalmi) és a tolatásvezetőknek tudniuk kell, hogy melyik fővágány szabad, illetve foglalt, és hogy a foglalt vágányon milyen vonat vagy elegy áll. A vágányhelyzet nyilvántartása céljából a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt állomásokon Vágányfoglaltsági naplót kell vezetni;
- b) a fővágány elfoglalására a forgalmi szolgálattevőtől engedélyt kell kérni. A váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozók a fővágány tényleges elfoglalásáról, felszabadításáról kötelesek egymást és a forgalmi szolgálattevőt értesíteni. A vágány felszabadításról kapott értesítés vétele után a mindenkori helyzetnek megfelelően áttekintéssel, bejárással kell meggyőződni arról, hogy a vágány valóban felszabadult-e. Induló és áthaladó vonat kihaladásáról a vonat zárjelzőjének megtekintésével kell meggyőződni és erről egymást tájékoztatni,
- c) az induló, továbbá megállás után induló vonatok kijáratí vágányúttjára még átmenetileg sem szabad a vonathoz nem tartozó járművet helyezni, illetve ilyen vonat vágányúttjára hátulról tolatási mozgást végezni;
- d) a tolatás befejezése után a vágányon maradt járműveket a biztonsági határjelzön belül biztosítani kell megfutamodás ellen és annak megtörténtét a tolatásvezető, valamint a helyi felügyelettel megbízottak kötelesek ellenőrizni,
- e) a vízdaruk kiömlőcsövét a vágányúttal párhuzamos helyzetben rögzíteni kell, azok állítóemelőtűjét le kell lakatolni és a lakat kulcsát az ÁVU-ban kijelölt helyen kell őrizni,
- f) az állomás területén munkát végzőket a munka megkezdése előtt figyelmeztetni kell a közlekedésből eredő veszélyre, és őket, valamint a vágányok között tartózkodó utasokat vonat érkezése és indítása előtt élőszóval vagy utasítást adó hangszórós távbeszélőn keresztül utasítani kell a vágány elhagyására.

Törölt: 1

2.8. A váltók használhatóságának ellenőrzése forgalmi szempontból

A használhatóság forgalmi feltételei

2.8.1. A váltó forgalmi szempontból akkor használható, ha:

- a) alkatrészei épek és a mozgatható alkatrészei könnyen mozgathatók,

- b) a simuló csúcshín tökéletesen simul a tőshínhez, a másik pedig a tőshínhez kellő távolságban van,
- c) a tőshín és a csúcshín között nincs idegen anyag,
- d) az összekötő rúd nem görbült meg, vagy nem szakadt el,
- e) a csúcshínrögzítő szerkezet tökéletesen záródik és
- f) váltójelzős váltónál a váltójelző a váltó állásának megfelelő jelzést mutatja.

**A használhatóság
ellenőrzése**

2.8.2. A váltók használhatóságáról meg kell győződni:

- a) szolgálat átvételekor,
- b) ellenőrzések alkalmával,
- c) a váltók állításakor, lezárásakor,
- d) vonat vágányútjának beállításakor,
- e) a váltók gondozása alkalmával.

**A használhatóság
ellenőrzése szolgálat a
átvételekor és ellenőrzések
alkalmával**

2.8.3. A szolgálat átvételekor a váltók használhatóságáról az ÁVU-ban előírtak szerint kell rátekintéssel meggyőződni. A vonóvezetékes központi állítású váltóknál a szolgálatot átadó-

átvevő dolgozó közösen kötelesek próbaállítással meggyőződni a váltók használhatóságáról.

A szolgálati főnök ellenőrzései alkalmával rátekintéssel köteles meggyőződni azon váltók használhatóságáról, amelyek a bejárat területén a bejárat útvonalaiban helyezkednek el.

**A használhatóság
ellenőrzése váltóállítás
közben**

2.8.4. Villamos úton központból állított váltót, illetve villamos retesszel ellátott helyszíni állítású váltót akkor kell használhatónak tekinteni,

ha a váltó állítása után annak végállása a biztosítóberendezésről megállapítható (Kezelési Szabályzat).

2.8.4.1. A vonóvezetékes központi állítású váltót átállítás alkalmával akkor kell használhatónak tekinteni, ha az állítóemelőt a megszokott erővel át lehetett állítani a másik végállásba és ott szabályszerűen becsappant.

Törölt: ¶

2.8.4.2. Helyszíni állítású váltó átállításakor mindig meg kell győződni a használhatóság valamennyi forgalmi feltételéről.

**A használhatóság
ellenőrzése a vágányút
beállításakor**

2.8.5. A vágányút beállításakor az átállítandó váltók használhatóságáról ugyanúgy kell meggyőződni, mint váltóállítás közben.

A vágányút beállításakor az át nem állítandó váltók használhatóságáról az alábbiak szerint kell meggyőződni:

- a) a villamos úton állított központi állítású váltók használhatóságát az ellenőrző berendezés jelzi. Zavar esetén a Kezelési Szabályzat előírásai szerint kell eljárni,
- b) a vonóvezetékes központi állítású váltóknál próbaállítással kell meggyőződni a használhatóságról. Az állítóemelyűt legalább félállásig ki kell mozdítani, majd eredeti helyére vissza kell csappantani. Ha az állítóemelyű a megszokott erővel legalább félállásig elmozdul, akkor a váltó használható. A próbaállítást a vágányút beállítása szempontjából érdekelt védőváltóknál is el kell végezni akkor, ha a váltók nincsenek lezárva vagy járművekkel elfoglalva,
- c) helyszíni állítású váltók használhatóságáról a helyszínen tartandó váltóellenőrzés során kell meggyőződni.

A váltók használhatóságáról mindig az állításukkal megbízott dolgozó köteles meggyőződni.

**A használhatóság
ellenőrzése állandóan
zárra tartott váltóknál**

2.8.6. Állandóan zárva tartott váltók használhatóságáról meg kell győződni a 2.8.2. pontban felsorolt esetekben, a. d) alpontban foglaltak

kivételével. A váltóállítással megbízott dolgozó szolgálatonként legalább egyszer a helyszínen köteles a használhatóságot ellenőrizni olyan mértékben, amilyen mértékben a váltó lezárt állapota erre lehetőséget ad.

A használhatóság ellenőrzését a Fejrovas előjegyzési naplóban elő kell jegyezni.

A biztonsági betéttel lezárt váltó állandóan lezárt váltónak minősül.

Törölt: 30

2.9. A váltók állítása

Váltóállítás vonat részére

2.9.1. Vonat részére a váltókat általában a vágányút beállításában érdekelt váltókezelők, illetve a vezető váltókezelők, és a forgalmi szolgálattevők állíthatják.

Részletes teendőket az ÁVU-ban kell szabályozni.

Váltóállítás tolatás részére

2.9.2. Tolatás részére a váltókat a 2.9.1. pontban felsoroltakon kívül a tolatásvezető vagy az általa kijelölt dolgozó is állíthatja. Az átmenő fővágányban fekvő helyszíni állítású váltókat a 2.9.1. pontban felsorolt dolgozók kötelesek állítani.

Törölt: 37

Törölt: 37

2.9.2.1. A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt, váltókezelővel nem rendelkező szolgálati helyeken a helyszíni állítású váltókat tolatás részére a vezető jegyvizsgáló, jegyvizsgálók, vonali tolatásvezetők, vonali kocsirendezők kötelesek állítani.

Törölt: Területi Központ

Törölt: vonatkísérők

2.9.2.2. A váltók állítását más szolgálati ágak vágányain, valamint az sajátcélú vasúti pályahálózatokon a végrehajtási utasításban, illetve az üzemi rendben kell szabályozni.

A váltóállítás ideje

2.9.3. A váltókat vonat részére a vágányút beállításakor, tolatás részére pedig olyan időben kell állítani, hogy az átállítás a járműnek a váltóhoz való érkezése előtt teljesen befejeződjék. Az Utasítás 5.3.4. c) alpontjában meghatározott eset kivételével Tilos jármű alatt váltót átállítani.

Váltófelvágás

2.9.4. A váltófelvágás a helytelenül álló váltónak gyökkel szemben haladó jármű kerekeivel történő átállítása. A váltófelvágás tiltott cselekmény, balesetnek minősül. A rugós váltók esetében a váltóhoz gyök felől közeledő jármű kerekei által történő üzemszerű váltóállítás (felvágás) nem tiltott cselekmény. (6.sz. Függelék 6.2.7.pont.) A biztonsági betéttel lezárt váltók nem vágathatók fel (2.2.d. alpont).

Törölt: 12

2.9.4.1. A felvágott váltón a járművel (járművekkel) teljesen át kell haladni és csak akkor kell megállni, ha a továbbhaladás veszéllyel jár. Felvágott váltón annak megvizsgálásáig, illetve helyreállításáig nem szabad visszahúzni, visszatolni vagy csúccsal szemben mozgást végezni.

2.9.4.2. A váltófelvágást azonnal jelenteni kell a tolatásvezetőnek, a váltókezelőnek, illetve a forgalmi szolgálattevőnek, nyílt vonalról mind a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjének.

Törölt: ¶

2.9.4.3. A felvágott váltót az állításukkal megbízott dolgozó és második személyként az állomásfőnök, vagy a forgalmi szolgálattevő, nyíltvonali és más szolgálati helyeken a mozdonyvezető, a vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló, illetve a tolatásvezető köteles használhatóság szempontjából

Törölt: (

Törölt:)

azonnal megvizsgálni. Ha a váltó még megfelel a használhatóság forgalmi feltételeinek, akkor a műszaki megvizsgálásig és a helyreállítás bejelentéséig a váltón legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad vonattal közlekedni és tolatást végezni.

A felvágott helyszíni állítású váltót műszaki szempontból a pályamester köteles megvizsgálni és helyreállítani. A központi állítású, a központi reteszelésű és a váltózáras váltókat a pályamesteren kívül a biztosítóberendezési szakszolgálat képviselője is köteles megvizsgálni és a helyreállításban közreműködni.

2.9.4.4. A felvágott központi állítású váltókra vonatkozó egyéb rendelkezéseket a Kezelési Szabályzat tartalmazza.

2.9.4.5. Felvágott váltónak a biztosítóberendezésből történt kikapcsolásáról, a váltóra elrendelt sebességkorlátozásról az állomási és a tolatószemélyzetet, továbbá a vonatok személyzetét értesíteni kell.

2.10. A váltók lezárása, felnyitása és feloldása.

Lezárási táblázat. Elzárási táblázat

Alapszabályok

2.10.1. A lezárható váltókat vonatközlekedési, valamint tolatási szünetekben — az állandóan zárva tartandó váltók kivételével — nyitott állapotban kell tartani, a vonat vágányútjának beállítása-kor helyes állásukban le kell zárni, a vonat teljes elhaladása után fel kell nyitni.

2.10.1.1. A lezárható váltókat tolatási mozgások vágányútjának beállítása-kor csak akkor kell helyes állásukban lezárni, ha a biztosítóberendezés kezelése a lezárást megköveteli. Részletes rendelkezéseket a Kezelési Szabályzat tartalmaz.

2.10.1.2. Mellékvágányokban, továbbá más szolgálati ágak területén levő vágányzatban és az sajátcélú vasúti pályahálózatok belső vágányzatában fekvő váltók lezárását és felnyitását végrehajtási utasításban, illetve az üzemi rendben kell szabályozni.

A váltók lezárása a vonatok részére
--

2.10.2. Érkező és áthaladó vonat részére le kell zárni a vágányútban fekvő valamennyi lezárható váltót.

Induló, továbbá megállás után induló vonat által csúccsal szemben érintendő lezárható váltókat mindenkor le kell zárni. Gyökkel szemben érintendő, egyébként lezárható váltókat csak akkor kell lezárni, ha a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya a lezárást elrendeli, vagy ha a biztosítóberendezést a váltók lezárása nélkül nem lehet kezelni.

2.10.2.1. A biztosított védőváltókat csak akkor kell védőállásukba lezárni, ha a biztosítóberendezést e nélkül nem lehet kezelni, a váltózárás nem biztosított védőváltókat csak akkor, ha a vonat teljes be-, ki- vagy áthaladása közben a védőváltókon is vonat fog közlekedni, vagy tolatni fognak rajta. Egyébként a védőváltókat csak védőállásba kell állítani.

2.10.2.2. Elölhaladó vonat után a nem önműködően oldódó váltók feloldása, felnyitása mellőzhető, ha a következő vonat 15 percen belül ugyanarra a vágányra érkezik, ugyanarról a vágányról indul, vagy ugyanazon a vágányon halad át.

**Állandóan zárva
tartandó váltók**

2.10.3. Állandóan zárva kell tartani:

- a) állomásokon szabványos állásukban az ÁVU-ban kijelölt váltókat;
- b) pályaelágazások, pályaelágazásnak minősülő sajátcélnú vasúti pályahálózat kiágazások, deltaelágazások kiágazási váltóit a gyakrabban használt vonalra vezető állásban, akkor ha ott dolgozó nem végez szolgálatot, ha a szolgálat szünetel, vagy a forgalomszabályzó állomásról villamos úton állítják, illetve blokkzár vagy villamos zár alatt tartják.
Az ilyen váltók állítását, felnyitását, feloldását és lezárását a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya végrehajtási utasításban köteles szabályozni,
- c) megálló-rakodóhelyeken az átmenő fővágányban fekvő váltókat az átmenő fővágányra vezető állásban;
- d) pályaelágazásnak nem minősülő nyíltvonali sajátcélnú vasúti pályahálózatok és rakodóhelyek kiágazási váltóit a nyílt vonal folytatásának megfelelő állásban.

Törölt: Területi Központ

**Lezárási táblázat.
Elzárási táblázat**

2.10.4. A vágányút helyes beállításának ellenőrzése céljából valamennyi forgalmi irodában és a váltóállító dolgozók szolgálati helyiségében, helyiség hiányában a távbeszélő közelében Lezárási táblázatot kell elhelyezni. A Lezárási Táblázatról vágányutanként leolvashatók az érintett és a védőváltók, valamint

a velük függésben levő vágányzáró sorompók és kisiklasztósaruk helyes állása. A védőváltók helyes állásának jelét a Lezárási táblázaton be kell karikázni (9.sz. Függelék).

Vonóvezetékes központi állítású, illetve helyszíni állítású központból reteszelt váltóknál a váltók helyes állásának ellenőrzésére a berendezésen Elzárási táblázatot kell elhelyezni (10.sz. Függelék).

2.11. A váltózárkulcsok és védelmi berendezések zárkulcsainak megjelölése és kezelése

Megjelölés

2.11.1. A váltót egyenes állásban lezáró kulcsra kör alakú táblát kell erősíteni, amelyen a váltó számán kívül E betű van feltüntetve. A váltót kitérő állásban lezáró kulcsra négyzet alakú táblát kell erősíteni, amelyen a váltó számán kívül K betű van feltüntetve. Az átszelési váltók váltózár kulcsának tábláján az E, illetve K betű előtt fel kell tüntetni a főirányt jelző F, illetőleg a mellékirányt jelző M betűt is.

A vágányzáró sorompó és a kisiklasztósaru zárkulcsára téglalap alakú kulcstáblát kell erősíteni, amelyen VS, illetve KS betűk vannak feltüntetve. A váltókkal szerkezeti függésben lévő vágányzáró sorompó vagy kisiklasztósaru kulcstábláján fel kell tüntetni a váltószámot és a váltó terelési irányát jelző betűt is.

A váltózár másodkulcsok a kulcstábla hátoldalán pontbeütéssel vannak megjelölve.

A kezelés általános szabályai

2.11.2. A váltózárkulcsokat a váltók helyes állásban történő lezárása és annak ellenőrzése után a kulcsszekrényben megjelölt helyén mindaddig őrizni kell, amíg a váltót nem kell felnyitni (2.12.4. p.). Vágányzáró sorompóval vagy kisiklasztósaruval szerkezeti függésben lévő váltók kulcsai helyett a vágányzáró sorompó, illetve a kisiklasztósaru kulcsát kell a váltó állásának megfelelő helyen a kulcsszekrényben őrizni.

A kulcsszekrényt a kulcsok behelyezése után be kell zárni és a szekrény kulcsát a váltózárkulcsok őrzésére kijelölt dolgozó szolgálat közben köteles magánál tartani, szolgálatátadás-átvételkor pedig írásban és ténylegesen is átadni.

A váltózárkulcs-azonosító és a kulcsrögzítő berendezéshez tartozó kulcsokat a Kezelési Szabályzatban előírtak szerint kell kezelni és őrizni.

A biztonsági betét lakatkulcsainak kezelésére a váltózárkulcsok kezelésére előírtakat kell alkalmazni.

Törölt: 71

**Állomási váltózárkulcsok
és védelmi berendezések
zárkulcsainak kezelése**

2.11.3. Váltókezelői szolgálati helyiséggel rendelkező állomásokon a váltózárkulcsokat és védelmi berendezéseinek zárkulcsait a váltókezelő, váltókezelői szolgálati helyiséggel nem rendelkező állomásokon a forgalmi irodában a forgalmi szolgálattevő köteles őrizni (2. 12.4. p.).

Törölt: 71

2.11.4. A nyíltvonali rakodóhelyek és sajátcélú vasúti pályahálózatok váltóinak váltózárkulcsait és védelmi berendezéseinek zárkulcsait a kiszolgáló vonatot indító állomás(-ok) forgalmi szolgálattevői őrzik. Eltérést a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyezhet.

Törölt: Területi Központ

2.11.4.1. A nyíltvonali rakodóhelyek és sajátcélú vasúti pályahálózatok váltóinak váltózárkulcsait és védelmi berendezéseinek zárkulcsait a forgalmi szolgálattevő Menetigazolvány (Menetlevél) „Megjegyzés” rovatába történő bejegyzés mellett, Írásbeli rendelkezésen csak a kiszolgáló vonat vonali tolatásvezetőjének adhatja át. Váltógondozás, váltójavítás és váltóvizsgálat alkalmával vonatmenetes időben, pontosan meghatározott időre csak a pályamesternek és a biztosítóberendezési művezetőnek vagy megbízottjának adható ki. A váltózárkulcsok és a védelmi berendezések zárkulcsainak átvételét a Fejrovas előjegyzési napló folytatólagos sorában kell az átvevő dolgozóval elismertetni.

Nyíltvonali váltózárkulcs, védelmi berendezés zárkulcs kiadásáról, illetve visszaadásáról a két állomás forgalmi szolgálattevője minden esetben köteles egymást értesíteni.

2.11.4.2. A vonali tolatásvezető az átvett kulcsokat visszatérés, illetve a következő állomásra való érkezés után a Menetigazolvány (Menetlevél) „Megjegyzés” rovatába történő bejegyzés mellett azonnal köteles leadni a forgalmi szolgálattevőnek, aki az átvételt a Menetigazolványon köteles elismerni.

2.11.4.3. A pályamester, a biztosítóberendezési művezető, vagy megbízottja köteles az átvett kulcsokat az átvétel alkalmával meghatározott idő lejártá előtt visszahozni, vagy a következő állomás forgalmi szolgálattevőjének leadni. A visszaadás tényét és idejét a Fejrovas előjegyzési napló folytatólagos sorában elő kell jegyezni és a bejegyzést mind a két dolgozó köteles aláírni.

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

2.11.4.4. A forgalmi szolgálattevő a szomszédos állomás által őrzendő váltózárkulcsokat, védelmi berendezés kulcsokat a legelső alkalmas vonat-
tal köteles visszaküldeni. A kulcs átadásakor, illetve leadásakor a
2.11.4.1. — 2.11.4.3. pontokban szabályozott módon kell eljárni.

Törölt: 61

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt

Törölt: 63

**Más váltózárkulcsok és
védelmi berendezések
kulcsainak kezelése**

2.11.5. Más szolgálati ágak területén, továbbá sajátcélú vasúti pályahálózatok belső vágány-
zatán lévő váltók váltózárkulcsainak, a védelmi
berendezés kulcsainak kezelését a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi
Osztálya végrehajtási utasításban szabályozza.

Törölt: Területi Központhoz

**Váltózár-és védelmi
berendezés másodkulcsok**

2.11.6. A váltózárak és védelmi berendezések
másodkulcsait az ÁVU-ban kijelölt szolgálati
helyen leolmozott vagy páncélszekrényben kell őrizni.

Ezeket a kulcsokat az eredeti váltózár- és védelmi berendezés kulcsok
használatatlansága vagy elvesztése esetén kell igénybe venni (2.11.2. p.).

Törölt: 58

A másodkulcs felhasználásának okát a Hibaelőjegyzési könyvben elő
 kell jegyezni.

Megálló-rakodóhelyeken nem szabad váltózár-és védelmi berendezés
másodkulcsokat őrizni, illetve őriztetni.

Az eredeti kulcs elvesztését azonnal be kell jelenteni a TEB Főosztály
blokkmesteri szakaszának és az eseményt vizsgálni kell.

2.12. Váltóellenőrzés (Meggyőződés a váltók helyes állásáról)

Alapszabály

2.12.1. A vonatok érkezése, indulása, illetve
áthaladása előtt a váltók állítására kötelezett dolgozók minden esetben kö-
telesek váltóellenőrzést tartani. A váltóellenőrzés alkalmával meg kell
győződni arról, hogy a vágányútban fekvő váltók a kijelölt vágányra ve-
zetnek-e és hogy a figyelembe jövő védőváltók védőállásba állnak-e. A
váltók állítására kötelezettek munkáját az ÁVU-ban kijelölt dolgozó (má-
sodik személy) ellenőrizni köteles.

A váltók állításával megbízottak munkáját nem kell ellenőrizni akkor,
ha az állomáson vagy a nyíltvonali szolgálati helyen csak egy, a váltó állí-
tásával, őrzésével megbízott dolgozó végez szolgálatot, vagy ha a váltókat
a forgalmi szolgálattevő maga állítja.

Váltóellenőrzés központi állítású váltóknál

2.12.2. Villamos úton központból állított váltók helyes állását a vágányút beállítása után a váltók állításával megbízottak és az ő munkájukat ellenőrzők egyaránt az ellenőrző berendezéseken megjelenő fények kiértékelésével kötelesek ellenőrizni.

Ha a váltók helyes állását az ellenőrző fények kiértékelésével nem lehet megállapítani, akkor a berendezés Kezelési Szabályzatában és az ÁVU-ban szabályozott módon kell ellenőrizni.

2.12.2.1. Vonóvezetékkel állított központi állítású váltók helyes állását a váltókezelő a vágányút beállítása után az állítóemelyűk helyzetének az Elzárási táblázat adataival történő egyeztetésével, a forgalmi szolgálattevő a vágányút villamos lezárása után a forgalmi irodában lévő ellenőrző berendezés (tológomb, kallantyú és vágányúti blokkmező) helyzetének kiértékelésével köteles ellenőrizni.

Ha a forgalmi irodában nincs ellenőrző berendezés, vagy ha van, de használhatatlan és az állítóközpontban vezető váltókezelő, külső forgalmi szolgálattevő (második személy) is végez szolgálatot, akkor az ellenőrzést csak ők végzik, a forgalmi szolgálattevő részéről a váltók helyes állásának ellenőrzése elmarad. Ha az állítóközpontban a váltókezelő egyedül végez szolgálatot, akkor a forgalmi szolgálattevő vagy az ÁVU-ban kijelölt dolgozó a váltók helyes állását az állítóközpontban köteles ellenőrizni.

Abban az esetben, ha a vonóvezetékes központi állítású váltók állítóemelyűit kiiktatják és helyette a váltókat emelyűpótló váltózárrel szerelik fel, akkor a váltóellenőrzést a 2. 12.4.1. pont szerint kell megtartani.

Törölt: 71

Váltóellenőrzés helyszíni állítású központból reteszelt váltóknál

2.12.3. Helyszíni állítású, központból reteszelt váltók helyes állását a váltókezelő a vágányút beállításakor a helyszínen, majd a váltók reteszeléskor a reteszelőemelyű (emelyűk) helyzetének az Elzárási táblázat adataival történő egyeztetésével köteles ellenőrizni.

Ha a váltókezelői szolgálati helyen második személy is (1.2.4., 1.2.55., 1.2.119., 1.2.122.pont) végez szolgálatot, akkor a váltók reteszelése után ezek a dolgozók is kötelesek a reteszelőemelyűk helyzetét egyeztetni az Elzárási táblázat adataival. A forgalmi szolgálattevő mindkét esetben a forgalmi irodában levő ellenőrző berendezés megtekintésével köteles meggyőződni a váltók helyes állásáról.

Ha a forgalmi irodában nincs ellenőrző berendezés vagy ha van, de használhatatlan, akkor a követendő eljárásra a 2.12.2.1. pontban foglaltak érvényesek.

Helyszíni állítású és központból villamos úton reteszelt váltók helyes állását az ellenőrző berendezés fényjeinek kiértékelésével kell ellenőrizni. Ha a villamos reteszelőberendezés használhatatlan, akkor a Kezelési Szabályzatban és az ÁVU-ban foglaltak szerint kell eljárni.

Váltóellenőrzés váltózáras váltóknál

2.12.4. Váltózárrel felszerelt helyszíni állítású váltók helyes állásának ellenőrzését az alábbiak szerint kell végezni.

2.12.4.1. Ha a szolgálati helyen kulcsrögzítő biztosítóberendezés van, akkor a lezárt váltók kulcsait egyeztetni kell a Lezárási táblázat adataival és a váltózárkulcsokat a Kezelési Szabályzatban előírt módon el kell helyezni a berendezésben. A berendezést az előírt módon kezelni kell és a szolgálati helyiségben, illetve a forgalmi szolgálattevő a forgalmi irodában köteles az ellenőrző berendezés jelzésének kiértékelésével meggyőződni a váltók helyes állásáról (2.10.4.p.).

2.12.4.2. Ha a szolgálati helyen kulcsazonosító berendezés van, akkor a váltókezelő a szolgálati helyiségbe vitt váltózárkulcsokat köteles egyeztetni a Lezárási táblázat adataival és ha megállapította, hogy a váltókat helyesen zárta le, a váltózárkulcsokat a Kezelési Szabályzatban előírt módon el kell helyezni a berendezésben. A berendezést az előírt módon kezelni kell, és jelenteni kell a vágányút beállítását. A forgalmi szolgálattevő a villamos lezárási elvégzése után a forgalmi irodában köteles az ellenőrző berendezés jelzésének kiértékelésével meggyőződni a váltók helyes állásáról.

2.12.4.3. Ha a szolgálati helyen nincs kulcsrögzítő biztosítóberendezés vagy kulcsazonosító berendezés, illetve az ilyen berendezés használhatatlan, akkor a váltókezelő a bevitt váltózárkulcsokat köteles egyenként egyeztetni a Lezárási táblázat adataival. Ha megállapította, hogy a váltókat helyesen zárta le, akkor a vágányút beállításának bejelentésével együtt köteles felsorolni, hogy milyen számú váltók (vágányzáró sorompó, kisiklasztósaru), milyen jelű kulcsai vannak a kezében. A forgalmi szolgálattevő a bejelentett adatokat köteles egyeztetni a Lezárási táblázattal. Ha a váltókezelői szolgálati helyiségben második dolgozó is végez szolgálatot, akkor a kulcseyeztetést ez a második dolgozó a váltókezelővel közösen köteles elvégezni.

Nem biztosított állomásokon — kivéve a kulcsazonosító berendezéssel felszerelt szolgálati helyeket — ahol a váltózárkulcs-egyeztetés céljából

nincs második dolgozó, ott a forgalmi szolgálattevő az előző bekezdésben előírt kulcsegyeztetés után köteles az ÁVU-ban kijelölt helyről meggyőződni arról, hogy a váltók a kijelölt vágányra vezető állásban állnak-e. A forgalmi szolgálattevő a váltóellenőrzés megtartását köteles előjegyezni.

Így kell eljárni a biztonsági betéttel lezárt váltóknál is.

2.12.4.4. Ha a szolgálati helyen váltókezelői szolgálati helyiség nincs, de a váltókörzet és a forgalmi iroda között értekezési lehetőség van, akkor a váltók helyes állását úgy kell ellenőrizni, mintha a váltókezelő a szolgálati helyiségben egyedül végezne szolgálatot. A váltókezelő ilyenkor a lezárt váltók kulcsait kulcsszekrény hiányában magánál tarthatja.

2.12.4.5. Ha a szolgálati helyen a váltókörzet és a forgalmi iroda között nincs távbeszélő-kapcsolat, akkor a váltókezelő a lezárt váltók kulcsait köteles a forgalmi irodába vinni és ott a forgalmi szolgálattevővel együtt egyeztetni a Lezárási táblázattal.

2.12.4.6. Ha egy vonat után 15 percen belül más vonat részére kell vágányutat beállítani, akkor az első vonat vágányút-beállításának ellenőrzése és bejelentése után a váltóellenőrzésben részt vevő második dolgozó a másik vonat vágányútja szempontjából figyelembe jövő váltók kulcsait, azok átvételének a Fejrovas előjegyzési naplóban történő elismertetése után a váltókezelőnek visszaadhatja. Ilyenkor az első vonatot a másik vonat vágányútja szempontjából figyelembe jövő váltók közelében kell fogadni.

2.12.4.7. Állandóan zárva tartott váltók helyes állását — ha erre lehetőség van — a váltókezelő, a nyílt vonalon pedig az ott szolgálatot végző dolgozó a váltójelzők jelzésének megtekintésével köteles ellenőrizni. A lezárt váltók kulcsait őrző dolgozó pedig köteles meggyőződni, hogy a helyes állásnak megfelelő kulcsok vannak-e a birtokában (2.11.2. p.).

Ha a nyíltvonali váltózár és védelmi berendezés kulcsot őrző forgalmi szolgálattevő váltózár- és védelmi berendezés kulcsot vonali tolatásvezetőnek, pályamesternek, vagy biztosítóberendezési művezetőnek, illetve megbízottjának vagy lakatosnak adott ki, akkor vonatfogadás, illetve indítás előtt köteles ellenőrizni, hogy a kiadott kulcsot visszahozták-e, vagy leadták-e a következő állomáson, továbbá azt, hogy a nyílt vonalon tolatást végző vonat, illetve az sajátcélú vasúti pályahálózaton tartózkodó kiszolgáló menet vonali tolatásvezetője jelentést tett-e a berendezés szabályszerű kezeléséről, továbbá a kiágazási váltóknak a nyílt vonal folytatásának megfelelő állásban történt lezárásáról.

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nem Dőlt, Nincs aláhúzás

2.12.4.8. Ha a védőváltókat nem kell állítani vagy lezárni, akkor helyes állásukról rátekintéssel távolabbi helyről is meg lehet győződni.

Váltóellenőrzés helyszíni állítású le nem zárt váltóknál

2.12.5. Helyszíni állítású le nem zárt váltók helyes állásáról érkező és áthaladó vonatok előtt a váltók állításával megbízott és az ő munkáját ellenőrző második dolgozó egyaránt valamennyi váltónál a helyszínen köteles meggyőződni. A második személy az ÁVU-ban kijelölt helyen tartandó könyvbe köteles: „..... óra perc váltóellenőrzés asz. vonat részére asz. vágányra (vágányról)” szöveget írni és a váltó állításával megbízott dolgozó is köteles ezt a bejegyzést aláírni.

Induló vagy megállás után induló vonat előtt a vonat által gyökkel szemben érintendő váltók helyes állásáról csak a váltóállítással megbízott dolgozó köteles meggyőződni. A meggyőződés történhet rátekintéssel távolabbi helyről is. Ha a váltó állása távolabbi helyről nem látható, vagy ha a váltót át kell állítani, akkor a gyökkel szemben érintett váltó helyes állásáról a váltó állításával megbízott dolgozó a váltónál köteles meggyőződni. Ezt az ellenőrzést nem kell előjegyezni. Ha az induló vagy a megállás után induló vonat csúccsal szemben érint váltót, akkor a váltóellenőrzést az előző bekezdésben szabályozott módon kell végrehajtani.

2.13. Jelentés a vágányút beállításáról

A jelentés ideje és módja

2.13.1. A vágányút beállítására utasított dolgozók a vágányút beállítását, továbbá a vágányút- és váltóellenőrzés megtartását, valamint a rögzítősaruk felügyelet alatti tartását távbeszélőn, annak használhatatlansága esetén abban az értesítőkönyvben, amelyben a vágányút beállítására utasítást kaptak: „A.....sz. vonat bejárata (kijárata) szabad a.....sz. vágányra (vágányról)” szöveggel kötelesek a forgalmi szolgálattevőnek bejelenteni. A jelentést azok a dolgozók kötelesek leadni, akik a forgalmi szolgálattevőtől a vágányút beállítására utasítást kaptak. A jelentéstétel sorrendjét az ÁVU-ban kell szabályozni. A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyezheti, hogy a szolgálati hely egyazon végén lévő szolgálati helyekről a jelentést egy kijelölt szolgálati helyre tegyék meg. Ebben az esetben a forgalmi szolgálattevőnek csak az ott szolgálatot teljesítő dolgozó tesz valamennyi szolgálati hely felsorolásával közös jelentést.

Törölt: Forgalmi Igazgatóság

Törölt: Területi Központ

2.13.2. Nem kell a vágányút beállításáról jelentést tenni, ha a forgalmi szolgálattevő személyesen, vagy a berendezés útján részt vesz a váltóellenőrzésben.

3. ÚTSOROMPÓK, ÚTSOROMPÓK KEZELÉSE

Az útsorompó kezelés általános szabályai

3.1. A vasúti átjáró (a forgalmi utasításban egységesen: útátjáró) biztosítására szolgáló be-
rendezések: a fénysorompó, a félsorompóval kiegészített fénysorompó (az
utasításban együttesen: fénysorompó) és a teljes sorompó. A továbbiakban
a fénysorompó és a teljes sorompó együttesen: útsorompó. Az útsorompót
— kivéve vonatközlekedés esetén a vonat által vezérelt önműködő fénysorompót — a kijelölt dolgozó köteles vonatközlekedés előtt, továbbá tolatás tartamára lezárni. Ha az útátjárót jelzőőrrel kell fedezni, akkor a jelzőőr is ezekben az esetekben köteles az út (a forgalmi utasításban: közút) forgalmának védelméről gondoskodni.

3.1.1. Szigorúan tilos az útsorompót — a felhívásos vagy időszakosan kezelt teljes sorompót kivéve — vonatközlekedési és tolatási szünetekben zárva tartani és ezzel a közúti közlekedést zavarni.

3.1.2. Útsorompót 10 percnél hosszabb ideig vonatközlekedés miatt folyamatosan zárva tartani csak a közlekedési hatóság által engedélyezett helyeken szabad. A 10 percnél hosszabb ideig zárva tartható útsorompót erre utaló felirattal meg kell jelölni. Az útsorompót tolatáskor nem szabad 10 percnél hosszabb ideig zárva tartani.

3.1.3. A kézi állítású teljes sorompó hajtóművét lezáráskor és felnyitáskor mindig a végállásig kell működtetni a Kezelési Szabályzatban előírtak szerint.

3.1.4. A kezelési helyről áttekinthető útátjáró teljes sorompójának lezárása alkalmával ügyelni kell arra, hogy a sorompórudak közé ne záródjon gyalogos, közúti jármű vagy nagyobb testű állat.

3.1.5. Ha az útátjárón a legközelebbi vonatig el nem hárítható akadály keletkezik, akkor a nyíltvonali sorompókezelő (jelzőőr) köteles erről a szomszédos szolgálati helyek vonatfogadásra kötelezett dolgozóit és a szomszédos állomások forgalmi szolgálattevőit, az állomási sorompókezelő (jelzőőr) pedig a forgalmi szolgálattevőt azonnal értesíteni és az útátjárót a vágány mellett a nyílt vonal mindkét iránya felől, állomáson pedig a nyílt vonal felől az F.1. sz. Jelzési Utasításban szabályozott módon fedezni. Az útátjáró felé az akadály elhárításáig nem szabad vonatot indítani, az

útban lévő vonatokat pedig meg kell állítani.

Ha közvetlenül veszélyeztetett vonat van útban, akkor a sorompókezelő (jelzőőr) köteles minden más intézkedés megtétele előtt az érkező vonat felé sietni és azt kézi jelzéssel megállítani.

3.1.6. A vonatszemélyzetet a nyíltvonali útsorompó használhatatlansága esetén az útátjáró helye szerinti két szomszédos forgalomszabályozást végző állomás forgalmi szolgálattevője köteles értesíteni. A mozdonyvezető, ha az útsorompó használhatatlanságáról írásbeli rendelkezéssel értesítették, vagy az ellenőrző jelző erre utaló jelzést ad, az útátjáró megközelítésére az utasítás 15.9.5. pontjában foglalt szabályokat kell alkalmazni.

**A sorompókezelők és
a jelzőőrök értesítése
az indítandó vonatról**

3.2. Az útsorompók kezelőinek értesítését az indítandó vonat számáról és előre látható indulási idejéről az utasítás 15.9.1. pontja, az értekezés lehetetlensége esetén teendő intézkedéseket a 3.12., 15.9.4. pontjai tartalmazzák. Érvényes ez az sajátcélú vasúti pályahálózatok összekötő- vagy csatlakozó vasúti pályái mellett szolgálatot végző sorompókezelőkre, illetve jelzőőrökre is.

**Az útsorompók lezárása,
felfnyitása**

3.3. Jelzővel függésben lévő útsorompót a jelző állítása előtt le kell zárni, ügyelve arra, hogy a korai jelzőállítás indokolatlanul ne késleltesse a közúti közlekedést.

Jelzővel függésben nem lévő nyíltvonali útsorompót kezelő dolgozó a vonat kiszámított érkezési ideje előtt 4 perccel korábban köteles az útsorompót lezárni, a jelzőőr pedig a közúti közlekedést leállítani.

3.3.1. A vonat számáról és előrelátható indulási idejéről értesített sorompókezelők, illetve az útátjárót fedező jelzőőrök az előre látható indulási idő és a vonat legnagyobb sebességének megfelelő menetidejének — ha ilyen nincs, az alapsebességének megfelelő menetidejének — összegezésével kötelesek a vonat várható érkezési idejét kiszámítani, és az útsorompót az előírt időben lezárni, illetve a közúti közlekedést kézi jelzéssel leállítani.

A sorompókezelőkkel Menetrendjegyzéken kell közölni — az állomástól az útátjáróig terjedő távolságra — a vonatok legnagyobb, illetve alapsebességéhez tartozó menetidejét. A jelzőőrökkel a Menetidők táblázatos kimutatásán kell a menetidőket közölni (13.5. p.).

Rendkívüli áthaladásról, a sorompókezelőt, illetve a jelzőört értesíteni kell, aki a figyelembe jövő menetidőt 2 perccel csökkentve köteles számításba venni.

3.3.2. Az útsorompót — kivéve az önműködő oldású fénysorompókat — a vonat végének, és az esetleges tolómozdonyának, az útátjárón történő áthaladása után kell felnyitni. Felnyitás előtt meg kell győződni arról, hogy nem indokolja-e más mozgás az útsorompó további zárva tartását.

3.3.3. Önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt vonalakon a térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén — ha a biztosítóberendezési diszpécser eltérően nem intézkedik — az állomásközből lévő nyíltvonali fénysorompókat mindkét közlekedési irányban megfelelően a közlekedő vonat előtt kézi kezeléssel le kell zárni. A szomszéd állomásra visszajelentett nyíltvonali fénysorompók lezárására a szomszéd állomás forgalmi szolgálattevőjét utasítani kell.

Ilyen esetben a vonat mozdonyvezetőjét csak akkor szabad felhatalmazni az indításra, ha a szomszéd állomás forgalmi szolgálattevője az állomására visszajelentett fénysorompókat kézi kezeléssel lezárta és erről, valamint a számlálók állásáról a vonatot indító állomás forgalmi szolgálattevőjét értesítette, aki ezt a Fejrovas előjegyzési naplójában előjegyezte, továbbá a hozzá visszajelentett fénysorompókat is lezárta.

3.3.4. Ha az útsorompót kezelő, — fénysorompó esetén az a dolgozó, akinek szolgálati helyén a visszajelentő készülék van — illetve a jelzőör járműmegfutamodást vesz észre, vagy arról értesítést kap, akkor köteles az útsorompót azonnal lezárni, illetve a közúti közlekedést leállítani.

Eljárás a fénysorompó zavarjelzése, valamint visszajelentő fényeinek hibája esetén

3.4. A nyíltvonali fénysorompó berendezés zavarjelzése esetén a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevője köteles egymást értesíteni. Ha a visszajelentő készülék nyíltvonali szolgálati helyen van, akkor a felügyeletével és ellenőrzésével megbízott dolgozó köteles a zavarról mindkét állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni.

A zavar feloldását azonnal meg kell kísérelni, ha a nyíltvonali fénysorompó berendezés kezelője előzetesen meggyőződött arról, hogy az útátjáró felé vonat nincs útban, illetve az állomásköz felszabadult.

A zavarjelzés feloldása érdekében az állomásköz felszabadulását a vonat feltartóztatásával is biztosítani kell és vonatot csak akkor szabad indí-

tani mindkét állomásról, ha a zavar feloldás eredményes volt, vagy használhatatlanság esetén a vonatszemélyzetet értesítették.

A fénysorompók zavarjelzésével és zavarfeloldásával kapcsolatos részletes rendelkezéseket a berendezések Kezelési Szabályzata tartalmazza.

3.4.1. A nyíltvonali fénysorompó berendezés visszajelentő fényeinek hibája esetén a berendezések Kezelési Szabályzatában előírtak szerint kell eljárni. Ha a visszajelentő készülék nyíltvonali szolgálati helyen van, akkor a felügyeletével és ellenőrzésével megbízott dolgozó köteles a Kezelési Szabályzatban előírtak szerint eljárni és erről mindkét állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni.

**A fénysorompó
használhatatlanságának
esetei**

3.5. Használhatatlan a nyíltvonali-, továbbá az állomási fénysorompó, ha:

- a berendezés zavarának észlelése után — a Kezelési Szabályzatban előírtak betartása mellett — nem lehet a zavart megszüntetni,
- a berendezést kikapcsolták,
- bármely esetben a kézi kezelés ellenére a villogó fehér fény a fénysorompón megmarad,
- a helyhez kötött jelző (Útsorompót ellenőrző fedezőjelző, Fénysorompót ellenőrző útátjárójelző, Mellékvonali ellenőrző jelző) erre utaló, vagy továbbhaladást tiltó jelzést ad,
- az értekezés lehetetlensége esetén a szomszéd állomásra, vagy nyíltvonali szolgálati helyre visszajelentett fénysorompó, amennyiben helyhez kötött jelző erre utaló, vagy továbbhaladást tiltó jelzést nem ad.

**Eljárás a nyíltvonali
fénysorompó
használhatatlansága esetén**

3.6. A 3.4. pont szerinti zavarfeloldás eredményességéről, illetve a fénysorompó használhatatlanságáról az útátjáró helye szerinti két szomszédos forgalomszabályozást végző állomás forgalmi szolgálattevője köteles egymást értesíteni. Az értesítés szövegét, időpontját és az érintett útsorompó számát a két szomszédos forgalomszabályozást végző állomás forgalmi szolgálattevője köteles előjegyezni a Fejrovatos előjegyzési napló külön sorában. Ha a visszajelentő készülék nyíltvonali szolgálati helyen van, akkor a felügyeletével és ellenőrzésével megbízott dolgozónak a fénysorompó használhatatlanságát, illetve a zavarfeloldás eredményességét jelentenie kell mindkét szomszédos forgalomszabályozást végző állomás forgalmi szolgálattevőjének (1.5.2.p.).

3.6.1. Ha az Útsorompót ellenőrző fedező jelző, a Fénysorompót ellenőrző útátjárójelző, a Mellékvonali ellenőrző jelző a fénysorompó használhatatlanságára, illetve a biztonságot nem veszélyeztető hibára utaló jelzést ad, akkor a mozdonyvezető ezt a körülményt a legelső forgalmi személyzettel rendelkező szolgálati helyen, ahol a vonat megáll köteles jelenteni a Menetigazolvány (Menetlevél) „Megjegyzések” rovatában történő elismertetés mellett.

3.6.2. A nyíltvonali fénysorompó használhatatlanságáról a közlekedő vonatok személyzetét — a már nem értesíthető vonatok kivételével — értesíteni kell arról, hogy — állomások között asz. szelvényben lévő fénysorompó használhatatlan.

3.6.3. Ha a nyíltvonali fénysorompón, a kézi kezelés ellenére a villogó fehér — megtevesztő — jelzés nem szüntethető meg, akkor a közlekedő vonat vonatszemélyzetét értesíteni kell arról, hogy — állomások között asz. szelvényben lévő nyíltvonali fénysorompó használhatatlan, a közút felé villogó fehér jelzést ad, megközelíteni csak legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad. Ha a vonat áthaladásával a közúti forgalmat veszélyezteti, akkor az útátjáró előtt a vonattal meg kell állni.

3.6.4. Nem kell a vonatszemélyzetet értesíteni, ha:

- az útátjárót jelzőőr fedezi, aki értesíthető volt,
- az útátjárót a közúti forgalom elől lezárták,
- a helyhez kötött jelző (Útsorompót ellenőrző fedezőjelző, Fénysorompót ellenőrző útátjárójelző, Mellékvonali ellenőrző jelző) a használhatatlanságról jelzést ad,
- a vonat által vezérelt fénysorompó üzemképes működését helyhez kötött főjelző (nem önálló jelzéssel) ellenőrzi.

3.6.5. A nyíltvonali útátjárók helyét és biztosítási módját — kiemelve azokat az önműködő fénysorompókat, melyeknek üzemképes működését ellenőrző-, vagy főjelző ellenőrzi — az ÁVU-ban kell felsorolni és kimutatás formájában a forgalmi irodában kifüggeszteni.

A kimutatáshoz szükséges adatokat a mérnöki, illetve a blokkmesteri szakasz köteles az érintett állomás részére megadni.

**Eljárás az állomási
fénysorompó
használatatlansága esetén**

3.7. Az állomási fénysorompó használhatatlanságáról a bejáró vonat személyzetét — a 3.7.3. pontban előírt esetek kivételével — élőszóval, a kijáró vonat személyzetét Írásbeli rendelkezéssel köteles a forgalmi szolgálattevő értesíteni.

3.7.1. Abban az esetben, ha az állomási fénysorompón a biztosítóberendezés kezelése után a — megtevesztő — villogó fehér fény megmarad, az útátjárót jelzőőrrel kell fedezni és a bejáró vonat személyzetét élőszóval, a kijáró vonat személyzetét Írásbeli rendelkezéssel történő értesítés után kell az állomásra be-, illetve kijáratni.

A jelzőőr kirendelésére — mind vonatközlekedés, mind tolatás alkalmával a 3.10.4. pontban foglaltakat kell alkalmazni.

3.7.3. Nem kell a vonatszemélyzetet értesíteni, ha:

- a Kezelési Szabályzatban előírtak szerint a villogó fehér fényjelzés megszüntethető (a fénysorompó sötétre kapcsolható) és a vonat Hívójelzéssel bejáratható,
- az útátjárót a közúti forgalom elől lezárták.

**A fénysorompó berendezés
kikapcsolása**

3.8. A fénysorompó berendezés kikapcsolása szükségessé válhat előre látható és előre nem látható okok miatt. A szükséges intézkedések és előjegyzések megtételére vonatkozó előírásokat a 11. sz. Függelék tartalmazza.

**Eljárás teljes sorompó
használatatlansága esetén**

3.9. Állomási teljes sorompó használhatatlanságáról azonnal jelentést kell tenni a forgalmi szolgálattevőnek, nyíltvonali teljes sorompó használhatatlanságáról pedig mindkét állomás forgalmi szolgálattevőjének (1.5.2.p.).

3.9.1. A teljes sorompó használhatatlansága esetén a közúti közlekedést vonatközlekedés tartama alatt és tolatás közben jelzőőr (jelzőőrök) kirendelésével kell biztosítani.

Nyíltvonali teljes sorompó használhatatlansága esetén a jelzőőr kirendeléséig — ha erre a célra igénybe vehető dolgozó nincs, vagy a kezelés helyétől távol van az útátjáró — a közlekedő vonatok személyzetét értesíteni kell arról, hogy — állomások között asz. szelvényben lévő nyíltvonali teljes sorompó használhatatlan, a sorompó rudak nyitott helyzetben vannak, megközelíteni csak legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad. Ha a vonat áthaladásával a közúti forgalmat veszélyez-

teti, akkor az útátjáró előtt a vonattal meg kell állni.

Ha a teljes sorompó használhatatlanságakor a sorompó és az állomás között már vonat van útban, akkor a sorompókezelő köteles a vonatot élőszóval történő értesítés végett megállítani, illetve a pályaszemélyzet valamely tagja által megállíttatni.

**Intézkedés az útsorompó
használhatatlanságának
elhárítására, jelzőőrök
kirendelésére**

3.10. Fénysorompó használhatatlansága esetén azon állomás forgalmi szolgálattevője köteles a biztosítóberendezési szakszolgálatot az előírt módon értesíteni, akinek a forgalmi irodájában vagy az állomás más szolgálati helyén sorompó visszajelentő készülék van. Ha a visszajelentő készülék nyíltvonali szolgálati helyen van, akkor a felügyeletével és ellenőrzésével megbízott dolgozó jelentése alapján a páros számú vonatot indító állomás forgalmi szolgálattevője köteles a biztosítóberendezési szakszolgálat értesítésére intézkedni.

3.10.1. Az Útsorompót ellenőrző fedezőjelzővel, Fénysorompót ellenőrző útátjárójelzővel, Mellékvonali ellenőrző jelzővel ellenőrzött fénysorompó használhatatlansága esetén annak az állomásnak a forgalmi szolgálattevője köteles a biztosítóberendezési szakszolgálatot értesíteni, ahol a vonatszemélyzet erről jelentést tett.

3.10.2. Vasúti jelzővel függésben lévő, illetve vasúti jelzővel függésben nem lévő teljes sorompó használhatatlansága esetén a páros számú vonatot indító állomás forgalmi szolgálattevője köteles értesíteni a biztosítóberendezési szakszolgálatot.

3.10.3. Ha a hibaelhárítást végző személy a hibát megjavítani nem tudja (a fénysorompót előre nem láthatóan kikapcsolja): a hiba okát, a javítás előírt időn belüli elmaradását, valamint „..... dátum óra perctől az útátjáró fedezéséről gondoskodni kell” szöveget köteles bejegyezni az illetékes szolgálati hely — a vonali önműködő fénysorompók esetében azon szolgálati hely, ahová a fénysorompó távviszajelentését kiépítették, Fénysorompót ellenőrző útátjárójelzővel, Mellékvonali ellenőrző jelzővel vagy Útsorompót ellenőrző fedezőjelzővel ellátott sorompó esetén, ahol a meghibásodást bejegyezték — Hibaelőjegyzési könyvébe és Fejrovatos előjegyzési naplójába.

Teljes sorompó megrongálódása és hibája esetén is az előbbiek szerint kell eljárni, ha a hibaelhárítás haladéktalanul nem végezhető el.

3.10.4. Használhatatlan állomási útsorompóhoz az állomásfőnök, illetve a forgalmi szolgálattevő köteles jelzőőrt (jelzőőröket) kirendelni. Ha az állomáson nincsen erre a célra igénybe vehető dolgozó szolgálatban, akkor a 3.10.6. pont szerint kell eljárni.

3.10.5. A Hibaelőjegyzési könyvben és a Fejrovatos előjegyzési naplóban történt bejegyzés alapján a forgalmi szolgálattevő a használhatatlan útsorompó megjavításának késedelmét köteles a területi főüzemirányítónak távbeszélőn, ezt követően táviratilag azonnal bejelenteni.

3.10.6. A Pályavasúti Területi Központ Forgalomirányítási Alosztálya a kapott jelentés (távirat, fax stb.) alapján értesíti a — kijelölt — központi diszpécser, aki köteles a Hibaelőjegyzési könyvben bejegyzett időpontra jelzőőr (jelzőőrök) kirendeléséről gondoskodni.

3.10.7. Az előírt időpontra jelzőőri szolgálatot biztosítani kell, ennek hiányában vonat nem indítható.

3.10.8. Sorompókezelőt — helyből kezelt teljes sorompó kezelőjét kivéve — akkor szabad jelzőőrként igénybe venni, ha a sorompó kezelésén kívül más forgalmi tevékenysége nincs.

Jelzőőr (jelzőőrök) alkalmazása
--

3.11. Jelzőőrt kell alkalmazni:

- a) teljes sorompó használhatatlansága esetén vonatközlekedés és tolatás közben;
- b) útsorompóval fel nem szerelt útátjárónál, továbbá a fénysorompó használhatatlansága esetén tolatás közben;
- c) sajátcélú vasúti pályahálózat összekötő-, vagy csatlakozó vasúti pályán lévő olyan útsorompóval fel nem szerelt útátjáróknál vonatközlekedés és tolatás közben, ahol az útátjáró biztosítását (fedezését) a közlekedési hatóság előírta;
- d) tolt menetben történő sajátcélú vasúti pályahálózat kiszolgálás esetén valamennyi útsorompóval fel nem szerelt útátjárónál vonatközlekedés és tolatás közben;
- e) előre látható okból kikapcsolt fénysorompónál a vágányzári utasításban, illetve végrehajtási utasításban elrendelt esetben;
- f) állomási fénysorompó használhatatlansága esetén — ha a biztosítóberendezés kezelése után a villogó fehér fény megmarad és az a Kezelési Szabályzatban előírtak szerint a biztosító kivételével (a kis-megszakító kioldásával) nem szüntethető meg — vonatközlekedés

és tolatás közben;

- g) a fényesorompó használhatatlansága esetén, ha a hiba megszüntetésének ideje meghaladja a miniszteri rendeletben meghatározott határidőt (11.sz. Függelék).

3.11.1. Ha a sajátcélú vasúti pályahálózat összekötő- vagy csatlakozó vasúti pályán jelzőörrel fedezendő, illetve helyből kezelt útsorompó van, de a helyszínen vasutas dolgozó nem végez szolgálatot: jelzőört (sorompókezelőt) a kiszolgáló menettel kell a helyszínre szállítani.

A menetet az útátjáró előtt meg kell állítani és azon csak az út fedezése után szabad áthaladni. Áthaladás után meg kell állni a jelzőör (sorompókezelő) felvétele céljából, ha a további munkáknál nem nélkülözhető.

Részletes rendelkezéseket a sajátcélú vasúti pályahálózat végrehajtási utasításának kell tartalmaznia.

3.11.2. Ha az útsorompó használhatatlansága miatt, jelzőör kirendelése válik szükségessé, akkor ezzel egyidejűleg gondoskodni kell a szolgálat ellátás feltételeiről (értekezési lehetőség, ideiglenes tartózkodási hely, Fejrovatos előjegyzési napló, Menetidők táblázatos kimutatása, jelzőeszközök, jól járó óra, jó láthatóságot biztosító védőmellény stb.).

Eljárás ha az értekezés lehetetlen

3.12. Ha a sorompókezelő, illetve a jelzőör és az állomások forgalmi szolgálattevői között az értekezés lehetetlenné válik: a sorompókezelő, illetve a jelzőör köteles a pályát állandóan figyelni, és vonat vagy megfutamodott jármű közeledésekor az útsorompót lezárni, illetve kézi jelzéssel a közúti közlekedést leállítani. Ugyanígy kell eljárni, ha a jelzőör tartózkodási helyén nincs értekezési lehetőség. (A forgalmi szolgálattevők és a mozdonyvezetők teendőire lásd a 15.9.4. — 15.9.5. pontok rendelkezéseit).

Eljárás a Vasúti átjáró kezdete-jelző, illetve az Útátjárójelző hiánya esetén

3.13. Útsorompóval fel nem szerelt útátjáróknál a közút mellett elhelyezett "Vasúti átjáró kezdete", illetve "Két –vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete" (András kereszt) jelző, továbbá a vasúti pálya mellett elhelyezett Útátjárójelző hiányát felfedező dolgozó köteles a forgalmi szolgálattevőt, nyílt pályáról az egyik állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni.

Az értesített forgalmi szolgálattevő a jelzők hiányát köteles előjegyezni a Fejrovatos előjegyzési naplóba és a szomszéd állomás forgalmi szolgálattevőjét, valamint az illetékes pályamestert értesíteni.

Az értesített pályamester soron kívül köteles – legkésőbb 24 órán belül – a jelzők ideiglenes pótlásáról gondoskodni és a pótlás tényét valamelyik szomszéd állomás Fejrovas előjegyzési naplójában előjegyezni.

A "Vasúti átjáró kezdete", illetve "Két –vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete" (András kereszt) jelző, továbbá a vasúti pálya mellett elhelyezett Útátjárójelző hiányáról a vonatszemélyzetet az útátjáró helye szerinti két szomszéd állomás forgalmi szolgálattevője köteles értesíteni az alábbiak szerint:

"Vasúti átjáró kezdete", illetve "Két- vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete" (András kereszt) jelző hiánya esetén arról, hogy: "..... - állomások között a sz. szelvényben lévő útátjáróhoz legfeljebb 15 km/h sebességgel érkezhetsz, és az útátjáróhoz való közeledéskor Figyelj-jelzést köteles adni a Vasúti átjáró kezdete jelző hiánya miatt",

Útátjárójelző hiánya esetén arról, hogy: "..... - állomások között a sz. szelvényben lévő útátjáró Útátjárójelzőjét eltulajdonították",

"Vasúti átjáró kezdete" illetve "Két- vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete" (András kereszt) jelző és az Útátjárójelző együttes hiánya esetén a sebességcsökkentésről és a Figyelj-jelzés adásáról is.

4. TOLATÓSZOLGÁLAT

4.1. Általános rendelkezések

Alapszabályok

4.1.1. Engedély, továbbá tolatásvezető, illetve gurításvezető jelenléte és személyes vezetése nélkül nem szabad tolatni, illetve gurítani (4.1.3.3., 4.1.17.1. pont). Engedélyt a tolatásra a tolatásvezetőnek, a gurításra a gurításvezetőnek kell adni, és az engedélyezésről a tolatásban, illetve gurításban részt vevő valamennyi dolgozót értesíteni kell (4.1.3.5.p.).

A tolatás engedélyezése

4.1.2. Állomáson tolatást a forgalmi szolgálattevő (központi forgalomirányító) engedélyezhet, illetve rendelhet el. Fővágányt nem érintő, illetve nem veszélyeztető tolatást azonban engedélyezhet a külső forgalmi szolgálattevő, valamint a forgalmi szolgálattevőtől esetről-esetre kapott engedély alapján a vezető váltókezelő, váltókezelő is.

4.1.2.1. Nyíltvonalon vagy nyíltvonali szolgálati helyen vonattal végzendő tolatást csak a vonatot a nyíltvonalra indító forgalmi szolgálattevő engedélyezhet, illetve rendelhet el.

4.1.2.2. Megálló-rakodóhely vagy rakodóhely rakodóvágányain nem vonattal végzendő tolatást csak az ott szolgálatot végző munkavállaló engedélyezhet. Amennyiben a megálló-rakodóhelyen vagy rakodóhelyen munkavállaló nem végez szolgálatot, a rakodóvágányokon nem vonattal végzett tolatást a vonatot a megálló-rakodóhelyre vagy rakodóhelyre indító forgalmi szolgálattevő engedélyezhet. Ha megálló-rakodóhelyen a tolatás fővágányt érint, vagy ha a tolatás miatt lezárt váltót kell felnyitni, akkor a tolatásra a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjétől kell engedélyt kérni.

4.1.2.3. Sajátcélú vasúti pályahálózaton a kiszolgáló menettel végzendő tolatást a menetet indító forgalmi szolgálattevő köteles engedélyezni. Sajátcélú vasúti pályahálózaton a fuvaroztató fél dolgozói által végzendő tolatás engedélyezésének és lebonyolításának módját végrehajtási utasításban kell szabályozni.

4.1.2.4. Gépészeti, pályavasúti és egyéb szolgálati ág, továbbá vasúti ipari üzem vágányzatán végzendő tolatás engedélyezését és saját személyzetével történő lebonyolítását az érdekelt szolgálati főnök köteles szabályozni. Ilyen vágányzaton állomási vagy vonatszemélyzet által végzendő tolatás engedélyezésének és lebonyolításának módját az érdekelt szolgálati főnökkel egyetértve az ÁVU-ban kell szabályozni.

Értesítés a tolatás engedélyezéséről

4.1.3. Tolatás engedélyezésekor, továbbá a tolatás engedélyezéséről szóló értesítés alkalmával közölni kell:

- a) az elvégzendő feladatokat,
- b) a tolatás megkezdésének és ha lehetséges, befejezésének idejét,
- c) az esetleges tolatási korlátozásokat,
- d) mely vágányok között, mellett vagy fölött végeznek munkát más szakszolgálati ág dolgozói, vagy a vasúttal szerződéses viszonyban álló munkáltatók dolgozói,
- e) a kiadott féksaruk és rögzítősaruk darabszámát.

A tolatáshoz szükséges féksarukat, illetve a rögzítősarukat akkor, ha azokat a szolgálati hely készletéből biztosítják:

- az állomási személyzet közül kijelölt, illetve a szolgálati helyre érvényes vizsgákkal rendelkező tolatásvezető részére a Fejrovatos előjegyzési napló külön sorában történő előjegyzés mellett,
- személyszállító vonatnál a vezető jegyvizsgáló, nem személyszállító vonatnál a vonali tolatásvezető részére Tolatási jegyzéken

kell átadni.

A fentiek szerint kiadott féksarukat és rögzítősarukat a Fejrovatos előjegyzési napló külön sorában történő előjegyzés mellett kell visszavenni.

4.1.3.1. A tolatás engedélyezhető éloszóval, Tolatási jegyzékkel, Írásbeli rendelkezéssel.

Állomáson az állomási személyzet közül kijelölt, illetve a szolgálati helyre érvényes vizsgákkal rendelkező tolatásvezető részére éloszóval kell a tolatást engedélyezni. Az engedélyezés történhet a váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozók közvetítésével is. Így kell a tolatást engedélyezni a sajátcélú vasúti pályahálózatot tolatási művelettel kiszolgáló menet tolatásvezetője részére, és más szolgálati ágak vágányzatán forgalmi személyzettel végzendő tolatás alkalmával is.

4.1.3.2. Állomáson a személyszállító vonatnál a vezető jegyvizsgáló, a nem személyszállító vonatnál a vonali tolatásvezető részére éloszóval és a

Törölt:

Törölt:

Tolatási jegyzékkel kell a tolatást engedélyezni. A Tolatási jegyzéken közölni kell a 4.1.3. pontban előírtakat. A megbízott tolatásvezető köteles a jegyzéken a forgalmi szolgálattevőnél maradó példányt, a mozdonyvezető pedig a tolatásvezetőnél maradó példányt az idő feltüntetése mellett aláírni.

A tolatás befejezése után a tolatásvezető példányát a Menetigazolványhoz (Menetlevélhez) kell csatolni. Az eredeti példányt az állomáson egy hónapig meg kell őrizni.

4.1.3.3. Az egyközpontos állomásokon a mozdonyok mozgásának engedélyezése történhet utasítást adó hangszórós távbeszélő berendezésen vagy mozdonyrádión. Amennyiben a közvetlen mozgásszabályozáson túl egyéb rendelkezés közlése nem szükséges, az adott rendelkezés nyugtázása mellőzhető.

4.1.3.4. Nyílt vonalon vagy nyíltvonali szolgálati helyen, továbbá a saját-célú vasúti pályahálózaton vonattal végzendő tolatás engedélyezéséről a vonatot a nyílt vonalra indító forgalmi szolgálattevő Írásbeli rendelkezéssel köteles a vonatszemélyzetet értesíteni. Az engedélyt a következő állomás forgalmi szolgálattevőjével, továbbá a nyílt vonalon vonatfogadásra kötelezett dolgozókkal is közölni kell.

4.1.3.5. Állomáson a tolatási körzet váltókezelőit valamint a vágányzat túlsó végén szolgálatot végző váltókezelőket és a figyelembe jövő sorompókezelőket a tolatást engedélyező dolgozó személyesen vagy távbeszélőn köteles értesíteni a tolatás engedélyezéséről. A tolatásban részt vevő többi dolgozót a tolatás engedélyezéséről és az elvégzendő feladatokról a tolatásvezető köteles értesíteni.

Tolatás megszüntetése és folytatása
--

4.1.4. A tolatásvezetővel, továbbá a váltókezelői szolgálati helyiségben szolgálatot végzőkkel, valamint az érdekelt sorompókezelőkkel, ha lehetséges, már a tolatás engedélyezésekor közölni kell, hogy mikor, miért, mennyi időre kell a tolatást megszüntetni.

Ha nem történt előzetes értesítés, akkor a forgalmi szolgálattevő, illetve a tolatást engedélyező dolgozó esetről-esetre köteles a tolatás megszüntetése iránt intézkedni.

Az értesített dolgozók kötelesek a tolatást a közölt időben megszüntetni és a tolatást csak újabb engedély után folytathatják.

4.1.4.1. Állomáson a vonatközlekedés miatt szükséges tolatás megszakítására nem kell külön rendelkezni. A vágányút beállításának elrendelése egyben utasítás a vonatközlekedés közben meg nem engedett tolatások megszüntetésére is (2.7.3. p.). A tolatást ez esetben is csak újabb engedély után szabad folytatni.

Tolatásvezető kijelölése

4.1.5. Minden tolatócsapathoz külön tolatásvezető szükséges (4.1.5.2. p.).

4.1.5.1. Ha egy szolgálati helyen egyidőben több tolatócsapat végez szolgálatot, akkor munkájukat a forgalmi szolgálattelvő, a külső forgalmi szolgálattelvő, a térfőnök vagy a kocsimester (forgalmi) köteles irányítani. Irányító személy jelenléte azonban nem csökkenti a tolatásvezetők egyéni felelősségét.

4.1.5.2. A tolatást vezetheti:

- a) a szolgálati helyre rendszeresített, illetve a szolgálati helyre érvényes vizsgákkal rendelkező tolatásvezető;
- b) közlekedő vonattal végzendő tolatások alkalmával olyan állomáson, ahol nincs rendszeresített, illetve a szolgálati helyre érvényes vizsgákkal rendelkező tolatásvezető, vagy ha van, de másutt van elfoglalva, akkor a vonali tolatásvezető, szükség esetén a vezető jegyvizsgáló;
- c) egyközpontos állomásokon tolatásvezetői vizsgával rendelkező váltókezelő;
- d) járművek nélkül egyedül, vagy legfeljebb egy kocsival tolatást végző mozdony esetén a váltókezelői szolgálati helyiségben szolgálatot végzők közül kijelölt dolgozó;
- e) emberi erővel végzett tolatást tolatószolgálati gyakorlati tapasztalattal rendelkező dolgozó;
- f) a forgalmi szolgálattelvő, ha nem áll rendelkezésre igénybe vehető más alkalmas dolgozó;
- g) nyílt vonalon vagy nyíltvonali szolgálati helyen vonattal végzett tolatást a vonali tolatásvezető, vagy az ott szolgálatot teljesítő és munkakörére előírt forgalmi vizsgával rendelkező dolgozó;
- h) megálló-rakodóhelyen és rakodóhelyen nem vonattal végzendő tolatást az állomáskezelő, illetve forgalmi vizsgával rendelkező dolgozó;
- i) más szolgálati ág vágányzatán nem állomási és nem vonatszeméllyel végzendő tolatást, az érdekelt szolgálati főnök által kijelölt, forgalmi vizsgával rendelkező dolgozó.

4.1.5.3. Ha az állomáson a tolatást nem a forgalmi szolgálattevő vagy a rendszeresített, illetve a szolgálati helyre érvényes vizsgákkal rendelkező tolatásvezető vezeti, akkor a forgalmi szolgálattevő köteles a tolatás vezetőjét kijelölni és a tolatás végzésére felhatalmazni.

A vonali tolatásvezető a tolatás vezetése mellett, megbízható a kocsirendezői teendőkkel is.

A tolatásvezető teendői

4.1.6. A tolatásvezető a tolatást — kivéve egyes esetekben a mozdonyok mozgását (4.1.17. — 4.1.17.4. p.) — a helyszínen köteles vezetni.

A tolatásvezető olyan helyen köteles tartózkodni, hogy a tolatásban résztvevőkkel közvetlenül vagy jelzésadás útján értekezni tudjon, és meg tudja figyelni a vágányzatot, a tolatásban résztvevőket, valamint a járművek mozgását.

Tolatási mozgás megkezdése előtt köteles a tolatásban résztvevő dolgozókkal közölni a tolatási korlátozásokat, az elvégzendő műveleteket és azok végrehajtási módját. Tolatás közben köteles ellenőrizni, hogy a tolatásban résztvevők helyükön vannak-e és rendelkezéseinek megfelelően végzik-e a munkát.

4.1.6.1. A tolatásvezető az első mozgás megkezdése előtt köteles intézkedni, hogy:

- a) a vágányok közelében, a vágányok fölött, a kocsikon vagy a kocsilépcsőn tartózkodókat, a járművekben tartózkodó nem szállított személyeket, továbbá a közúti járműveket és rakodógépeket távolítsák el a vasúti járművek közeléből;
- b) a kocsiknál szüntessék meg a rakodást, illetve a javítást és távolítsák el a kocsikat a rakodóhellyel összekötő tárgyakat;
- c) a mozgatandó kocsik ajtóit csukják be, illetve rögzítsék;
- d) távolítsák el a vágányról a védelmi berendezéseket és a megfutamodás megakadályozására használt eszközöket;
- e) kellő helyen elegendő fékező és váltóállító dolgozó, fékezőeszköz és rögzítősaru álljon rendelkezésre.

A tolatás megkezdéséről értesítést adó dolgozó köteles az a) — c) alpontokban érdekelteket figyelmeztetni arra, hogy a tolatás befejezéséről is ő fog értesítést adni.

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

4.1.6.2. A tolatásvezető minden mozgás megkezdése előtt — függetlenül attól, hogy közte és a mozdonyvezető között van-e rádiókapcsolat — köteles meggyőződni arról, hogy:

- a) a tervezett mozgást semmi nem akadályozza és a mozgás következtében nem keletkezik járműmegfutamodás vagy más veszélyes helyzet;
- b) a mozgatandó kocsik kézi- vagy rögzítőfékjét feloldották-e;
- c) a szükséges kézi- vagy rögzítőfékeket meghúzták-e azokon a járműveken, amelyekre tolatást fognak végezni;
- d) a kezelendő kézi- vagy rögzítőfékeket megvizsgálták-e;
- e) a tolatási mozgást szabályozó jelzők tolatást engedélyeznek-e és a váltók helyesen állnak-e;
- f) az útsorompókat lezárták-e, illetve a jelzőőrök helyükön vannak-e.

A tolatásban résztvevők kötelességei

4.1.7. A tolatásban résztvevők kötelességei:

- a) a kijelölt feladatokat és a tolatásvezető rendelkezéseit végrehajtani;
- b) megfigyelni és továbbadni egymás jelzéseit;
- c) a tolatás részére beállított vágányútban érdekelt váltók átállítását jelezni és ellenőrizni;
- d) figyelni a teret és a járműveket,
- e) megakadályozni a járművek megfutamodását;
- f) kéznél tartani a járművek megállításához és állvatartásához szükséges eszközöket;
- g) ha lehetséges, az állomás túlsó végén a váltókat terelő csonkavágányra, vagy emelkedésben lévő más vágányra állítani.

4.1.7.1. Ha a tolatás nem terjed a vágányzáró sorompóig vagy a kisiklasztósaruiig, akkor ezek a vágányon hagyhatók, azonban erről a körülményről a tolatásban résztvevőket értesíteni kell.

4.1.7.2. Az állomás két végén és a közbenső váltókezelői szolgálati helyeken dolgozók kötelessége egymást a mozgásokról értesíteni és megakadályozni, hogy a járművek a biztonsági határjelzőn kívülre kerüljenek.

4.1.7.3. A szalasztás és a gurítás közben engedélyezett esetek kivételével sohasem szabad kapcsolatlan járművekkel tolatást végezni.

4.1.7.4. Tolatás közben nem szabad:

- a) járműveket a biztonsági határjelzőn kívül hagyni, ha az veszélyeztetheti a következő tolatási mozgást;

- b) váltóra haladni a vágányút beállítását közlő jelzés vagy értesítés előtt, illetve a vágányút beállításáról való meggyőződés előtt;
- c) jármű tetején, rakományán, ütközőjén, sárga alapra festett fekete át-lós sávokkal megjelölt veszélyes felületén, kapcsolókészülékén, csapágytokján, lépcsőjén, feljáró létráján (kivéve: a fékálláslépcső és a kocsi saroklépcső), a mozdony homlokán (kivéve: a mozdony tartózkodásra kiképzett homlokán, homloklépcsőjén) vagy lépcsőjén tartózkodni, jármű lépcsőjére, vagy a kiakasztórúdra ülni;
- d) a nem rögzíthető kapaszkodó készülékkel ellátott vasúti járművekre mozgás közben fel-, illetve leugrani;
- e) haladó járműről messze kihajolni;
- f) egymáshoz 10 m-nél közelebb álló járművek ütközői között egyenes testtartással a járművek közé menni, vagy a vágányon átmenni;
- g) oldalrakodó, homlokrakodó, utasperon, szigetperon, a vágányhoz közel álló kerítés vagy más létesítmény (űrszelvénybe nyúló is), a vágány közelében lerakott anyag, illetve tárgy és a tolatott járművek között tartózkodni;
- h) lépcsőnél nagyobb sebességgel haladó járműre felugrani, vagy arról leugrani;
- i) lépcsőnél kisebb sebességgel haladó járműre felugrani, vagy arról leugrani, ha az bármely ok (pl. térvilágítás, **rögzíthető kapaszkodó ké-szülék** hiánya, botlásveszély stb.) miatt veszélyes;
- j) mozgó járművek közé menni;
- k) mozgó járműről testtel, a menet irányával ellenkező irányba fordulva leugrani.

Formázott: Felsorolás és számozás

Formázott: Betűszín: Automatikus

Törölt:

Fővágányok felhasználása tolatásra

4.1.8. Fővágányt csak a forgalmi szolgálattevő engedélyével szabad járművekkel elfoglalni, tolatásra használni. A vágány felszabadításáról a forgalmi szolgálattevő-nek jelentést kell tenni. Az átmenő fővágányok felhasználására csak elke-rülhetetlen esetben szabad engedélyt adni.

Kétvágányú pálya olyan állomásán, ahol nincs kihúzó vágány, tolatás céljára lehetőleg az induló vonatok helyes vágányát kell használni.

Tolatás a nyílt vonal felé

4.1.9. Az állomás Tolatási határjelzőjén túl csak a forgalmi szolgálattevő külön engedélyével szabad tolatni. A forgalmi szolgálattevő a tolatásra csak akkor adhat engedélyt, ha két ál-lomás között az állomás felé az igénybe vett vágányon nincs vonat útban és a szomszéd állomás forgalmi szolgálattevője a nyílt vonal felé történő tolatáshoz hozzájárult.

A tolatás befejezéséről a szomszéd állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni kell.

4.1.9.1. Kapcsolatlan járművekkel nem szabad a nyílt vonal felé kitolni.

4.1.9.2. Kapcsolt járművekkel történő kitolás alkalmával az első jármű előtt jelzést adó dolgozó köteles haladni, vagy menetirányban az első kocsin tartózkodni. Ha az első kocsinak fékállása van, akkor a jelzést adó dolgozó azon köteles tartózkodni. Ennek a dolgozónak kötelessége gondoskodni arról, hogy járműmegfutamodás ne keletkezzék, visszahúzás után ne maradjon jármű a váltón túli pályaszakaszon.

A jelzést adó dolgozó a visszahúzás után köteles közölni a váltókezelővel és a tolatásvezetővel, hogy a váltón túli vágányrészben nem maradt vissza jármű. Nem szükséges ez a közlés, ha a biztosítóberendezésen ellenőrizhető a váltón túli pályaszakasz foglaltsága.

Törölt:

Egyidejű tolatások

4.1.10. Egyidejű tolatások alkalmával a tolatócsapatok körzetét az ÁVU-ban el kell határolni.

Átállás, összetolás

4.1.11. Vonattal vagy nagyobb kocsicsoporttal végzett átállás alkalmával, valamint valamely vágányon álló járművek összetolásakor — beleértve az induló vonatok szerelvényének összetolását is — a vágány túlsó végén a veszélyeztetett tolatásokat a 4.1.11.1. pontban engedélyezettek kivételével szüneteltetni kell.

4.1.11.1. Átállás vagy összetolás közben a vágány túlsó végén egyidejű tolatás csak a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt vonatöszeállító állomásokon és csak akkor végezhető, ha:

- a) a távolbalátás nem korlátozott;
- b) az átállás, illetve összetolás a veszélyeztetett pont felé lépésben történik;
- c) az átálló, illetve az összetolandó járművek előtt kézijelzést adó dolgozó halad;
- d) a vágány túlsó végén kézi jelzőeszközzel felszerelt dolgozó tartózkodik, aki a másik tolatást szükség esetén leállíthatja;
- e) a vágányon álló, nem mozgatandó járműveken a kézi- vagy rögzítőfékeket meghúzták, illetve azok hiánya, vagy elégtelensége esetén a rögzítősarut elhelyezték.

A végrehajtás helyi módját az ÁVU-ban kell szabályozni.

**Tolatás személyek felé
és át nem tekinthető
vágányra**

4.1.12. Át nem tekinthető, továbbá olyan vágányon végzett tolatás alkalmával, ahol a vágányok mellett, között személyek tartózkodnak, vagy engedélyezett munkát végeznek, a tolatott járművek előtt kellő távolságban jelzést adó dolgozó köteles haladni és a személyeket távozásra utasítani (4.1.6.1. p.).

**Tolatás fokozott gonddal
tolatandó járművekkel**

4.1.13. A tolatásvezető a tolatás megkezdése előtt köteles értesíteni a tolatásban részt vevő dolgozókat, és ha szükséges, tolatás közben is figyelmeztetni őket a fokozott gonddal végzendő tolatásra ha az:

- a) személyek által elfoglalt kocsival és kocsira,
 - b) élőállattal megrakott kocsival és kocsira,
 - c) folyadékkal töltött tartálykocsival és kocsira,
 - d) az Utasítás 12.-13.sz. Függelékében felsorolt bárcákkal megbárcázott kocsikkal és kocsikra és
 - e) sérült járművekkel
- történik.

Törölt: ¶

Formázott: Felsorolás és számozás

Törölt: _____
_____ ¶

4.1.13.1. Óvatos tolatásra figyelmeztető bárcával megbárcázott járművet, továbbá a 12.sz. Függelék 12.3.2. pontjában felsorolt járműveket csak akkor szabad szalasztani, gurítani vagy csurgatni, ha szabad vágányra futnak, vagy ha a vágányon álló járművek előtt vágányfékkel, kézifékkal, féksaruval biztosan megállíthatók. Az ilyen járművekre csak akkor szabad szalasztani, gurítani, csurgatni, ha a szalasztott jármű előttük ütközésmentesen és biztosan megállítható.

4.1.13.2. Olyan járműveket, amelyeken szalasztási vagy gurítási tilalomra utaló felírás van, továbbá sérültek vagy ütközőhiányosak, sohasem szabad szalasztani, gurítani, illetve csurgatni. Az ilyen járművekre csak akkor szabad szalasztani, gurítani, illetve csurgatni, ha a járművek előttük ütközésmentesen és biztosan megállíthatók.

4.1.13.3. Olyan járművet, amelyen az ütközők részben vagy teljesen hiányoznak csak egyenként szabad tolatni.

Mozdonnyal végzett tolatás alkalmával a mozdony és a koci között merev kapcsolórudat kell alkalmazni akkor, ha a kapcsolás az ütközőhiányos oldalon történik. A jármű ütközőhiányos végét más járművel csak megfutamodás megakadályozására szabad összekapcsolni.

Tolatás engedélyezése javító-, tisztító-, mosó stb. vágányon, továbbá olyan fővágányon, ahol javítási, tisztítási stb. munkát végeznek

4.1.14. Járművek javítása, műszaki vizsgálata, tisztítása, mosása, töltése, lefejtése stb. végezhető erre a célra kijelölt és kialakított vágányon, illetve fővágányon. A munkák megkezdése előtt a munkahelyet a vágány mindkét végén, a biztonsági határjelzőnél a sínszálak közé tűzött Megállj-jelzővel fedezni kell, és a vágányra vezető váltókat védőállásba kell állítani. A Megállj-jelző előtt nem kell előjelzőt alkalmazni.

4.1.14.1. Ha a javítási, tisztítási stb. munkát erre a célra kijelölt és kialakított vágányon végzik, a Megállj-jelzőt a munkavezető köteles kitűzni és a munka befejezése után eltávolítani. A munkavezető a fedezésről, a munka megkezdéséről és befejezéséről az ÁVU-ban kijelölt dolgozót írásban köteles értesíteni. Az értesített dolgozó (forgalmi szolgálattevő, külső forgalmi szolgálattevő, váltókezelő stb.) köteles a váltó védőállásba állítása és az érdekelt tolatásvezető értesítése iránt intézkedni.

4.1.14.2. Ha a javítási, tisztítási stb. munkát a szolgálati hely valamely fővágányán végzik, a munkavezető a munka megkezdésére a forgalmi szolgálattevőtől írásban köteles engedélyt kérni. A forgalmi szolgálattevő a munka megkezdését írásban köteles engedélyezni. A vágány fedezéséről, a Megállj-jelzők kitűzéséről és a tolatásvezető értesítéséről a forgalmi szolgálattevő köteles gondoskodni és a váltók védőállásba állítására is intézkedni.

Törölt: ¶

Az adott engedélyt az időpont és a vágány megjelölésével a Fejrovatos előjegyzési naplóba a forgalmi szolgálattevő köteles előjegyezni és azt a munkavezetővel aláíratni.

A munkavégzés ideje alatt a vágányon csak elkerülhetetlen esetben szabad tolatni. Ilyenkor a tolatásvezető a 4.1.6.1. pontban szabályozott módon köteles eljárni. A tolatásvezető a tolatás befejezése után köteles a Megállj-jelzőt visszahelyezni és a váltókat védőállásba állítani.

A munkavezető a munka befejezését köteles a forgalmi szolgálattevőnek bejelenteni. A forgalmi szolgálattevő a munka befejezésének időpontját köteles a Fejrovatos előjegyzési naplóba előjegyezni és azt a munkavezetővel aláíratni.

**Tolatás
mérlegvágányokon**

4.1.15. Nem szabad mozdonnyal nem járható vasúti járműmérlegre mozdonnyal ráhaladni. Meghatározott sorozatú mozdonyokkal járható, vágánymegszakításos vasúti járműmérlegen legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad mozdonnyal közlekedni.

4.1.15.1. Vasúti járműmérlegre nem szabad szalasztani. Ilyen mérlegen — veszélyelhárítást kivéve — nem szabad féket meghúzni, féksarut használni és befékezett járművet mozgatni.

Tolatás útátjárón át

4.1.16. Tolatás megkezdése előtt az útsorompót le kell zárni. Az útsorompóval fel nem szerelt, továbbá használhatatlan útsorompó esetén az útátjárót a tolatás tartama alatt jelzőőrrel (jelzőőrökkel), vagy az úttestre helyezett állványra tűzött közúti jelzőlámpával kell fedezni. A tolatásvezető köteles a sorompókezelőt a tolatás megkezdéséről értesíteni, illetve gondoskodni a jelzőőr (jelzőőrök) kijelöléséről is.

4.1.16.1. Útátjárón át végzett tolatást legalább 10 percenként szüneteltetni kell. Ebben az esetben a útsorompót csak akkor szabad felnyitni, illetve az útátjáró fedezését abbahagyni, ha a mozdony az útátjáró és a tolatott járművek között áll, vagy az útátjárótól távolodó mozgást végez. A tolatás folytatása előtt az útsorompót ismét le kell zárni és az útátjáró fedezéséről is gondoskodni kell.

A tolatás befejezéséről a sorompókezelőt, a jelzőőrt (jelzőőröket) a tolatásvezető köteles értesíteni.

**Mozdonyok mozgásának
szabályozása**

4.1.17. Az állomás területén vonatra járó, vonatról távozó, egyik vágányról a másik vágányra átálló, körüljáró, továbbá az állomás és a vontatási telep között nem vonatként, egyedül vagy legfeljebb egy kocsival közlekedő mozdonyok, illetve mozdonycsoportok mozgását a tolatásvezető és a tolatásban érdekelt váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozók együttesen kötelesek szabályozni az ÁVU-ban előírtaknak megfelelően. Ha a tolatás személyek által elfoglalt vágányon történik, azt a 4.1.12. pontban foglaltak szerint kell végrehajtani.

Több összekapcsolt mozdonnyal történő tolatás esetén a mozdonyvezető a tolatás irányát tekintve az első mozdony vezetőállásáról köteles a mozdonyt vezetni. Ha ez bármely ok miatt nem lehetséges, akkor a tolatási mozgás csak tolatásvezető jelenléte és irányítása mellett végezhető, melynek végrehajtását az ÁVU-ban kell szabályozni.

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

4.1.17.1. Ha a vágányok között, fölött vagy azok közelében nem tartózkodnak személyek, a mozdonyok mozgása lebonyolítható kísérés nélkül is. A tolatásvezető köteles a mozdonyvezetőt, továbbá a tolatásban érdekelt első váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozót, ő pedig a tolatásban érdekelt többi váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozókat a tolatásról és annak mikénti végrehajtásáról értesíteni (4.1.6. p.).

4.1.17.2. A tolatásvezető a mozdonyvezetőt a mozgás megkezdése előtt köteles felhatalmazni a mozgásra és utasítani annak mikénti végrehajtására, melynek során közölni kell a mozdonyvezetővel, hogy a tervezett mozgást:

- honnan, mely vágányról, mely váltókon, vágányúton keresztül, mely tolatási, gurítási mozgást szabályozó jelzők és azok milyen jelzési képe mellett,
- milyen sebességgel,
- hová, mely szabad vagy foglalt vágány felé vagy vágányra, foglalt vágány esetén a járható vágányrész hosszának közlésével

végzik.

A mozdonyvezető felhatalmazása a mozgásra történhet előszóval, jelzésadással vagy a biztosított tolatásjelző jelzésével (4.1.3.3. p.).

4.1.17.3. A mozdonyvezető köteles a jelzéseket és a vágányutat megfigyelni, illetve megfigyeltetni, a mozgást a tolatásvezető által közölt módon és helyig végrehajtani, a tolatásvezető által meghatározott helyen megállni, ahonnan csak újabb felhatalmazás után indulhat el.

A mozdonyvezetőt a továbbhaladásra a tolatásvezető vagy az érdekelt váltókezelői szolgálati helyiségben szolgálatot végző dolgozó köteles felhatalmazni és közölni a további mozgás mikénti végrehajtását.

4.1.17.4. A mozdonyok körüljáratására lehetőség szerint olyan vágányt, vágányokat kell az ÁVU-ban kijelölni, amelyen, (amelyeken) az utasok az utasperon megközelítése céljából nem járnak át.

A tolatóvágányút beállításának közlése

4.1.18. Ha tolatás közben a váltót (váltókat) nem a tolatásvezető állítja, a váltót (váltókat) állító dolgozó a kért vágányút beállítása után köteles a tolatásvezető felé a tolatás megkezdéséhez, illetve folytatásához szükséges jelzést adni.

Ha a tolatás részére nem kell váltót állítani, a váltókezelő csak akkor köteles a tolatásvezető felé a tolatás megkezdéséhez, illetve folytatásához szükséges jelzést adni, ha a nyílt vonal felé irányuló tolatás a fővágány

biztonsági határjelzőjén túl terjed.

Nem kell a vágányút beállítását kézijelzéssel közölni akkor, ha annak megtörténtét a biztosított tolatásjelző (tolatásjelzők) Szabad a tolatásjelzése jelzi, vagy a váltóállító dolgozó a tolatásvezetőt a vágányút beállításáról előszóval értesíti.

A tolatásvezető csak a kézijelzés (kézijelzések), illetve a tolatási mozgást szabályozó jelzők tolatást engedélyező jelzési képének megfigyelése és — az F.1. sz. Jelzési Utasítás 4.3.4.2. pont b) c) d) alpontjaiban előírtak kivételével — az értesítés vétele után adhat engedélyt a tolatási mozgás megkezdésére, illetve folytatására.

4.1.18.1. Ha a látási viszonyok lehetővé teszik, a tolatószemélyzet a váltóra történő ráhaladás előtt köteles megfigyelni a váltójelző jelzését, annak hiányában a váltó állását.

A mozdony megindítása

4.1.19. A tolatást végző mozdony mozdonyvezetője csak akkor indíthatja el mozdonyát, ha a mozgás megkezdésére a tolatásvezetőtől előszóval engedélyt kap, vagy ha a végzendő munkáról történt előzetes tájékoztatás után a tolatásvezetőtől közvetlenül vagy továbbítás útján jelzést kap (4.1.17.2. pont).

Ha a tolatást a váltókezelői szolgálati helyiségben szolgálatot végző dolgozó vezeti, akkor az ő jelzésére, illetve szóbeli engedélyére szabad elindulni.

Tolatási sebesség

4.1.20. Mindenkor csak olyan sebességgel szabad tolatni, hogy a járműveket a rendelkezésre álló fékező erők felhasználásával a tervezett helyen biztosan meg lehessen állítani.

Az alkalmazható legnagyobb tolatási sebesség:

- a) emberi erővel végzett tolatás közben a lépésben haladó ember sebességének megfelelő sebesség;
- b) mozdonnyal végzett tolatás közben legfeljebb 40 km/h, váltó- és vágányfoglaltságos biztosítóberendezés esetén a váltókörzetben 25 km/h.;
- c) légfékezésbe bekötött járművekkel végzett tolatás esetén az E.2.sz. Fékutasításban meghatározott sebesség.

A gurított és a csurgatott kocsik sebessége 40 km/h-nál nagyobb is lehet. A részletes szabályokat a 31.sz. Függelék tartalmazza.

**Fékezési módok
tolatás közben**

4.1.21. Tolatás közben a járművek sebességének szabályozása, illetőleg megállítása történ-

het kézfékezéssel, légfékezéssel vagy féksaru alkalmazásával, gurítás, továbbá csurgatás közben pedig a fentieken kívül vágányfék és sebesség-szabályozó fékelemek alkalmazásával is.

Fékezés kézfékekkel

4.1.22. Tolatás megkezdése előtt a mozgatandó járműveken a kezelendő kézfékeket ki kell próbálni. A használhatatlan kézfékeket lehetőség szerint azonnal meg kell bárcáztatni.

Tolatás közben a kezelendő kézféket olyan helyzetben kell tartani, hogy a fékorsó egy-két fordulata után már legyen fékhatás. Szükség esetén használni kell a mozdonyon lévő kézféket is (30.sz. Függelék).

Fékezés légfékkel

4.1.23. Tolatás közben légfékkel kell fékezni a mozdonyt és az E.2. sz. Fékutasítás előírásai szerint a mozdonyhoz kapcsolt járműveket. A légféket — veszély esetét kivéve — csak a mozdonyról szabad működtetni.

Veszély esetén a kocsik fővezetékeltető váltójának kinyitásával, a személyszállító kocsiknál a vészfék meghúzásával (vészfékszelep működtetésével) is szabad fékezni. A tolatás megkezdése előtt a tolatásvezető a légfékkel fékezett járműveknél az E.2.sz. Fékutasításban meghatározott fékpróbát köteles tartani.

A személyszállító szerelvények ki-, és betolásánál a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt szolgálati helyeken hordozható tolatási vészfékszelep is alkalmazható.

Törölt: Forgalmi Területi Központja

Féksaru alkalmazása

4.1.24. A vágányokon csak a vasúti sínrendszernek megfelelő féksarut szabad használni. A féksarut fékezésre csak a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt szolgálati helyeken és vágányokon szabad használni. A féksaruval történő fékezésre vonatkozó részletes rendelkezéseket a 31.sz. Függelék tartalmazza.

4.1.24.1. A féksaruk felhasználására, kezelésére, tárolására és őrzésére vonatkozó helyi rendelkezéseket az ÁVU-ban kell szabályozni.

4.1.24.2. A féksaruval fékezett jármű (járműcsoport) megállása után a használt féksarukat a vágányról azonnal el kell távolítani. A használaton kívüli féksarut az ÁVU-ban meghatározott helyen kell tárolni.

4.2. Tolatás emberi erővel

4.2.1. Emberi erővel legfeljebb öt kocsi, maximum 80 tonna össztömegben, legfeljebb 2,5‰-ig terjedő lejtőben és csak lépésben haladó ember sebességével szabad tolatni. A tolatáshoz a tolatás vezetőjén kívül annyi személy szükséges, ahány a mozgó kocsikat kézfékkal, vagy féksaruval biztosan meg tudja állítani.

4.2.2. A tolatás vezetője a tolatás megkezdése előtt köteles a tolatásban résztvevőket teendőikre kioktatni. A járművek megállítása lehetőleg kézfékkal történjék.

4.2.3. A tolatásban résztvevő személyeket jelzések helyett élőszóval kell teendőikre utasítani. A vasútüzemen kívül álló személyekre vonatkozó tilalmakat a rakodási terület megfelelő helyein elhelyezett hirdetőmenyen is közölni kell.

4.2.4. Emberi erővel végzett tolatás alkalmával a járműveket a vágányon kívül haladva, oldaluknál vagy sarkuknál fogva kell tolni.

4.3. Tolatás mozdonnyal

A mozdonyok helyzete, mennyisége

4.3.1. Általában egy mozdonnyal szabad tolatni. Több mozdonnyal csak vonatátállást, kocsifelvételt, illetve kisorozást szabad végezni.

Hosszabb ideig tartó tolatás előtt az előfogatmozdonyt és a vonattal továbbított hidegen továbbított mozdonyt a tolatás tartamára félre kell állítani. Több mozdonnyal végzett tolatás alkalmával a tolatásvezető valamilyeni mozdonyvezetőt köteles a végzendő munkáról tájékoztatni.

Szinkron üzemmódba kapcsolt mozdonyokat egy mozdonynak kell tekinteni.

4.3.1.1. Utastérrel rendelkező mozdonyt (motorkocsit, motorvonatot) csak elkerülhetetlen esetben és csak saját szerelvényének tolatására szabad felhasználni.

**A mozdony személyzet
jelenléte**

4.3.2. A tolatást végző mozdonyokon (az Utasítás 26. sz. Függelékében előírtak kivételével) a mozdonyvezető tolatás közben egyedül végezhet szolgálatot.

4.3.2.1. A tolatási szünetekről a tolatásvezető köteles a mozdony személyzetet értesíteni. A mozdonyvezető tolatási szünetekben a tolatásvezető útján a forgalmi szolgálattevőtől kapott engedéllyel eltávozhat a mozdonytól, ha az eltávozást a műszaki utasítások is megengedik.

**Tolatás
ingavonattal**

4.3.3. Személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonaton olyan tolatás, amely miatt nem kell a szerelvényt megbontani, végezhető a vezérlőkocsiról is. Ha a szerelvényt bármely ok miatt meg kell bontani, akkor a tolatást csak a mozdonyról szabad végrehajtani.

Ha a több részből álló villamos vagy dízel motorvonat valamelyik egységét át kell állítani másik vágányra, a tolatás az átállítandó rész bármelyik vezetőállásáról elvégezhető.

Tolatás szalasztással

4.3.4. Egyszerű szalasztás alkalmával a szalasztandó járművet (járműveket), azok szétkapcsolása után a mozdony elölki, majd a mozdony, illetve a rajta maradó egység megáll. A következő egységet a mozdony csak akkor lökheti el, ha a szalasztandó egység részére a váltók állítása biztonságosan megtörténhet és utolérés veszélye sem áll fenn. Vízsztinben vagy legfeljebb 2,5%-os lejtőben fekvő pályárszen ez az eljárás bármely szolgálati helyen alkalmazható.

A különleges szalasztásokra, továbbá a gurításra és a csurgatásra vonatkozó részletes rendelkezéseket a 31.sz. Függelék tartalmazza.

4.3.4.1. Történjék a szalasztás bármely módon, valamennyi más tolatási szabályon kívül a 12.sz. Függelékben előírtakat is be kell tartani.

**Szalasztható kocsik
mennyisége**

4.3.5. Szalasztással végzett tolatás közben legfeljebb hat kézifékkal nem rendelkező kocsi szabad egy csoportban szalasztani. Hatnál több kocsiból álló egység szalasztása alkalmával tíz kocsinként legalább egy kéziféket kell kezelni. Az egy csoportban gurítható, illetve csurgatható kocsik mennyiségére vonatkozó rendelkezéseket a 31.sz. Függelék tartalmazza.

4.3.5.1. A Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya által elrendelt állandó jellegű szalasztási tilalomról és korlátozásokról az érintett állomá-

Törölt: MLI

sok dolgozóját az ÁVU-ban történő szabályozással kell értesíteni. A tilalmakra és korlátozásokra vonatkozó előírásokat az érdekelt szolgálati helyiségekben is ki kell függeszteni. Közölni kell, hogy hol, mely vágányokra és melyik irányra érvényes a korlátozás. A vonatszemélyzetet a tilalalmakról és a korlátozásokról a Tolatási jegyzéken kell értesíteni.

4.3.5.2. A szalasztási tilalmakat, a gurításból, szalasztásból kizárt járműveket, a fokozott gonddal gurítandó, szalasztandó járműveket, a gurítási tilalomra és óvatos tolatásra figyelmeztető bárcákat a 12. sz. Függelék, a veszélyes áruval rakott kocsik vonatba sorozására vonatkozó előírásokat és a védőkocsik alkalmazására vonatkozó szabályokat a 13. sz. Függelék tartalmazza.

**Középütközős jármű
szalasztása, gurítása,
illetve csurgatása**

4.3.6. Csak középütközővel felszerelt járművet — ha egyébként szalasztható — szabad vágányra vagy pedig középütközővel felszerelt járműre szabad szalasztani, gurítani, illetve csurgatni.

Középütközővel felszerelt járművet oldalütközővel felszerelt járműre és viszont nem szabad szalasztani, gurítani, illetve csurgatni.

Bejárásos tolatás esetén a csak középütközővel felszerelt járműveket az ütközőbak, a homlokrakodó, illetve a vágányon álló csak oldalütközővel felszerelt járművek előtt meg kell állítani.

**Szalasztás
csonkavágányra**

4.3.7. Állomásokon az ütközőbakban vagy földkúpban végződő vágányokra kézfékekkel fékezhető, szalasztási tilalom alá nem eső járművek szalaszthatók. A járműveket ütközésmentesen kell az ütközőbak, a földkúp, illetve a vágányon álló jármű előtt megállítani. A helyi viszonyoknak megfelelő biztonsági szabályokat az ÁVU-ban kell előírni.

Más szolgálati helyek csonkavágányára, továbbá a budapesti fejállomások személypályaudvari fővágányaira, valamint más állomásokon az ütközőbakban végződő, személyszállító vonatok indítására és fogadására kijelölt, vágányaira nem szabad szalasztani.

4.4. Vonatvédelem tolatás közben

Alapszabály

4.4.1. Állomáson az érkező, induló és áthaladó vonatok vágányútját olyan időben kell szabaddá tenni, hogy a vonat vá-

gányútját veszélyeztető tolatások megszüntethetők és a vágányút beállítással kapcsolatos munkák elvégezhetők legyenek (2.7.2., 2.7.3. pont).

**Tolatás megszüntetése
a nyílt vonalon**

4.4.2. Nyílt vonalon tolatást végző vonat vonali tolatásvezetőjével a tolatást elrendelő forgalmi szolgálattevő írásbeli rendelkezésén köteles a tolatás megszüntetésének idejét közölni.

Megálló-rakodóhelyen az állomáskezelő az általa vezetett tolatásokat vonat érkezése előtt legalább 10 perccel köteles megszüntetni.

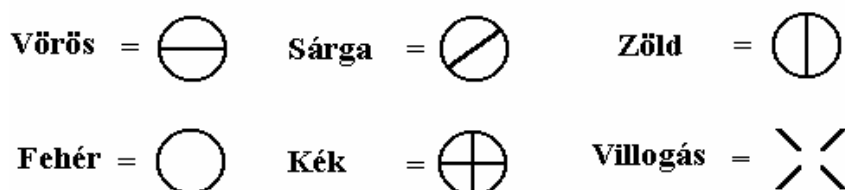
**Érkező vonat
közeledésekor az állomás
bejáratí végén
végezhető tolatás**

4.4.3. Vonat érkezése előtt az állomás bejáratí végén a 4.4.1., 4.4.2. pontban meghatározott időn belül csak az érkező vonat bejáratása előtt elengedhetetlenül szükséges tolatást szabad végezni (pl. vágányszabadítás a vonat részére, 2. ábra).

Az ilyen tolatás csak az alábbi feltételek mellett végezhető:

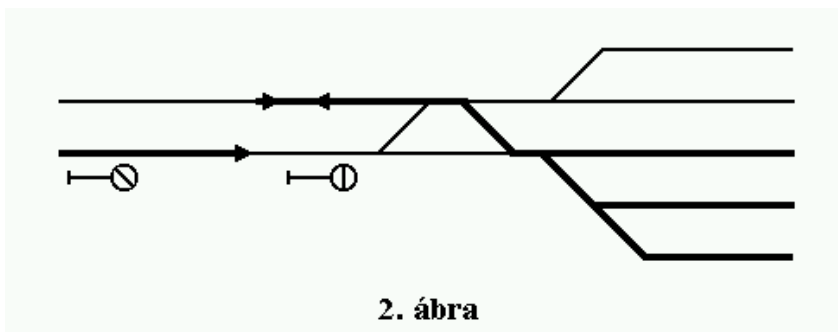
- a nyílt vonal felé nem korlátozott sem a távolbalátás, sem a szabadlátás;
- az állomásnak az érkező vonat felől jól működő, külön előjelzővel, vagy a bejáratí jelzőre előjelzést adó főjelzővel rendelkező, Megállj-jelzést adó bejáratí jelzője van;
- a tolatás a vonat vágányútján, illetve annak érintése vagy metszése mellett az érkező vonat felé nem terjedhet a vonat által érintendő első bejáratí váltón túl;
- a nyílt vonalon a bejáratí jelző külön előjelzője vagy a bejáratí jelzőre előjelzést adó főjelző és az első bejáratí váltó között az állomás felé sehol nincs 10%-nél nagyobb esés.

A rajzon és a további rajzokon látható fényjelzők jelzési színeit, színenként azonos, alábbi jelek (1. ábra) szemléltetik:

1. ábra

Ha a felsorolt feltételek nincsenek meg, az állomás bejárat végén a tolatást a 4.4.1., 4.4.2. pontokban meghatározott időben meg kell szüntetni és csak akkor szabad folytatni, ha a vonat a bejárat jelző előtt megállt.

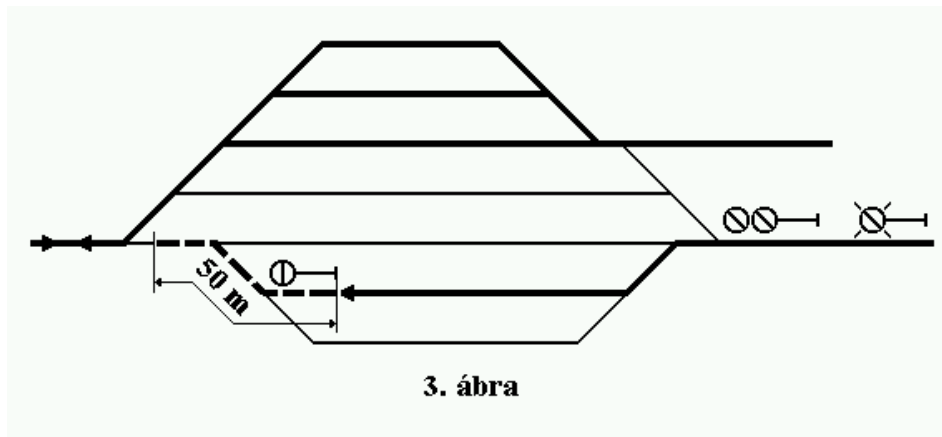
2. ábra

Ha a felsorolt feltételek nincsenek meg, az állomás bejárat végén a tolatást a 4.4.1., 4.4.2. pontokban meghatározott időben meg kell szüntetni és csak akkor szabad folytatni, ha a vonat a bejárat jelző előtt megállt.

Vonat behaladása közben az állomás túlsó végén végezhető tolatások

4.4.4. Az állomáson menetrend szerint és ténylegesen is megálló vonat behaladása közben a bejárat vágány túlsó végén lévő váltókon át a vágányúttól jobbra, illetve balra eső vágányokon tolatás végezhető, ha:

- nem korlátozott sem a távolbalátás, sem a szabadlátás;
- a bejárat vágány túlsó végén egyéni kijárat jelző van és az Megállj-jelzést ad;
- a kijárat jelzőnek külön előjelzője van vagy a kijárat jelzőre a bejárat jelző előjelzést ad;
- a bejárat jelző és a kijárat jelző között a kijárat jelző felé sehol nincs 10%-nél nagyobb esés;
- a kijárat jelző és a tolatásban érdekelt első váltó Biztonsági határjelzője között legalább 50 m távolság van;
- a bejárat vágányúttól jobbra, illetve balra a tolatásra használt vágányon (vágányokon) terelési lehetőség van és a váltó (váltók) terelő állásban le van (vannak) zárva pl. (3. ábra).

Ha nincs meg valamennyi feltétel, a tolatást a 4.4.4.1. pontban előírt esetek kivételével a vonat várható érkezési ideje előtt legalább 5 perccel meg kell szüntetni. Áthaladó vonat előtt az ilyen tolatást az állomás bejáratí végén folyó tolatásokra előírt időben kell megszüntetni (4.4.1., 4.4.2. p.).

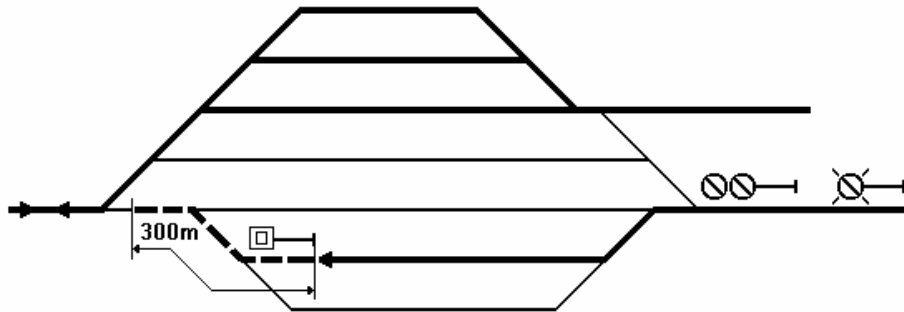
4.4.4.1. Az állomáson menetrend szerint és ténylegesen is megálló vonat behaladása közben a bejáratí vágány túlsó végén lévő váltókon át a vágányúttól jobbra, illetve balra eső vágányokra tolatás végezhető akkor is, ha a bejáratí vágány mellett nincs egyéni kijáratí jelző, az egyéni kijáratí jelzőnek nincs külön előjelzője, vagy a bejáratí jelző nem ad előjelzést a kijáratí jelzőre de a 4.4.4. pontban előírt egyéb feltételek megvannak.

Ilyen hiányos feltételek mellett a tolatás csak akkor engedélyezhető, ha:

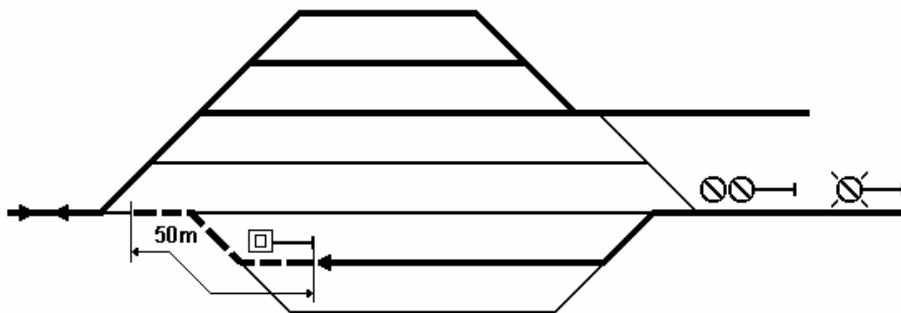
- a) az érkező vonat megállási helye és a tolatásban érdekelt első váltó biztonsági határjelzője között legalább 300 m távolság van és az érkező vonat elfér a megállás helye és a hátsó Biztonsági határjelző között (3.a. ábra);
- b) a megállás helyétől hátrafelé számított 1800 m-en belül az állomás felé sehol sincs 10%-nél nagyobb esés;
- c) a bejáratí váltóknál az érkező vonat felé Lassan-jelzést adnak, a megállás helyénél Megállj-jelzőt tűznek ki, vagy kézijelzéssel Megállj-jelzést adnak.

Budapest-Ferencváros, Dunaújváros, Dombóvár, Komárom, Rákosrendező, Székesfehérvár, Hegyeshalom állomásokon, továbbá Sopron rendező pu. Harka felőli végén és Szeged személy pu. végpont felőli végén a fent közölt eljárás mellett az első bekezdésben felsorolt feltételek hiánya esetén az állomás túlsó végén a vágányúttól jobbra-balra fekvő vágányzatra akkor is végezhető tolatás, ha az érkező vonat megállási helye

és a veszélyeztetett pont között csak legfeljebb 50 m távolság van és a vonat nem fér el a megállás helye és a hátsó Biztonsági határjelző között (3.b. ábra). Részletes rendelkezéseket az ÁVU-ban kell szabályozni.

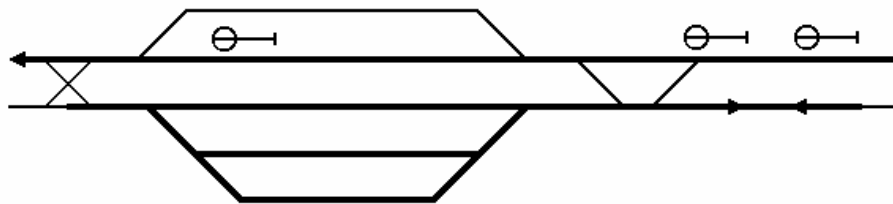
3.a. ábra

3.b. ábra

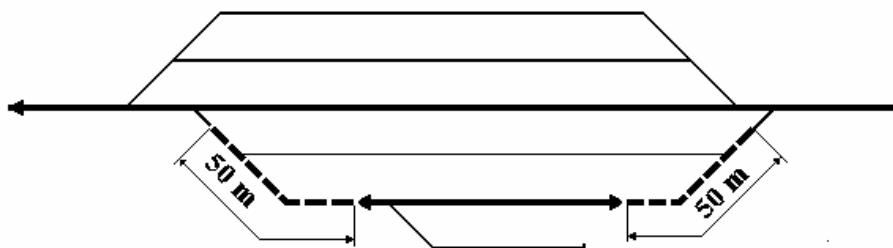
**Tolatás a vágányúttól
jobbra, illetve balra fekvő
vágányokon a vágányút
érintése nélkül**

4.4.5. Vonat behaladása, kihaladása, illetve áthaladása közben a vonat vágányútjától jobbra vagy balra fekvő vágányzaton a vágányút érintése nélkül tolatás különleges óvintézkedések nélkül végezhető, akkor, ha a vágányzat mindkét végén terelési lehetőség van és a váltók terelő állásban le vannak zárva pl. (4. ábra).

4. ábra

Ha a vágányúttól jobbra vagy balra fekvő vágányzat két végén nincs terelési lehetőség pl. (5. ábra),

5. ábra

a vágányúttól jobbra vagy balra fekvő vágányzaton csak a Forgalmi Főosztály által kijelölt, és a menetrendben aláhúzással megjelölt nagy forgalmú vonatösszeállító állomásokon szabad ki-, be-, illetve áthaladás közben tolatást végezni, de ott is csak az alábbi feltételek mellett:

- nem korlátozott sem a távolbalátás, sem a szabadlátás;
- a tolatás csak bejárással és csak lépésben végezhető;
- a vonat vágányútját legfeljebb 50 m-re szabad megközelíteni, ha a vágány szabad, a vonatközlekedés idejére páros féksarut vagy kettő darab féksarut kell elhelyezni;
- a vágányon álló járműveken valamennyi kézi-, illetve rögzítőféket meghúzott állapotban kell tartani, az utolsó jármű kereke alá a vonatközlekedés idejére páros féksarut vagy kettő darab féksarut kell helyezni;
- a tolatott járművek előtt egy, hosszabb egység tolatásakor egymástól látótávolságban több jelzést adó dolgozó köteles haladni;
- az érdekelt vágány (vágányok) végén jelzést adó dolgozó köteles tartózkodni.

Az b)–f) pontban foglalt rendelkezéseket csak akkor kell figyelembe venni, ha a tolatott, szalasztott, csurgatott, gurított egység tolatási irányba eső végén kocsi vagy kocsisor van. A rendelkezéseket nem kell figyelembe venni, akkor ha a tolatott egység, tolatási irányba eső első járműve a tolatást végző mozdony vagy az állomás (szolgálati hely) tolatóvágányutas biztosítóberendezéssel van felszerelve és az jól működik.

A végrehajtásra vonatkozó helyi rendelkezéseket az ÁVU-ban kell szabályozni.

Vonatvédelem szalasztás, csurgatás és gurítás közben

4.4.6. Szalasztás, csurgatás, gurítás, illetve összetolás közben az állomás túlsó végén közlekedő vonatok védelme érdekében a vágányútra vezető vágányokon, a vágányúthoz legközelebb eső jármű kerekei alá féksarut kell elhelyezni, és a kézi- illetve rögzítőfékjét be kell húzni. Ha szükséges akkor a kézi-, illetve rögzítőfékeket további járműveken is kezelni kell. A szabad vágányra guruló kocsikat idejében meg kell állítani, de ettől függetlenül a vágány túlsó végén a Biztonsági határjelzőn belül féksarut kell a vágányra helyezni.

Részletes helyi rendelkezéseket az ÁVU-ban kell szabályozni.

5. VÉDEKEZÉS A JÁRMŰMEGFUTAMODÁSOK ELLEN

5.1. Védekezés a tolatás befejezése után, továbbá végállomásra vagy felosztató állomásra érkezett vonatoknál.

5.1.1. Tolatás befejezése után a vágányon a járműveket össze kell tolni és kapcsolni kivéve, ha a vágányon álló járművek bármely ok (pl. rakodóvágányon történő rakodás, a vágányokon történő átjárás biztosítása, műszaki ok stb.) miatt nem tolhatók, illetve kapcsolhatók össze.

Törölt:

5.1.2. Járműmegfutamodás ellen az alábbiak szerint kell védekezni:

- a vágányon álló járműveket a biztonsági határjelzőn belül — ha lehetséges — össze kell kapcsolni és rajtuk valamennyi kézi-, illetve rögzítőféket be kell húzni;
- a vágányokon legfeljebb 2,5‰-es esésig a járművet, illetve járműveket rögzítősarúval az alábbiak szerint kell megfutamodás ellen biztosítani:
 - az egyedül álló jármű kerekei alá a szabad ütközők felőli oldalon 1-1 db rögzítősarut kell elhelyezni (6. ábra):

Törölt: ,

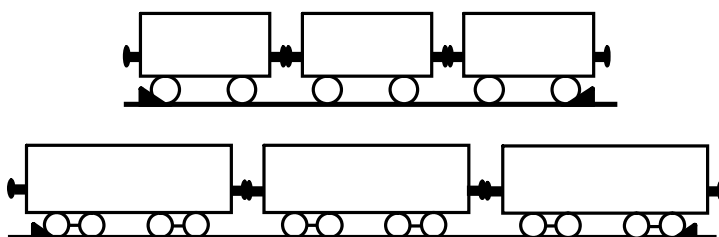
Törölt:

Törölt: alá

6. ábra

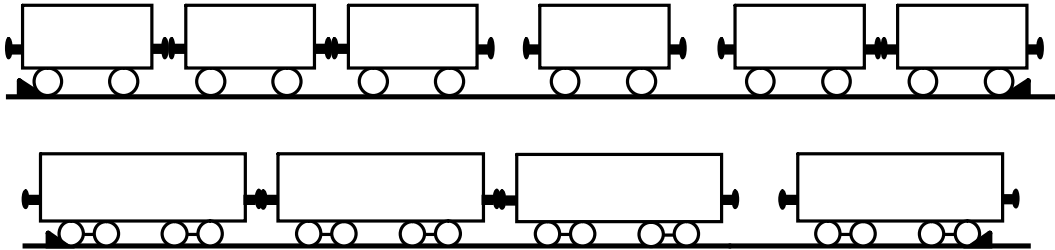
- a járműcsoport kerekei alá a szabad ütközők felőli oldalon 1-1 db rögzítősarut kell elhelyezni (7. ábra):

7. ábra

- egyedül álló jármű (járművek), járműcsoportok esetén a két szélső jármű szabad ütközői felől 1-1 db rögzítősarut kell elhelyezni (8. ábra):

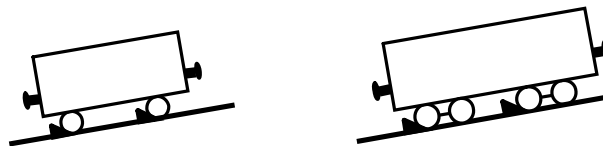
Törölt: ¶

8. ábra

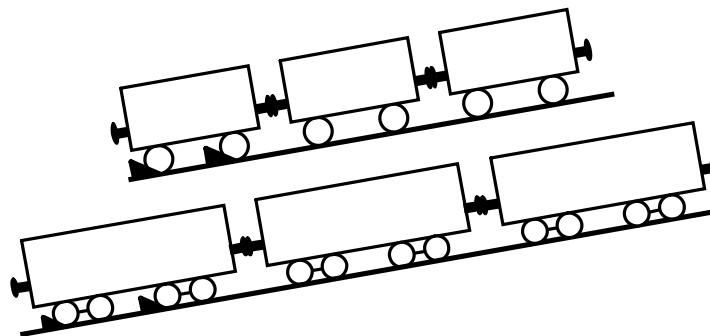
- c) A 2,5‰-nél nagyobb esésben lévő vágányokon a járművet₁ illetve járműveket rögzítősarúval az alábbiak szerint kell megfutamodás ellen biztosítani:

- az egyedül álló jármű kerekei alá az esés iránya felől 2 db rögzítősarut kell elhelyezni (9. ábra):

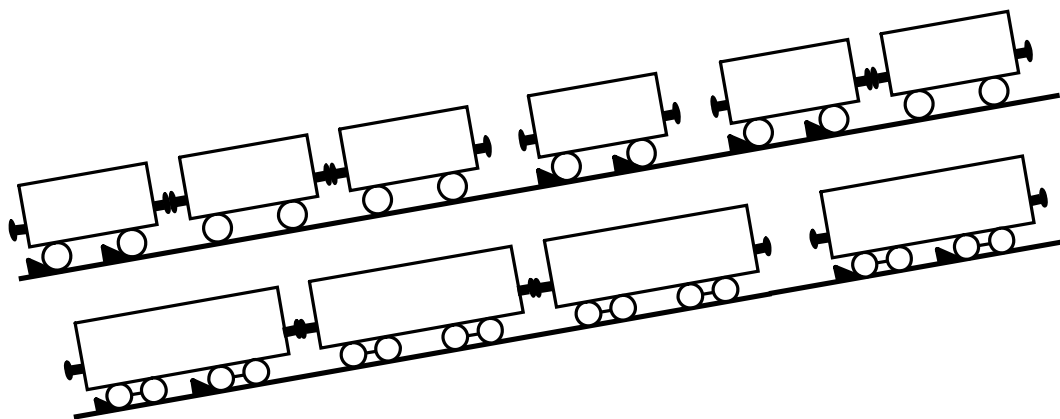
9. ábra

- a járműcsoport szélső kocsijának kerekei alá az esés iránya felől 2 db rögzítősarut kell elhelyezni (10. ábra):

10. ábra

- Az egyedül álló járművek, továbbá az összekapcsolt járműcsoportok szélső kocsijainak kerekei alá külön-külön, az esés iránya felől 2 db rögzítősarut kell elhelyezni (11. ábra):

11. ábra

- d) a váltókat, ha lehetséges, terelő csonkavágányra, vagy más vágányra vezető állásba kell állítani;
- e) a vágányzáró sorompókat és a kisiklasztósarukat a vágányra kell helyezni és ott rögzíteni kell.

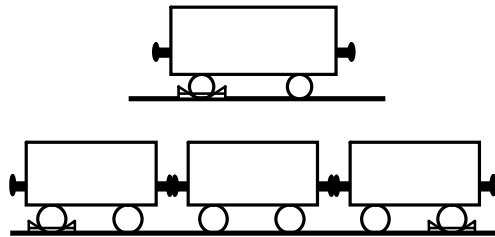
Forgóvázak kocsi esetén a rögzítősarukat a forgóváz szélső tengelyeinek kerekei alá kell elhelyezni a szemléltető ábráknak megfelelően.

A rögzítősaruk elhelyezéséért, eltávolításáért, felügyeletéért felelős személyeket az ÁVU-ban kell kijelölni.

Az ütközőbakig vagy földkúpig tolt járművet (járműveket) az ütközőbak, illetve földkúp felől nem kell megfutamodás ellen biztosítani.

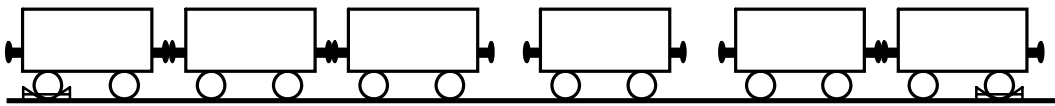
5.1.3. A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt olyan szolgálati helyeken, ahol nincs szolgálat vagy osztott munkaidőt alkalmaznak, az illetéktelen személyek által végzett tolatások és a járműmegfutamodások megakadályozására:

- a) 2,5‰-es esésig a vágányon egyedül álló jármű esetén bármely kerek alá 1 db (12. ábra);
- b) egyedül álló járműcsoportnál a járműcsoport két szélső járművének kerekei alá 1-1 db (12. ábra);

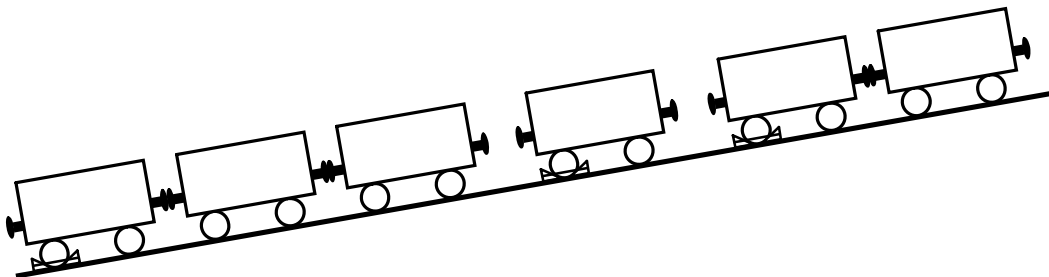
12. ábra

- c) több egyedül álló járműnél, járműcsoportnál a két szélső jármű kerekei alá 1-1 db (13. ábra);

13. ábra

- d) 2,5%-nál nagyobb esésben lévő vágányon egy vagy több jármű, járműcsoport kerekei alá az esés irányában járművenként, illetve járműcsoportonként 1-1 db; kerék alá helyezhető, kulccsal lezárható kocsifogó alátétet kell alkalmazni (14. ábra). A kocsifogó alátét tárolására, kezelésére, továbbá kulcsának kezelésére az ÁVU-ban, illetve a szomszédos állomások Végrehajtási Utasításában kell rendelkezni. A kulccsal lezárható kocsifogó alátét kulcsának kezelésére a vonali tolatásvezetőt Írásbeli rendelkezésen kell utasítani.

14. ábra

5.1.4. Végállomásra vagy felosztató állomásra érkezett vonatok szerelvényét, továbbá technológiai szünet, csökkentett üzemvitel időtartama alatt a vonatok szerelvényét, a mozdony nélküli szerelvényt, kocsicsoportot, kocsit az E.2.sz. Fékutasítás előírásai szerint kell állva tartani és járműmegfutamodás ellen biztosítani.

5.2. Eljárás vonatszakadás alkalmával

5.2.1. Vonatszakadás alkalmával a leszakadt vonatrészen szolgálatot végző vonatkísérők kötelesek a kézi-, illetve rögzítőféket behúzni és a „A vonat szétszakadt-jelzést” adni. A jelzést a mozdonyon maradt vonatrészen tartózkodók, az állomási és a pályaszemélyzet is köteles adni, amint a vonat szétszakadását, illetve a jelzést észreveszik.

Ha a leszakadt vonatrész követi az elől haladó vonatrészt, a mozdonyvezető köteles a sebesség megfelelő szabályozásával a járműveket feltartóztatni. Ilyenkor nem szabad Megállj-jelzést adni.

Ha a leszakadt vonatrész megállt, a mozdonyvezető felé Megállj-jelzést kell adni, és megállás után a leszakadt vonatrészre vissza kell tolni.

Ha a leszakadt vonatrész az ellenkező irányba halad, és azt a fékek meghúzásával nem lehet megállítani, a járművek megállítására az 5.3.1.-5.3.6. pontokban szabályozott módon kell intézkedni.

5.2.2. A vonatnál bekövetkezett vonatszakadás után a vonatrészek az ön-működő légfék működése következtében megállnak. Ha a vonat első része nem állt meg, a mozdonyvezetőnek az E.2.sz. Fékutasítás szerint kell azt megállítani. A vonatszakadásról a rendelkezésre álló értekező berendezéssel értesíteni kell mindkét állomás forgalmi szolgálattevőjét, vagy a forgalmi vonalirányítót. Megállás után azonnal vissza kell tolni a leszakadt vonatrészhez és a vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló, illetve a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozó köteles a leszakadt vonatrészen az állvatartáshoz szükséges kézi-, illetve rögzítőféket behúzni.

5.2.3. Személyszállító vonatot szükségkapcsolással, lehetőleg egy részben kell továbbítani a következő állomásra. Tehervonat egy vagy több részben történő továbbításáról a mozdonyvezető dönt.

5.2.4. Vonatszakadás esetén, ha a vonat egyetlen vonatkísérővel vagy vonali tolatásvezetővel közlekedik és a mozdonyon a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozó nincs, a vonatot több részben kell továbbítani. Az első vonatrészt a mozdonyvezető egyedül, óvatosan továbbíthatja legfeljebb 40 km/h sebességgel a következő állomásig. A vonatkísérő, a vonali tolatásvezető, illetve a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozó köteles a visszamaradt vonatrészt megfutamodás ellen biztosítani és fedezni (16.3.2.pont).

Kézi-, illetve rögzítőfék nélküli kocsikból (járművekből) összeállított csak mozdonyvezetővel, vonatkísérő vagy vonali tolatásvezető nélkül közlekedő vonatnál bekövetkezett vonatszakadás esetén a mozdonyvezető köteles a visszamaradt vonatrészt a mozdonyra rendszeresített rögzítősarukkal megfutamodás ellen biztosítani az E.2. sz. Fékutasítás előírásai szerint.

Csak mozdonyvezetővel, vonatkísérő vagy vonali tolatásvezető nélkül közlekedő vonatnál ilyen esetben a mozdonyvezetőnek az E.1.sz. Utasítás előírásai szerint kell eljárni.

Ha a vonatot több részben kell továbbítani, a szakadt vonókészülékes járművet az első vonatrész utolsó járműveként — ha az lehetséges — kell besorozni. Az állomáson a szakadt vonókészülékes járművet ki kell sorozni.

A megállás után behúzott kézi-, illetve rögzítőfékeket csak a mozdonyvezető jelzése után szabad feloldani.

5.3. A megfutamodott járművek megállítása

5.3.1. Megfutamodott járművek megállítása céljából az állomások két végén lévő váltókezelői szolgálati helyeken 1-1 db, ilyen szolgálati helyekkel nem rendelkező, továbbá egyközpontos állomásokon az ÁVU-ban kijelölt helyen 2 db, 2,5%-nél nagyobb esésű nyíltvonali szolgálati helyeken 1 db féksarut kell könnyen hozzáférhető helyen kéznél tartani. Az 1 db páros féksaru helyett 2 darab féksaru is alkalmazható.

Váltókezelői szolgálati helyiséggel nem rendelkező, továbbá egyközpontos állomásokon a páros féksarut, féksarukat tolatás megkezdése előtt az állomás azon végére kell vinni, amelyiken védekezni kell járműveknek a nyílt vonalra jutása ellen, és ott hozzáférhető helyen elhelyezve alkalmazásukat biztosítani kell.

5.3.2. Ha a páros féksarut (féksarukat) őrző dolgozó járműmegfutamodást vesz észre vagy arról értesítést kap, köteles a páros féksarut (féksarukat) csúcsával a megfutamodott egység felé a vágányra helyezni.

A 2 db féksaru alkalmazása esetén mindkét sínszálla 1-1 db féksarut kell elhelyezni egymással egyvonalban.

5.3.3. A megfutamodásról, továbbá a megfutamodott járművek mennyiségéről értesíteni kell a megfutamodás irányában szolgálatot végző nyíltvonalai dolgozókat és a következő állomás forgalmi szolgálattevőjét. Az értesített dolgozók kötelesek a megfutamodott egység megállításáról gondoskodni.

5.3.4. Ha a megfutamodott egységet nem sikerült a nyílt vonalon megállítani, a megállításáról az állomáson kell gondoskodni az alábbiak szerint:

- a) ha a következő állomásközből az állomás felé nincs vonat útban, vagy ha van, de sikerült megállítani és a visszatolására intézkedni, a váltókat szabad vágányon át a nyílt vonalra vezető állásba kell állítani. Az egyik páros féksarut (féksarukat) a bejáratú váltótól minél távolabb a nyílt vonal felé, de legkésőbb a vágány Biztonsági határjelzőjén belül, a másik páros féksarut (féksarukat) a túlsó Biztonsági határjelzőn belül a vágányra kell helyezni;
- b) ha a következő állomásközből az állomás felé vonat van útban és bármely ok miatt nem lehet a megállítására és a visszatolására intézkedni, a váltókat szabad, a túlsó végén csonkavágányra vezető állásba kell állítani, és a páros féksarut (féksarukat) az a) alpontban szabályozott módon a vágányra kell helyezni;
- c) ha az állomáson a csonkavágányra vezető vágány foglalt, vagy ha csonkavágány egyáltalán nincs, az állomás bejáratú végén a páros féksarut (féksarukat) az a) alpont szerint a vágányra kell helyezni, és ha ezzel a megállítás nem sikerült, a megfutamodott egységet valamelyik bejáratú váltó feles állásba helyezésével vagy aláváltással ki kell siklasztani.

5.3.5. Megfutamodott egységet az utána vagy kivételesen vele szemben küldött mozdonnyal is fel lehet tartóztatni.

5.3.6. A nyílt vonalon megállított járműveket megfutamodás ellen biztosítani és a 16.2.5.4. pont első bekezdésében előírtak szerint fedezni kell, valamint gondoskodni kell az elvontatásukról.

5.3.7. Szolgálat átvétel után a páros féksaru (féksaruk) használhatóságáról szemrevételezéssel kell meggyőződni.

Ha a páros féksarut megfutamodott járművek megállítására használták, akkor azt a kocsivizsgálóval vagy pályamesterrel meg kell vizsgáltatni, és használhatatlanságuk esetén gondoskodni kell a pótlásukról.

5.4. Felelősség a megfutamodás elleni biztosításért

5.4.1. Tolatás befejezése után a megfutamodás elleni biztosítás végrehajtását a tolatásvezetőn kívül, a helyi felügyelettel megbízott dolgozók is kötelesek ellenőrizni és a hiányosságot pótolni.

5.4.2. A megfutamodás elleni biztosításért a tolatószemélyzeten kívül felelősök:

- a) állomásokon a váltókezelők, vezető váltókezelők, forgalmi szolgálattevők és jelenlétesek, raktári vagy rakodóvágányokon pedig a rakodást végző és ellenőrző dolgozók is (4.2.1. p.);
- b) megálló-rakodóhelyeken és rakodóhelyeken az ott szolgálatot végző dolgozók;
- c) sajátcélú vasúti pályahálózatokon a végrehajtási utasításban kijelölt személy, továbbá a sajátcélú vasúti pályahálózatra esetleg kirendelt vasúti dolgozó;
- d) más szolgálati ágak vágányzatán az érdekelt szolgálati főnök által kijelölt dolgozó;
- e) nyílt vonalon a járművek felügyeletével megbízott dolgozó;
- f) mozdonyoknál (munkagépeknél) annak vezetője.

5.4.3. A forgalmi szolgálattevő személyesen vagy érdeklődés útján, az állomásfőnök pedig ellenőrzés alkalmával köteles meggyőződni a megfutamodás elleni védekezés végrehajtásáról.

5.4.4. Vihar közeledésekor, továbbá a sötétség beállta előtt, valamint távolbalátás korlátozottsága esetén, a helyi felügyelettel megbízottak kötelesek a megfutamodás elleni biztosításról ismételten meggyőződni és szükség esetén a további biztosításról gondoskodni.

Vihar közeledésekor a térfőnök, a forgalmi szolgálattevő, a jelenlétes és a szolgálatban lévő állomásfőnök vagy ügyeletes köteles a helyi felügyelettel megbízottakat fokozott biztonsági intézkedések megtételére utasítani, és a végrehajtást személyesen vagy érdeklődés útján ellenőrizni.

6. KOCSI- ÉS VONATVIZSGÁLAT

Vizsgálati jel

6.1. A vizsgálati jel teherkocsikon a hossztartó jobb oldalán, a személyszállító kocsiknál a kocsiszekrény közepének alsó részén található (E.12.sz. Utasítás).

Műszaki kocsvizsgálat

6.2. A kocsikat műszaki szempontból a kocsvizsgálók kötelesek megvizsgálni az E.12.sz. Utasításban szabályozott módon vonat érkezésekor, vonat indulása előtt, menet közben, tartózkodás közben, megrakásuk előtt és után, gurítás és síktolás után pedig akkor, ha az állomási vagy a vonatszemélyzet kocsisérülésre hívja fel a figyelmüket.

**Vonatkísérő személyzet
teendői**

6.3. Vonatkísérővel közlekedő vonatnál a vonatkísérők, vonali tolatásvezetővel közlekedő vonatnál a vonali tolatásvezető (és ha van a vonatnál, akkor a vonali kocsirendező is) a kiindulási állomáson, illetve ahol a tartózkodás lehetővé teszi, továbbá azokon az állomásokon, ahol a vonatba kocsikat soroznak, kötelesek — a kocsvizsgálók műszaki vizsgálatától függetlenül — a vonatba sorozott kocsikat megvizsgálni. A vizsgálatnak elsősorban a vonat helyes összeállítására és összekapcsolására, a fékek működésére, a csapágyságok melegedésére, a mozgó alkatrészek rögzítésére, a homlok- és oldalfalak, a futóművek állapotára, továbbá amennyire lehetséges, a rakodási szabályok betartására kell kiterjednie.

6.4. Ha a kocsi megvizsgálása alkalmával sérülést vagy hiányosságot állapítanak meg, akkor azt a kocsvizsgálóval, kocsvizsgáló hiányában a mozdonyvezetővel közölni kell. Ezek a dolgozók kötelesek dönteni arról, hogy a kocsi továbbítható-e vagy sem.

**Vizsgálat
vonatfelvételnél**

6.5. A vonatfelvételt végző dolgozók a vonatba sorozott kocsikat a vonatkísérők részére előírt módon kötelesek megvizsgálni (6.3., 6.4. p.).

**Tengelyterhelés
figyelembe vétele**

6.6. Ha a vonatba besorozott járművek tengelyterhelése az engedélyezett tengelyterhelést meghaladja és erről a forgalmi szolgálattevő jelentést kap, akkor a járműveket a rendkívüli küldeményekre előírtak szerint kell továbbítani.

**Utaló, sérülési bárcák
és azok jelentése**

6.7. A kocsvizsgálók az E.12.sz. Utasítás előírásainak megfelelően az utaló és sérülési bárcákat kötelesek a javításos kocsikra felragasztani. A bárcák leírását az E.12.sz. Utasítás tartalmazza.

6.7.1. Az állomási és vonatkísérő személyzet köteles a sérülési bárcákat — a rajtuk lévő előnyomtatott, valamint a kocsi vizsgálatát végző dolgozó által a bárcán alkalmazott megjelölésekkel, bejegyzésekkel együtt — figyelembe venni és a szükséges intézkedéseket megtenni. Kocsiról utaló, sérülési bárcát csak a műszaki kocsiszolgálatot ellátó dolgozók távolíthatnak el.

Az állomási és a vonatkísérő személyzet köteles figyelembe venni a kocsikra ragasztott óvatos tolatásra, továbbá veszélyes árura figyelmeztető bárcákat, valamint az élőállat-küldeményeket és a tűzveszélyes árukat jelző bárcákat is (12. — 13.sz. Függelék).

7. JÁRMŰKAPCSOLÁSOK

Kapcsolókészülékek

7.1. A járművek összekapcsolása történhet, középütközős önműködő kapcsolókészülékkel, csavarkapoccsal, középütközős nem önműködő kapcsolókészülékkel (3.sz. Függelék), merev kapcsolórúddal, rakománnyal, szükségkapcsolással, valamint segélyvonókészülékkel.

Kapcsolás középütközős önműködő kapcsolókészülékkel

7.2. A tengelyátszerelt középütközős önműködő kapcsolókészülékkel felszerelt járműveknél csak az összekapcsolás történik önműködően. A járműveket a hossztartó végén lévő emeltyűnek a másik jármű felé fordításával kell szétkapcsolni. A járművek össze-, illetve szétkapcsolt állapotáról az önműködő kapcsolón lévő ellenőrző nyelv megtekintésével lehet és kell meggyőződni. Szétkapcsolt állapotban az ellenőrző nyelv látható, összekapcsolt állapotban nem látható. Ha tolatás közben nincs szükség arra, hogy a járművek összekapcsolódjanak, a hossztartó végén lévő emeltyűt középállásban kell tartani.

A tengelyátszerelt középütközős önműködő kapcsolókészülékkel felszerelt járművet csavarkapoccsal és oldalütközőkkel felszerelt járművel akkor szabad összekapcsolni, ha a középütközős önműködő kapcsolókészülékkel felszerelt járműnek a kapcsolás felőli végén csavarkapocs és két oldalütköző van. Ettől eltérő, szükségkapcsolásnak minősülő össze- és szétkapcsolást a Gépészeti Üzletág dolgozói kötelesek elvégezni.

Más rendszerű középütközős, különlegesnek minősülő kapcsolásokat a [gépészeti](#) dolgozók műszaki előírások alapján végzik.

Törölt: vontatási

7.2.1. Önműködő kapcsolókészülékkel felszerelt járművek összekapcsolása előtt a rájárás sebessége legfeljebb 5 km/h lehet.

Kapcsolás csavarkapoccsal

7.3. Csak álló helyzetben lévő vasúti járműveket szabad össze-, illetve szétkapcsolni, kivéve a 7.3.6. pontban szabályozott kiakasztórúddal végzett szétkapcsolásokat. Ha a kapcsolandó járművek ütközői összeérnek, egyik kézzel meg kell kapaszkodni a jármű mellgerendáján lévő fogantyúba, és az ütközők alatt lehajolva kell a járművek közé menni, illetve onnan kijönni. A járművek álló helyzetben történő kapcsolása érdekében rögzítő sarut vagy kézi-, il-

letve rögzítőféket kell használni.

A járművek álló helyzetben történő kapcsolása céljából nem szabad rögzítő sarut használni:

- váltókon és keresztezéseken (kitérőkön),
- vasúti járműmérlegeken,
- sínkoronáig feltöltött és bekövezett vágányokon,
- szöghevederes sínkötéseken és
- az ÁVU-ban kijelölt helyeken.

Törölt: vágány-megszakításos

Formázott: Betűszín: Automatikus

Törölt: hídmérlegeken

Az álló helyzetű járművek, illetve járműcsoportok összekapcsolása után a rögzítő sarut (sarukat) haladéktalanul el kell távolítani a vágányról.

A rögzítő sarut a járművek fékezésére használni tilos!

Összetolás, illetve rájárás előtt a rögzítő saruk elhelyezésére a tolatásvezető ad rendelkezést.

Rájáráskor és összetoláskor a mozdony, illetve a kocsisor sebességét úgy kell szabályozni, hogy az álló jármű (járműcsoport) jelentősen ne mozduljon el álló helyzetéből, továbbá saruátugrás következményeként járműmegfutamodás ne keletkezzen.

Ha a mozdonyvezető azt észleli, hogy a tolatásban résztvevő dolgozók közül bárki a mozgatott járművek közé megy, azonnal köteles intézkedni a tolatási mozgás beszüntetésére.

A helyi viszonyokhoz szükséges külön intézkedéseket az ÁVU-ban kell szabályozni.

Ahol kocsivizsgáló teljesít szolgálatot, a rögzítő saruk használhatóságának ellenőrzése a kocsivizsgáló feladata.

Azokon a szolgálati helyeken, ahol kocsivizsgáló nincs, a rögzítő saruk használhatóságának ellenőrzését az állomásfőnök vagy megbízottja köteles elvégezni.

Vonali tolatást, illetve sajátcélú vasúti pályahálózat kiszolgálást, átállítást, valamint csomóponti kiszolgálást végző mozdonyok esetében a kapcsoláshoz szükséges rögzítősaruk a mozdonyról is biztosíthatók. Ezek a mozdonyok a vontatási telepről csak megfelelő számú rögzítősarukkal járhatnak ki (E.2. sz. Fékutasítás).

A tolatás befejezése után a mozdonyra rendszeresített rögzítősarukat a vonali tolatásvezető vagy a kijelölt tolatásvezető köteles a mozdonyvezető részére visszaadni. A szolgálati helyre rendszeresített rögzítősaruk felhasználásáért és visszaadásáért a tolatásban résztvevő vonali tolatásvezető, a kijelölt tolatásvezető és a vágányút beállítására kötelezett dolgozó felelős.

A mozdonyon elhelyezett rögzítő saruk használhatósági ellenőrzését a gépvizsgálatok alkalmával kell elvégezni.

Sérült rögzítő sarut használni tilos!

7.3.1. Munkabiztonsági szempontból villamos mozdony, illetve villamos fűtőkocsi összekapcsolásakor mindig a másik jármű csavarkapcsát kell a mozdony, illetve a villamos fűtőkocsi vonóhorgába akasztani. Abban az esetben, ha a másik jármű csavarkapcsa használhatatlan (sérült), a mozdony vagy villamos fűtőkocsi csavarkapcsát csak a járművek feszültségmentesítése után szabad kapcsolásra használni. A villamosmozdony mozdonyvezetője, illetve a villamos fűtőkocsi kezelőszemélyzete a járműkapcsolást végző dolgozót köteles értesíteni a jármű tényleges feszültségmentesítéséről.

7.3.2. Össze-, illetve szétkapcsolás után a járművek közül mindig azon a pályafalon kell kijönni, amelyiken a belépés történt.

Ha a tolatószemélyzet valamelyik tagja kapcsolat végett a járművek közé lépett, a tolatásvezető csak akkor adhat jelzést, illetve szóbeli engedélyt a mozgásra, ha meggyőződött arról, hogy a kapcsolást végző dolgozó már kijött a járművek közül.

Ha a tolatást a tolatásvezető egyedül végzi, akkor csak bejárással szabad tolatni. A mozdonyvezető csak akkor végezhet további mozgást, ha a tolatásvezető a járművek közül kilépett és jelzést ad vagy a rádión közölte a kapcsolat elvégzését.

Törölt: öleg

Formázott: Betűszín:
Automatikus

Törölt: ,

Törölt: illetve

7.3.3. Személyszállító kocsik szétkapcsolása előtt az átjáró-védőfalat és az átjáróhidat rögzíteni kell, összekapcsolás előtt pedig csak akkor szabad a kocsik közé menni, ha a védőfal és az átjáróhid rögzített állapotban van. A személyszállító vonatok első és utolsó kocsijának utasok által nem használható homlokajtóit a kiindulási-, továbbá azokon az állomásokon, ahol a vonat összeállítása megváltozik le kell zárni. A homlokajtók lezárását a vonatkísérő személyzet köteles elvégezni.

7.3.4. Bejárással végzett tolatás alkalmával a járműveket csak akkor szabad szétkapcsolni, ha azokat már befékezték, illetve megfutamodás ellen biztosították.

7.3.5. Csavarkapoccsal történő kapcsolat alkalmával a csavarkapcsot a kengyel végétől távolabbi helyen kell megfogni úgy, hogy a kapcsolást végző dolgozó kézfejei ne kerüljenek a kengyel és a vonóhorog közé.

Formázott: Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűszín:
Automatikus

Törölt: a megfutamodás ellen.

Formázott: Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűszín:
Automatikus

7.3.6. A vonat átvételekor, a vonatátvételt végzők által a kocsikra felírtak alapján — a szétkapcsolandó helyeken — még a felhúzás, kihúzás előtt a csavarkapcsokat meg kell lazítani úgy, hogy a szétkapcsolás könnyen, biztonságosan, a mozgó járművek közé történő belépés nélkül a kiakasztórúddal elvégezhető legyen. A tervezett szétkapcsolások helyén légfék csatlakozó tömlőket szét kell kapcsolni és az ürkapcsolatra kell helyezni. A behúzott kézi-, illetve rögzítőféket fel kell engedni. A vonat (járműcsoport) első és utolsó behúzott kézi-, illetve rögzítőfékjét azonban csak a gurítómozdonynak, tolatómozdonynak a rájárása és rákapcsolása után, illetve a gurítás, tolatás megkezdése előtt szabad felengedni.

A gurításra, szalasztásra történő előkészítés során a kocsisor légtelenítését is el kell végezni. A légtelenítés során a járművek fővezeték végelzáró váltóját ki kell nyitni és a sűrített levegő kifűvése után el kell zárni. Ha az oldószelep fogantyúján kisméretű téglalap alakú táblán „autom” felírat van, azt kb. egy másodpercig kell húzni és a fékberendezés önműködően felold. Ha ilyen tábla nincs, az oldószelep fogantyúját addig kell húzni, amíg levegő kifűvés van.

Törölt:

A fékberendezés feloldása céljából a kormányselepet kiiktatni tilos!

Télen a lazítás végrehajtásának megkönnyítésére a csavarkapcsok felmelegítéséhez fáklyát kell használni. A tűzveszélyes, vagy veszélyességi bárcával megbárcázott, továbbá a kocsi oldalán „Dohányzás, vagy nyílt láng használata tilos!” felfestéssel ellátott kocsik csavarkapcsát azonban fáklyával felmelegíteni tilos!

A csavarkapocs előzetes meglazítása után a szétkapcsolást — ha a helyi viszonyok megengedik — lehetőleg kiakasztórúddal kell végezni. A rudat az ütközőtokra vagy az ütközőrúdra kell helyezni, és végével a kengyelt ki kell billenteni a vonóhorogból. Haladó járművek szétkapcsolásakor arccal a mozgás iránya felé kell fordulni.

7.3.7. Összekapcsoláskor a csavarkapcsot az ütközők érintkezéséig, a csavarkapocs vízszintes helyzetéig össze kell húzni. Ezt laza kapcsolásnak nevezzük. A csavarkapocs fogantyújának még kétszeri körülforogatásával szoros kapcsolás jön létre.

Szorosan kell kapcsolni:

- a személyekkel elfoglalt kocsikat, mozdonyokat egymással és a szomszédos járművel;
- élőállattal, robbanó áruval, darabáruval rakott kocsikat egymással és a szomszédos járművekkel;

- egy kocsi hosszát meghaladó tárgyakkal rakott kocsikat a védőocsijukkal;
- az utánfutó járművet a jelzőkocsival;
- 60 km/h-nál nagyobb sebességű vonatnál valamennyi járművet egymással.

7.3.8. Olyan jármű szoros kapcsolásakor, amelynek ütközőtokján megszakított sárga körben sárga szám van (ún. munkaemésztő ütközőkészülék), a csavarkapocs fogantyúját addig kell körülforгатni, ameddig azt az ütközőszerkezet megengedi.

7.3.9. A szoros kapcsolat létrehozása előtt nem szabad az ütközőket a mozdony vonóerejének kifejtésével összenyomni.

7.3.10. A kapcsolásra nem használt csavarkapcsot fel kell akasztani az erre a célra rendszeresített tartóhorogra, ennek hiányában a szabad vonóhorogra, ha ilyen sincs, akkor a csavarkapcsot teljesen össze kell húzni.

Kapcsolás merev kapcsolórúddal

7.4. Merev kapcsolórudat kell alkalmazni két kocsi között, ha a rakomány két kocsin fekszik és a kocsikat nem lehet a szabványos kapcsolókészülékkel összekapcsolni.

Merev kapcsolórúddal kell összekapcsolni valamennyi olyan járművet egymással, illetve a jelzőkocsival vagy a mozdonnyal, amelyen nincsen más szabványos kapcsolókészülék.

7.4.1. Merev kapcsolórúddal összekapcsolt üres kocsikat nem szabad vonatba sorozni, illetve továbbítani.

7.4.2. A járműveket mindenkor műszaki dolgozó köteles merev kapcsolórúddal össze-, illetve szétkapcsolni.

Kapcsolás a rakománnyal

7.5. Két forgózsámolyos kocsi összekapcsolható a két kocsin elhelyezett rakománnyal is. A rakomány végének legalább egy méterrel túl kell érnie a forgózsámolyokon.

Részletes rendelkezéseket a Rakodási Szabályzat és az E.12.sz. Utasítás tartalmaz.

Szükségkapcsolás

7.6. Szükségkapcsolást a mozdonyvezető köteles létesíteni. Vonatkísérővel közlekedő vonatnál a vonatkísérők, vonali tolatásvezetővel közlekedő vonatnál a vonali tolatásvezető (és, ha van a vonatnál, akkor a vonali kocsirendező is) kötelesek közreműködni. Szükség esetén a forgalmi vonalirányító hozzájárulásával más vonatok személyzete is igénybe vehető.

**Kapcsolás
segély-vonókészülékkel**

7.7. Középutközös önműködő kapcsolókészülékkel felszerelt motorvonat, ikermotorkocsi szolgálatképtelensége esetén azt a segélymozdonnyal ún. segélyvonókészülékkel a gépészeti dolgozónak, vagy a mozdonyvezetőnek kell összekapcsolni. Vonatkísérőkkel közlekedő vonatnál a segélykapcsolat létesítésében a vonatkísérők kötelesek közreműködni. Ha a segélyvonókészülék felszereléséhez nem áll rendelkezésre megfelelő segítség, a munkát a segélymozdony megérkezése után a két mozdony mozdonyvezetőjének kell elvégeznie.

Hóeke kapcsolása

7.8. Élével előreálló helyzetben szállított hóekét a vonat utolsó járművéhez merev kapcsolórúddal, a dolgozó hóekét pedig a hóeke csavarkapcsával kell a mozdonyhoz kapcsolni.

**Más alkatrészek
kapcsolása**

7.9. Vonatnál a járművek mechanikus összekapcsolása után össze kell kapcsolni:

- a) a gőzfűtési tömlőket,
- b) a légfék csatlakozó tömlőket,
- c) le kell engedni az [átjáróhidakat](#), és össze kell kapcsolni az átjáró védőkorlátaikat, illetve védőfalait,
- d) a távközlő-, távvezérlő, kábeleket,
- e) villamos fűtőberendezés kábeleit.

Törölt: átjáróhidakat

A szétkapcsolást az áram-, illetve a gőzszolgáltatás megszüntetése után fordított sorrendben kell végezni és a kapcsolatokat a helyükre rakni.

Lógó légfék csatlakozó tömlőt még átmenetileg sem szabad megtűrni.

7.9.1. A légfék csatlakozó tömlők összekapcsolásakor meg kell győződni arról, hogy a kapcsolófejekben a tömítőgyűrűk megvannak-e, illetve épek-e. Mindig csak egy-egy légfék csatlakozó tömlőt szabad összekapcsolni. Az összekapcsolás után a végelzáró váltókat egyszerre kell kinyitni, szétkapcsolás előtt pedig egyszerre elzárni.

Kapcsolásra kötelezett dolgozók

7.10. A vonatot továbbító mozdonyt a vonattal, továbbá a továbbított járműveket egymással elsősorban állomási dolgozó köteles össze- ill. szétkapcsolni. Kapcsolásra kötelezett állomási dolgozó hiányában a szükséges kapcsolásokat a mozdonyon egyedül szolgálatot teljesítő mozdonyvezető köteles végezni.

Kapcsolásra kötelezett állomási dolgozó:

- a tolatásvezető,
- a kocsirendező,
- a vonali tolatásvezető,
- a vonali kocsirendező,
- a kocsirendezői vizsgával rendelkező váltókezelő,
- a tolatásvezetői vizsgával rendelkező váltókezelő és
- a kocsimester (forgalmi).

A felsorolás egyben a kötelezettség sorrendjét is jelenti.

A Menetrendi segédkönyv 7.sz. táblázatában kell meghatározni, hogy a szolgálati helyeken, mely időszakokban nem teljesít szolgálatot kapcsolásra kötelezett állomási dolgozó.

A zárt motorvonatok járműveit, továbbá motorvonatokat egymással a Gépészeti Üzletág dolgozói kötelesek össze-, illetve szétkapcsolni.

7.10.1. Minden esetben gépészeti dolgozó köteles össze-, illetve szétkapcsolni:

- a) a gőzfűtési tömlőket,
- b) villamos fűtőberendezés vezetékeit,
- c) a távközlő- és távvezérlő berendezés kábelét.

Kapcsolásra kötelezett állomási dolgozó hiányában az ilyen berendezések kapcsolását végző gépészeti dolgozó az onban az egyéb alkatrészeket (légfék csatlakozó tömlőt, csavarkapcsot, átjáróhidat, védőkorlátot, védőfalat) is köteles össze-, illetve szétkapcsolni.

7.10.2. A légfék csatlakozó tömlőket, személyszállító vonathoz az átjáróhidakat, az átjáró védőkorlátokat, illetve a védőfalakat elsősorban gépészeti dolgozó köteles össze-, illetve szétkapcsolni. Ha ezek kapcsolására a szolgálati helyen nem rendszeresítettek gépészeti dolgozót, akkor állomási dolgozó köteles az össze-, illetve szétkapcsolást elvégezni.

Formázott: Behúzás: Első sor: 0 pt

Formázott: Stílus3, Felsorolás + Szint: 1 + Igazítás: 14,2 pt + Tabulátorhely: 31,2 pt + Behúzás: 31,2 pt

Törölt:

Törölt: a

Törölt: a

Törölt:

Törölt: a

Formázott: Stílus3, Felsorolás + Szint: 1 + Igazítás: 14,2 pt + Tabulátorhely: 31,2 pt + Behúzás: 31,2 pt

Törölt: , a

Törölt: a

Törölt:

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Törölt: ¶

Törölt: t

Törölt: ,

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

7.10.3. Az előfogatmozdony és a vonómozdony között a kapcsolást a vonómozdony személyzete köteles végrehajtani.

Törölt: 7.10.3. Kapcsolásra igénybevehető dolgozó hiányában a szükséges kapcsolásokat a vontatójárművön egyedül szolgálatot teljesítő mozdonyvezető köteles elvégezni.¶

7.10.4. A kapcsolást végző dolgozó köteles — a mozdonynak a vonatra (tolatóegységre) történő kapcsolását követően — eltávolítani a megfutamodás elleni eszközöket, valamint feloldani a kézi- illetve rögzítőfékeket. A vonat végétől a megfutamodás elleni eszközöket eltávolítani, valamint a kézi- illetve rögzítőfékeket feloldani a zárjelző tárcsát elhelyező dolgozó köteles.

Törölt: 4

Törölt: 5

Mozdonyok kapcsolásának ellenőrzése

7.11. Mozdony más járművel történő összekapcsolása után a mozdonyvezető köteles a kapcsolás szabályszerűségét ellenőrizni.

8. A MOZDONYOK MENNYISÉGE, ALKALMAZÁSA ÉS SEBESSÉGE

Törölt: ¶

A mozdonyok mennyisége

8.1. A vonat továbbításra általában egy vonómozdonyt kell alkalmazni. Ha egy vonómozdony teljesítőképessége a vonat továbbítására nem elegendő, akkor egy vonatnál a vonómozdonyon kívül legfeljebb 1 előfogati és 1 tolómozdonyt lehet alkalmazni.

Több mozdony alkalmazásakor a Műszaki Táblázatok korlátozásait figyelembe kell venni.

A mozdonyok alkalmazása

8.2. Két vezetőállással rendelkező mozdonyon a mozdonyvezető a menetirány szerinti első vezetőállásról köteles a mozdonyt vezetni. Ettől eltérni csak műszaki hiba miatt, illetve akkor szabad, ha a mozdonnyal kocsisort tolnak. Műszaki hiba miatt a mozdonyt a nyílt vonalról az első állomásig — a tolt vonatokra előírt módon — a hátsó vezetőállásról is lehet vezetni.

8.2.1. A gőzmozdonyra vonatkozó előírásokat a 26.sz. Függelék tartalmazza.

8.2.2. Attól a szabálytól, hogy a vonat mozdonya elől legyen, a Gépészeti Üzletág külön engedélye nélkül csak az alábbi esetekben szabad eltérni:

- a) segély-, munka-, kiszolgáló- és próbavonatoknál;
- b) személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonatnál;
- c) nyílt vonalról visszatérő vonatnál, ha a mozdony átállítására, körüljáratására nincs lehetőség;
- d) tolómozdonyval történő közlekedés alkalmával, továbbá az állomásról induló vonatok megtolásakor.

8.2.3. Hóékével felszerelt mozdonyt vonat továbbítására nem szabad felhasználni.

8.2.4. Csak a Gépészeti Üzletág engedélyével és az általa jóváhagyott végrehajtási utasítás alapján szabad vonatot közbesorozott mozdonnyal (húzza-tolva) közlekedtetni, kivéve saját szerelvényével:

- egy Bz sorozatú motorkocsi közbesorozva,

— egy vagy több közbesorozott MD motorkocsi, villamos, dízel motorkocsi, ikermotorkocsi összekapcsolva.

Állomásról indított és ugyanarra az állomásra visszatérő, sajátcélú vasúti pályahálózatot, rakodóhelyet, megálló-rakodóhelyet kiszolgáló vonatot a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyével és az általa kiadott végrehajtási utasítás alapján szabad közbesorozott mozdonnyal közlekedtetni.

A Gépészeti Üzletág által jóváhagyott Végrehajtási Utasítás alapján a hátul működő mozdonnyal közlekedő személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonattal más jármű a mozdony után besorozva is közlekedhet (29.sz. Függelék).

8.2.5. Az előfogat- és a vonómozdony közé más járműveket nem szabad besorozni.

8.2.6. A vonatot továbbító két motorkocsi, ikermotorkocsi közé csak a Gépészeti Üzletág engedélyével és az általa jóváhagyott Végrehajtási Utasítás alapján szabad járműveket sorozni. Nem szükséges ilyen engedély akkor, ha a két motorkocsi egy vezetőállásról vezérelhető (távvezérlés).

8.2.7. Személyszállító vonat végére kísért mozdony is besorozható, illetve ingavonat szolgáltatékptelenné vált mozdonya kísérés nélkül is továbbítható a vonat végén.

A mozdonyok sebessége

8.3. A mozdonyok engedélyezett legnagyobb sebességét és a korlátozásokat a Műszaki Táblázatok tartalmazzák.

8.3.1. Megbontott hajtóművel, illetve csatlórudazattal szállított M28 és M31 sorozatú mozdonyt a Gépészeti Üzletág által közölt, legfeljebb 50 km/h sebességű tehervonattal vagy külön menetben szabad továbbítani.

8.3.2. A segély-vonókészülékkel továbbított BDV villamos motorvonatok legfeljebb 80 km/h, BV és BVh villamos motorvonatok legfeljebb 120 km/h sebességgel közlekedhetnek.

Törölt: . Más motorkocsik, iker motorkocsik
milyen sebességgel közlekedhetnek?

9. A VONATOK TERHELÉSE

Rendes vonatterhelés

9.1. Rendes vonatterhelésnek nevezzük azt a tonnában kifejezett elegytömeget, amelyhez — az adott mozdony vonóerejének figyelembe vételével — a vonat menetidejét megállapították és a Szolgálati menetrendkönyv a vonatra előír. A vonatokat általában a rendes vonatterhelésnek megfelelően kell összeállítani.

Ha a rendes vonatterhelésnél nagyobb terhelésű vonat továbbítása válik szükségessé, akkor a tényleges vonatterhelés legfeljebb a Műszaki Táblázatok I. kötete alapján meghatározott legnagyobb terhelés értékig növelhető. A rendes vonatterhelésnél nagyobb terheléssel továbbított vonatok esetében figyelembe kell venni azt, hogy a kritikus vonalszakaszokon a vonat tényleges menetideje a menetrendben előírt menetidőnél több is lehet.

Műszaki Táblázatok szerinti terhelés

9.2. Ha a vonatot a Szolgálati menetrendkönyvben előírt rendes vonatterhelésnél nagyobb terheléssel kell közlekedtetni, akkor a vonatterhelést a Műszaki Táblázatok I. kötetének terhelési táblázataiból meghatározható (1. táblázat, 2. táblázat) legkedvezőtlenebb (legnagyobb érték) terhelési szakasz figyelembevételével kell megállapítani. Ebben az esetben a Műszaki Táblázat I. kötete 2. táblázatának 2.A., 2B és 2C. táblázataiban szereplő vonatterhelések közül, a legkisebb értékű lesz a rendes vonatterhelésnél nagyobb terhelés.

9.2.1. A 9.1. és a 9.2. pontokban előírt terhelésű vonatokat a 15.1.11. pontban előírtak kivételével az alapsebességgel kell továbbítani.

A vonókészülék teherbíró képessége

9.3. A vonókészülék teherbíró képessége szempontjából megállapított legnagyobb terheléseket a Műszaki Táblázatok I. kötet tartalmazza, melyet a rendes vonatterhelésnél nagyobb terhelés megállapításakor figyelembe kell venni.

**Az elegytömeg
megállapítása**

9.4. A vonat elegytömegét a továbbított járművek saját tömegének és a rakomány tömegének összegezésével kell megállapítani. A vonatot továbbító motorkocsi elegytömegét be kell számítani a vonat elegytömegébe, más működő mozdony tömegét azonban nem.

9.4.1. A továbbított járművek saját tömegét a járművekről, rakománytömegét általában a fuvarokmányokból kell megállapítani. Ha a fuvarokmányon nem szerepel a rakománytömeg, akkor a kocsi rakománytömegét a Műszaki Táblázatok I. kötetében előírt adatok lapján kell megállapítani az ott felsorolt szabványtömegek alapján. Ha az árunak nincs szabványtömege, akkor rakománytömegként a kocsi hordképességének megfelelő, illetve a kis tengelyterhelésű vonalakon a berakó állomás által a fuvarokmányokba bejegyzett berakható tömeget kell számításba venni.

9.4.2. Tehervonatok poggyászkocsijánál rakománytömeget nem kell számításba venni.

9.4.3. Utasokkal elfoglalt személyszállító kocsiknál, személyvonati poggyászkocsinál, poggyásztérrel rendelkező személyszállító kocsinál, motorkocsinál, ikermotorkocsinál, vezérlő- és mellékkocsinál, villamos vonatfűtőkocsinál, fűtőkazánkocsinál és minden egyéb különleges célú kocsinál a feliratozott teljes tömeget kell számításba venni.

Étkezőkocsinál utastömeget sohasem kell számításba venni.

9.4.4. Poggyász-mellékkocsinál és gyűjtőkocsinál rakománytömegként 5 tonnát kell számítani.

9.4.5. A rakott vízszállító kocsinál annyi tonnát kell rakománytömegként számításba venni, ahány köbméter a kocsi űrtartalma.

9.4.6. Ha a személyszállító kocsin nincs feliratozás, kocsinként 5 tonna tömeget kell figyelembe venni. (Hálókocsinál, 1. és 2. osztályú személyszállító kocsi büfé, bár, bisztrórésszel 2 tonna tömeget kell figyelembe venni.)

9.4.7. Katonai szállítmányvonatoknál a rakománytömeget a katonai szállítások tervezésére, megszervezésére és végrehajtására készült Szakutasításban meghatározott módon kell számításba venni.

Kerekítés

9.5. Az elegytömeg megállapításakor 500 kg-nál kisebb tömegeket a saját és a rakománytömegek figyelembevételkor egyaránt el kell hagyni, az 500 kg és ennél nagyobb tömegeket pedig a következő tonnára kell kerekíteni.

**Elegytömeg és
vonatterhelés
összehasonlítása**

9.6. A vonatok tényleges elegytömegét össze kell hasonlítani a Szolgálati menetrendkönyv terhelési táblázatában, illetve a Műszaki Táblázatok I. kötetében előírt terheléssel.

A vonatok tényleges elegytömege nem lehet nagyobb a Műszaki Táblázatok I kötetében előírtnál.

**A sebesség
figyelembevétele**

9.7. A vonatok rendes terhelését az alapsebességre kell megállapítani.

10. A VONATOK HOSSZA

Általánosan engedélyezett vonathossz

10.1. Az egyes vonalakra általánosan engedélyezett vonathosszt a Műszaki Táblázatok II. kötete, a féktechnikailag engedélyezett legnagyobb vonathosszak az E.2. sz. Fékutasítás tartalmazza.

Túlhosszú vonatok

10.2. A Műszaki Táblázatok II. kötetben forgalmi szempontból általánosan engedélyezetttnél hosszabb vonatok is (a továbbiakban túlhosszú) közlekedtethetők. A vonatok hossza legfeljebb az E.2. sz. Fékutasításban engedélyezett legnagyobb vonathossz határig emelhető fel.

10.2.1. A vonalra engedélyezetttnél hosszabb vonatot túlhosszú vonatnak nevezzük.

10.2.2. A túlhosszú vonat közlekedtetésére a vonalat irányító (felügyelő) forgalmi vonalirányítótól esetről-esetre engedélyt kell kérni.

Túlhosszú vonat közlekedésének engedélyezésekor és közlekedtetésekor egyaránt ügyelni kell arra, hogy a túlhosszú vonat ne zavarja más vonatok közlekedését.

10.2.3. Túlhosszú vonat közlekedésekor az üzemirányított vonalon a forgalmi vonalirányító, felügyelt vonalon a rendelkező-, illetve a vonatindító állomás forgalmi szolgálattevője köteles a rendelkezési szakasz érdekelt állomásainak forgalmi szolgálattevőit, továbbá a vonattalálkozásra kijelölt megálló-rakodóhelyeken szolgálatot végző állomáskezelőket külön közleménnyel értesíteni. A túlhosszú vonat személyzetét a vonatról és annak hosszáról írásbeli rendelkezésen értesíteni kell.

A vonathossz megállapítása féktechnikai szempontból

10.3. A vonat felvételekor egy tizedes pontos ságra felkerekítve (pl. $10,42 \approx 10,5$; vagy $23,59 \approx 23,6$) kell felvenni a vonatba sorozott járművekre feliratozott, ütközőtől-ütközőig mért métertávolságot.

A vonatok féktechnikai szempontból megengedett legnagyobb hosszát az E.2. sz. Fékutasítás 1. táblázata tartalmazza. A vonatok összeállításánál a vonatok féktechnikai szempontból megengedett legnagyobb hosszát kell figyelembe venni és alkalmazni. A vonat felvétele után össze kell adni a

vonatba sorozott járművek hosszát és a kapott számot a következő méterre kell kerekíteni.

A vonatok féktechnikai szempontú hosszának megállapításánál a mozgonyokat az alábbiak szerint kell figyelembe venni:

- a) ha a vonatot csak egy vonómozdony továbbítja, annak hosszát nem kell figyelembe venni,
- b) ha a vonatot vonómozdony és kapcsolt tolómozdony továbbítja, akkor a kapcsolt tolómozdony hosszát figyelembe kell venni,
- c) ha a vonatot vonómozdony és előfogati mozdony továbbítja, akkor csak a vonómozdony hosszát kell figyelembe venni,
- d) ha a vonatot vonómozdony, előfogati és kapcsolt tolómozdony továbbítja, akkor a vonómozdony és a kapcsolt tolómozdony hosszát kell figyelembe venni,
- e) ha a vonatot kapcsolatlan tolómozdony is továbbítja, annak hosszát nem kell figyelembe venni,
- f) ha a vonatot motorkocsi továbbítja, akkor a motorkocsi hosszát figyelembe kell venni.

Formázott: Felsorolás és számozás

**A vonathossz megállapítása
forgalmi szempontból**

10.4. Forgalmi szempontból a vonat tényleges hosszát is meg kell állapítani, melynek során a vonat féktechnikai szempontból megállapított és a következő méterre felkerekített hosszához hozzá kell adni annak a vonatot továbbító mozdonynak a hosszát is, amelyről vonattovábbítás közben a vonat fékberendezését működtetik. Az így kapott vonathosszt a következő méterre kell kerekíteni.

Törölt: ¶

A vonatközlekedés lebonyolítása során a vonat forgalmi szempontból megállapított hosszát kell figyelembe venni.

A vonathossz közlése

10.5. A vonatfelvevő köteles a forgalmi szolgálattevőnek jelenteni a vonat méterben mért hosszát.

11. A VONATOK ÖSSZEÁLLÍTÁSA

Általános rendelkezések

11.1. A vonatokat a kiindulási állomáson olyan időben kell összeállítani, hogy a menetrendszerinti, illetve a tervezett indulási időig a vonathoz valamennyi szükséges munka — személyszállító vonatoknál az előfűtés-előhűtés is — elvégezhető legyen.

11.1.1. A vonat összeállításakor az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a) a személyszállító vonatok törzsszerelvényére, annak kiegészítésére, illetve csökkentésére vonatkozó rendelkezéseket (Személyszállító vonatok Összeállítási Rendje: továbbiakban SzVÖR);
- b) az F.20.sz. Elegytovábbítási Utasítást, az érvényes Tehervonati Közlekedési Rendet, továbbá az Utasítás, a segédkönyvek és az egyéb utasítások különleges besorozási szabályait, a vonalra érvényes tengelyterhelést;
- c) a katonai szállítmányvonatokra vonatkozó rendelkezéseket;
- d) a szemben levő ütközők közpvcsonalai között ne legyen 80 mm-nél nagyobb magasságkülönbség, és a két fékállás az ütközők teljes összenyomásakor se érintkezzék;
- e) vegyes- és tehervonathoz az utasok által elfoglalt kocsikat olyan helyre kell sorozni, ahol mentesíthetők a tolatások alól. Ezeket a kocsikat a könnyen elmozduló áruval rakott kocsiktól legalább egy kocsi- val kell elválasztani és az Utasításban előírt védőkocsi- mennyiséget minden esetben biztosítani kell.

A Műszaki Táblázatokban a kocsikra és mozdonyokra vonatkozó tengelyterhelés miatti sebességkorlátozásokról a vonatszernélyzetet Írásbeli rendelkezéssel értesíteni kell.

Általános besorozási tilalom

11.2. Nem szabad vonatba sorozni:

- a) olyan járműveket, amelyeken besorozási tilalomra utaló sérülési bárca van;
- b) a saját kerekein áruként szállított, továbbá a műhelybe utalt jármű- vek kivételével olyan járműveket, amelyeken nincs érvényes fővizs- gálati jel;
- c) olyan járműveket, amelyeknél 80 mm-nél nagyobb ütközőkülönbség van és a vonathoz részükre megfelelő hely nem található;

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nem Dőlt, Nincs aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

- d) Ks, Lgs kocsik kivételével olyan alacsony oldalú nyitott kocsikat, amelyeknek oldalfalai nincsenek felhajtva;
- e) olyan nyitott kocsikat, amelyeknek oldalajtói nincsenek szabályszerűen rögzítve, vagy ha azokat csak egy kallantyú rögzíti.

Személyszállító vonatok összeállítása

11.3. A 100 km/h-nál nagyobb sebességgel közlekedő személyszállító vonatok 4 tengelyes személy- és erre alkalmas kocsikból kell összeállítani.

11.3.1. A 80 km/h-nál nagyobb, de legfeljebb 100 km/h sebességgel közlekedő vonatokkal a 4 tengelyes kocsikon kívül legfeljebb 6 db 2 tengelyes kocsi is továbbítható.

Ingavonatok összeállítása

11.4. Személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonatok csak ingavonati közlekedésre kialakított személyszállító kocsikból és 1 db vezérlőkocsiból kell összeállítani.

Az ingavonati szerelvényt a vezérlőkocsin kívül legfeljebb 11 db négytengelyes kocsiból kell összeállítani.

A motorvonat motorkocsiból, erre a célra létesített személyszállító kocsikból, valamint vezérlőkocsiból áll. A motorvonatot ingavonatként kell kezelni abban az esetben is, ha több motorvonat egymással összekapcsolva közlekedik.

A szerelvényt csak rendkívüli ok miatt (pl. műszaki hiányosság) szabad megbontani. Nem szabad megbontani a szerelvényt akkor sem, ha azt kiegészítésként más vonattal közlekedtetik.

Vegyesvonatok összeállítása

11.5. Vegyesvonatnál a személyszállító kocsikat a teherkocsik után, fűtési idényben, valamint a robbanás- vagy tűzveszélyes áruk szállítása esetén pedig a teherkocsik előtt kell továbbítani.

Eltérés a vonatok előírt összeállításától

11.5.1. A 11.3., 11.3.1., 11.4. és a 11.5. pontokban foglalt előírásoktól eltérni csak a Gépészeti Üzletág engedélyével és az általa jóváhagyott Végrehajtási Utasítás alapján szabad.

Tehervonatok összeállítása

11.6. Tehervonatokba a kocsikat az F.20.sz. Elegytovábbítási Utasításban előírt sorrendben és csoportosítással kell besorozni. Különleges járművek és rakományok

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

Törölt: ????

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nem Dőlt, Nincs
aláhúzás, Betűszín:
Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

besorozásakor figyelembe kell venni az Utasítást és az esetleg külön kiadott rendelkezéseket is.

A vonatszámcserevel közlekedő vonat vonat-összeállító állomásán úgy kell a vonatot összeállítani, hogy a besorozott kocsik mennyisége, a fékes kocsik elosztása, a kocsik vonatnemváltóinak állása, a vonat hossza, terhelése megfeleljen a vonatszámcsere utáni vonatra előírt értékeknek is.

11.6.1. A 7500 kg-nál kisebb saját tömegű üres kocsikat a vonat utolsó negyedébe kell besorozni.

11.6.2. Tolató vonatoknál az egyazon állomásra rendelt kocsikat egy csoportban kell a vonatokba besorozni, hacsak az ilyen módon történő besorozást valamely járműre előírt különleges besorozási feltétel nem akadályozza. Vonatkoznak ezek a szabályok a középállomáson felvett kocsikra is.

**Poggyázkocsi,
poggyász-mellékkocsi,
postakocsi,
posta-mellékkocsi és
villamos vonatfűtőkocsi,
besorozása**

11.7. Poggyázkocsit kell besorozni olyan személyszállító vonatba, amelynél útipoggyász, vagy más árukezelés történik, illetve ahol a motorkocsiban nincs megfelelő hely, kivéve a BDt sorozatú vezérlőkocsival közlekedő ingavonatot.

Formázott: Aláhúzás, Betűszín: Automatikus

A poggyázkocsit első kocsiként a mozdony után kell besorozni, fenti-ektől eltérő besorozást a Forgalmi Főosztály engedélyezhet (SZVÖR).

A poggyász-mellékkocsit a poggyázkocsi után kell besorozni.

A postakocsit általában a poggyázkocsi után, a posta-mellékkocsit pedig közvetlenül a postakocsi mögé kell besorozni.

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikus

11.8. A villamos vonatfűtőkocsit közvetlenül a mozdony után kell besorozni. Ettől eltérni csak a Gépészeti Üzletág engedélyével és az általa jóváhagyott Végrehajtási Utasítás alapján szabad.

**A vonatok első és utolsó
fékes kocsija**

11.9. Személyszállító- illetve szerelvényvonat első, vagy második, valamint a személyszállító vonat utolsó kocsijának jól működő kézifékkal, légfékkel és vészfékváltóval felszereltnek kell lenni. Előírás szerint személyszállító vonat végén továbbítható teherkocsinak legalább jól működő légfékkel kell rendelkezni.

11.9.1. Nem személyszállító vonat első, valamint utolsó kocsiaként (jelzőkocsi) jól működő légfékkel felszerelt kocsit kell besorozni. Ezen kívül a vonat első és utolsó tíz kocsi között legalább egy-egy kézfékkal (rögztítőfékkel) ellátott kocsinak kell lenni.

Abban az esetben, ha besorozott kocsik egyikén nincs kézi-, vagy rögztítőfék, akkor az E.2. sz. Fékutasítás 5.2.25.4. pontjában előírtak szerint kell eljárni.

**Fékes kocsik elosztása
a vonatokban**

11.10. A vonat első fékes kocsija és jelzőkocsija között a fékes kocsikat valameny-nyi vonatnál egyenletesen kell elosztani, azonban ügyelni kell arra, hogy:

- a) gyorsműködésű légfékkel fékezett vonatnál 2 fékes kocsi között legfeljebb 3 vezetékes kocsi, tehervonati légfékkel fékezett vonatnál pedig legfeljebb 8 vezetékes kocsi, de legfeljebb 100 m hosszú vonatrész lehet, feltéve, hogy a vonat így is meg van fékezve. Személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonatba nem szabad besorozni kiiktatott fékes kocsit. Az ingavonat útvonalán csak egy kocsi fékjét szabad kiiktatni, és a kocsit, legkésőbb a szerelvény karbantartási helyére történő visszaérkezése után meg kell javítani, vagy ki kell sorozni, és a hiányzó kocsit, ha lehetséges pótolni kell;

Villamos és MD motorvonat egységenként egy kiiktatott közbesorozott kocsival közlekedhet.

- b) lassan működő légfékkel fékezett nem személyszállító vonatnál a vonat második felében legalább annyi légféknek kell működnie, mint a vonat első felében.

Utánfutó (jármű)

11.11. A jelzőkocsi után továbbított kocsit, illetőleg más járművet utánfutónak nevezzük.

Utánfutóként általában csak egy és csak olyan kocsit, illetve járművet szabad továbbítani, amelyet műszaki hiányossága miatt nem lehet a vonatba sorozni, vagy amelyet a besorozási szabályok értelmében csak utánfutóként szabad továbbítani.

Utánfutó az alábbi vonatokkal és feltételek mellett továbbítható:

- a) valamennyi, legfeljebb 80 km/h sebességgel közlekedő nem személyszállító vonattal, akkor ha a jelzőkocsival előírászerűen összekapcsolható és a vonat légfék-fővezetékébe beköthető rakott vagy üres légfékes, vagy üres légfék-fővezetékes kocsi. A jól működő légféket a fékezésbe be kell iktatni, és az utánfutót az a „Légfékbe beköthető” szöveggel kiegészített bárcával kell megjelölni;

Törölt: 1

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem
Félkövér, Nincs aláhúzás,
Betűszín: Automatikus

Törölt: (a deziró és az uszgyi ?)

- b) külön menetben, műszaki kísérettel több utánfutó, illetve azok a kocsik (járművek), amelyek az a) alpontban előírtak szerint nem továbbíthatók.

11.11.1. Az utánfutót a jelzőkocsihoz szorosan kell kapcsolni.

**Robbanásveszélyes,
továbbá tűzveszélyes
bárcával ellátott kocsik
besorozása**

11.12. Robbanásveszélyes, valamint tűzveszélyes bárcával ellátott rakott kocsikat, továbbá az üres edény- és tartálykocsikat csak teher- és vegyesvonatokkal szabad továbbítani. A besorozásukra vonatkozó részletes szabályokat a 13.sz. Függelék tartalmazza.

**Fertőtlenítendő kocsik
besorozása**

11.13. Fertőtlenítendő kocsit a személyekkel elfoglalt, vagy élő állattal rakott kocsik után kell besorozni és tőlük legalább 2 védőkocsival kell elválasztani.

**Merev kapcsolórúddal vagy
rakománnyal
összekapcsolt kocsik
besorozása**

11.14. Merev kapcsolórúddal vagy rakománnyal összekapcsolt kocsikat legfeljebb 50 km/h sebességgel közlekedő teher- vagy vegyesvonatokkal szabad továbbítani. Ilyen kocsik és az utasokkal elfoglalt kocsik közé legalább egy olyan kocsit kell besorozni, amelynek homlokfala magasabb, mint a védelmet igénylő kocsik rakománya.

11.14.1. Merev kapcsolórúddal vagy rakománnyal legfeljebb 3 kocsi párt szabad összekapcsolni és továbbítani. Az ilyen kocsikat mindenkor a jelzőkocsi elé kell besorozni. Tolt vonatokba és tolómozdonnyal közlekedő vonatokba besorozni nem szabad.

**Kisiklott kocsik
besorozása**

11.15. Kisiklottnak kell tekinteni:

- az olyan kocsit, amely a vágányról egy vagy több kerekével vagy tengelyével lelépett,
- az olyan kocsit, amelynél egy vagy több kerék, illetőleg tengely a vágányról lelépett, később azonban ismét a vágányra került,
- az olyan kocsit, amelynek kerékpárjai más-más vágányra futottak.

11.15.1. A kisiklott kocsi futóképességét műszaki dolgozó köteles meg-

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikus

vizsgálni és a kocsit csak az általa írásban közölt sebességgel közlekedő tehervonattal, utánfutóként kell javításba küldeni.

11.15.2. Kisiklott rakott kocsit az átrakó állomásra, illetőleg a **fenntartási** műhelybe külön menetként is szabad továbbítani. Erre engedélyt a Gépészeti Üzletágtól kell kérni.

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikusan

11.15.3. A vágányról gépi erővel (pl. daruval) eltávolított, majd ismét a vágányra helyezett kocsik csak műszaki megvizsgálás után továbbíthatók.

11.15.4. Féksarut átugró, de a vágányon maradó kocsit nem kell kisiklott-nak minősíteni, azonban meg kell vizsgáltatni.

Törött hordrugójú kocsik besorozása

11.16. Törött hordrugójú kocsit csak a kocsi-vizsgáló, illetve a mozdonyvezető engedélyével és az általa meghatározott sebességű vonatba szabad besorozni.

Hőnfutott kocsik besorozása

11.17. Nem szabad továbbítani hőnfutott, továbbá olyan kocsit, amelynél kezdődő hőnfutás jelei mutatkoznak.

Ha valamely kocsinál csapágymelegedés van és megvizsgálása után a műszaki dolgozó futóképesnek minősíti, a kocsit a továbbítási útvonalon fokozott figyelemmel kell kísérni és a kocsi vizsgálatával rendelkező szolgálati helyen történő tartózkodás alatt mindig meg kell vizsgálni.

Darukocsi besorozása

11.18. Darukocsit legfeljebb a rajta feltüntetett sebességgel közlekedő tehervonattal vagy külön menettel szabad továbbítani.

Ha a darukocsinak nincs átmenő vonókészüléke, akkor a kocsit a jelzőkocsi elé kell sorozni.

Ha a darukocsi alkatrészei és az össze nem nyomott ütközők között 200 mm-nél kisebb távolság van, akkor a kocsi elé, illetve mögé legalább egy védőkocsit kell besorozni.

Hóéke besorozása

11.19. Hóékét csak külön menetben szabad továbbítani. Hóéke szállításához az illetékes PML Főosztály mérnöki szakasz engedélye szükséges.

11.19.1. A hóéke szállításáról a vonatindító vagy rendelkező állomás for-

galmi szolgálattevője köteles a rendelkezési szakasz valamennyi állomását és megálló-rakodóhelyét értesíteni.

11.19.2. A forgalmi szolgálattevők a hóeke szállításáról kötelesek az állomási és a pályaszemélyzetet értesíteni.

**Áruként feladott,
saját kerekein futó
járművek szállítása**

11.20. Áruként feladott, saját kerekein futó járműveket csak akkor szabad továbbítani, ha futóképességüket és a szállítás különleges felteteleit a fuvarokmányokhoz csatolt Futási bizonylat igazolja. A Futási bizonylat kiállítását külön utasítás szabályozza.

**Mozdonyok, motorkocsik
ikermotorkocsik és
szerkocsik besorozása**

11.21. Mozdonyok, motorkocsik, ikermotorkocsik és szerkocsik besorozását a Műszaki Táblázatokban előírt rendelkezések és Besorozási minták szerint kell végezni.

Továbbított dízel- és villamosmozdonyokat a Műszaki Táblázat rendelkezéseinek figyelembe vételével a vonat elejére kell besorozni, de a jelzőkocsi után is továbbíthatók.

11.21.1. Motorkocsikat, ikermotorkocsikat szabványos kapcsolással, a személyszállító- vagy szerelvényvonal jelzőkocsija után besorozva kell továbbítani. Ha a motorkocsi, ikermotorkocsi kapcsoló- vagy ütközőkészüléke a szabványostól eltér, akkor külön menetben kell továbbítani az arra kiadott rendelkezéseknek megfelelően.

11.21.2. Mozdonyokat, motorkocsikat, ikermotorkocsikat és szerkocsikat legfeljebb a részükre engedélyezett legnagyobb sebességgel közlekedő vonatokkal szabad továbbítani.

11.21.3. A fenti rendelkezések az áruként feladott, saját kerekein futó mozdonyokra, motorkocsikra, ikermotorkocsikra és szerkocsikra is érvényesek.

**Szállított járművek kísérése
műszaki szempontból**

11.22. Valamennyi szállított mozdonyt, darukocsit és villamos vonatfűtőkocsit az E.1.sz. Utasítás előírásai szerint kell kísérni.

11.22.1. Az áruként feladott saját kerekein futó járművet a tulajdonos

Törölt: (deziró,?)

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér,
Nem Dőlt, Betűszín: Automatikus

Törölt: ¶
¶

megbízottja köteles kísérni.

**A vasút külön engedélyével
fuvarozható rendkívüli
küldemények továbbítása**

11.23. A vasút külön engedélyével fuvarozható rendkívüli küldemények továbbítására vonatkozó előírásokat a 27.sz. Függelék tartalmazza.

12. A VONATSZEMÉLYZET HELYE ÉS LÉTSZÁMA A VONATOKON

A vonatszemélyzet vezénylése

12.1. A rendes (kijelölt) vonatok személyzetének szolgálatát személyzeti fordulóban kell szabályozni. A rendkívüli vonatokhoz esetenként kell személyzetet vezényelni.

A mozdonyok és a vonatszemélyzet megrendelése, illetőleg lemondása

12.2. A rendes (kijelölt) vonatokhoz szükséges mozdonyokat és vonatszemélyzetet, továbbá a rendszeresen kiállítandó előfogati-, tolató- és tolómozdonyokat a menetrend érvénybelépése előtt, illetve a menetrend időközi megváltoztatásakor a vonatkozó utasítás kézbesítésével kell megrendelni, illetve lemondani.

12.2.1. A rendkívüli tehervonatok mozdonyának és vonatszemélyzetének megrendelését vagy lemondását külön utasítás szabályozza.

Szolgálati vonathoz az igénylő köteles mozdonyt rendelni, és vonatszemélyzetet biztosítani.

Valamennyi más rendkívüli vonathoz az üzemirányító szolgálton keresztül kell a vonatindító állomásnak a vonatszemélyzetet megrendelni.

A vonatok közlekedhetnek:

- csak mozdonyvezetővel;
- mozdonyvezetővel és egy vagy több vonatkísérővel;
- mozdonyvezetővel és vonali tolatásvezetővel;
- mozdonyvezetővel és második figyelésre kötelezett dolgozóval.

A mozdonyon, vezérlőkocsin szolgálatot végzők létszáma

12.3. A mozdonyvezető a mozdony, vezérlőkocsi vezetőállásán egyedül teljesíthet szolgálatot a következő feltételek alapján:

Törölt: (CSM 1.121. j. alpont)

12.3.1. Minden vonaton akkor, ha van jól működő:

- INTENDON vagy azzal azonos biztonságot nyújtó éberségi berendezés és vonatbefolyásoló berendezés (EÉVB vagy ETCS),
- értekező berendezés (pályatelefon vagy mozdonyrádió vagy mobiltelefon).

Formázott: Felsorolás és számozás

12.3.2. Minden legfeljebb 100 km/h sebességű vonaton akkor, ha van jól működő:

- INTENDON vagy azzal azonos biztonságot nyújtó éberségi berendezés,
- értekező berendezés (mozdonyrádió vagy mobiltelefon).

12.3.3. Minden a 12.3.1. pont szerint közlekedő nem személyszállító vonaton az önműködő térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén, ha a mozdonyvezető mellé második figyelésre kötelezett dolgozó nem biztosított, kizárólag egy állomásközből tolatási üzemmóddal.

12.3.4. Minden a 12.3.2. pont szerint közlekedő nem személyszállító vonaton az önműködő térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén, ha a mozdonyvezető mellé második figyelésre kötelezett dolgozó nem biztosított, írásbeli rendelkezés alapján legfeljebb 40 km/h sebességgel.

12.3.5. Minden a 12.3.1. pont szerint közlekedő vonaton legfeljebb 100 km/h sebességgel akkor, ha a vonatbefolyásoló berendezés meghibásodik, de az éberségi berendezés (éberség ellenőrzési funkció) jól működik.

12.3.6. Minden a 12.3.1. pont vagy a 12.3.2. pont szerint közlekedő vonaton legfeljebb 15 km/h sebességgel, nyílt vonalról a következő állomásig akkor, ha az éberségi berendezés (éberség ellenőrzési funkció) meghibásodik.

12.3.7. Minden a 12.3.1. pont vagy a 12.3.2. pont szerint közlekedő vonaton a következő állomásig akkor, ha meghibásodás miatt egyetlen jól működő értekező berendezés sincs.

12.3.8. Minden a 12.3.2., és 12.3.5. pont szerint közlekedő vonaton legfeljebb 40 km/h sebességgel akkor, ha a távolbalátás korlátozott.

12.3.9. A 12.3.1.-12.3.8.pontokban előírt feltételek hiányában vagy meghibásodás esetén akkor, ha a hiba nem hárítható el vagy, ha az egyes esetekben előírt sebességhatároknál nagyobb sebességgel kell a vonatot továbbítani, akkor a mozdony, vezérlőkocsi vezetőállásán a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozónak kell lennie.

Jól működő EÉVB, ETCS berendezés hiánya miatt a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozóval a vonat legfeljebb 120 km/h sebességgel közlekedhet.

12.3.10. Munka- és forgalombiztonsági szempontból a csak mozdonyvezetővel történő közlekedés nem alkalmazható az alábbi esetben:

Az M43, M47 sorozatú mozdonyokkal és az M44 sorozatú mozdonnal a gépterével megegyező irányban — kivéve az M47-1200 és az M47-1300 sorozat — továbbított vonatoknál azokon a vonalakon és állomásközökben, ahol a jelzőkre történő előírt rálátási távolság a mozdony — vezetőállásának menetirány szerinti — jobb oldaláról nem biztosított. Ilyen esetekben a vonatonál második dolgozó köteles a mozdonyon figyelő szolgálatot ellátni a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által a KH-ban kijelölt vonalakon, illetve állomásközökben. A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya ezen vonalak és állomásközök kimutatásával köteles ellátni az érdekelt személyzetet, akik a Szolgálati menetrend-könyv mellett kötelesek azt megőrizni.

Törölt: Területi Központ

Törölt: Igazgatóság Forgalmi Területi Központ

12.3.11. A vonatbefolyásolásra kiépített vonalon (vonalszakaszon) — kivétel a vonal (vonalszakasz) állomásain (szolgálati helyein) tolatószolgálatot ellátó mozdonyok vontatási telepre és onnan vissza történő közlekedése, valamint a csomóponti és saját célú vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonatokat továbbító mozdonyok — rendszeres vonattovábbítás csak a pályaberendezésnek megfelelő, vonatbefolyásoló berendezéssel felszerelt mozdonnal történhet.

12.3.12. A GySEV Rt. Győr — Sopron vonalán a közlekedési iránytól független szakaszos jelfeladás van kiépítve.

A jelfeladás a Szolgálati menetrend-könyvben meghatározott állomásközökben teljes hosszban, a többi állomásközben csak a biztonság szempontjából szükséges szakaszon — fő- és az előtte alkalmazott külön előjelzők között, valamint a külön előjelző előtti ún. bejelentkező szakaszon — kiépített.

Részletes rendelkezéseket az E.1. sz. Utasítás tartalmazza.

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Betűszín: Automatikus

Törölt: 2

Törölt: a

Törölt: folyamatos vonat-befolyásolás egyes állomásközökben

Törölt: kiépítettségű.

Vonatkísérők, továbbá a vonali tolatásvezető, vonali kocsirendező száma a vonatoknál

12.4. A vonatokhoz szükséges vonatkísérők számát a vonatonál végzendő munka mennyisége és milyensége, valamint az alkalmazott fékezés mód határozza meg.

12.4.1. Vonali tolatásvezetőt kell vezényelni tolatásvezetővel nem rendelkező állomásokon rendszeres tolatást végző tehervonatokhoz, sajátcélú vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonatokhoz, elegyet is továbbító munkavonatokhoz.

A vonali tolatásvezető helye a vonaton

12.5. A vonali tolatásvezető a mozdony vezetőállásán köteles szolgálatot teljesíteni, még akkor is, ha a mozdonyon bármely ok miatt második dolgozó végez szolgálatot.

A vezető jegyvizsgáló helye a vonaton

12.6. Több vonatkísérővel közlekedő személyszállító vonatnál a vezető jegyvizsgáló a vonat első felében köteles szolgálatot teljesíteni.

A többi vonatkísérő, illetve vonali tolatócsapat helye a vonatokon

12.7. Személyszállító vonatnál a jegyvizsgálók helyét, továbbá a felügyeletükre bízott kocsikat (számtól-számgig) a vezető jegyvizsgáló köteles kijelölni a Vonatterhelési kimutatáson, és ezt velük élőszóval közölni.

12.7.1. Légfékkel fékezett nem személyszállító vonatnál a vonali tolatócsapat helyéül a mozdony vezetőállását — két vezetőállásnál a hátsót — kell kijelölni.

12.8. Tolt vonatnál menet közben a vezető jegyvizsgáló, a vonali tolatásvezető a haladás irányának megfelelő első jármű biztonságos tartózkodásra és jelzésadásra alkalmas helyén köteles szolgálatot végezni és a szükséges jelzéseket adni.

Vonatkísérők, továbbá a vonali tolatásvezető, vonali kocsirendező száma és helye tolt vonaton

12.9. Ha a mozdonyvezetőnek olyan vonalon (vonalszakaszon) kell szolgálatot végeznie (vonatot továbbítania), amelyre vonalismerettel nem rendelkezik, akkor mellé — az alábbiakban felsorolt esetek kivételével — pilótát kell biztosítani.

A mozdonyvezető vonalismerete, pilóta alkalmazása

A mozdonyvezető vonalismeretére vonatkozó részletes rendelkezéseket az E.1.sz. Utasítás tartalmazza.

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Formázott: Betűszín: Automatikus

Törölt: vezető jegyvizsgáló

Formázott: Betűszín: Automatikus

12.9.1. Ha a mozdonyvezetőt olyan állomásra osztják be tolatószolgálatra, ahol állomásismerettel nem rendelkezik, köteles maga mellé állomásismerettel rendelkező pilótát kérni.

Tolatószolgálatnál a pilóta szerepét betöltheti a tolatásvezető, vagy más állomásismerettel rendelkező dolgozó is, ha a vezetőálláson végzi szolgálatát.

12.9.2. A nem személyszállító vonatot, továbbá az előrelátott, vagy rendkívüli okból kerülő útirányon közlekedő személyszállító vonatot a mozdonyvezető vonalismeret és pilóta nélkül is továbbítani köteles, ha:

- a) jól működő vonatbefolyásoló berendezés van, vagy
- b) a pályán önműködő térközbiztosító berendezés üzemel és a távolbárlás nem korlátozott.

12.9.3. A nem személyszállító vonat vonalismeret nélküli továbbítását Írásbeli rendelkezéssel kell a mozdonyvezető részére elrendelni.

12.9.4. Az előre látott vagy rendkívüli okból kerülő útirányon közlekedő személyszállító vonat mozdonyvezetőjét Írásbeli rendelkezéssel kell értesíteni a kerülő útirányon történő közlekedésről.

12.9.5. A 12.9.2. pontban leírtak szerint közlekedő mozdonyvezető továbbhaladást engedélyező jelzők melletti helytelen irányban való kihaladásért nem felelős.

Törölt: 18

12.9.6. A vezetőálláson szolgálatot teljesítő második dolgozó betöltheti a pilóta szerepét is. A pilótára vonatkozó előírások vonatkoznak a központi szolgálatnál, állomásokon, vontatási telepeken foglalkoztatott, nem utazó-személyzetből kirendelt pilótákra is.

12.9.7. A mozdonyvezető mellé kirendelt pilóta teljes mértékben felelős azoknak a forgalmi rendelkezéseknek a megtartásáért, amelyek az általa kísért mozdonyvezetőre vonatkoznak. A vontatási szabályok megtartásáért csak akkor felelős, ha erre képesítése van.

13. MENETREND

A menetrend szerepe

13.1. Minden vonat részére menetrendet kell készíteni, és a vonatközlekedést a menetrend betartásával kell lebonyolítani. Kivételt képeznek a két szomszéd állomás között, vagy a nyílt vonal meghatározott pontjáig közlekedő és onnan visszatérő szolgálati vonatok.

Törölt: ,

A menetrend fajtái

13.2. A menetrendek vasútüzemi célból, valamint az utasok és a fuvaroztatók tájékoztatására készülnek. A Menetrend-ábrák, Menetrendi segédkönyvek, a Szolgálati menetrendkönyvek, Menetrendjegyzékek, Menetidők táblázatos kimutatása és az esetenként kiadott különvonati-menetrendek csak szolgálati használatra készülnek.

Többszöri alkalommal közlekedő különvonatok menetrendjét a Forgalmi Főosztály a Szolgálati menetrendkönyv mellékleteként „Megőrzendő” formában adja ki.

A Hivatalos menetrendkönyv, továbbá a fali menetrendhirdetmények az utasok tájékoztatására szolgálnak.

Menetrendábra

13.3. A Menetrendábra a menetrendek vasútvonalanként rajzolt alakja. Részletes leírását a 14.sz. Függelék tartalmazza.

Szolgálati menetrendkönyv

13.4. A Szolgálati menetrendkönyv a vonatforgalom lebonyolításában résztvevő dolgozók részére készül. A Szolgálati menetrendkönyvek általában vasútvonalanként, nagy forgalmú vonalakon viszonylatonként kerülnek kiadásra.

A fedőlapon fel kell tüntetni a vasútvonalak menetrendi számát, a viszonylatokat és a menetrend érvénytartamát. A Szolgálati menetrendkönyvek a hozzá tartozó Menetrendábrákkal egyidejűleg érvényesek.

Ha a vonatforgalom lebonyolításához megfelelő menetrend nem áll rendelkezésre, a rendkívüli vonatok a fontossági sorrend betartásával operatív menetrend szerint közlekedhetnek. A menetidőket és a vonatközlekedéshez szükséges egyéb adatokat a Menetrendi segédkönyv 5. táblázata tartalmazza.

Rendkívüli pályaelzárás (baleset, műszaki hiba stb.) esetén a kerülő út-irányra terelt személyszállító vonatok a Menetrendi segédkönyv 5. táblázatában közölt — az elterelt vonat paramétereinek megfelelő — legmagasabb sebességi csoporthoz tartozó menetrend szerint közlekedhetnek. Az alkalmazandó sebességi csoportról a vonatszemélyzetet írásbeli rendelkezéssel értesíteni kell.

Tehervonatoknál az operatív vonatszámhoz kell a Szolgálati menetrendkönyvben található megfelelő vonat (alapvonat) menetrendjét operatív menetrendként — idő, sebesség, terhelés figyelembevételével — hozzárendelni és azt zárójelben a vonatszám után írni. A hozzárendelést viszonylatonként, amennyiben megfelelő viszonylatú menetrend nem áll rendelkezésre vonalanként kell elvégezni. Az operatív vonatra az alapvonat menetideje, menettartama, sebességi csoportja, fékszázaléka, a vonat közlekedés lebonyolítására vonatkozó jelei érvényesek. Az operatív vonat az alapvonat előtt és után is közlekedhet, így minden alapvonat menetrendjének felhasználásával két — szükség esetén több — operatív vonat képezhető.

A vonatindító állomásról tervezett indulási idő, viszonylat és a sebességi csoport szerint megadott vonatszámokkal — tehervonatoknál zárójelben az alapvonat számával kiegészítve — kell a rendkívüli vonatot a rendelkező állomásnak forgalomba helyezni.

A Szolgálati menetrendkönyv, Menetrendi segédkönyv adatait, értelmezését a 15.sz. Függelék tartalmazza.

13.4.1. A menetrend érvénytartamán belül szükséges módosításokat a tulajdonos hozzájárulásával — 15 nappal az érvénybelépés előtt — a Forgalmi Főosztály adja ki.

A menetrend-módosításokat menetrendi időszakonként és vasútvonalanként folytatólagos számokkal kell megjelölni.

Menetrendjegyzék, Menetidők táblázatos kimutatása
--

13.5. A Menetrendjegyzék — szolgálati helyenként — 0.00 - 24.00 óráig időrendi sorrendben tartalmazza valamennyi rendes (kijelölt) vonat adatait.

A Menetrendjegyzéket a szolgálati főnökségek a kiadott menetrendek alapján kötelesek elkészíteni és valamennyi forgalmi irodában, továbbá vonatfogadásra kötelezett állomási és nyíltvonali dolgozó szolgálati helyiségében kifüggeszteni.

A Menetrendjegyzéken külön meg kell jelölni azokat a személyszállító

vonatokat, amelyek a szolgálati helyen csak forgalmi okból állnak meg.

A szolgálati helyek Menetrendjegyzékén a különféle sebességcsoportú operatív vonatok menetidejét fel kell tüntetni.

A szolgálati főnökök a Menetrendjegyzék kifüggesztésével kötelesek az érdekelt személyzetet értesíteni a vonatközlekedés rendjéről és az abban történő változásokról.

A nyíltvonali útátjárókhoz kirendelt jelzőőrök részére az állomásfőnökök a Menetidők táblázatos kimutatását kötelesek elkészíteni. A kimutatásokat táblázatos formában valamennyi biztosított útátjáróra külön-külön kell elkészíteni, melynek tartalmaznia kell: az útátjáró szelvénytípusát és a vonalon alkalmazható legnagyobb sebességi csoportonként, az állomástól az útátjáróig közlekedési irányonként számított menetidőt.

A menetidő kiszámítását a Műszaki Táblázatok alapján kell végezni (3.3.1. p.).

Hivatalos menetrendkönyv, fali menetrend-hirdetmény

13.6. A Hivatalos menetrendkönyv és a fali menetrend-hirdetmények a személyszállító vonatok közlekedésére, továbbá a csatlakozásokra vonatkozó adatokat tartalmazzák.

Menetrendanyag szétosztása és kezelése

13.7. A dolgozókat csak a munkájuk ellátása szempontjából érdekelt vasútvonalak szolgálati menetrendanyagával kell ellátni, az alábbiak szerint:

- Menetrendábrával a területi- és hálózati főüzemirányító és forgalmi vonalirányító szolgálati helyeket, rendelkező, csatlakozó- és elágazó állomásokat;
- Menetrendi segédkönyvvel és Szolgálati menetrendkönyvvel a területi üzemirányító és forgalmi vonalirányító szolgálati helyeket, állomásokat, forgalmi szolgálattelévővel rendelkező megálló-rakodóhelyeket, gépészeti telephelyeket, felsővezetékes szolgálatot, mérnöki szakaszokat, távközlési- és blokkmesteri szakaszokat, továbbá a vonatfelvételt végző dolgozókat — kivéve a jegyvizsgálást végzők — és mozdonyvezetőket, vonali tolatásvezetőket;
- Hivatalos menetrendkönyvvel állomásokat, személyzettel rendelkező nyíltvonali szolgálati helyeket és a jegyvizsgálást végzőket kell ellátni.

13.8. A dolgozók a menetrendanyagon a kiadott módosításokat az életbe léptetésig kötelesek átvezetni.

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikusan

Formázott: Betűtípus: Nem Félkövér, Nem Dőlt, Nincs aláhúzás, Betűszín: Automatikusan

Törölt: ¶

Törölt: erősáramú osztálymérnökség

Törölt: pályagazdálkodási főnökség.

Törölt: -

Törölt:

Törölt: biztosítóberendezési

Törölt: osztálymérnökség

13.9. A szolgálatban lévő dolgozók az alábbi menetrendanyagot kötelesek szolgálat közben maguknál tartani:

- vonali tolatásvezetők, mozdonyvezetők a Szolgálati menetrend-könyvet és a Menetrendi segédkönyvet;
- jegyvizsgálást végzők a Hivatalos menetrendkönyvet.

13.10. Állomásokon, megálló-rakodóhelyeken, továbbá megállóhelyeken — az utasok tájékoztatására, jól látható helyen — a fali menetrend-hirdetményt, valamint a személyszállító vonatok érkezési-indulási idejét és közlekedési korlátozásait feltüntető jegyzéket kell kifüggeszteni.

Személypályaudvarokon, továbbá nagyobb utasforgalmú elágazó- és csatlakozó állomásokon az utastájékoztatás céljára szolgáló menetrendek mennyiségét a személyszállítást végző vállalkozó vasúti társaság határozza meg.

14. A VONATOK FORGALOMBA HELYEZÉSE, VONATFORGALMI ÉRTESÍTÉSEK

A rendes vonatok kijelölése

14.1. A rendes vonatok menetrendváltás előtt a Forgalmi Főosztály jelöli ki és közli a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztályaival. A Forgalmi Főosztály rendeli el az eredeti kijelölés időközi módosításait is.

Törölt: Területi Központ

A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya köteles a rendes vonatok jegyzékét az érdekeltekkel közölni, s gondoskodni annak szükség-szerű módosításáról.

Törölt: Területi Központ

A szolgálati főnökök kötelesek az állomási és pályaszemélyzetet a rendes vonatokról, és az időközben bekövetkezett változásokról a vonatkozó rendelkezések közlésével és a menetrendek kézbesítésével értesíteni.

A rendes vonatok forgalomba helyezése

14.2. A rendelkező állomások forgalmi szolgál-
lattevői a rendes vonatok csak menetrendvált-
tozás, illetve a kijelölésben történt változás alkalmával kötelesek a vonat-
forgalmi értesítésben forgalomba helyezni (bevezetni). A rendes vonatok
kijelölésükkel, jegyzéküknek közlésével, illetőleg kézbesítésével
(kifüggesztésével) a kijelölés érvénytartamára forgalomba helyezettnek
(bevezetettnek) kell minősíteni.

Rendkívüli vonatok forgalomba helyezése

14.3. A rendkívüli vonatok a területi
főüzemirányító, illetve a forgalmi vonalirányító
hozzájárulása után az illetékes rendelkező állomások forgalmi szolgál-
lattevői kötelesek — betartva az F.3. sz. Utasítás vonatkozó előírásait is —
forgalomba helyezni (bevezetni).

14.3.1. Különvonatot megrendelés alapján kell forgalomba helyezni és közlekedtetni. A különvonatok forgalomba helyezését az illetékes Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyezheti. Több Pá-
lyavasúti Területi Központ Forgalmi Osztály területén közlekedő különvo-
nat forgalomba helyezéséhez engedélyt kell kérni a Forgalmi Főosztály.

Törölt: Területi Központ

Törölt: Területi Központ

14.3.2. Szolgálati vonatot alkalmas időben a szolgálati ágak kérelmére kell közlekedtetni.

A különleges próbavonatok engedélyezését és forgalomba helyezését a 29.sz. Függelék és a Gépészeti Üzletág által kiadott végrehajtási utasítás szabályozza.

A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztály Forgalomirányítási Alosztályától a tervezett indulási idő előtt legalább 24 órával korábban kell kérni:

- munkavonat (tehervágány-gépkocsi és önjáró munkagép kivételével);
- vonatként közlekedő személyszállító vágánygépkocsi forgalomba helyezését.

A segélyvonatokat, tűzoltóvonatokat és a segélymozdonyokat azonnal forgalomba kell helyezni.

Ha az indító állomás nem rendelkező állomás akkor, a forgalmi szolgálattevő a szolgálati vonat forgalomba helyezését az illetékes — menetirányt tekintve a mögöttes — rendelkező állomás forgalmi szolgálattevőjétől köteles kérni. Kizárólag két állomás között menetrend nélkül közlekedő munkagépet és tehervágány-gépkocsit a mögöttes rendelkező állomás forgalmi szolgálattevőjének hozzájárulása alapján az indító állomás is bevezetheti. Erről csak a két érdekelt állomást és a közöttük fekvő szolgálati helyeket kell értesíteni.

A rendkívüli vonatok forgalomba helyezésére vonatkozó rendelkezést forgalmi vonalirányító olyan időben köteles közölni a rendelkező állomás forgalmi szolgálattevőjével, hogy a vonatot utasításszerűen forgalomba helyezhesse.

Vonatforgalmi értesítések

14.4. A rendelkező állomások forgalmi szolgálattevői kötelesek a rendelkezési szakasz valamennyi állomása, továbbá a következő rendelkező állomás számára mindennap 6, 12, 18 és 24 órakor vonatforgalmi értesítést adni, ha a menetrendváltozásakor vagy előző vonatforgalmi értesítésekben bevezetett vonatok közlekedésében valamilyen változás van.

A Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által kijelölt vonalakon éjjélkor vonatforgalmi értesítést nem kell adni.

14.4.1. A vonatforgalmi értesítések időpontját a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya határozza meg és a KH-ban közli.

A vonatforgalmi értesítésekben közölni kell, hogy a következő 12 óra alatt a következő rendelkező állomás felé mely állomástól, mely állomásig, milyen számú rendkívüli vonatok fognak közlekedni, operatív menetrend alapján közlekedő vonatok meghatározott indulási idejét — tehervonatoknál az alapvonat számát is — és hogy milyen rendes vagy már korábban betervezett rendkívüli vonatok maradnak el.

Menetrend nélkül közlekedő, valamint a mellékvonali vonatszámú ope-

Törölt: Területi Központ

Törölt: 0

Törölt: Területi Központ

Törölt: Területi Központ

ratív menetrend alapján közlekedő vonatok bevezetésekor közölni kell a vonatnál alkalmazható alapsebességet és a kiindulási állomásról való indulási időt. Több menet esetén azokat — naponta irányonként — sorszámozni kell.

14.4.2. A vonatforgalmi értesítést a vonali távbeszélőn, vagy a forgalmi vonalirányítói távbeszélőn körözüvényként kell leadni. A vonatforgalmi értesítés leadásakor hiányzó állomások részére az értesítést, külön időpontban le kell adni.

14.4.3. Értekezés lehetetlensége esetén a vonatforgalmi értesítések, a menetrend szerint megálló vonatokkal írásban is továbbíthatók.

14.4.4. A forgalmi szolgálattevők kötelesek a vett vonatforgalmi értesítést az állomáson a vonatközlekedés lebonyolításában résztvevőkkel és a pálya végpontja felé eső állomásközből vonatfogadásra kötelezettekkel távbeszélőn azonnal közölni.

Különvonat, továbbá menetrend nélkül közlekedő vonat bevezetésekor az állomási és a pályaszemélyzettel közölni kell a vonatnak a Menetrend-jegyzék rovatainak megfelelő adatait is. Az operatív menetrend szerint közlekedő vonatnál a bevezetett indulási idő alapján számított saját állomásra történő érkezési, illetve a saját állomásról történő indulási időt kell közölni.

A vonat számának közlése

14.5. A vonali tolatásvezető vagy vezető jegyzővizsgáló nélkül közlekedő vonatnál a vonat számát a kiindulási állomásról történő indulás előtt a forgalmi szolgálattevő, vagy rendelkezésére a vonatfelvevő, illetve a vonat mozdonyvezetőjének indításra történő felhatalmazását végző állomási dolgozó köteles a Menetigazolványba beírni. Operatív tehervonatoknál és a kerülő útirányon át közlekedő személyszállító vonatnál az alapvonat számát Írásbeli rendelkezéssel kell közölni a vonatszempélyzettel.

A vonat számának megváltoztatása

14.6. Alapesetben a kiutalt menetvonalhoz egy, illetve egyes esetekben kettő vagy több vonatszám tartozik. A vonat irányszámának cseréje nem minősül vonatszám változásnak.

A vonatszám megváltoztatását kezdeményezheti:

- a menetvonal tulajdonos,
- a vasúti pályakapacitás elosztó szervezet,

- az Üzemirányító Központ és
- a Forgalmirányítási Alosztály (területi főüzemirányító).

A vonatszám megváltoztatása az alábbi esetekben lehetséges:

- célszerűségi okból (pl.: vonalkapacitás kihasználtság),
- rendkívüli esetekben (pl.: pályaelzárásos baleset, időjárási okok),
- menetvonal tulajdonos kérésére (pl.: a vonat jellege megváltozik).

A vonatszám megváltoztatása az alábbi feltételekkel hajtható végre:

- a menetvonal tulajdonos írásbeli igénye, illetve hozzájárulása alapján,
- az ÜK, vagy a területi főüzemirányító kezdeményezésére, a menetvonal tulajdonosával történt egyeztetés után,
- vasúti pályakapacitás elosztó szervezet igénye alapján.

Ha a vonat számát a kiindulási állomáson változtatják meg, akkor a forgalmi szolgálattevő köteles a Menetigazolványon ellenőrizni, hogy arra helyes számot írtak-e. Szükség esetén köteles a vonatszámot helyesbíteni, s azt „Jav. X.Y.” szöveggel igazolni.

Közlekedő vonatok számának az útvonal valamelyik állomásán történő megváltoztatásáról a vonatszemélyzetet írásbeli rendelkezésen kell értesíteni.

15. A VONATKÖZLEKEDÉS LEBONYOLÍTÁSA

15.1. Általános rendelkezések

Közlekedésszabályozó személyek	15.1.1. A közlekedést a forgalmi vonalirányítók, (forgalomirányítók), a forgalmi szolgáltatók, a váltókezelői szolgálati helyiségben szolgálatot végző dolgozók, továbbá a vonatfogadásra kötelezett nyíltvonali dolgozók szabályozzák.
---------------------------------------	--

A közlekedésszabályozás rendszere	15.1.2. A közlekedésszabályozó személyek a vonatközlekedést távközlő berendezésen adott közleményekkel, Írásbeli rendelkezésekkel, jelzésekkel, állomási és vonali biztosítóberendezésekkel szabályozzák.
--	--

Azonos irányú vonatok közlekedése	15.1.3. Ugyanazon a vágányon azonos irányba haladó vonatok a pályára érvényes követési rendnek megfelelően kell egymás után közlekedtetni. Rendkívüli esetben a vonatok követhetik egymást meghatározott időközben (időközi közlekedés) is.
--	--

Törölt: .

Törölt: (Időközi közlekedés.)

Ellenkező irányú vonatok közlekedése	15.1.4. Érkező vonat által használt vágányra csak akkor szabad ellenkező irányú vonatot indítani, ha az érkező vonat (az esetleges tolómozdonya, követő egysége is) megérkezett.
---	---

Törölt: az esetleges

Állomási időköz figyelembevétele	15.1.5. Vonattalálkozásra berendezett szolgálati helyeken két azonos irányú vonat érkezése, két azonos irányú vonat indulása, továbbá vonat érkezése és az ellenkező irányú vonat indítása között a menetrendszerkesztéskor egyaránt biztosítani kell a két vonat között elvégzendő munkákhoz szükséges időt (2.7.2. p.).
---	--

Közlekedés több pályán több pályaudvarra	15.1.6. A vonatokat azon a pályán, vágányon, pályaudvarra kell közlekedtetni, amelyekre a menetrendjük készült.
---	--

15.1.6.1. Az Utasítás 16.sz. Függelékében felsorolt, ellenmenetet kizáró biztosítóberendezéssel felszerelt vonalrészen, a Szolgálati menetrend-könyvben megjelölt vonatok a részükre készített menetrend alapján, a másik pályán is közlekedtethetők.

A menetrendben közölt engedély alapján a vonatszemélyzetet nem kell külön értesíteni az eltérő pályán történő közlekedésről.

Az állomási és pályaszemélyzetet a helyzetnek megfelelően kell értesíteni. A menetokmányokat a Menetrendi segédkönyvben közölt menetidők figyelembevételével kell vezetni.

Egyéb esetekben a másik pályán közlekedő vonatok személyzetét erről a körülményről értesíteni kell.

15.1.6.2. Az utasítás 16.sz. Függelékében felsorolt, több pályaudvarral rendelkező állomásokon, a Szolgálati menetrendkönyvben megjelölt nem személyszállító vonatok külön értesítés nélkül bejárathatók, illetve indíthatók a vonat rendeltetésének megfelelő pályaudvarra, illetve pályaudvarról.

A menetokmányokat a Menetrendi segédkönyvben közölt menetidőket tartalmazó táblázat adatainak figyelembevételével kell vezetni.

**A pálya foglalt feliratú
tábla alkalmazása**

15.1.7. Ha két állomás között a nyílt vonalon a vonatközlekedés lebonyolítását lehetetlenné tevő akadály (pl. elakadt vonat stb.), vagy vágányzár van, akkor a forgalmi irodában és a váltókezelői szolgálati helyiségben a távbeszélőre vagy annak közelébe, illetve a kijárat jelző állítókészülékére „A pálya foglalt” feliratú táblát kell helyezni.

Törölt: illetőleg

Vonóvezetékkel állítható váltók állítóközpontjában „A pálya foglalt” feliratú táblát kell elhelyezni azoknak a váltóknak az állítóemeltűjére, amely váltókat valamelyik vágány védelme miatt terelő állásukból nem szabad átállítani.

A tábla kifüggesztésére és eltávolítására a forgalmi szolgálattevő köteles rendelkezni.

Nyomógombos biztosítóberendezések nyomógombjára tábla helyett a vonatkozó nyomógomb benyomását megakadályozó kupakot kell helyezni.

Számítógéppel vezérelt, elektronikus állomási biztosítóberendezés esetén a Kezelési Szabályzatban meghatározott szimbólumokat (pl. kizárásokat) kell bekapcsolni.

A vonatok számozása

15.1.8. Alapszabály, hogy a vonal végpontja felé páros számú, a vonal kezdőpontja felé pedig páratlan számú vonatokat kell közlekedtetni.

A vonatok számozására vonatkozó részletes rendelkezéseket a 17.sz. Függelék tartalmazza.

A vonatok fontossági sorrendje

15.1.9. A vonatok at a vonat közlekedés lebo-nyolításánál figyelembe veendő fontossági sorrend alapján 1-5. kategóriába kell sorolni.

Az egyes kategóriákba tartozó vonatok felsorolását a menetrendi időszakonként kiadásra kerülő Menetrendi Utasítás tartalmazza.

Ha valamely kategóriába besorolt vonatot különleges ok miatt a fontossági sorrendtől eltérő módon kell előnyben részesíteni, akkor erre a forgalmi vonalirányító az érintett üzletági, vállalkozó vasúti társasági irányítókkal egyeztetve külön rendelkezik.

A sürgős segélyvonatot, segélymozdonyt, valamint tüzesethez kivonuló tűzoltóvonatot minden más vonattal szemben előnyben kell részesíteni. A mérővonat, próbavonat közlekedését a segélyvonat és a segélymozdony kivételével nem szabad más szolgálati vonat közlekedtetésével hátráltatni.

A vonatok sebessége

15.1.10. A vonatokat a menetrendben előírt sebességgel kell továbbítani.

Menet közben sohasem szabad túllépni:

- a pályára és a vonatban levő járművekre engedélyezett legnagyobb sebességet;
- a jelzések, valamint az Utasítás rendelkezései alapján alkalmazható sebességet;
- a Szolgálati menetrendkönyvben előírt legnagyobb sebességet;
- a vonat tényleges féksúlyszázalékának megfelelő sebességet;
- a sebességkorlátozásoknak megfelelő sebességet;
- jól működő EÉVB hiánya esetén — második figyelésre kötelezett dolgozóval történő közlekedéskor — a 120 km/h sebességet.
- a szolgálati helyek nem átmenő fővágányain közlekedő vonatoknál a bármely irányból odavezető váltó kitérő irányára engedélyezett — Műszaki Táblázatok II. kötet 7.C. sz. táblázatában meghatározott — és a vonatkozó biztosított főjelzők jelzési képével is kifejezett sebességet.

15.1.10.1. Tolómozdonnyal közlekedő vonatok legfeljebb 60 km/h sebességgel közlekedhetnek.

Törölt: énél

Törölt: a

Törölt: et

Törölt: ,

Törölt: z alkalmazható max.

Formázott: Betűtípus: Nem Dőlt, Betűszín: Automatikus

Törölt: ¶

Tolt vonatok — a dolgozó hóeke és hóeltakarító menetek kivételével — legfeljebb 25 km/h sebességgel, sorompóval fel nem szerelt, továbbá jelzőőrrel nem fedezett útátjárókon át pedig legfeljebb 15 km/h sebességgel közlekedhetnek.

Ha a nyílt vonalról visszatoló vonatban merev kapcsolórúddal vagy rakománnyal összekapcsolt kocsik vannak, akkor a visszatoláskor legfeljebb 5 km/h sebességet szabad alkalmazni. A különleges merev kapcsolórúddal rendelkező járművekkel történő visszatolás esetén az alkalmazható sebességet járműtípusonként külön-külön a D.2. sz. Utasítás tartalmazza.

15.1.10.2. Hóeke és hóeltakarító menet legfeljebb 50 km/h, a hókotróval felszerelt M62 sorozatú mozdony legfeljebb 60 km/h sebességgel közlekedhet.

Az alap és legnagyobb sebesség alkalmazása

15.1.11. A mozdonyvezető legnagyobb sebességgel köteles továbbítani a Szolgálati menetrendkönyvben megadott rendes terhelésnél nem nagyobb elegytömegű:

- késett vonatot minden esetben,
- rendesen vagy korábban közlekedő vonatot csak akkor, ha a forgalmi vonalirányító, illetve a forgalmi szolgálattevő utasítást ad a legnagyobb sebesség alkalmazására.

A rendes terhelésnél nagyobb terhelésű vonatok nagyobb emelkedésű (kedvezőtlen terhelési) szakaszokon olyan sebességgel kell továbbítani, hogy az ne eredményezze a mozdony túlterhelését, betartva az alkalmazható sebességre vonatkozó egyéb előírásokat is.

A vonatokat minden más esetben az alapsebességgel kell továbbítani.

Ha a mozdonyvezető az alap- vagy a legnagyobb sebességet bármely ok miatt nem tudja betartani, akkor azt köteles jelenteni a forgalmi szolgálattevőnek. Ilyenkor a forgalmi szolgálattevő a menetidő növekedésével köteles számolni (13.5.p.).

Törölt: sebességet

Törölt: 7

Figyelési, tájékoztató és értesítési kötelezettség

15.1.12. A közlekedést szabályozó dolgozók kötelesek a vonatközlekedést állandóan figyelni, a közlekedő vonatok iránt érdeklődni, a rendellenes menetekről egymást tájékoztatni és idejében tett megfelelő intézkedésekkel a zavartalan közlekedést biztosítani.

15.1.12.1. Ha valamely állomásról személyszállító vonat 10, más vonat 30 percnél nagyobb késéssel fog indulni, illetve ha a késés valamely állomásról ennyi idővel növekszik, akkor forgalmi vonalirányító által kezelt vona-

lakon a forgalmi vonalirányító, más vonalakon a forgalmi szolgálattevő köteles a késés nagyságát a rendelkezési szakasz valamennyi érdekelt állomásával közölni.

15.1.12.2. A nyílt vonalon vonatfogadásra kötelezett dolgozók kötelesek mind a két állomás forgalmi szolgálattevőjének, a forgalmi szolgálattevők pedig a forgalmi vonalirányítónak tudomására hozni minden menetrendtől eltérő közlekedést, továbbá a vonalon vagy a vonaton bekövetkezett rendkívüli eseményeket. A két forgalmi szolgálattevő részére jelentést kell tenniük a távolbalátás korlátozottságáról és annak megszűnéséről is.

15.1.12.3. A forgalmi szolgálattevők és a vonatok mozdonyvezetőinek indításra történő felhatalmazását végző állomási dolgozók az érkező, áthaladó vonatokat a napszaknak megfelelő szükséges jelzőeszközzel felszerelve idejében kötelesek a kijelölt helyen várni, az induló vonatok mozdonyvezetőinek felhatalmazása végett pedig idejében a helyszínre menni.

15.1.12.4. A biztonságos be-, ki-, illetve áthaladás érdekében a forgalmi szolgálattevők a szükséges intézkedéseken kívül kötelesek tájékozódni az elszállításra váró utasok és a kezelendő áruk mennyiségéről is. Gondoskodniuk kell:

- a) a megerősítéshez szükséges személyszállító kocsiknak, a továbbítandó teherkocsiknak az induló, üzemváltó, előfogati és tolómozdonyoknak megfelelő helyen való indulásra kész állapotban történő tartásáról;
- b) a berakandó áruk előkészítéséről;
- c) a végzendő tolatásokról;
- d) a D.4.sz. Utasításban előírtak biztosításáról;
- e) a tér megvilágításáról;
- f) arról, hogy a be-, ki-, vagy áthaladó vonatok az utasok biztonságát ne veszélyeztessék;
- g) az induló személyszállító vonatok előfűtéséről, felállítás helyének és az érkező vonat megállási helyének kijelöléséről;

A forgalmi szolgálattevők és a váltókezelői szolgálati helyeken dolgozók arról is kötelesek gondoskodni, hogy a vágányút idő előtti lezárása vagy időn túli zárva tartása, ne gátolja az állomás tolatási munkáját, illetve ne zavarja más vonatok közlekedését.

Az a)-f) alpontokban felsorolt feladatok végrehajtásának módját az ÁVU-ban, a g) alpontban előírtakat pedig az ÁVU mellékletében kell szabályozni.

Formázott: Felsorolás és számozás

15.1.12.5. A forgalmi szolgálattevők kötelesek az árukezelést végző vonat kezelőjét, a vonatkezelő pedig a rendeltetési, illetve az átrakó állomás forgalmi szolgálattevőjét a nehéz vagy terjedelmes, továbbá tömeges áru be-, illetve kirakásáról azon állomás útján értesíteni, ahol a vonat menetrend szerint utoljára megáll.

15.2. Késett, valamint korábban közlekedő vonatok közlekedésének szabályozása

A menetrendszerű helyzet visszaállítása

15.2.1. A késett vonatokat a legnagyobb sebesség és a rendkívüli áthaladtatások alkalmazásával, a tartózkodások csökkentésével, más vonatok korábbi közlekedtetésével mielőbb vissza kell helyezni menetrendjükbe.

15.2.1.1. Késett, továbbá korábban közlekedő vonattal fontosabb vonatot csak akkor szabad megkésleltetni, ha a fontosabb vonathoz az okozott késés az út hátralevő szakaszán (más vonatok korábbi közlekedtetésével, tartózkodási idők csökkentésével stb.) megszüntethető, vagy olyan mértékben csökkenthető, hogy a késés már nem okoz lényeges zavart, csatlakozásmulasztást vagy más vonatknál lényeges késést.

15.2.1.2. Késés, továbbá korábbi közlekedés alkalmával a forgalmi vonalirányítók és a forgalmi szolgálattevők kötelesek az érkezés előrelátható idejét minden vonathoz, azonos irányú vonatknál pedig az indítás legkorábbi, illetve legkésőbbi idejét kiszámítani és a vonatok közlekedtetését a kapott eredménynek megfelelően a legelőnyösebb módon szabályozni.

Legkorábbi és legkésőbbi indulási idő

15.2.2. A legkorábbi és legkésőbbi indulási idő kiszámításakor figyelembe veendő időelemeket és az indulási idő kiszámítását a 18.sz. Függelék tartalmazza.

15.3. Követő vonat indítása állomástávolságban

Alapszabály

15.3.1. Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán az elől haladó vonat után ugyanarra a vágányra általában csak akkor szabad követő vonatot indítani, ha az elől haladó vonat megérkezett a következő állomásra és erről visszajelentés érkezett.

**Vonatindítás a
visszajelentés vétele előtt**

15.3.2. Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán nappal vonatként közlekedő személy-vágánygépkocsit, munkagépet, továbbá egyedül vagy pótkocsikkal közlekedő tehervágány-gépkocsit el szabad indítani a visszajelentés vétele előtt is, ha:

- a kijárat jelző és a következő állomás bejárat jelzője között nincs szerkezeti függés;
- a távolbalátás nem korlátozott;
- az értekezés a következő állomás forgalmi szolgálattevőjével és a pályaszemélyzet valamennyi vonatfogadásra kötelezett tagjával lehetséges;
- a következő állomás forgalmi szolgálattevője az elől haladó vonat követő egység részére is engedélyt adott;
- a visszajelentés vétele előtti közlekedésről a pályaszemélyzet valamennyi vonatfogadásra kötelezett tagját értesíteni lehetett.

15.3.2.1. Olyan állomások között, ahol át nem tekinthető alagút vagy vonat által működtetett állomási fénysorompó berendezés van, az előző pontban felsorolt vonatként közlekedő járművek is csak az elől haladó vonatról kapott visszajelentés után indíthatók.

15.3.2.2. Visszajelentés vétele előtt az elől haladó vonat után csak egyetlen egység indítható.

15.3.2.3. Engedély a vonat és a követő egység részére egyszerre is kérhető, visszajelentést az egység beérkezése után egyszerre is lehet adni.

15.3.2.4. A követő egység vonatszemélyzetét értesíteni kell arról, hogy vonatot követnek visszajelentés vétele előtt.

15.3.2.5. A követő egység a vonatot legfeljebb 200 m-re közelítheti meg.

15.3.2.6. A követő egység az elől haladó vonat részére kezelt, továbbhaladást engedélyező bejárat jelző mellett behaladhat az állomásra.

Ez esetben az egység bejárat vágánya az elől haladó vonatéval azonos. A behaladó egység járművezetője köteles a járművet a vonat utolsó járműve előtt megállítani. Ha a bejárat jelző az egység odaérkezésekor továbbhaladást tiltó jelzést ad, akkor a járművet meg kell állítani és a jelzőtől csak akkor szabad elindulni, ha azon továbbhaladást engedélyező vagy Hívójelzés jelenik meg, vagy ha élőszóval engedélyt adnak a behaladásra.

A bejáratú jelzővel megállított egység bármely szabad vagy foglalt vágányra bejárátható. Behaladni azonban csak olyan sebességgel (legfeljebb 15 km/h) szabad, hogy a járművet a vágányon álló járművek előtt biztonságosan meg lehessen állítani.

15.4. Követő vonat indítása térközi közlekedésre berendezett pályán

Térközrendszerek

15.4.1. A térközi közlekedésre berendezett pályák között megkülönböztetünk:

- a) önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt vonatbefolyásolásra kiépített vagy ki nem épített pályát, ahol a jelzőkön emberi beavatkozás nélkül, a haladó vonat hatására változnak meg a jelzések és önműködő az elő- és visszajelentés is;
- b) nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályát, ahol a jelzők között szerkezeti függés van, a jelzőket a térközörök állítják továbbhaladást engedélyező és továbbhaladást megtiltó állásba egyaránt, s a térközörök adnak elő- és visszajelentést is;
- c) vonatjelentőőri térközjelzőkkel felszerelt pályát, ahol a térközjelzők között nincsen szerkezeti függés, a jelzőket a vonatjelentőörök állítják továbbhaladást engedélyező és továbbhaladást megtiltó állásba, és ők adnak elő- és visszajelentést is;

Vonatközlekedés önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán

15.4.2. Az önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a követő vonatot térközben kell közlekedtetni mindaddig, amíg a térközbiztosító berendezés használható (18.sz. Függelék).

15.4.2.1. Az önműködő térközbiztosító berendezés használhatatlan, ha:

- a menetirányváltás lehetetlen és emiatt a vonatokat a korábban beállított menetiránnyal szemben kell közlekedtetni,
- a biztosítóberendezési szakszolgálat vagy a forgalmi vonalirányító a területi biztosítóberendezési diszpécserrel történt egyeztetés alapján a vonali berendezést használhatatlannak minősítette és erről a forgalmi szolgálattevőt bizonyíthatóan (előjegyzés a Fejrovatos előjegyzési naplóba vagy hangrögzítő berendezéssel ellátott értekező berendezésen történő közlés) értesítette.

Az önműködő térközbiztosító berendezés használhatatlansága esetén a vonatokat mindkét közlekedési iránynak megfelelően állomástávolságban kell közlekedtetni az alábbiak szerint:

- Személyszállító vonatoknál közlekedésbiztonsági szempontból a vezető jegyzővizsgáló köteles a mozdonyvezető mellett figyelőszolgálatot ellátni. A mozdonyvezetőt értesíteni kell arról, hogy az EÉVB vagy ETCS berendezést az E.1. sz. Utasításban előírtak szerint kapcsolja ki.
- Az EÉVB vagy ETCS berendezéssel felszerelt mozdonnyal továbbított nem személyszállító vonatoknál, ha a mozdonyvezető mellett vonali tolatásvezető vagy második figyelésre kötelezett dolgozó teljesít szolgálatot, a mozdonyvezetőt értesíteni kell arról, hogy az EÉVB vagy ETCS berendezést az E.1. sz. Utasításban előírtak szerint kapcsolja ki.
- Az EÉVB vagy ETCS berendezéssel felszerelt mozdonnyal továbbított nem személyszállító vonatoknál, ha a mozdonyvezető mellett vonali tolatásvezető vagy második figyelésre kötelezett dolgozó nem teljesít szolgálatot, a mozdonyvezetőt értesíteni kell arról, hogy a vonatbefolyásoló berendezést kapcsolja tolatási üzemmódba.
- A csak INTENDON vagy azzal azonos biztonságot nyújtó éberségi berendezéssel felszerelt mozdonnyal továbbított nem személyszállító vonatoknál, ha a mozdonyvezető mellett vonali tolatásvezető vagy második figyelésre kötelezett dolgozó nem teljesít szolgálatot a mozdonyvezetőt értesíteni kell arról, hogy az alkalmazható sebesség legfeljebb 40 km/h lehet.

Az állomásközben lévő nyíltvonali fénysorompók kezelését az Utasítás 3.3.3. pontjában előírtak szerint kell végezni.

15.4.2.2. Ha a mozdonyvezető önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán értesítést kapott a térközbiztosító berendezés használhatatlanságáról és az állomástávolságban történő közlekedésről, akkor az állomásközben lévő fehér árbocú térközjelzők jelzéseit a vonatközlekedés lebonyolítása során köteles figyelmen kívül hagyni. Az állomásközben lévő fehér-vörös árbocú nyíltvonali bejárat vagy fedezőjelző szerepet is betöltő jelzőket kezelni (Hívójelzést kivezérelni) nem szabad.

A fehér árbocú térközjelzők jelzéseinek figyelmen kívül hagyásáról, illetve a fehér-vörös árbocú nyíltvonali bejárat vagy fedezőjelző szerepet is betöltő jelzők melletti közlekedésről (15.19.1.2. pont) a közlekedő vonat személyzetét írásbeli rendelkezéssel értesíteni kell.

Vonatközlekedés önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt pályán

15.4.3. Önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt pályán a visszajelentés vétele előtt sohasem szabad követő vonatot a térközbe bocsátani.

15.4.3.1. Ha a távolbalátás két állomás között részben vagy teljes hosszban korlátozott, vonatjelentőri közlekedésre berendezett pályákon a követő vonatokat állomástávolságban kell közlekedtetni.

Távolbalátás korlátozottsága esetén a jelzőket kezelni és a visszajelentéseket adni kell, azonban a vonatjelentő dolgozók egymásnak adott visszajelentésein kívül a forgalmi szolgálattevő a mögöttes állomás forgalmi szolgálattevőjének is köteles visszajelentést adni.

Állomástávolságban kell közlekedtetni a követő vonatokat nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán akkor, ha a térközbiztosító berendezés használhatatlanná válik, vagy azt bármely ok miatt nem kezelik és ugyanakkor a távolbalátás is korlátozott.

15.5. Követő vonat indítása időközben

Vonatindítás időközben

15.5.1. Ha az értekezés két állomás vagy két vonatjelentő dolgozó között lehetetlen és emiatt nem érkezik visszajelentés, akkor a követő vonatok indítási idejét úgy kell kiszámítani, mintha az értekezés lehetséges volna, azonban ügyelni kell arra, hogy:

a) térközi közlekedés esetén:

- lassabban haladó vagy azonos sebességgel közlekedő követő vonatnál a vonatot indító állomáson,
 - gyorsabban haladó követő vonatnál az érkezési állomáson
- a két vonat között legalább 15 perc időkülönbséget kell biztosítani.

b) állomástávolságú közlekedés esetén:

- ha az előlhaladó vonat menettartama és a visszajelentésre számított idő összege 15 percnél kevesebb, akkor a követő vonat csak 15 perc eltelte után bocsátható az állomásközbe.
- ha az előlhaladó vonat menettartama és a visszajelentésre számított idő összege 15 percnél nagyobb, akkor a követő vonat csak az így kiszámított idő eltelte után bocsátható az állomásközbe.

Az önműködő biztosított, illetve a nem önműködő biztosított térközi közlekedésre berendezett pályákon át kell térni az időközi közlekedésre akkor, ha a térközbiztosító berendezés használhatatlanná és egyidejűleg az

értekezés lehetetlenné válik.

A vonatjelentőőri közlekedésre berendezett pályán át kell térni az időközi közlekedésre akkor, ha az értekezés lehetetlenné válik.

15.5.2. A vonatok személyzetét értesíteni kell az értekezés lehetetlenségéről, és arról is, hogy az alapsebességnek megfelelő menetidőt megrövidíteni nem szabad. Ilyenkor a forgalmi szolgálattevő az alapsebességnek megfelelő menetidőt köteles figyelembe venni.

15.5.3. Ha a vonatszemélyzet önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt pályán a forgalmi szolgálattevőtől Írásbeli rendelkezést vagy a pályaszemélyzettől élőszóval értesítést kapott az értekezés lehetetlenségéről, akkor a mozdonyvezető az állomástól, illetve a nyíltvonalai megállás helyétől az indításra történő felhatalmazás után, illetve a továbbhaladásra élőszóval vagy a jelző szabadra állításával kapott engedély után addig a helyig, ahonnan kezdve az értekezés már lehetséges, csak olyan sebességgel — távolbalátás korlátozottsága esetén legfeljebb 40 km/h sebességgel — haladhat, hogy a vonatot a jelentkező akadály előtt meg tudja állítani.

15.5.4. Ha a térközör, vagy a vonatjelentőőri nem kapott visszajelést, akkor köteles erről a mögöttes állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni.

A forgalmi szolgálattevő az értesítés vétele után a vonatokat már időközben köteles indítani és a vonatszemélyzetet a visszajelentés elmaradásáról a szolgálati hely (szolgálati helyek) megnevezésével értesíteni mindaddig, amíg a rendes állapot helyre nem áll.

15.5.5. Ha a térközör, vagy a vonatjelentőőri nem tudja értesíteni a forgalmi szolgálattevőt a visszajelentés elmaradásáról, akkor köteles a vonatot szóbeli értesítés céljából megállítani.

Értesítés céljából meg kell állítani azokat a vonatokat is, amelyeket a forgalmi szolgálattevő az értesítés leadása előtt indított el.

A térközör, vonatjelentőőri a követő vonatot csak az elől haladó vonat elhaladásától számított 15 perc múlva bocsáthatja a térközbe.

15.5.6. Ha a forgalmi szolgálattevő vagy a nyíltvonalai vonatjelentő dolgozó nem kap visszajelést, de a forgalmi szolgálattevő megállapítja, hogy a vonat a következő állomásra megérkezett, akkor a forgalmi szolgálattevő köteles a követő vonat személyzetét erről értesíteni. Ha a követő vonatot valamelyik vonatjelentő dolgozó a visszajelentés elmaradása miatt megállítja, akkor a vonatszemélyzet az Írásbeli rendelkezés szövegét köteles felolvasni a nyíltvonalai vonatjelentő dolgozónak és ezután a vonat folytathatja útját.

15.6. Térközi közlekedésre berendezett pályán nyíltvonali rakodást, tolatást, sajátcélú vasúti pályahálózat kiszolgálását végző vonat indítása

Alapszabály

15.6.1. A nyíltvonalon rakodást, tolatást, sajátcélú vasúti pályahálózat kiszolgálást végző vonaton kívül a rakodás, tolatás, kiszolgálás helye és a két állomás között akkor közlekedtethető más vonat, ha:

- az értekezés lehetséges,
- a jelző- és biztosítóberendezés jól működik,
- a mozgások biztosítóberendezéssel elhatároltak egymástól.

A részletes szabályokat a 19.sz. Függelék tartalmazza.

15.6.1.1. Nyíltvonalon tolatást végző vonat után a követő vonatot állomástávolságban kell közlekedtetni akkor, ha a tolatás helyszíne és a mögöttes állomás forgalmi szolgálattevője között az értekezés lehetetlen.

15.7. Követő vonat indítása térközi közlekedésre berendezett pályán állomástávolságban

15.7.1. Térközi közlekedésre berendezett pályán állomástávolságban kell közlekedtetni:

- a) hóeke-, hóeltakarító vagy hókotrómenet után az első vonatot;
- b) sűrű havazás vagy hófúvás alkalmával minden vonatot;
- c) vonatjelentőőri térközjelzőkkel felszerelt pályán a követő vonatot akkor, ha a távolbalátás korlátozott;
- d) nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a követő vonatot akkor, ha a térközbiztosító berendezés használhatatlan és ugyanakkor a távolbalátás is korlátozott;
- e) önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán minden vonatot, ha a térközbiztosító berendezés használhatatlan (15.4.2.1.p.);
- f) önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a 6000 kg-nál könnyebb jármű után az első vonatot;
- g) különleges próbavonatokat az elől haladó vonat után;
- h) a szomszéd állomásig menetrend nélkül közlekedő munkavonat után az első vonatot;
- i) nyíltvonalon tolatást végző vonat után az első vonatot akkor, ha a tolatás helyszínén a mögöttes állomás forgalmi szolgálattevőjével az

értekezés lehetetlen;

j) önműködő térközjelzőkkel felszerelt pályán zárjelző tárcsa nélkül kihaladt vonat után az első vonatot;

k) önműködő térközjelzőkkel felszerelt pályán a tolt vonatot.

Térközi közlekedésre berendezett pályán az állomástávolságú követési rendre történő áttérés esetén az első vonat állomástávolságban csak akkor indítható, ha az utolsó térközi követési rendben közlekedő vonat beérkezett a következő állomásra és a vonatról a mögöttes állomásra visszajelentést adtak.

15.8. Engedélykérés. Engedélyadás

Alapszabály

15. 8.1. Vonat indítása, illetve áthaladása előtt a forgalmi szolgálattevő az indításra engedélyt, hozzájárulást köteles kérni a következő állomás forgalmi szolgálattevőjétől — szolgálatpszünetelés esetén a szolgálatban lévő következő állomás forgalmi szolgálattevőjétől — és hozzájárulást a két állomás között lévő pályaelágazáson, illetve megálló-rakodóhelyen váltózárkulcsot őrző dolgozótól. Engedélyt mindenkor a forgalmi szolgálattevő köteles kérni, illetve adni. Ettől eltérést a Forgalmi Főosztály engedélyezhet.

Az engedély, az engedélykérés időpontjától számított legfeljebb 10 percre érvényes.

Az engedélykérés legkorábbi ideje

15.8.2. Engedélyt legfeljebb 10 perccel a tervezett vonatindítás (áthaladás) előtt, minden vonat részére külön-külön kell kérni.

15.8.2.1. Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán a visszajelentés vétele előtt indítandó egység és az elől haladó vonat részére egyszerre is szabad engedélyt kérni.

15.8.2.2. Vonatkeresztezés alkalmával az induló vonat részére engedély kérhető az ellenvonat, térközi közlekedés esetén az útban levő utolsó ellenvonat beérkezése előtt is.

15.8.2.3. Állomástávolságú közlekedés esetén a követő vonat részére legkorábban az előlhaladó vonat visszajelentésével egyidőben szabad engedélyt kérni és adni.

Ha két állomás között jól működő ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés van, akkor az állomásközt egy térköznek kell minősíteni.

Ugyancsak egy térköznek kell minősíteni az állomásközt akkor is, ha a mögöttes állomás kijáratí jelzőjének elektromos lezárása a következő állomás bejáratí jelzőjének elektromos lezárásával egyidejűleg oldódik.

Ezekben az esetekben a követő vonat részére a következő pontban szabályozott módon is szabad engedélyt kérni.

15.8.2.5. Térközi közlekedésre berendezett pályán a követő vonat részére az elől haladó vonat visszajelentése előtt, legkorábban azonban csak az elől haladó vonat tényleges indulási idejének közlésekor szabad engedélyt kérni.

**Az engedélykérésre-adásra
használható távközlő
berendezések**

15.8.3. Engedélyt az állomásközi távbeszélőn vagy mobil telefonon, ha pedig az használhatatlan, továbbá akkor, ha az engedélyadás bizonnyítására nem vonható be nyíltvonali vagy állomási dolgozó, a vonali vagy forgalmi vonalirányítói távbeszélőn kell kérni és adni.

Rendkívüli esetben rádió, közcélú telefonon is kérhető engedély.

Gépi úton (számítógéppel) történő engedélykérés-adás lebonyolítását a berendezés Kezelési Szabályzata tartalmazza.

Engedélyadás bizonyítása

15.8.4. Ha az engedélykérés-adásban érintett szolgálati helyek között nincs jól működő ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés, vagy ha az értekezésre használt távbeszélő nincs kiegészítve hangrögzítő berendezéssel, akkor az engedélyadás bizonyítása végett tanúként:

- állomásközi távbeszélőn történő engedélykéréskor egyvágányú pályára, továbbá kétvágányú pálya helytelen vágányára történő engedélykéréskor nyíltvonali, vagy állomási dolgozót,
- vonali vagy forgalmi vonalirányítói távbeszélőn történő engedélykéréskor pedig harmadik állomás forgalmi szolgálattevőjét, vagy a forgalmi vonalirányítót kell bevonni.

Nem kell külön tanút bevonni, ha az engedélykérésben, illetve adásban legalább három szolgálati hely dolgozója vesz részt, vagy ha az engedélykérés-adás gépi úton történik.

A bevont tanú köteles az engedélyadást meghallgatni, és a Fejrovatos előjegyzési naplójába, vagy a forgalmi vonalirányítói munkagrafikonra „Engedély asz. vonat részére állomástól állomásig ó p. (Engedélyt adó neve).” szöveggel előjegyezni. Helytelen vágányra történő engedélyadás esetén a szöveget ki kell egészíteni „a helytelenre” szavakkal, majd az előjegyzett szöveget az engedélyt kérő és az engedélyt adó forgalmi szolgálattevőnek felolvasni. A szöveg felolvasása után az engedélyt kérő és az engedélyt adó forgalmi szolgálattevők a Fejrovatos előjegyzési naplójuknak egyéb megjegyzések című rovatába: „Tanú X.Y.” szöveget kötelesek bejegyezni.

Ha a tanú az engedélyadás bizonyítására közvetlenül nem vonható be, akkor részére az engedélyadás tartalmát külön ismertetni kell.

Az engedélykérés- és adás szövege
--

15.8.5. Engedélyt a 15.8.5.10. - 15.8.5.11. pontokban felsoroltakat is figyelembe véve az alábbi szöveggel kell kérni és adni:

15.8.5.1. Kétvágányú pálya helyes vágányára akkor, ha a vágányon nincs ellenkező irányú vonat útban:

„Mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra? Név.”

„Asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet. Név.”

15.8.5.2. Kétvágányú pálya helyes vágányára akkor, ha a vágányon közlekedő ellenkező irányú vonat még nem érkezett meg az engedélyt kérő szolgálati helyre:

„Ha itt asz. vonat, mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra? Név.”

„Vonatot nem indítok. Ha ott asz. vonat, asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet. Név.”

15.8.5.3. Kétvágányú pálya helytelen vágányára akkor, ha a vágányon nincs ellenkező irányú vonat útban:

„Mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra a helytelen vágányon? Név”.

„Vonatot nem indítok. Asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet a helytelen vágányon. Név.”

15.8.5.4. Kétvágányú pálya helytelen vágányára akkor, ha a vágányon közlekedő ellenkező irányú vonat még nem érkezett meg az engedélyt ké-

rő szolgálati helyre:

„Ha itt asz. vonat, mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra a helytelen vágányon? Név”.

„Vonatot nem indítok, ha ott asz. vonat, asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet a helytelen vágányon. Név.”

15.8.5.5. Egyvágányú pályán akkor, ha ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés van és ellenkező irányú vonat nincs útban:

„Mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra? Név.”

„Vonatot nem indítok. Asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet. Név.”

15.8.5.6. Egyvágányú pályán akkor, ha ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés van és a vágányon ellenkező irányú vonat van útban az engedélyt kérő szolgálati hely felé:

„Ha itt asz. vonat, mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra? Név.”

„Vonatot nem indítok. Ha ott asz. vonat, asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet. Név.”

15.8.5.7. Egyvágányú pályán akkor, ha ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés nincs, azonos irányú vonatok esetén:

„Mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra? Név.”

„Vonatot nem indítok. Asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet. Név.”

15.8.5.8. Egyvágányú pályán akkor, ha ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés nincs, a vonat előtt a vágányon ellenkező irányú vonat közlekedett:

„Utolsó vonat asz. vonat. Mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra? Név.”

„Vonatot nem indítok. Ha ott asz. vonat, asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet. Név.”

15.8.5.9. Egyvágányú pályán akkor, ha ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés nincs, a vágányon ellenkező irányú vonat van útban:

„Ha itt asz. utolsó vonat, mehet-e kb. ó p-kor méterrel asz. vonat (szolg. hely neve)-ra? Név.”

„Vonatot nem indítok. Ha ott asz. vonat, asz. vonat (szolg. hely neve)-ra jöhet. Név.”

15.8.5.10. Személyszállító vonat részére történő engedélykérekor nem kell közölni a vonat hosszát.

15.8.5.11. Az engedélykérés- és adás szövegét — a helyzetnek megfelelően — az alábbi adatokkal kell kiegészíteni:

- a vonat nem csak mozdonyvezetővel közlekedik,
- a vonat önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt jelfeladásra kiépített pályán jól működő vonatbefolyásoló berendezés (EÉVB, ETCS) nélkül csak mozdonyvezetővel közlekedik,
- a vonat előfogati mozdonnyal, kapcsolt, vagy kapcsolatlan tolómozdonnyal közlekedik,
- nyíltvonalon rakodást, vagy tolatást végző vonatnál, annak tényével,
- operatív tehervonatnál az alapvonat számával,
- az E.12. sz. Utasításban meghatározott esetekben, ha a vonat kocsi-vizsgálóval nem rendelkező állomásról indult, a vonatindító állomás, valamint a középállomások — a Fejrovatos előjegyzési napló következő sorában történő előjegyzése mellett — „A vonatot állomáson műszaki vizsgálat céljából meg kell állítani.” szavakkal,
- rendkívüli küldeményt továbbító vonatnál annak tényével, az Rk engedély számának, általános érvényű engedéllyel továbbítható küldemény F.7. sz. Utasításban előírt kódjának közlésével,
- 6000 kg-nál könnyebb jármű közlekedik,
- A szállítmánykísérővel közlekedő vonatnál a szállítmánykísérők létszámát.

A kapott engedély érvénytelenítése

15.8.6. Ha egy vonat 10 percen belül nem indítható el, akkor ezt a körülményt közölni kell az engedélyt adó dolgozóval, valamint az engedélykérésbe bevont tanúval. Ha az engedélykérés-, adás utáni forgalmi helyzet (pl. követési rend, berendezés használhatatlansága stb.) megváltozik, akkor az adott engedélyt érvényteleníteni kell és a vonat részére új engedélyt kell kérni.

Az engedély megtagadása

15.8.7. Ha a vonat fogadásának nincs akadálya, akkor az engedélyt azonnal meg kell adni. Ha a vonat fogadásának akadálya van, akkor a vonat elindítását meg kell akadályozni az alábbi közleménnyel:

„Asz. vonatot ok miatt nem fogadom. Engedélyt kb. perc múlva adok. Név.”

Ha a közölt időn belül nem érkezik engedély, akkor az idő eltelte után a vonat részére új engedélyt kell kérni.

Eljárás, ha az értekezés lehetetlen
--

15.8.8. Ha két állomás között az értekezés lehetetlen, és jól működő ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés van, akkor egy- és kétvágányú pályán egyaránt vonatot mindenkor az a forgalmi szolgálattevő indíthat, akinek a berendezés jelzőkezelés melletti közlekedést tesz lehetővé.

Ha két állomás között az értekezés lehetetlenné válik, és nincsen jól működő ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés, akkor kétvágányú pályán a vonatokat csak a helyes vágányon szabad közlekedtetni. A helyes vágányon közlekedő vonatok engedély nélkül indíthatók. Ha a forgalmi szolgálattevő a másik állomás forgalmi szolgálattevőjének még az értekezés lehetetlenségének beállta előtt engedélyt adott vonatnak a helytelen vágányon való közlekedtetésére, akkor a helyes vágányon közlekedő vonatot csak az ellenkező irányú vonat beérkezése után szabad elindítani.

Ha egyvágányú pályán a két állomás között nincsen jól működő ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés, akkor a vonatközlekedést az értekezés lehetetlenségének tartama alatt a páros számú vonatokat indító forgalmi szolgálattevő köteles szabályozni az alábbiak szerint:

- a) engedély nélkül indítható az első páros számú vonat. A forgalmi szolgálattevő ennek a vonatnak a vonali tolatásvezetőjével, vezető jegyvizsgálójával, vonatkísérő nélkül közlekedő vonatnál pedig a mozdonyvezetővel írásbeli rendelkezésen köteles megküldeni a páratlan számú vonatokat indító szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjének az értekezés lehetetlenségének tartama alatt közlekedtetendő vonatok sorrendjét a vonatszámok felsorolásával. A vonatok közlekedtetésének sorrendjét kézbesítő dolgozó köteles az értesítést a páratlan számú vonatokat indító állomás forgalmi szolgálattevőjének átadni;
- b) ha a páros számú vonatokat indító forgalmi szolgálattevő még az értekezés lehetetlenségének beállta előtt páratlan számú vonat indítására adott engedélyt, akkor az első páros számú vonatot csak a páratlan számú vonat beérkezése után indíthatja el;
- c) ha az értekezés lehetetlenségének beállta után páros számú vonat hiányában első ízben páratlan számú vonatot kellene indítani, akkor a páratlan számú vonatot indító forgalmi szolgálattevő a vonatot engedély nélkül nem indíthatja el. A vonat indításra történő felhatalmazá-

sa előtt köteles a páratlan számú vonat részére a páros számú vonatokat indító állomás forgalmi szolgálattevőjétől küldönc útján írásban engedélyt kérni. A páros számú vonatokat indító forgalmi szolgálattevő a küldönccel a helyzetnek megfelelően vagy engedélyt küld a páratlan számú vonat indítására, és közli az értekezés lehetőségének tartamára érvényes vonatközlekedési sorrendet, vagy megtiltja a páratlan számú vonat indítását és közli a betartandó közlekedési sorrendet.

15.8.8.1. Az egyvágányú pályára előírt módon kell eljárni kétvágányú pályán is akkor, ha az egyik vágányon vágányzár van, és az értekezés lehetlenné válik.

15.9. A vonat számának és előrelátható indulási idejének közlése

Alapszabályok

15.9.1. Vonatnak állomásról való indítása (át-
haladása) előtt a vonat számát, az előrelátható indulási idejét, operatív te-
hervonatnál az alapvonat számát is — a jelzőőrökkel a vonat menetrend-
jében meghatározott legnagyobb sebességét is — külön közleménnyel kö-
zölni kell:

- a) az engedély vétele után a vonat fogadására kötelezett nyíltvonali, va-
lamint a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által kije-
lölt dolgozókkal, továbbá a következő állomás területéről nyíltvonali
útsorompót kezelő dolgozóval;
- b) sajátcélú vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonat indítása előtt a sa-
jácélú vasúti pályahálózatban vonatfogadásra kötelezett dolgozókkal.

A közleményt le kell adni a következő állomásig megszakítás nélkül
közlekedő, a munka befejezése után továbbhaladó, továbbá a nyíltvonal
meghatározott pontjáiig közlekedő és onnan visszatérő menetrend nélkül
közlekedő vonat indítása előtt egyaránt.

A közleményt a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztály engedé-
lye és az ÁVU-ban történt kijelölés alapján közölheti:

- a kijáraton oldalon szolgálatot teljesítő váltókezelő, akit a vágá-
nyút beállításának elrendelésekor kell utasítani a közlemény le-
adására,
- a forgalmi szolgálattevőtől esetről-esetre kapott felhatalmazás
után a forgalmi irodában szolgálatot végző más dolgozó.

Ha a vonat számán és előrelátható indulási idején kívül a vonattal kap-
csolatban olyan adatot, értesítést vagy rendelkezést is kell közölni, amely-

nek az érdekelt dolgozókkal való közlését az utasítások előírják, vagy amelyeket rendkívüli körülmények miatt ezeknek a dolgozóknak is tudniuk kell, akkor a vonat számát és előrelátható indulási idejét is a forgalmi szolgálattevő köteles közölni.

A közleményt a tervezett indítás (áthaladtatás) előtt mindig olyan időben kell leadni, hogy:

- az előírt időben az állomáshoz legközelebb lévő útsorompót le lehessen zárni,
- a legközelebbi fedezendő útátjárót fedezni lehessen, illetve
- ha a közlemény adásakor nem jelentkezik valamelyik nyíltvonali sorompókezelő vagy jelzőőr, akkor a vonat mozdonyvezetőjét a 15.9.4. pontban szabályozott módon értesíteni lehessen.

15.9.1.1. Ha a közleményt nem a forgalmi szolgálattevő adja le, és nem jelentkezik valamelyik nyíltvonali sorompókezelő, illetve jelzőőr, akkor a közleményt adó köteles erről a forgalmi szolgálattevőnek azonnal jelentést tenni.

A közlemény adásának és nyugtázásának módja

15.9.2. A közleményt adó az állomásközi távbeszélő csengőjével páratlan számú vonat indítása (áthaladtatása) előtt egy hosszút, páros számú vonat indítása (áthaladtatása) előtt két hosszút köteles csengetni. Ezeket a hívójeleket nem szabad más célra felhasználni.

A hívójelek elhangzása után a szolgálati helyük és nevük bemondásával külön csengőjel adása nélkül kötelesek jelentkezni a 15.9.1. a),b). pontban felsorolt dolgozók.

A bejelentkezések ellenőrzése után a közleményt adó: „Asz. vonat (alapvonat száma) kb. ó p-kor indul (rendkívüli módon áthalad) — jelzőőrök részére adott közleménynél kiegészítve (a vonat legnagyobb sebessége km/h) — Név.” szöveggel köteles közölni az indítandó vonat számát (alapvonat számát) és az előrelátható indulási idejét.

A közleményt: „Asz. vonat (alapvonat száma) kb. ó p-kor indul (rendkívüli módon áthalad) (.... km/h legnagyobb sebességgel). Értettem. Szolgálati hely és Név.” szöveggel kell nyugtázni.

A közlemény érvénytelenítése és megismétlése

15.9.3. A forgalmi szolgálattevők a közölt előrelátható indulási idő előtt legfeljebb 3 perccel indíthatnak vonatot. Ha a vonat a közölt előrelátható indulási idő után 5 percen belül nem indítható el, akkor a korábbi közleményt érvényteleníteni és az új előrelátható indulási időt közölni kell.

**Eljárás, ha nem jelentkezik
valamelyik sorompókezelő
vagy jelzőőr**

15.9.4. Ha az egy, illetőleg a két hosszú hang elhangzása után valamelyik nyíltvonali vagy sajátcéltű vasúti pályahálózaton szolgálatot végző sorompókezelő, illetve jelzőőr nem jelentkezik és nem teszi azt saját hívójelével történő külön hívásra sem, továbbá, ha az értekezés lehetetlen, akkor az indítandó (áthaladtatandó) vonat mozdonyvezetőjét értesíteni kell arról, hogy: „.....-.....állomások között asz. szelvényben lévő útsorompó kezelőjét, illetve az útátjárót fedező jelzőőrt nem lehetett értesíteni az előre látható indulási időről.”

15.9.4.1. Nem kell a vonat mozdonyvezetőjét értesíteni, ha a szomszédos állomás területéről kezelt nyíltvonalon lévő útsorompó kezelője nem jelentkezik, de a vonat számáról (alapvonat számáról) és előre látható indulási idejéről szóló értesítést a forgalmi szolgálattevő felkérésére elvégzi a következő állomás forgalmi szolgálattevője.

**A mozdonyvezető
teendői**

15.9.5. A mozdonyvezető az útátjáróhoz történő közeledéskor a vonat sebességét — a látási viszonyoknak megfelelően — úgy köteles szabályozni, hogy a vonat sebessége az útátjáró előtt megközelítőleg 30 méterre legfeljebb 15 km/h lehet és az F.1. sz. Jelzési Utasításban előírtak szerint Figyelj-jelzést köteles adni ha:

- a sorompókezelő vagy a jelzőőr értesítésének elmaradásáról, továbbá az útsorompó használhatatlanságáról értesítették,
- sötét (jelzést nem adó) Fénysorompót ellenőrző útátjáró jelzőhöz közeledik,
- olyan Mellékvonali (MEFI, MERÁFI) ellenőrző jelzőhöz közeledik, amely használhatatlanságra utaló jelzést ad,
- Hívójelzést adó Útsorompót ellenőrző fedezőjelzőhöz közeledik,
- "Vasúti átjáró kezdete", illetve "Két- vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete" (András kereszt) jelzőtáblák hiányáról értesítették,
- "Vasúti átjáró kezdete" illetve "Két- vagy több vágányú vasúti átjáró kezdete" (András kereszt) jelzőtáblák és az útátjárójelző együttes hiányáról értesítették.

A csökkentett, legfeljebb 15 km/h sebesség csak akkor növelhető, ha:

- a vonat utolsó járműve is áthaladt az útátjárón, illetve
- az ellentétes irányú Útsorompót ellenőrző fedezőjelző hátoldalán megjelenő Hívójelzés feloldása-jelzést a vonat utolsó járműve is meghaladta.

Csökkentett legfeljebb 15 km/h sebességgel kell közelednie a mozdonyvezetőnek sorompóval felszerelt vagy jelzőőr által fedezett nyíltvonali útátjáróhoz Írásbeli rendelkezés nélkül is:

- a) a menetrend nélküli vonattal az oda-visszaútban egyaránt;
- b) a nyílt pályáról előre látott vagy előre nem látott ok miatt visszatérő valamennyi vonattal;
- c) a nyílt vonalon rakodást végző, vagy rendkívüli ok miatt 5 percet meghaladó ideig tartózkodó vonattal továbbhaladás után a következő állomásig terjedő pályaszakaszon;
- d) a sajátcélú vasúti pályahálózatot kiszolgáló vonattal a sajátcélú vasúti pályahálózatról való visszatérésekor, ha a vonali tolatásvezető közlése szerint a sorompókezelők ill. jelzőőrök nem voltak értesíthetők az előrelátható indulási időről;
- e) az állomásról kiágazó sajátcélú vasúti pályahálózatot tolatási művelettel kiszolgáló menettel az oda- és visszaútban egyaránt;
- f) a kapcsolatlan tolómozdonnyal, ha az bármely ok miatt lemarad a vonatról.

Ha az útsorompót ellenőrző fedezőjelző sötét vagy Megállj-jelzést ad, a továbbhaladásra éloszóval kell engedélyt kérni és az útátjárót megközelíteni és azon áthaladni csak legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad. Az útátjárón történő áthaladás után a vonatszemélyzet a továbbhaladás sebességére éloszóval köteles engedélyt kérni.

Ha a nyíltvonali fényorompón, a kézi kezelés ellenére a villogó fehér — megtévesztő — jelzés nem szüntethető meg és erről a közlekedő vonat vonatszemélyzetét értesítették, akkor a mozdonyvezető az útátjáróhoz történő közeledéskor a vonat sebességét — a látási viszonyoknak megfelelően — úgy köteles szabályozni, hogy a vonat sebessége az útátjáró előtt megközelítőleg 30 méterre legfeljebb 5 km/h lehet. Ha a vonat áthaladásával a közúti forgalmat veszélyezteti, akkor az útátjáró előtt a vonattal meg kell állni.

Nyíltvonali teljes sorompó használhatatlansága esetén, ha a sorompó rudak nyitott helyzetben vannak és erről a közlekedő vonat vonatszemélyzetét értesítették, akkor a mozdonyvezető az útátjáróhoz történő közeledéskor a vonat sebességét — a látási viszonyoknak megfelelően — úgy köteles szabályozni, hogy a vonat sebessége az útátjáró előtt megközelítőleg 30 méterre legfeljebb 5 km/h lehet. Ha a vonat áthaladásával a közúti forgalmat veszélyezteti, akkor az útátjáró előtt a vonattal meg kell állni.

15.10. A vonat tényleges indulási (áthaladási) idejének közlése

15.10.1. A forgalmi szolgálattevő a vonat tényleges indulási (áthaladási) idejét köteles közvetlenül az indulás (áthaladás) után közölni a következő állomás forgalmi szolgálattevőjével és a két állomás között lévő pályaelágazáson, távkezelt állomáson és megálló-rakodóhelyen dolgozókkal, a megálló-rakodóhelyen dolgozók pedig a következő állomás forgalmi szolgálattevőjével és a következő megálló-rakodóhelyen (helyeken) szolgálatot végző dolgozóval.

15.11. Előjelentés

15.11.1. Térközi közlekedésre berendezett pályán állomásról történő vonat indítása (áthaladtatása) előtt, nyíltvonali vonatjelentő szolgálati helyről pedig a vonatnak a továbbhaladást engedélyező távközlőhöz történő közeledésekor a következő vonatjelentő dolgozót a vonat közeledéséről értesíteni kell. Ezt az értesítést előjelentésnek nevezzük.

Állomásról, ha a biztosítóberendezés lehetővé teszi a váltókezelő, ahol nem teszi lehetővé, ott a forgalmi szolgálattevő a biztosítóberendezés csengőjével köteles előjelentést adni. Egyéb helyen a forgalmi szolgálattevő által adott előrelátható indulási idő közlése egyben előjelentésnek is minősül.

15.11.2. Önműködő biztosított távközlőkkel felszerelt pályán az előjelentés a vonat hatására önműködően történik azáltal, hogy a visszajelentő vagy a rendelkező készüléken a vonat közeledésekor megjelenik a vonatot jelző fény.

15.11.3. Nem önműködő biztosított távközlőkkel felszerelt pályán az előjelentést a biztosítóberendezés csengőjével, vonatjelentő távközlőkkel felszerelt pályán az előjelentést a vonatjelentő távbeszélő csengőjével adott egy hosszú, egy rövid és egy hosszú csengetéssel kell adni.

Nem önműködő biztosított távközlőkkel felszerelt pályán, ha a távközbiztosító berendezés használhatatlanná válik, akkor az előjelentést a vonatjelentő távbeszélőn kell adni.

A vonatjelentő távbeszélő használhatatlansága esetén az előjelentést az állomásközi távbeszélőn: „A.....sz. vonat.....felől közeledik. Név” szöveggel kell adni.

15.12. Visszajelentés

Alapszabály

15.12.1. Állomástávolságú közlekedés esetén a mögöttes állomás forgalmi szolgálattevőjének, térközi közlekedés esetén pedig a mögöttes vonatjelentő dolgozónak (forgalmi szolgálattevőnek, térközőrnek, vonatjelentőörnek) a vonat megérkezéséről visszajelentést kell adni, tekintet nélkül arra, hogy a vonat a mögöttes állomásról vagy a nyíltvonalról indult. Visszajelentést kell adni a mögöttes állomásnak a nyíltvonalról visszatérő tolómozdony megérkezéséről is.

Ha nem érkezik visszajelentés, akkor át kell térni az időközi közlekedésre.

15.12.1.1. Vonatjelentőóri közlekedés esetén mindenkor, nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán pedig, ha a távolbalátás korlátozott, vagy ha a térközbiztosító berendezés használhatatlan, akkor a vonatjelentő dolgozók a nyílt vonalat fokozottan kötelesek figyelni és az előlhaladó vonat visszajelentéséig az érkező követő vonatot kézijelzéssel megállítani.

Visszajelentés adására és nyugtázására jogosult dolgozók

15.12.2. Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán csak a forgalmi szolgálattevő adhat és nyugtázhat visszajelentést.

Térközi közlekedésre berendezett pályán:

- állomásról a forgalmi szolgálattevő vagy a térközbiztosító berendezés szerkezetének megfelelően a forgalmi szolgálattevő, illetve a váltókezelő,
- nyíltvonali szolgálati helyekről pedig a térközör, vonatjelentőör jogosult és köteles visszajelentést adni és nyugtázni.

Ha a mögöttes állomás kijáratí jelzőjének villamos úton történő lezárása a következő állomás bejáratí jelzőjének villamos úton történő lezárásával egyidejűleg oldódik, akkor az állomásközt egy térköznek kell minősíteni és a vonatról a 15.12.5.2. és 15.12.5.3. pontokban szabályozott módon a váltókezelő is adhat visszajelentést.

A felsoroltakon kívül más dolgozó nem adhat és nem nyugtázhat visszajelentést még a szolgálatban levő dolgozó felkérésére vagy utasítására sem (1.3.2.2.p.).

A visszajelentés ideje

15.12.3. A 15.3.2. — 15.3.2.6. pontokban szabályozott eset kivételével a vonatokról külön-külön kell visszajelentést adni.

15.12.3.1. A visszajelentés adására jogosult dolgozók a visszajelentés adása előtt minden esetben kötelesek meggyőződni arról, hogy megvan-e a visszajelentés adásának valamennyi feltétele. Ha a feltételek megvannak, akkor a visszajelentést késedelem nélkül le kell adni.

15.12.3.2. Állomásról azonnal visszajelentést kell adni, amint a vonat utolsó járműve és az esetleges tolómozdonya is a bejáratú vágány biztonsági határjelzőjén belül van, vagy ha a vonat utolsó járműve a biztonsági határjelzőn kívül úgy állt meg, hogy a követő vonat, illetve a keresztező vonat vágányútvját nem veszélyezteti, a zárjelző tárcsa a vonat végén van és ha van bejáratú jelző, azt továbbhaladást tiltó állásba állították.

Ha a bejáratú jelző nincs blokkzár alatt, akkor továbbhaladást tiltó állásba állításáról a forgalmi szolgálattevő részére jelentést kell tenni.

15.12.3.3. A térközör és a vonatjelentőór azonnal visszajelentést köteles adni, amint a vonat utolsó járműve és az esetleges tolómozdonya a térközjelzőt legalább 50 m-re meghaladta, a zárjelző tárcsa a vonat végén van, és a térközjelzőt továbbhaladást tiltó állásba állította.

Meggyőződés a vonat megérkezéséről (elhaladásáról)

15.12.4. A vonat megérkezésének, illetve elhaladásának biztos megállapítása előtt nem szabad visszajelentést adni, illetve ellenvonatot indítani.

Ha a forgalmi szolgálattevő a biztosítóberendezésről nem tudja megállapítani a vonat teljes megérkezését, és arról a helyszínen sem tud meggyőződni, akkor köteles a helyzetet az ÁVU-ban kijelölt más állomási dolgozóval tisztázni.

15.12.4.1. A bejáratú váltóknál szolgálatot végző váltókezelő, illetve a kijelölt állomási dolgozó vonat behaladásakor köteles a 15.12.3.2. pontban előírtakról meggyőződni, és a forgalmi szolgálattevőnek minden rendelkezésségről jelentést tenni.

A visszajelentés módja

15.12.5. Állomástávolságú közlekedésre berendezett pályán, továbbá térközi közlekedésre berendezett pályán akkor, ha állomástávolságú közlekedésre tértek át, a forgalmi szolgálattevők:

- „Asz. vonat (állomás neve)-ra megérkezett. Név” szöveggel kötelesek visszajelentést adni és
- „Asz. vonat visszajelentését (állomás neve)-ről vettem. Név” szöveggel kötelesek nyugtázni.

15.12.5.1. Önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán csak állomástávolságú közlekedésre történő áttérés esetén kell visszajelentést adni (15.7.1.p.).

15.12.5.2. Nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a visszajelentés a jelző villamos lezárásával és ezzel együtt a mögöttes jelző feloldásával történik. A jelző lezárása után a berendezés csengőjén a mögöttes szolgálati helyre egy rövid csengőjelet kell adni annak közlésére, hogy a berendezés kezelése az előírt módon történt.

Ha a térközbiztosító berendezés használhatatlanná válik és ezért a mögöttes jelzőt nem lehet feloldani, akkor át kell térni a vonatjelentőőri szolgálatra és a visszajelentést a 15.12.5.4. pontban előírt módon az állomásközi távbeszélőn kell adni és nyugtázni.

15.12.5.3. Nem önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán át kell térni a vonatjelentőőri szolgálatra olyan vonat után is, amelyet bármely ok miatt Megállj-jelzést adó kijárat vagy térközjelző mellett bocsátottak a térközbe, továbbá akkor is, ha a biztosítóberendezés működésében olyan zavar észlelhető, amelyet a Kezelési Szabályzatban előírt módon a térközör nem tud megszüntetni.

Ilyenkor a forgalmi szolgálattevő, illetve a térközör köteles az érdekelt szomszédos vonatjelentő dolgozókat a helyzetről tájékoztatni és utasítást adni, hogy visszajelentést az állomásközi távbeszélőn adjanak.

A vonatjelentőőri szolgálatot mindaddig fenn kell tartani míg a berendezés nem működik szabályszerűen, bizonytalan működés esetén pedig mindaddig, amíg a helyreállításhoz illetékes dolgozó a helyreállítást be nem írta a Hibaelőjegyzési könyvbe.

15.12.5.4. Vonatjelentőőri szolgálati helyekről a visszajelentést az erre a célra szolgáló vonatjelentőőri távbeszélőn, ha pedig ilyen nincs, vagy ha van, de használhatatlan, az állomásközi távbeszélőn:

- „Asz. vonat (szolg. hely neve)-ra megérkezett. Név” szöveggel kell adni és
- „Asz. vonat visszajelentését (szolg. hely neve)-ről vettem. Név” szöveggel kell nyugtázni.

A vonatjelentő és az állomásközi távbeszélőn történő visszajelentés alkalmával ügyelni kell arra, hogy a jelentést mindig az érdekelt mögöttes vonatjelentő dolgozó kapja meg, illetőleg nyugtázza.

15.13. A helytelen vágány felhasználása

15.13.1. Kétvágányú pálya helytelen vágányán a helyes vágányra, a helyes vágányon pedig a helytelen vágányra készített menetrend alapján szabad vonatot közlekedtetni — kivéve, ha a vonat olyan nyíltvonali pályaelágazáson át közlekedik másik vonalra, amely csak a kétvágányú pálya egyik vágányához csatlakozik — az utasításban szabályozott módon.

15.13.2. Kétvágányú pálya helytelen vágányán a vonatközlekedés történhet:

- a) előre látott és előre nem látott vágányzár miatt,
- b) célszerű menetszabályozás (célszerűségi ok) miatt és
- c) helytelen vágányra készített menetrend alapján.

Nyílt vonalon dolgozók védelme

15.13.3. A nyílt vonalon dolgozóknak és vezetőjüknek, valamint a vonat megfigyelésére ki-rendelt dolgozóknak kétvágányú pályán mindig számolniuk kell azzal, hogy vonat érkezhetsz feléjük a helytelen vágányon is. Ezért a nyílt vonalon dolgozók vezetője fokozott gonddal köteles a munkahelyet a Jelzési Utasításban szabályozott módon fedezni. Hasonlóképpen kell eljárni többvágányú és párhuzamos egyvágányú pályákon is.

15.14. Közlekedés önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt kétvágányú pálya helytelen vágányán

15.14.1. A közlekedés szabályozása független a helytelen vágányon történő közlekedés okától. Kétvágányú pálya helytelen vágányára indítandó vonat személyzetét nem kell írásbeli rendelkezéssel értesíteni a helytelen vágányon történő közlekedésről, illetve okáról akkor, ha a helytelen vágányra az egyéni kijáratí jelző, nyíltvonali bejáratí jelző továbbhaladást engedélyező jelzése mellett lehet kihaladni. A vonat a kijáratí jelzőn, nyíltvonali bejáratí jelzőn kapott jelzés alapján a biztosított váltókra engedélyezett sebességgel kihaladhat, illetőleg áthaladhat a helytelen vágányra.

15.14.2. Ha a helytelen vágányra az egyéni kijárat jelző, nyíltvonal bejárat jelző továbbhaladást engedélyező jelzése mellett lehet kihaladni, akkor kétvágányú pályán az előre látott vágányzárról a vonatok személyzetét csak a rendelkező, illetve a vonatindító állomáson kell értesíteni, előre nem látott vágányzárról pedig ott, ahol a vonat a vágányzárolt vonalrész előtt utoljára megáll. A kapott értesítés, továbbá a jelzések alapján a járható vágányra a vonatok külön értesítés nélkül, a kijárat jelzőn, nyíltvonal bejárat jelzőn kapott jelzések alapján kihaladhatnak, illetve áthaladhatnak. Nem szabad azonban kihaladni, illetve áthaladni akkor, ha a kijárat jelző, nyíltvonal bejárat jelző az elzárt vágányra ad továbbhaladást engedélyező jelzést.

15.14.3. Ha a vágányzárról a vonatszemélyzetet nem lehetett értesíteni, akkor a vágányzárolt vonalrész kezdő állomásán a vonatot meg kell állítani, és a vonatszemélyzetet értesíteni kell a vágányzárról, továbbá arról, hogy a vágányzár melyik vágányon van. Az értesítés után a vonat a kijárat jelző, nyíltvonal bejárat jelző jelzése alapján a járható vágányra kihaladhat.

15.14.4. A 15.14.1. — 15.14.3. pontokban felsorolt szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha az állomásköz egy térköznek minősül.

15.15. Közlekedés önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt kétvágányú pálya helytelen vágányán

15.15.1. A közlekedés részletes szabályait a 20.sz. Függelék tartalmazza.

15.16. Rendelkezők közlése a vonatszeméllyel

Alapszabályok

15.16.1. A mozdonyvezetővel és a vonali tolatásvezetővel, vagy vezető jegyvizsgálóval, vonatkísérő nélkül közlekedő vonaton pedig a mozdonyvezetővel, a közlekedéssel kapcsolatos rendelkezéseket Írásbeli rendelkezés elnevezésű nyomtatványon írásban és a kézbesítéskor élszóval, ha az utasítás a megfelelő helyen azt kifejezetten engedélyezi, csak élszóval kell közölni.

15.16.1.1. Írásbeli rendelkezést a forgalmi szolgálattevő köteles kiállítani és kézbesíteni.

A forgalmi szolgálattevő az Írásbeli rendelkezés kiállítására és kézbesítésére utasíthatja:

- a) a külső forgalmi szolgálattevőt (ügyeletest), illetve a naplózó forgalmi szolgálattevőt,
 - b) a váltókezelői szolgálati helyiségekben szolgálatot végzők közül az ÁVU-ban kijelölt dolgozókat (pl. külső forgalmi szolgálattevő),
 - c) a megálló-rakodóhelyen szolgálatban lévő állomáskezelőt
- úgy, hogy a Fejrovasat előjegyzési naplójába beírt rendelkezés szövegét részükre lediktálja.

Az Írásbeli rendelkezést diktálás esetén közvetlenül az Írásbeli rendelkezési tömbbe kell írni. A rendelkezést kiállító dolgozó jogosult a kiállított rendelkezés kézbesítésére is.

Az Írásbeli rendelkezés kiállítására és kézbesítésére utasított dolgozó köteles a leírt szöveget a forgalmi szolgálattevőnek visszaolvasni, majd a forgalmi szolgálattevő neve után s. k. betűket írni és a rendelkezést aláírni. A rendelkezés kézbesítéséről köteles a forgalmi szolgálattevőnek jelentést tenni.

Az Írásbeli rendelkezés kiállításának módját a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya eltérő módon is szabályozhatja.

15.16.1.2. A forgalmi szolgálattevő (külső forgalmi szolgálattevő, ügyeletest, naplózó forgalmi szolgálattevő) által kiállított Írásbeli rendelkezést az előzőekben előírt módon kézbesítheti a vonatfelvevő is, ha a teljesen kiállított és a forgalmi szolgálattevő által kezelt menetigazolványt (fuvarokmányokat) ő kézbesíti a vonatszemélyzetnek.

Rendelkező és vonatindító állomásokon a személyszállító vonatok részére az Írásbeli rendelkezést kézbesítheti a vezető jegyvizsgáló és a 15.16.1.1. pontban felhatalmazott dolgozók.

Az Írásbeli rendelkezés kiállítására, kézbesítésére vonatkozó, fentiek szerinti helyi végrehajtás módját a rendelkező és vonatindító állomásokon az ÁVU-ban kell szabályozni.

15.16.1.3. A forgalmi szolgálattevő az állomáskezelőt csak olyan vonat személyzetének értesítésére utasíthatja, amely a megálló-rakodóhelyen menetrend szerint megáll.

15.16.1.4. Élőszóval történő rendelkezés adására jogosultak a forgalmi szolgálattevők, az utasításban meghatározott esetekben az állomáson és a nyíltvonalon vonatfogadásra kötelezett dolgozók, valamint a forgalmi szolgálattevők által esetről-esetre kijelölt állomási vagy nyíltvonalai dolgozók.

zók.

A forgalmi vonalirányító csak a 15.1.11., 15.19.1.7., 15.19.2.1. pontokban és az 5.sz. Függelékben leírt esetekben és módon adhat előszóval rendelkezést.

15.16.1.5. Az írásban vagy előszóval adott rendelkezés a vonatszemélyzet részére végrehajtandó parancs. Írásbeli rendelkezést csak újabb Írásbeli rendelkezéssel lehet visszavonni, illetve érvényteleníteni (15.16.2.1.p.).

Írásbeli rendelkezések kiállítása, kézbesítése és kezelése

15.16.2. A vonatok személyzetét a rendelkezési szakasz kezdő állomásán, vagy a rendelkezési szakasz vonatot indító középállomásán

kézbesített Írásbeli rendelkezéssel kell értesíteni:

- az engedélyezett ideiglenes lassúmenetekről és a vágányzárakról és
- arról, hogy a vonatszemélyzetnek hogyan kell a szolgálatot végeznie a vágányzaton, a villamos felsővezetéki hálózaton, vagy a jelző- és a biztosítóberendezésen történő átalakítási vagy fenntartási, illetve építési munkák miatt.

Ha a vonat a rendelkezési szakasz kezdő állomásán, vagy az útvonal más rendelkező állomásán (állomásain) menetrend szerint áthalad, akkor a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya köteles gondoskodni arról, hogy a rendelkezéseket a vonatszemélyzet már a vonat kiindulási állomásán megkapja.

Az Írásbeli rendelkezés kézbesítésének helyét a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya — a körülményeknek megfelelően — ettől eltérő módon is szabályozhatja.

15.16.2.1. Ha az Írásbeli rendelkezést nem az előbbi pontban felsorolt ok miatt, hanem bármely más ok miatt — kivéve a 3.1.6., 3.7., 3.7.1. és 3.13. pontokban foglaltakat — kell kézbesíteni, akkor a forgalmi szolgálattevő köteles az Írásbeli rendelkezés kiállítására és kézbesítésére felkérni:

- a rendelkező állomás forgalmi szolgálattevőjét,
- a rendelkezési szakasz vonatot indító középállomásának forgalmi szolgálattevőjét, vagy
- annak az állomásnak a forgalmi szolgálattevőjét, ahol a vonat menetrend szerint utoljára megáll.

Ha az Írásbeli rendelkezést nem lehet a felsorolt állomásokon kézbesíteni, akkor a forgalmi szolgálattevő a szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjével köteles azt kiállíttatni és kézbesíttetni. Ha a vonat már on-

nan is elindult és azt értesítés nélkül nem lehet az állomásra bejáratni, akkor a vonatot élőszóval történő értesítés céljából a bejáratni jelzőnél (V-betűs jelzőnél) meg kell állítani.

15.16.2.2. Ha a forgalmi szolgálattevő más állomás forgalmi szolgálattevőjét kéri fel vagy állomáskezelőt utasít az Írásbeli rendelkezés kiállítására és kézbesítésére, akkor köteles annak megtörténtéről meggyőződni. A felkért, illetve utasított dolgozó a vonat elindítása után köteles a felkérő, illetve utasítást adó forgalmi szolgálattevővel közölni, hogy az Írásbeli rendelkezést kézbesítette-e a vagon sem. Ha a felkért, illetve utasított dolgozó a közlést elmulasztotta, akkor a felkérő, illetve utasítást adó forgalmi szolgálattevő köteles a végrehajtásról érdeklődni.

Ha a felkérő, illetve utasítást adó forgalmi szolgálattevő nem tud meggyőződni arról, hogy az Írásbeli rendelkezés kézbesítése megtörtént-e, akkor a kézbesítést elmulasztottnak kell minősítenie és ennek megfelelően kell intézkednie.

A kézbesített Írásbeli rendelkezés számát a felkérő, illetve utasítást adó forgalmi szolgálattevő a Fejrovasat előjegyzési naplójában az Írásbeli rendelkezés szövege után bekarikázva köteles előjegyezni.

15.16.2.3. Középállomásról történő vonatindítás előtt a forgalmi szolgálattevő köteles a mögöttes rendelkező állomás forgalmi szolgálattevőjétől érdeklődni, hogy miről kell az indítandó vonat személyzetét értesíteni.

15.16.2.4. A MÁV ZRt. és a szomszédos idegen vasutak közötti határforgalomban közlekedő vonatok részére szükséges Írásbeli rendelkezések kiállítására, kézbesítésére és kezelésére vonatkozó előírásokat az érintett határforgalomra vonatkozóan a Közös Szolgálati Utasításban kell szabályozni.

15.16.2.5. Az Írásbeli rendelkezést állomási névbélyegzővel ellátva, indító átnyomással 3 példányban:

- mozdonyvezető példánya,
- vonali tolatásvezető, (vezető jegyvizsgáló) példánya,
- tőlap.

kell kiállítani.

A rendelkezéseket az Írásbeli rendelkezés nyomtatványra a haladás irányának megfelelő sorrendben kell írni. Hosszabb szövegű rendelkezés kiállítása és kézbesítése történhet:

- a nyomtatványra ragasztott fedvény, vagy

— állandó jellegű szöveg esetén bélyegző alkalmazásával is.

Az Írásbeli rendelkezés tőlapján az értesítés felkérőjének állomását, nevét, a felkérés időpontját, továbbá az értesítés időpontját és az értesítést vevő nevét elő kell jegyezni.

15.16.2.6. Írásbeli rendelkezést először a mozdonyvezetőnek, utána a vonali tolatásvezetőnek, illetve a vezető jegyvizsgálónak kell kézbesíteni.

A mozdonyvezető és a vonali tolatásvezető, illetve a vezető jegyvizsgáló az átvételt a kézbesítőnél maradó tőlapon, nevének aláírásával és honos szolgálati helyének feltüntetésével köteles elismerni.

15.16.2.7. Vonatkísérő nélkül közlekedő vonatnál az Írásbeli rendelkezés „mozdonyvezető” és a „vezető jegyvizsgáló, vonali tolatásvezető” példányát is a mozdonyvezetőnek kell kézbesíteni (15.16.1.2.p.).

15.16.2.8. Előfogati mozdonnyal közlekedő vonatnál az Írásbeli rendelkezés mozdonyvezetői példányát az előfogati mozdony mozdonyvezetőjének kell kézbesíteni. Az Írásbeli rendelkezés tartalmát élőszóval közölni kell a vonómozdony mozdonyvezetőjével is.

Ha az előfogati mozdony lejár a vonatról, akkor annak mozdonyvezetője köteles a Menetigazolványának, Menetlevelének „Megjegyzések” rovatában történő elismertetése mellett a részére kézbesített Írásbeli rendelkezéseket átadni a vonatnál maradó mozdony mozdonyvezetőjének.

15.16.2.9. Tolómozdony mozdonyvezetője részére kiállított Írásbeli rendelkezés kézbesítésekor a „vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló” példányát nem kell kézbesíteni. A mozdonyvezető az átvételt a tőlapon köteles elismerni.

15.16.2.10. A vonatszemélyzet az útközben történő személyzetváltáskor a még érvényes Írásbeli rendelkezéseket és fékpróbabárcákat köteles a leváltó személyzetnek átadni.

A mozdonyvezető az Írásbeli rendelkezés mozdonyvezetői példányát a leváltott mozdonyvezető Menetigazolványának, (Menetlevelének) „Megjegyzések” rovatában, a vonali tolatásvezető, illetve a vezető jegyvizsgáló pedig a Vonatterhelési kimutatáson, az Írásbeli rendelkezések számának feltüntetésével az átadó és átvevő személyek aláírásával köteles az átadást-átvételt elismertetni.

Nem személyes váltás esetén a Vonatterhelési kimutatáson kell az átadást-átvételt elismertetni.

**Az Írásbeli rendelkezések
tartalmának közlése
élszóval**

15.16.3. Írásbeli rendelkezés kézbesítésekor az átvevő részére élszóval is közölni kell a rendelkezés szövegét. Az átvevő, az átvétel elismerése előtt köteles ellenőrizni, hogy az Írásbeli rendelkezést az ő vonata részére állították-e ki. Ezután köteles a kapott rendelkezés szövegét elolvasni, majd az átadóval közölni, hogy a rendelkezést megértette és tudomásul vette (15.16.1.1.p.).

15.16.3.1. A mozdonyvezető az Írásbeli rendelkezések tartalmát köteles a mozdony vezetőállásán szolgálatot teljesítő figyelésre kötelezett dolgozóval élszóval közölni. A közlés tudomásul vételét a figyelésre kötelezett dolgozó az Írásbeli rendelkezésen „aláírás, nap, óra, perc” feltüntetéssel köteles elismerni.

15.16.3.2. A közlekedő vonat vonali tolatásvezetője, vezető jegyvizsgálója a részére kézbesített Írásbeli rendelkezésről köteles a többi beosztott vonatkísérővel élszóval közölni:

- a rendkívüli megállások helyéről;
- a nyíltvonali rakodásokról és tolatásokról és
- a vasút külön engedélyével továbbítható küldeményekről

szóló rendelkezéseket.

**Az Írásbeli rendelkezések
megőrzése**

15.16.4. A vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló, vonatkísérő nélkül közlekedő vonaton pedig a mozdonyvezető az Írásbeli rendelkezés „vonali tolatásvezetői, vezető jegyvizsgálói” példányát a Vonatterhelési kimutatáshoz köteles csatolni.

15.16.4.1. A mozdonyvezető az Írásbeli rendelkezések mozdonyvezetői példányát köteles a szolgálatából történő lejelentkezésre kijelölt helyen a sebességmérő (menetíró) regisztrátummal együtt leadni — kivéve a személyzetváltás esetét akkor, ha az Írásbeli rendelkezés a további útvonalra érvényes rendelkezéseket tartalmaz — és ott meg kell őrizni.

15.16.4.2. Az Írásbeli rendelkezés tőlapját a rendelkezést kézbesítő szolgálati helyen, a mozdonyvezetői példányát pedig a szolgálatából történő lejelentkezésre kijelölt helyen egy évig meg kell őrizni.

Formázott: Betűszín:
Automatikus, Nem Áthúzott

15.17. A vonatok mozdonyvezetőinek felhatalmazása indításra, áthaladásra

A felhatalmazás módozatai

15.17.1. A vonatok mozdonyvezetőit állomáson, megálló-rakodóhelyen az indításra, illetve az áthaladásra, más szolgálati helyen, továbbá a nyílt vonalon — a vonatkísérő nélkül közlekedő és a nyílt vonalon nem továbbhaladást megtiltó jelzés, hanem bármely más ok miatt megállt vonatok kivételével — az indításra fel kell hatalmazni.

A felhatalmazás történhet a forgalmi szolgálattevő, ügyeletes tiszt részéről:

- előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel;
- vonatindító jelzőeszközzel;
- jelzőkezeléssel;
- előzetes jelzőkezeléssel, közvetett módon;

A felhatalmazás történhet a vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló részéről:

- élőszóval, illetve ha a vezető jegyvizsgáló nem a mozdonyon vagy a mozdony mellett tartózkodik, Indulásra készen jelzés adásával

15.17.1.1 Előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel kell a mozdonyvezetőt felhatalmazni:

- a Szolgálati menetrendkönyv 2. sz. rovatában a Forgalmi Főosztály által megjelölt szolgálati helyeken valamennyi induló és bármely más ok miatt megállás után induló személyszállító vonatnál;
- rendkívüli áthaladással közlekedő vonatnál;
- közös vagy csoport kijáratú jelző esetén valamennyi vonatnál (15.17.1.4.)

15.17.1.2. Vonatindító jelzőeszközzel kell a mozdonyvezetőt felhatalmazni:

- kijáratú jelző nélküli szolgálati helyeken valamennyi vonatnál;
- használhatatlan vagy nem kezelt kijáratú jelző esetén valamennyi vonatnál;
- biztosított szolgálati helyek vágányairól olyan vágányúton kihaladó valamennyi vonatnál, amely vágányút mellett nincs egyéni-, csoport vagy közös kijáratú jelző.

15.17.1.3. Jelzőkezeléssel kell a mozdonyvezetőt felhatalmazni:

- bejárat, térköz- és fedezőjelző előtt Megállj-jelzés miatt megállt valamennyi vonatonál;
- egyéni kijárat jelző továbbhaladást engedélyező jelzése esetén valamennyi menetrend szerint áthaladó vonatonál;
- egyéni kijárat jelző továbbhaladást engedélyező jelzése esetén valamennyi induló és bármely más ok miatt megállás után induló vonali tolatásvezető nélkül közlekedő nem személyszállító vonatonál;
- további kijárat jelző továbbhaladást engedélyező, illetve Hívó-jelzése esetén valamennyi vonatonál (15.19.1.1. pont).

15.17.1.4. Előzetes jelzőkezeléssel, közvetett módon is felhatalmazható a mozdonyvezető:

- közös vagy csoport kijárat jelzővel rendelkező szolgálati helyeken valamennyi induló és bármely más ok miatt megállás után induló nem személyszállító vonatonál (15.17.1.1.pont harmadik francia bekezdése),

15.17.1.5. Élőszóval, illetve ha a vezető jegyvizsgáló nem a mozdonyon vagy a mozdony mellett tartózkodik, Indulásra készen jelzés adásával kell a mozdonyvezetőt felhatalmazni:

- egyéni kijárat jelző továbbhaladást engedélyező jelzése esetén valamennyi induló és bármely más ok miatt megállás után induló vonali tolatásvezetővel közlekedő nem személyszállító vonatonál;
- forgalmi szolgálattevővel nem rendelkező szolgálati helyeken és a nyílt vonalon nem továbbhaladást megtiltó jelzés, hanem bármely más ok miatt megállt valamennyi vonatkísérővel közlekedő vonatonál;
- a Szolgálati menetrendkönyv 2. sz. rovatában a Forgalmi Főosztály által meg nem jelölt szolgálati helyeken, az induló és bármely okból megállás után induló valamennyi személyszállító vonatonál;

A felhatalmazás alapszabályai
--

15.17.2. A felhatalmazás csak a vonat közlekedtetéséhez szükséges valamennyi biztonsági intézkedés megtétele után adható. Felhatalmazást adhat:

- a) a forgalmi szolgálattevő, az ügyeletes tiszt jelzőkezeléssel,
- b) a forgalmi szolgálattevő, az ügyeletes tiszt vörös sapkát viselve:
 - vonatindító jelzőeszközzel,
 - előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel,

- c) a forgalmi szolgálattevő a vezető váltókezelő, váltókezelő bevonásával — a Fejrovatos előjegyzési naplójukba történt bejegyzés alapján — előzetes jelzőkezeléssel, közvetett módon;
- d) a vezető jegyvizsgáló élőszóval, illetve ha nem a mozdonyon vagy a mozdony mellett tartózkodik Indulásra készen jelzés adásával,
- e) a vonali tolatásvezető kék színű védősisakjuk körül vörös szalagot viselve élőszóval;

15.17.2.1. A felhatalmazást végző dolgozó személyszállító vonatknál az utasok fel- és leszállására kijelölt pályafelületen, más vonatknál általában a felvételi épület felőli pályafelületen, különleges helyi ok miatt az ÁVU-ban kijelölt helyen köteles a mozdonyvezetőt felhatalmazni az indításra, áthaladásra.

A felhatalmazást végző dolgozónak mindenkor ügyelnie kell arra, hogy felhatalmazás közben vonat- vagy tolatási mozgás ne veszélyeztesse testi épségét.

Vonatindító jelzőeszközzel a vonat mellett olyan helyen állva kell felhatalmazni a mozdonyvezetőt az indításra, áthaladásra, hogy az láthassa a felhatalmazást végző dolgozót és a Felhívás az indításra-jelzést. A felhatalmazás legtovábbi helye a jelzőkocsi (F.1. sz. Jelzési Utasítás).

15.17.2.2. Ha a vonatindító jelzőeszközzel történő felhatalmazáskor a mozdonyvezető a Felhívás az indításra-jelzés adása után nem indul azonnal, illetve áthaladó vonatnál nem halad át a vonattal, akkor a felhatalmazást adó dolgozó köteles a mozdonyvezetőhöz sietni és ott megfelelően rendelkezni.

Ugyanígy kell eljárni a jelzőkezeléssel történő felhatalmazás esetében is, ha a vonat az egyéni kijárat jelző továbbhaladást engedélyező jelzésére nem indul el, illetve nem halad át.

15.17.2.3. Közvetett módon történő felhatalmazás esetén a forgalmi szolgálattevő a vonat közlekedtetéséhez szükséges valamennyi biztonsági intézkedés megtétele és az előzetes jelzőkezelés után távbeszélőn rendelkezik a vezető váltókezelő, váltókezelő felé a nem személyszállító vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazására az alábbi szöveggel: „A.....sz. vonat a.....sz. vágányrólóra.....perckor köteles elindulni (forgalmi szolgálattevő neve)”. A közvetett módon történő felhatalmazásra vonatkozó rendelkezés szövegét a forgalmi szolgálattevő és a vezető váltókezelő, váltókezelő egyaránt köteles előjegyezni az általa vezetett Fejrovatos előjegyzési napló következő sorába. Ezt a bejegyzést a vezető vál-

tókezelő, váltókezelő köteles tudomásul vétel céljából aláírni a mozdonyvezetővel. A mozdonyvezető a bejegyzés tudomásul vétele alapján a bejegyzett időpontban köteles elindulni.

Ha a mozdonyvezető a vonattal bármely ok miatt nem tud elindulni, „A féket húzd meg”-jelzést köteles adni és a közvetett felhatalmazást végző dolgozó köteles a mozdonyvezetőhöz menni a helyzet tisztázása végett.

15.17.2.4. Tolt vonatonál a vonat végén lévő, valamennyi más vonatonál a vonat elején lévő mozdonyvezetőt kell az indításra felhatalmazni.

15.17.2.5. Élőszóval történő felhatalmazásakor a vonali tolatásvezető, a vezető jegyvizsgáló „Asz. vonat mehet” szavakkal köteles felhatalmazni a mozdonyvezetőt az indításra.

**A vezető jegyvizsgáló,
jegyvizsgáló teendői
a vonat indulása előtt**

15.17.3. A vezető jegyvizsgáló, jegyvizsgáló csak akkor adhat Indulásra készen-jelzést, ha az utasok ki- és beszállása, illetve a küldemények ki- és berakása befejeződött, az ajtók becsukása — kivétel a távműködtetésű ajtókat, illetve a vezető jegyvizsgáló, jegyvizsgáló felszállása céljára igénybe vett ajtókat — megtörtént.

A személyszállító vonatoknál a vezető jegyvizsgáló Indulásra készen jelzést a vonat menetrendszerinti indulási ideje előtt nem adhat.

**A mozdonyvezető
teendői**

15.17.4. A mozdonyvezető csak akkor indíthatja el a vonatát, illetve haladhat át, ha erre felhatalmazták.

15.17.4.1. A vonat elindítása előtt a mozdonyvezető személyesen köteles meggyőződni arról, hogy az ő vonatát hatalmazzák-e fel az indításra és a helyhez kötött jelzők továbbhaladást engedélyező jelzése az ő vonata részére vonatkozik-e.

A felhatalmazásról történő meggyőződés céljából szükség esetén át kell mennie arra a pályaoldalra, ahol a felhatalmazás történik. Ha a helyhez kötött jelző továbbhaladást engedélyező állásáról nem tud meggyőződni, akkor a felhatalmazást végző dolgozótól köteles érdeklődni.

Központi ajtóműködtetésű (mozdonyvezető által kezelt) vonat mozdonyvezetője az indításra történt felhatalmazás után köteles a hangosító berendezésen, — ha ilyen van — a vonat indításáról az utasokat tájékoztatni, majd 5 - 6 másodperc eltelte után az ajtókat bezárni. Az ajtók bezáródása után a visszapillantó tükörből vagy a külső kamerák által közvetí-

tett képet rögzítő monitorról — ha az lehetséges — köteles meggyőződni arról, hogy a vonatkísérő személyzet felszállt-e a vonatra. Ha valamelyik ajtó nem záródik a 16.2.1.1. pontban foglaltak szerint kell eljárni.

A vonatkísérőszemélyzet által kezelt távműködtetésű ajtókkal rendelkező személyszállító kocsikból összeállított szerelvényekre vonatkozó részletes előírásokat az E.12.sz. Utasítás tartalmazza.

Azoknak a vonatoknak a mozdonyvezetői, akiknek a felhatalmazása jelzőkezeléssel, előzetes jelzőkezeléssel és közvetett módon, valamint előszóval történik — a felhatalmazást végző dolgozó engedélye alapján — kötelesek óvatosan annyira előrehúzni, hogy a mozdonyvezető meg tudjon győződni a kijárat jelző állásáról.

Forgalmi szolgálattevővel nem rendelkező szolgálati helyen a mozdonyvezető a vezető jegyvizsgáló Indulásra készen jelzése után ugyanígy köteles eljárni.

15.17.4.2. Előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel, vagy vonatindító jelzőeszközzel felhatalmazott áthaladó vonatoknál, a mozdonyvezető nem látja a felhatalmazást végző dolgozó vagy a kijárat jelző jelzését és nem látja ezeket a mozdonyon szolgálatot teljesítő második dolgozó sem, akkor a mozdonyvezető köteles a vonatot a helyzet tisztázása végett megállítani.

15.17.4.3. Indulás előtt a mozdonyvezetőnek az indítás megkönnyítése végett csak akkor szabad visszatolnia, ha arra a forgalmi szolgálattevőtől engedélyt kap.

**Induló, megállás után
induló vonat mozdonyve-
zetőjének felhatalmazása
előzetes jelzőkezeléssel és
vonatindító jelzőeszközzel,
valamint vonatindító
jelzőeszközzel**

15.17.5. Induló, továbbá megállás után induló vonat mozdonyvezetőjének előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel, valamint vonatindító jelzőeszközzel történő felhatalmazásakor a Felhívás az indításra-jelzést tolt vonatok kivételével mindig a vonat elején lévő mozdonyon, vezérlőkocsin, motorkocsin szolgálatot teljesítő mozdonyvezető felé, tolt vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazásakor a vonat végén levő mozdonyvezető felé kell adni.

15.17.5.1. Szállítmánykísérőkkel közlekedő vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazását végző dolgozó a Felhívás az indításra-jelzés adása előtt köteles meggyőződni arról, hogy a szállítványkísérők készen állnak-e az indulásra.

15.17.5.2. Több vonatkísérővel közlekedő vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazásakor a vonatkísérők felé — szükség esetén a vonat eleje és vége felé is — Felhívás-jelzést és ha szükséges, akkor egyidejűleg a Vonatkísérők a helyükre-jelzést kell adni.

Ha a jegyvizsgáló(k) készen áll(nak) az indulásra, akkor a vezető jegyvizsgáló felé Indulásra készen-jelzést, ha nem állnak készen, Megállj-jelzést kötelesek adni.

Ha a vezető jegyvizsgáló a felhatalmazást végző dolgozó részére Indulásra készen-jelzést ad, akkor a forgalmi szolgálattevő, ügyeletes tiszt a mozdonyvezető felé Felhívás az indításra-jelzést köteles adni.

Ha valamelyik vonatkísérő Megállj-jelzést ad, vagy Indulásra készen jelzést nem ad, akkor az akadály elhárítása után a Felhívás-jelzést meg kell ismételni.

A vezető jegyvizsgáló köteles figyelni arra, hogy csak akkor adjon a felhatalmazó felé Indulásra készen-jelzést, ha ezt a jelzést valamennyi vonatkísérő is adta.

A vezető jegyvizsgáló minden esetben olyan helyen köteles tartózkodni, hogy meg tudjon győződni a jegyvizsgáló(k) által adott jelzésről.

15.17.5.3. Egyetlen vonatkísérővel közlekedő vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazásakor a Felhívás-jelzést, ha szükséges vele egyidejűleg Vonatkísérők a helyükre-jelzést és ha a vonatkísérő Indulásra készen-jelzést ad, akkor a vonat elején levő mozdonyvezető felé Felhívás az indításra-jelzést kell adni.

**Tolómozdonnyal közlekedő
vonatok mozdonyvezetőjé-
nek felhatalmazása**

15.17.6. Ha valamely vonatnál tolómozdony is van, akkor a vonat elején lévő mozdonyvezető a felhatalmazás után Tolást megkezdeni-jelzést köteles adni. Ha a jelzés elhangzása után a tolómozdony mozdonyvezetője készen áll az indulásra, Féket ereszd meg-jelzést, ha nem áll készen az indulásra, Féket húzd meg-jelzést köteles adni.

A előzetes jelzőkezeléssel és vonatindító jelzőeszközzel, vagy vonatin-dító jelzőeszközzel történő felhatalmazáskor, ha a tolómozdony mozdonyvezetője Féket húzd meg-jelzést ad, akkor a felhatalmazást végző dolgozó a vonómozdony felé Megállj-jelzést köteles adni és az akadály elhárítása után a felhatalmazást megismételni.

Ha a tolómozdony mozdonyvezetője Féket ereszd meg-jelzést adott, akkor köteles a fékek feloldásához szükséges idő eltelte után a vonatot enyhén megtolni, a vonómozdony mozdonyvezetője pedig a tolómozdony mozdonyvezetője által adott Féket ereszd meg-jelzés elhangzása és a fé-

kek feloldásához szükséges idő eltelte után a vonatot óvatosan elindítani.

Ha a vonó- és a tolómozdony mozdonyvezetője között távközlési kapcsolat van, akkor a vonómozdony mozdonyvezetője a hangjelzésektől függetlenül a vonat megtolására azon is köteles rendelkezést adni a tolómozdony mozdonyvezetőjének.

Ugyanígy kell eljárni az indítás megkönnyítésére, vagy a feszültségmentesítés esetén alkalmazott tolómozdonyokkal induló vonatoknál is.

Induló és bármely okból megállás után induló nem személyszállító vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazása közvetett módon

15.17.7. Szállítmánykísérőkkel közlekedő vonat mozdonyvezetőjének közvetett felhatalmazása előtt a vezető váltókezelő, váltókezelő köteles meggyőződni arról, hogy a szállítmánykísérők készen állnak-e az indulásra.

15.17.7.1. Vonali tolatásvezetővel közlekedő nem személyszállító vonat mozdonyvezetőjének közvetett felhatalmazásakor a vezető váltókezelő, váltókezelő a vonali tolatásvezető, vonali kocsirendező felé — szükség esetén a vonat eleje és vége felé is — a figyelem felkeltése céljából Vonatkísérők a helyükre-jelzést köteles adni.

A hangjelzés után a vonali tolatásvezető köteles meggyőződni arról, hogy a vonali kocsirendező(k) készen áll(nak)-e az indulásra. Amennyiben a vonali kocsirendező(k) készen áll(nak) az indulásra, akkor ezt a vonali tolatásvezető köteles éloszóval közölni a felhatalmazást végző vezető váltókezelővel, váltókezelővel.

Ha a közvetett felhatalmazás esetén a mozdonyvezető a vonattal a Fejrovatos előjegyzési naplóban előjegyzett időpontban bármely ok miatt nem tud elindulni, akkor a 15.17.2.3. pontban előírtak szerint köteles eljárni.

15.17.8. Éloszóval történő felhatalmazáskor a vonali tolatásvezető „A

Induló és megállás után induló nem személyszállító vonat mozdonyvezetőjének felhatalmazása éloszóval

.....sz. vonat mehet” szavakkal köteles felhatalmazni a mozdonyvezetőt az indulásra.

15.17.8.1. Ha a vonatnál a vonali tolatásvezetőn kívül vonali kocsirendező(k) is teljesít(enek) szolgálatot, akkor a vonali tolatásvezető az éloszóban történő felhatalmazás előtt köteles meggyőződni arról, hogy a vonali kocsirendező(k) készen áll(nak)-e az indulásra.

**Menetrend szerint
áthaladó vonatok mozdony-
vezetőjének
felhatalmazása**

15.17.9. Forgalmi szolgálattevővel rendelkező szolgálati helyeken, ahol egyéni kijáratí jelző nincs, a menetrend szerint áthaladó vonatok mozdonyvezetőit a főjelzők szabályszerű kezelése után vonatindító jelzőeszközzel adott Felhívás az indításra-jelzéssel kell felhatalmazni.

A jelzést olyan időben kell adni, hogy a mozdonyvezető ne kényszerüljön a vonat sebességét csökkenteni vagy a vonatot megállítani. A jelzést folyamatosan és addig kell adni, amíg a vonat első járműve a felhatalmazást adó dolgozó előtt el nem halad.

Ellenkező irányú vonatok áthaladásakor a jelzést először az egyik, majd a másik vonat mozdonyvezetője felé kell adni.

Rendkívüli áthaladás

15.17.10. A menetrend szerint megálló vonatokat — személyszállító vonatokat csak forgalmi okból előírt megállás esetén — csak akkor szabad rendkívüli módon áthaladtatni, ha:

- a) a megállásra és a tartózkodásra nincs szükség;
- b) az értekezés lehetséges;
- c) a bejáratí, kijáratí jelzők jól működnek és
- d) a továbbhaladásnak más szempontból akadálya nincs.

15.17.10.1. A forgalmi szolgálattevő a saját szolgálati helyén tervezett rendkívüli áthaladásról idejében köteles értesíteni a vágányútban érdekelt váltókezelőket (sorompókezelőket). Ha a bejáratí oldalon váltókezelő nem végez szolgálatot, akkor köteles értesíteni a kézi jelzés adására az ÁVU-ban kijelölt dolgozót és ha az áthaladásnak akadálya nincs, a vonat mozdonyvezetőjét a 15.17.10.3. pontban szabályozott módon köteles felhatalmazni.

15.17.10.2. Ha forgalmi szolgálattevővel rendelkező két állomás között forgalmi szolgálattevővel nem rendelkező állomás, megálló-rakodóhely van, akkor a feléje vonatot indító szomszédos állomás forgalmi szolgálattevője köteles a vonatszeméllyel tisztázni, hogy a kérdéses szolgálati helyen a megállásra szükségük van-e. Ha a megállásra nincs szükség, akkor a forgalmi szolgálattevő köteles a rendkívüli áthaladásra a következő forgalmi szolgálattevőtől és a megálló-rakodóhelyen szolgálatban levő állomáskezelőtől hozzájárulást kérni. A kapott hozzájárulás alapján, köteles a vonat személyzetét írásbeli rendelkezéssel felhatalmazni az áthaladásra. Ha az értesített vonat mozdonyvezetője felé a szolgálati helyen nem adnak Megállj-jelzést, akkor a mozdonyvezető áthaladhat.

15.17.10.3. Ha a szolgálati helyen külön előjelzővel rendelkező kijárat jelző, vagy pedig a kijárat jelzőre előjelzést is adó bejárat jelző van, akkor a forgalmi szolgálattevő a jelzők szabályszerű kezelése után a behaladó vonat mozdonyvezetője felé Felhívás az indításra-jelzést köteles adni. Ha az áthaladásnak a mozdonyvezető részéről nincs akadálya, akkor a mozdonyvezető „A vonat indul-jelzést” köteles adni. Ha az áthaladásnak a mozdonyvezető részéről akadálya van, akkor a mozdonyvezető „A féket húzd meg-jelzést” köteles adni.

15.17.10.4. Ha a szolgálati helyen nincs kijárat jelző, vagy ha van, de nincs előjelzője, illetve a bejárat jelző nem ad előjelzést a kijárat jelzőre, akkor a bejárat oldalon a jelzés adására kijelölt állomási dolgozó a bejárat váltóknál az érkező vonat mozdonyvezetője felé Felhívás az áthaladásra-jelzést köteles adni. A mozdonyvezető az előző bekezdésben szabályozott módon köteles eljárni.

Ha a behaladó vonat mozdonyvezetője a Felhívás az áthaladásra-jelzés után nem látja a felhatalmazást végző dolgozót és a Felhívás az indításra-jelzést, vagy ha a Felhívás az indításra-jelzést látja, de nem látott Felhívás az áthaladásra-jelzést, akkor köteles a vonatot megállítani.

Ha a szolgálati helyen a Felhívás az áthaladásra-jelzés adására igénybe vehető dolgozó nincs, akkor a tervezett áthaladásról a vonatszemélyzetet írásbeli rendelkezéssel előzetesen értesíteni kell az alábbiak szerint: „.....állomáson (szolgálati helyen) rendkívüli módon áthalad, jelzésadására igénybe vehető dolgozó hiányában a bejárat váltóknál a Felhívás az áthaladásra-jelzést nem adnak.”

Felhatalmazás, ha a kijárat jelző, illetve az ismétlő jelző jelzése nem látható

15.17.11. Ha a kijárat jelző, illetve az ismétlő-jelző jelzése a felhatalmazás helyéről bármely ok miatt nem látható, akkor a felhatalmazást végző dolgozó a felhatalmazás előtt köteles meggyőződni arról, hogy a kijárat jelző továbbhaladást engedélyező, illetve az ismétlőjelző továbbhaladást engedélyező állásra utaló jelzést ad-e.

Felhatalmazás biztosított szolgálati hely kijárat jelzővel nem rendelkező vágányútján át

15.17.12. Ha a biztosított szolgálati helyről a vonat olyan vágányúton halad ki, amely vágányút mellett nincs egyéni-, csoport vagy közös kijárat jelző, akkor erről a vonat személyzetét: „A vágányút mellett nincs kijárat jelző” szöveggel értesíteni kell.

A biztosított szolgálati hely kijárat jelzővel nem rendelkező vágányútján át vonat csak akkor indítható, ha állomástávolságú közlekedés esetén az állomásköz, térközi közlekedés esetén az első térköz szabad.

Korábbi közlekedés

15.17.13. Korábban közlekedik az a vonat, amelyet a menetrendben meghatározott indulási idő előtt indítottak el, illetve amely a menetrendben meghatározott indulási idő előtt haladt át.

Vonatot a menetrendszerű indulási idő előtt csak akkor szabad elindítani, ha a korábbi közlekedés nem okoz más vonatknál késést és a korábbi közlekedésből előny származik.

15.17.13.1. Korábban közlekedtethető:

- a) a Hivatalos menetrendkönyvben meg nem hirdetett mentesítő személyszállító vonat;
- b) valamennyi nem személyszállító vonat;
- c) a csak forgalmi ok miatt megálló személyszállító vonat.

A korábbi közlekedés egyéb feltételei

15.17.14. Vonatot csak akkor szabad korábban közlekedtetni, ha:

- a) az értekezés lehetséges;
- b) a korábbi közlekedés miatt nem marad vissza a vonattól gyors továbbítást igénylő egyéb áru;
- c) a korábbi közlekedés miatt nem marad le a vonatról a vonathoz vezényelt szállítmánykísérő.

Várakozás csatlakozó személyszállító vonatokra

15.17.15. Csatlakozó- és elágazó állomáson, továbbá azonos vonalon, azonos irányban közlekedő két vonat menetrendszerű megelőzési állomásán, vagy pedig a vonalnak a menetrendben kijelölt más állomásán az induló személyszállító vonatoknak várniuk kell azokra a késett személyszállító vonatokra, amelyeknek menetrendszerű érkezési ideje az induló vonat menetrendszerű indulási ideje előtt van.

Várni kell azokra a vonatokra is, amelyek az induló vonat menetrendszerű indulási idejétől számítva megérkeznek az általános, illetve a Szolgálati menetrendkönyvben előírt különleges várakozási időn belül akkor, ha az érkező vonaton átszálló utas, a vonatnál átsorozandó közvetlen kocsik van.

15.17.15.1. Az EuroNigth, EuroCity, InterCity Rapid, InterCity, InterPici vonatok nem várnak késett csatlakozó vonatokra. Ez alól kivétel az InterPici, amely az InterCity Rapid, illetve InterCity vonatára korlátlan ideig vár. Az InterCity Rapid, illetve InterCity nem vár saját késett InterPici vonatára sem. A gyors-, sebes-, budapesti elővárosi (személy)

vonatok egységesen legfeljebb 10 (20) percet, a kishatárforgalmi és egyéb regionális (személy) vonatok 15 (25) percet, az utolsó vonatok 30 percet várnak bármely más késett vonatra. A zárójelben lévő várakozási időket zord időjárás esetén a Forgalmi Főosztály engedélyével kell alkalmazni.

A budapesti pályaudvarokról induló személyszállító vonatokra az általános várakozási idők nem érvényesek.

Az induló vonatok részére szükség esetén a Szolgálati menetrendkönyv tartalmaz várakozási időket.

15.17.15.2. A csatlakozó vonat megérkezése után meg kell várni az átszállást, az átrakást, illetőleg a kocsisorozást még akkor is, ha ez meghosszabbítja a várakozási időt.

15.17.15.3. Az engedélyezett várakozási időt feltétlenül be kell tartani, ha a késett csatlakozó vonat felől az értekezés lehetetlensége miatt nem lehet tájékozódni.

15.17.15.4. Ha előre látható, hogy a csatlakozó vonat az engedélyezett várakozási időn belül nem érkezik meg, akkor az induló vonat nem kell megvárakoztatni. Ebben az esetben a forgalmi szolgálattevő a csatlakozás elmaradásáról köteles értesíteni az érintett állomások forgalmi szolgálattevőit, továbbá a megálló-rakodóhelyeken és a megállóhelyeken szolgálatot végző dolgozókat, ők pedig az utazni szándékozókat és a vonatkísérő személyzetet. A vonatkísérők kötelesek a vonaton levő utasokat tájékoztatni.

15.17.15.5. Csatlakozó vagy elágazó állomáson általában 100 perc a várakozási idő olyan személyszállító vonatra, amelyet más vonattal kell egyesíteni, vagy amelytől személyszállító kocsit kell más vonathoz átsorozni. A fentiek alól kivétel az InterCity-InterCity vonatok egyesítése, ahol a törzsvonat a késett csatlakozó vonatrészre legfeljebb 15 percet köteles várni.

Ha előrelátható, hogy a vonat 100 percen belül nem érkezik meg, az illetékes forgalmi vonalirányítótól rendelkezést kell kérni. A forgalmi vonalirányító — a vállalkozó vasúti társaság megbízottjával történt egyeztetés alapján — rendelkezhet a 100 percen felüli várakozásra, vagy a vonatok várakozás nélküli indítására és az érkező kocsiknak mentesítő vonattal történő továbbítására is.

15.17.15.6. Személyszállító vonatot nem szabad az utasok kérésére a tartózkodási időn túl visszatartani, a várakozási időn túl megvárakoztatni és a menetrendtől eltérő helyen megállítani.

15.18. A vonatok fogadása

Bejárat

15.18.1. A vonatok bejáratát a Menetrendjegyzéken kell kijelölni. A kijelölt bejáratot csak indokolt esetben szabad megváltoztatni.

A bejárat kijelölésekor és annak szükség szerinti megváltoztatásakor egyaránt figyelembe kell venni az alábbiakat:

- a) áthaladó vonat az átmenő fővágányra kell fogadni. Ha ez nem lehetséges, akkor elsősorban olyan fővágányra kell azt fogadni, amelyen a biztosítóberendezés bejárat és a kijárat jelző egyidejű kezelésével teszi lehetővé a vonat áthaladását;
- b) személyszállító vonatokat az utasok be- és kiszállására alkalmas, lehetőség szerint átmenő fővágányra kell fogadni. A személyszállító vonatok fogadását az utasvédelem figyelembevételével kell szabályozni;
- c) vonattalálkozás alkalmával a később bejáratú vonat lehetőség szerint az előbb érkező vonat mögé kell bejáratni;
- d) tehervonatok bejárat, felállítási vágányát lehetőség szerint a személyszállító vonatok bejárat, illetőleg felállítási vágánya mögött kell kijelölni.

Bejárat

15.18.2. Nem biztosított szolgálati helyre bejáratú vonatok személyzetével a Szolgálati menetrendkönyv és Menetrendi segédkönyv „A bejárat” c. rovatában közölni kell, hogy egyenes vagy kitérő irányba fognak behaladni. A mozdonyvezető a vonat behaladási sebességét ennek megfelelően köteles szabályozni.

A biztosított szolgálati helyre bejáratú vonat a bejárat jelzőn csak behaladás sebességére kap jelzést.

15.18.2.1. A vonatokat nem biztosított szolgálati helyen a menetrendben kijelölt irányba kell bejáratni.

A bejárat megváltoztatása

15.18.3. Ha nem biztosított szolgálati helyen — elkerülhetetlen esetben — a vonatot nem a menetrendben kijelölt irányba kell bejáratni, akkor a bejárat irány megváltoztatásáról a vonat személyzetét értesíteni kell, kivéve a 15.18.4.1. pontban foglalt eseteket.

**Vonatfogadás
foglalt vágányra**

15.18.4. Foglaltnak kell minősíteni a bejáratú vágányt akkor, ha:

- a vágány két végén lévő váltó csúcsa között, illetve
- az ütközőbakkal végződő rendszeres vonatfogadásra használt vágányok esetében a vágány bejáratú oldalán lévő váltó és az ütközőbakk között

Törölt: a vágány

jármű van vagy járművek vannak (kivéve a főjelzővel megosztott vágányokat).

Foglaltnak kell minősíteni a bejáratú vágányt akkor is, ha a vágány szabad, de valamely más ok (pl. vágányhiba, túl hosszú vonat stb.) miatt csak részben járható.

15.18.4.1. Foglalt vágányra bejárátható:

- a) a Szolgálati menetrendkönyv „A bejárat” c. rovatában „F” betűvel megjelölt vonat, illetve
 - b) elkerülhetetlen esetben az Írásbeli rendelkezéssel értesített (15.16.2.1. p.) más vonat is
- ha elfér a 20 méterrel csökkentett járható vágányhosszon.

15.18.4.2. Az Írásbeli rendelkezéssel értesített vonat személyzetét a foglalt vágányra történő bejáratáson kívül, a járható vágányrész hosszáról is értesíteni kell azon állomás, illetve megálló-rakodóhely útján, ahol a vonat utoljára megáll.

A foglalt vágányra bejárázó (15.18.4.1. pont szerint) vonatok felé a jelzésadásra kijelölt helyen Lassan-jelzést kell adni. Egyközpontos állomáson, továbbá azokon a szolgálati helyeken ahol a jelzés adására igénybe vehető dolgozó nem áll rendelkezésre, nem kell Lassan-jelzést adni.

15.18.4.3. Ha a távolbalátás korlátozott, a járható vágányrész vége előtt 20 méterre Megállj-jelzőt kell kitűzni. A foglalt vágányra bejárázó vonat a megállás helyétől visszafelé számított utolsó 50 méteren a vonat előtt látótávolságban haladó és megfelelő jelzést adó állomási dolgozó köteles be-kísérni.

15.18.4.4. A mozdonyvezető a vonat sebességét úgy köteles szabályozni, hogy a vágányon álló jármű, illetve a kitűzött Megállj-jelző előtt biztonságosan meg tudjon állni. A vonat behaladási sebessége legfeljebb 40 km/h lehet.

Nem biztosított állomásokon foglalt vágányra történő bejáratáskor a behaladás irányát nem kell közölni.

Abban az esetben, ha a foglalt vágányra járatás a személyszállító vonatok szerelvényének egyesítése céljából a fentiekben előírt helyen történt, megállás után a szerelvénnel tolatási mozgást végezni csak akkor szabad, ha az utasok leszállása befejeződött.

15.18.4.5. Ha a bejáratú vágány túlsó végén lévő váltójának csúcsán túl 50 m-en belül jármű van, vagy járművek vannak és a váltó odavezet, akkor az érkező vonatot nem a foglalt vágányra történő bejárásra előírt módon kell bejáratni. Ebben az esetben a bejáratú váltónál a vonat felé Lassan-jelzést kell adni és ha a bejáratú vágány mellett nincs egyéni kijáratú jelző, akkor a figyelembe veendő Biztonsági határjelzőnél Megállj-jelzőt kell kitűzni.

Egyközpontos állomáson, továbbá azokon a szolgálati helyeken, ahol jelzésadásra igénybe vehető dolgozó nincs, a forgalmi szolgálattevő köteles a vonatfogadásra kijelölt helyen a vonat felé Lassan-jelzést adni.

A mozdonyvezető ebben az esetben fokozottan köteles figyelni és a vonatot a szükséges helyen, de legkésőbb a kijáratú jelző, illetve a kitűzött Megállj-jelző előtt megállítani.

15.18.4.6. Fejállomásokon és a 16.sz. Függelékben felsorolt állomásokon az ütközőbakkal végződő vágányokat nem kell foglalt vágánynak minősíteni.

A megállás helye

15.18.5. Érkező vonatot az állomáson úgy kell megállítani, hogy más vonatok közlekedését ne akadályozza, ne veszélyeztesse és ugyanakkor a vonat eleje mindig, vége pedig lehetőleg a biztonsági határjelzőn belül legyen.

15.18.5.1. A személyszállító vonatot — ha más rendelkezés nincs — a felvételi épület előtt, illetve az utasok le- és felszállására kiképzett vágányrész mellett kell megállítani.

Ha rendkívüli ok miatt személyszállító vonatot utasperonnal nem rendelkező vágányra kell fogadni, akkor erről a vonatszemélyzetet előző szolgálati hely útján írásbeli rendelkezéssel, ha ez nem történt meg, akkor a bejáratú jelző előtt történő megállítás után előszóval kell értesíteni.

15.18.5.2. Az ütközőbakban végződő vonatfogadó vágányra bejáratú vonatok sebességét úgy kell szabályozni, hogy azt az ütközőbak előtt biztonságosan és ütközésmentesen meg lehessen állítani. A vonattal úgy kell megállni, hogy az első jármű (mozdony, vezérlőkocsi, stb.) eleje az ütközőbak előtt, de attól 20 méternél nem nagyobb távolságra legyen. A vonat sebes-

sége az ütközőbaktól számított 100 méteren belül legfeljebb 15 km/h lehet.

A fejpályaudvarra bejáró vonatok sebessége azonban már az utasperon elejétől nem lehet több mint 20 km/h. Az ettől eltérő kisebb behaladási sebességet az állandó- és előre látott ideiglenes lassúmenetekről kiadott ki-mutatásban kell szerepeltetni és az ÁVU-ban kell szabályozni.

15.18.5.3. A mozdonyvonatot a forgalmi iroda előtt kell megállítani, majd a mozdonyszemélyzet szükséges tájékoztatása után a forgalmi szolgálattel-vő által meghatározott helyen kell várakoztatni.

15.18.5.4. Valamennyi más vonatot legkésőbb a Megállj-jelzést adó egyé-ni kijárat jelző előtt, ennek hiányában pedig a vágányút végén levő biz-tonsági határjelző előtt kell megállítani még akkor is, ha a vonat vége még nem érkezett a biztonsági határjelzőn belül.

15.18.5.5. Megállás után csak akkor szabad előrehúzni, illetve visszatolni, ha erre a forgalmi szolgálattelvő személyesen vagy a váltókezelő útján en-gedélyt adott.

15.18.5.6. Ha valamely vonatot a 15.18.5. — 15.18.5.4. pontokban meg-határozott megállási helytől eltérő helyen kell megállítani, akkor a vonat személyzetét az előző szolgálati hely útján értesíteni kell. Ha ez nem tör-tént meg, akkor a bejárat jelző előtt való megállítás után előszóval kell értesíteni és a megállás helyénél Megállj-jelzőt kell kitűzni vagy kézijelzéssel kell Megállj-jelzést adni.

15.18.5.7. A megállás helyének kijelölésekor elsősorban a vonatforgalom biztonságát, a személybiztonságot kell figyelembe venni és csak másod-sorban a vonattal végzendő tolatási munkát, illetve a vonatnál végzendő kezelést.

15.18.5.8. Ha a vonat a megállás után közúti útátjárót 5 percnél hosszabb időre zár el, akkor a vonatot az útátjárón meg kell osztani.

Vonatfogadás túlhosszú vonatok találkozásakor
--

15.18.6. Két túlhosszú vonat találkozásánál nem szabad lebonyolítani olyan szolgálati helyen, ahol az előbb érkező vonat megosztására nincs lehetőség.

Túlhosszú és személyszállító vonat találkozását olyan szolgálati helyen kell lebonyolítani, ahol a túlhosszú vonat a találkozó vonat érkezése előtt és annak megkésleltetése nélkül megosztható.

Meg kell osztani a túlhosszú vonatot más vonatokkal történő találkozás alkalmával is.

Ha ez bármely más ok miatt nem lehetséges, akkor a túlhosszú vonatot a szolgálati helyen úgy kell megállítani, hogy a keresztező vonat részére a biztonsági határjelző előtt, a követő vonat részére pedig hátul szabad legyen. A keresztező vagy a követő vonatot ilyenkor a foglalt vágányra, illetve a 15.18.4.5. pontban szabályozottak szerint kell bejáratni.

**Menetrend szerint
áthaladó vonatok
megállítása a szolgálati
helyeken**

15.18.7. Menetrend szerint áthaladó vonatot a szolgálati helyeken minden esetben meg kell állítani, ha a vonat továbbhaladásának feltételei nincsenek meg, illetve a továbbhaladást rend-

kívüli események vagy más körülmények akadályozzák.

Ha a szolgálati helyen külön előjelzővel rendelkező kijárat jelző, vagy pedig a kijárat jelzőre előjelzést is adó bejárat jelző van, akkor a kijárat jelzőt nem kell kezelni, a vonatot a kijárat jelző továbbhaladást tiltó jelzésével kell megállítani.

Ha nincsenek meg az előző bekezdésben felsorolt feltételek, akkor a vonat személyzetét a rendkívüli megállásról értesíteni kell. Ha a vonat személyzetét a rendkívüli megállásról nem lehetett értesíteni (15.16.2.1.p.), akkor a vonatot a bejárat jelzővel meg kell állítani, és a jelzőt csak akkor szabad továbbhaladást engedélyező állásba állítani, ha a vonat már megállt és a mozdonyvezető a Vonat állt meg a bejárat jelző előtt-jelzést adott. A behaladó vonat felé a forgalmi szolgálattevő kézi jelzőeszközzel Lassan-, majd Megállj-jelzést köteles adni. Megállás után a mozdonyvezetőt értesíteni kell a kialakult helyzetről és a továbbhaladás előrelátható idejéről (12.3.p.1.alpont).

Fentiekben foglaltakat kell alkalmazni a szolgálati hely kijárat oldalán felállított útátjárót, illetve állomásközt fedező jelzők esetén is.

15.18.7.1. Ha önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt jelfeladásra kiépített pályán a csak mozdonyvezetővel közlekedő menetrend szerint áthaladó vonatot a szolgálati hely jelfeladásra ki nem épített vágányán tervezik áthaladtatni, de a vonat akadálytalan áthaladása bármely ok miatt (előlhaladó-, ellenirányú vonat stb.) nem biztosítható, akkor a vonatot a bejárat jelzőnél kell megállítani. A bejárat jelzőt csak akkor szabad továbbhaladást engedélyező állásba állítani, ha az áthaladás feltételei már

biztosítottak. Ha az áthaladás csak hosszabb idő után válik lehetővé, akkor a vonatot Hívójelzéssel, vagy ennek hiányában a bejáratni jelzőnél előszóval történt értesítés után kell a szolgálati helyre bejáratni. Megállás után a mozdonyvezetőt értesíteni kell a kialakult helyzetről és a továbbhaladás előre látható idejéről (12.3.p.1.alpont).

Azokon az állomásokon, pályaudvarokon, amelyek folytatólagosan több szolgálati hellyel rendelkeznek, a vonatindító- és fogadó vágányok jelfeladásra kiépítettségétől függően a fenti pontok (15.18.7., 15.18.7.1) előírásait a szolgálati helyekre vonatkozóan külön-külön kell értelmezni és alkalmazni.

15.18.7.2. A szolgálati helyek jelfeladásra kiépített és ki nem épített vágányait az ÁVU-ban kell felsorolni. Valamennyi szolgálati hely Állomási Végrehajtási Utasításában szabályozni kell a menetrend szerint áthaladó vonatok megállításának módját a 18.7. és 18.7.1. pontban előírtak figyelembe vételével.

Tiltott egyidejű menetek

15.18.8. Nem szabad:

- a) két vonatot egyidejűleg ugyanarra a vágányra bocsátani (15. ábra):

15. ábra

- b) két vonatot egyidejűleg közlekedtetni, ha vágányútjaik érintik (16. ábra) vagy metszik egymást (17. ábra):

16. ábra

17. ábra

- c) két vonatot váltókon egyidejűleg közlekedtetni, ha a vágányútjaik nem érintik, illetve nem metszik ugyan egymást, de a vágányutakat összekötő váltók nincsenek lezárva (18., 19. ábra):

18. ábra

19. ábra

**Terelési lehetőség mellett
lebonyolítható egyidejű
menetek**

15.18.9. Két egyidejű menet lebonyolítható, ha a vágányutak terelőváltókkal teljes hosszukban függetleníthetők és a terelőváltók terelő állásban le vannak zárva (20- 25. ábra):

20. ábra

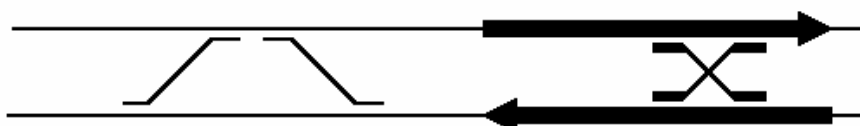
21. ábra

22. ábra

23. ábra

24. ábra

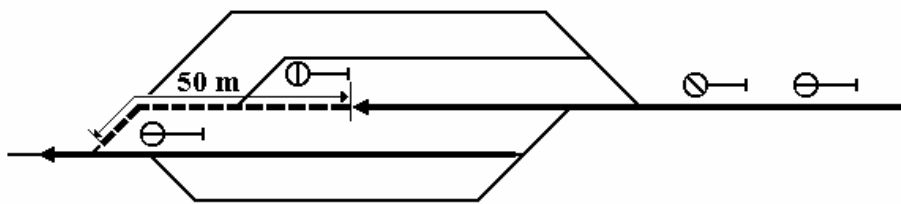

25. ábra

**Terelési lehetőség nélkül,
más feltételek mellett
lebonyolítható egyidejű
menetek**

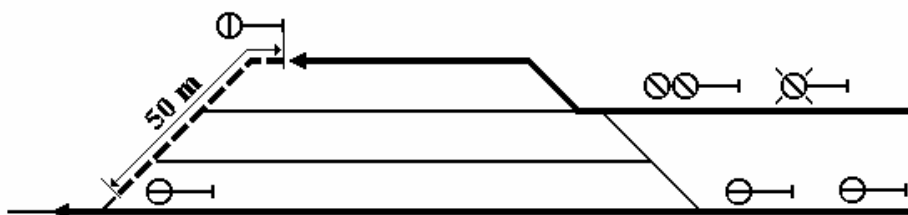
15.18.10. Ha nincs terelési lehetőség, különleges feltételek mellett az alábbi egyidejű meneteket szabad lebonyolítani:

1. Érkező vonat behaladása közben kihaladás a szolgálati hely túlsó végén (26. ábra):

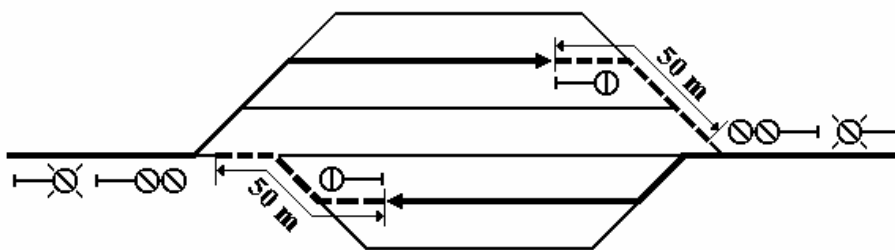
26. ábra

2. Más-más pályáról érkező azonos irányú vonatok egyidejű behaladása a szolgálati hely azonos végén (27. ábra):

27. ábra

3. Ellenkező irányból érkező vonatok egyidejű behaladása (28. ábra):

28. ábra

Ezeket az egyidejű meneteket azonban csak akkor szabad lebonyolítani, ha:

- a távolbalátás nem korlátozott;
- az azonos irányú vonatok közül a szolgálati helyen legalább az egyik vonat, ellenkező irányú vonatok esetén pedig mindkét vonat menet-

- rend szerint megáll és nem terveztek rendkívüli áthaladást sem;
- c) az érkező vonatok által használt vágánynak előjelzővel (külön előjelző, vagy előjelzést adó főjelző) rendelkező, jól működő bejárat jelzője van;
 - d) a vágányutakban fekvő váltók le vannak zárva;
 - e) a bejárat vágányutak végén jól működő egyéni kijárat jelző és annak előjelzője (külön előjelző, vagy előjelzést adó főjelző) van;
 - f) a kijárat jelző előjelzője (külön előjelző, vagy előjelzést adó főjelző) és a kijárat jelző között a vágányutakon sehol nincs 10‰-nél nagyobb esés;
 - g) a kijárat jelző és az utána következő csatlakozási vagy metszési pont biztonsági határjelzője között ellenkező irányú vonatok esetében mind a két vonatonál, azonos irányú vonatok esetében pedig akkor, ha az egyik vonat áthalad, a megálló vonatonál legalább 50 m távolság van.

15.18.10.1. Ha a bejárat vágányút végén nincs jól működő előjelzővel (külön előjelző, vagy előjelzést adó főjelző) ellátott egyéni kijárat jelző, de megvannak a 15.18.10. pont a)–d) alpont alatti egyéb feltételek, egyidejű meneteket csak a következő feltételek mellett szabad lebonyolítani:

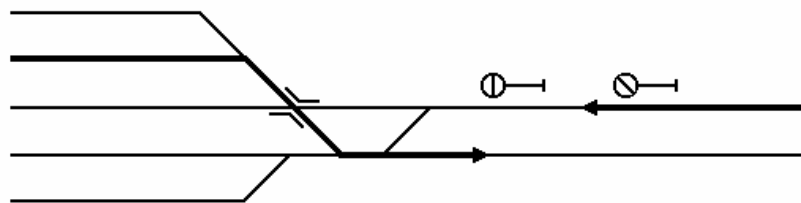
- a) a bejárat jelző előjelzőjétől (külön előjelző, vagy előjelzést adó főjelző) az érkező vonat vágányútjában sehol nincs 10‰-nél nagyobb esés;
- b) a megállás helye és az utána következő csatlakozási vagy metszési pont biztonsági határjelzője között ellenkező irányú vonatok esetében mind a két vonatonál, azonos irányú vonatok esetében pedig akkor, ha az egyik vonat áthalad, a megálló vonatonál, ha pedig mind a két vonat megáll, az egyik vonatonál legalább 300 m távolság biztosítható;
- c) a megállás helyén Megállj-jelzőt tűznek ki és kézijelzéssel is Megállj-jelzést adnak;
- d) az érkező vonatok felé a bejárat váltóknál kézijelzéssel Lassan-jelzést adnak.

**Kihaladás érkező vonat
vágányútját érintő vagy
metsző kijáraton át
az érkezési oldalon**

15.18.11. Érkező vonat vágányútján a bejárat oldalon érintő vagy metsző kijáraton át, illetve másik vágányról (29. ábra) vonatot csak akkor szabad indítani, ha:

- a) a távolbalátás nem korlátozott;
- b) a szolgálati hely a várt vonat felől jól működő és Megállj-jelzést adó külön előjelzővel, vagy előjelzést adó főjelzővel rendelkező bejárat jelzővel fedezve van és

- c) a pályán a bejáratú jelző előjelzőjétől (külön előjelző, vagy előjelzést adó főjelző) az első bejáratú váltóig sehol nincs 10‰-nél nagyobb esés.

29. ábra

Ha a felsorolt feltételek nincsenek meg, akkor az induló vonat mozgonyvezetőjét csak akkor szabad felhatalmazni, ha a vonat indulási ideje és az érkező vonatnak a bejáratú jelzőhöz való érkezési ideje között legalább annyi időkülönbség lesz, amennyi:

- az indítandó vonat teljes kihaladásához,
- az érkező vonat vágányútjának beállításához,
- a váltó- és vágányút-ellenőrzéshez,
- az ellenőrzések bejelentéséhez és
- a jelző kezeléséhez szükséges.

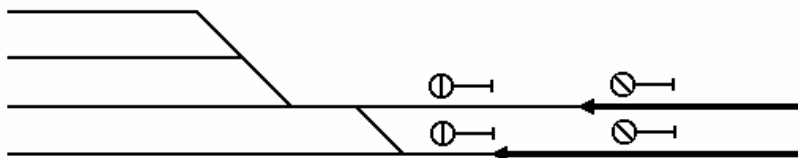
Ha ez az időkülönbség nem biztosítható, akkor meg kell várni az érkező vonat behaladását, illetve vágányhiány esetén az érkező vonatnak a bejáratú jelző előtt való megállását.

Utóbbi esetben a forgalmi szolgálattevő csak akkor adhat felhatalmazást a vonat indítására, ha személyesen vagy a váltókezelő útján meggyőződött arról, hogy a vonat a bejáratú jelző előtt megállt.

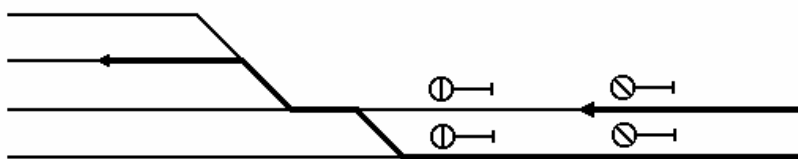
**Azonos irányú vonatok
bejáratása érintő vagy
metsző vágányutakon**

15.18.12. Ha a szolgálati hely egyazon oldalán más-más pályáról (vágányról) érkező vonatok vágányútjai érintik vagy metszik egymást (30., 31. ábra), akkor a vonatok behaladását érkezésük sorrendjében, illetve a vonatok fontossági sorrendjének megfelelően, kizárólag a bejáratú jelzők szabályszerű kezelésével kell lebonyolítani, ha:

- a) a távolbalátás nem korlátozott;
- b) a bejáratú jelzők jól működnek és
- c) a megállítandó vonat felől a vágányon a bejáratú jelző előjelzőjétől (külön előjelző, vagy előjelzést adó főjelző) az első váltóig sehol nincs 10‰-nél nagyobb esés.

30. ábra

31. ábra

Ha ezek a feltételek nincsenek meg, vagy ha a bejáratni jelzők közül csak az egyik is használhatatlan, akkor a jelzőhöz előbb érkező vonat csak akkor szabad feltartóztatás nélkül bejáratni, ha a vonat a később érkező vonatnak a bejáratni jelzőhöz való érkezése előtt teljesen be tud haladni a szolgálati helyre. Ha ez nem történhet meg, akkor a jelzőhöz előbb érkező vonat a jelző előtt meg kell állítani.

A később érkező vonatot csak akkor kell megállítani, ha az előbb érkező vonatot kell elsőnek bejáratni.

Egyidejű érkezés esetén mindkét vonatot meg kell állítani a bejáratni jelzőnél, és a behaladás sorrendjére a helyzetnek megfelelően kell rendelkezni.

A vonatok fogadása és megfigyelése állomásokon és a nyílt vonalon

15.18.13. A vonatok fogadására kötelezett állomási és nyíltvonali dolgozók kötelesek a vonatokat a részükre kijelölt helyen idejében fogadni és a közlekedő vonatokat megfigyelni rendellenesség, hiányosság, üzemveszélyes helyzet, továbbá a vonatokon alkalmazott jelzések, illetve a vonatszemélyzet által adott jelzések szempontjából.

15.18.13.1. A megfigyelést a lehetőségek figyelembevételével, váltakozva menetirányt a jobb, illetve a baloldalon kell végezni vagy végeztetni. Kétvágányú pályán és párhuzamos egyvágányú pályákon fokozott gondot kell fordítani a szomszédos vágány felőli oldal megfigyelésére is.

15.18.13.2. A vonatfogadásra kötelezett dolgozók kötelesek megfigyelni:

- a) a rakomány állapotát. Nincs-e a vonathoz rakománycsuszamlás, úrszelvényen túlértő rakományrész, kocsi- vagy áruégés, rakományszóródás stb.;
- b) a kocsik ajtajait. Nincs-e a vonathoz kifelé nyíló nyitott vagy lengő kocsiajtó;
- c) a kocsik alkatrészeit. Nem szakadt-e szét a vonat, nincsenek-e a vonathoz mélyen és rendellenesen lógó vagy úrszelvényen túlértő alkatrészek, nincsen-e a vonathoz izzó, égő csapágó, kerék- vagy tengelytörés, szoruló féktuskó stb.;
- d) a kocsik futását. Nincs-e a vonathoz kisiklott kocsi, rendellenesen billenő jármű stb.;
- e) helyes jelzések vannak-e a vonat elején és végén;
- f) a vonatszemeizet által adott jelzéseket és
- g) minden olyan rendellenességet, amely a vonat biztonságos továbbhaladását veszélyezteti.

Ha az észlelt hiányosság a megfigyelt vonat és más vonatok biztonságos közlekedését nem veszélyezteti, akkor a nyílt vonalon a vonatot nem kell megállítani, hanem a következő állomás forgalmi szolgálattevőjének jelentést kell tenni, ahol a vonatot meg kell állítani és a hiányosságot meg kell szüntetni.

Ha a vonatfogadásra kötelezett dolgozó a vonathoz az előzőekben felsorolt hiányosságokat, vagy a vonat továbbhaladását, illetve a másik vágányon közlekedő vonatok biztonságát veszélyeztető rendellenességet észlel, akkor köteles a vonatot az állomáson, illetve a nyíltvonali szolgálati helyen megállítani. A megállításhoz állomáson a forgalmi szolgálattevőt, nyílt vonalon pedig a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni kell (15.1.12.2. p.). Az értesítést az adó, illetve vevő dolgozó köteles előjegyezni a Fejrovas előjegyzési naplóban. Vonatszakadás esetén az 5.2.1. — 5.2.4. pontokban foglaltak szerint kell eljárni.

15.18.13.3. A vonatfogadásra kötelezett dolgozók az állomásokon és a nyíltvonalon az alábbi helyeken kötelesek a vonatokot fogadni:

- a) a forgalmi szolgálattevők — a vonat mozdonyvezetőjének indításra történő felhatalmazási kötelezettségüktől függetlenül — általában a

felvételi épület felőli pályaoldalon, különleges helyi körülmények között pedig az ÁVU-ban kijelölt helyen;

- b) a váltóállító központban szolgálatot végzők az állítóközpont erkélyén vagy nyitott ablakában;
- c) a váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozók a lezárt váltókon át közlekedő vonatokat az ÁVU-ban kijelölt helyen;
- d) a le nem zárt váltókon át közlekedő vonatokat a váltók őrzésével megbízott dolgozók az első csúccsal szemben érintett váltó mellett;
- e) az állomáskezelők a lezárt váltókon át közlekedő vonatot a felvételi épület előtt, a le nem zárt váltókon behaladó vonatot, továbbá vonatatlálkozás alkalmával később érkező vonatot a bejáratú váltónál;
- f) a térköz- és vonatjelentőőrök a szolgálati helyiségük előtt;
- g) a sorompó-, híd- és alagútőrök a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által kijelölt helyen;

15.18.13.4. A forgalmi szolgálattelvők, az állomáskezelők és a nyílt vonalon vonatfogadásra kötelezett más dolgozók a vonat fogadására kijelölt helyet a vonatnak a szolgálati helyhez való közeledésekor, a váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozók a vágányút beállításának bejelentése és jelzőállítás után kötelesek elfoglalni, és a teret, valamint a vonatot a megállásig, illetve a teljes be-, ki- vagy áthaladásig megfigyelni.

A forgalmi szolgálattelvő — sürgős forgalomszabályozási teendői esetén — legalább a vonat utolsó járművének (jelzőkocsijának) elhaladásáig köteles a vonatot megfigyelni.

15.18.13.5. A nyílt vonalon vonatfogadásra kötelezett dolgozók szolgálati helyüket más szolgálati ténykedés végzése miatt csak a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattelvőjének engedélyével és az általuk meghatározott időre hagyhatják el.

15.18.13.6. A vonatfogadásra kötelezett dolgozók a vonat fogadására kijelölt helyen, az elsodrési határon kívül úgy kötelesek elhelyezkedni, hogy őket a vonatszemélyzet láthassa és a vonatot minden vonatkozásban megfigyelhessék.

15.18.13.7. A forgalmi szolgálattelvő a vonatokat a vonatfogadás helyén, sötétben fehér fényű kézi jelzőlámpával köteles fogadni. Szükség esetén a vonatindító jelzőeszközt is magával kell vinnie.

A vonatfogadásra kötelezett többi dolgozó a vonatokat nappal kibontott jelzőászlóval, sötétben fehér fényű kézi jelzőlámpával, ha pedig jelzés-

adásra van szükség, a jelzésadáshoz szükséges jelzőeszközzel felszerelve köteles fogadni.

A kocsivizsgálóknak a vonat fogadásával kapcsolatos teendőit az E.12.sz. Utasítás tartalmazza. A vonatok érkezéséről, áthaladásáról a forgalmi szolgálattevők kötelesek a kocsivizsgálókat értesíteni. Az értesítés módját az ÁVU-ban kell szabályozni.

A be-, ki-, át- és elhaladás idejének feljegyzése

15.18.14. A vonatfogadásra kötelezett dolgozók a Fejrovatos előjegyzési naplóba kötelesek előjegyezni a be-, ki-, át- és elhaladás idejét.

Azt az időpontot kell előjegyezni, amikor a vonat utolsó járműve elhalad a vonatot fogadó dolgozó előtt.

15.19. Közlekedés továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelzők mellett

15.19.1. Továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelző mellett csak akkor szabad

Eljárás továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelzők esetén
--

vonatot közlekedtetni, ha a jelző használhatatlan, vagy ha a jelző kezelését az utasítás tiltja.

15.19.1.1. Fehér-vörös árbocú főjelző Megállj-jelzése mellett megállás nélkül elhaladhat a vonat:

- ha a jelző használhatatlanságáról a vonatszemélyzetet értesítették és a jelző mellett Szabad az elhaladás-jelzést adnak,
- egyközpontos állomásokon, valamint a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által kijelölt állomások kijárati, fedező és kezdő térközjelzője mellett, ha a vonatszemélyzetet a jelző használhatatlanságáról és a kézijelzés elmaradásáról Írásbeli rendelkezésen értesítették (15.16.2.1. p., KH),
- Hívójelzés esetén,
- ha önműködő térközjelzővel felszerelt pályán a nyíltvonali bejárati vagy fedezőjelző szerepét is betöltő jelző mellett elhaladásra Írásbeli rendelkezésen, mozdonyrádión, mobiltelefonon vagy pályatelefonon külön engedélyt kapott.

Hívójelzéssel felszerelt főjelző használhatatlanságáról, illetve kezelhetlenségéről nem kell a vonatok személyzetét értesíteni és a főjelző mellett kézijelzést adni akkor, ha a Hívójelzés a főjelzőre kivezérelhető. Ha a főjelző Hívójelzést adó berendezése is használhatatlanná válik vagy azt bármely ok miatt nem kezelik, akkor a főjelzőt Hívójelzéssel fel nem szereltnek kell tekinteni.

Ha a vonat személyzetét nem lehetett értesíteni, akkor a mozdonyvezető köteles a vonatot a továbbhaladást tiltó jelzést adó főjelző előtt megállítani. Megállás után csak akkor szabad elindulni, ha a főjelző kezelője, illetve a jelzőhöz kiküldött dolgozó — a továbbhaladás akadálytalansága esetén — a mozdonyvezetőnek előszóval engedélyt adott a továbbhaladásra.

15.19.1.2. A mozdonyvezető a használhatatlan vagy nem kezelt főjelző után következő váltókon csak olyan sebességgel közlekedhet, hogy a vonatot a jelentkező akadály előtt meg tudja állítani. A továbbhaladás sebessége a legjobb látási viszonyok mellett sem lehet 15 km/h-nál nagyobb.

Ha a mozdonyvezető olyan főjelző mellett kap Szabad az elhaladás-jelzést, amelynek használhatatlanságáról vagy kezelésének elmaradásáról nem kapott értesítést, akkor köteles a vonatot a helyzet tisztázása végett megállítani.

15.19.1.3. A használhatatlan főjelző után következő váltókat — ha lehetséges — le kell zárni.

15.19.1.4. Önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt pályán Hívójelzést adó kijáratí jelző után a mozdonyvezető csak akkor alkalmazhatja a vonatra engedélyezett sebességet, ha a vonat utolsó járműve is elhagyta már a kijáratí váltókat. Ugyanígy kell eljárni önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán is akkor, ha a mozdonyvezetőt Írásbeli rendelkezésen értesítették a térközbiztosítóberendezés használhatatlanságáról.

15.19.1.5. Kétvágányú pálya helytelen vágányára Hívójelzéssel akkor lehet vonatot indítani, ha:

- a helytelen vágányon önműködő térközbiztosító berendezés üzemel,
- a helytelen vágányra vonatkozó Hívójelzés feloldása-jelző fel van szerelve, amelyre a jelzés kivezérelhető,
- a menetirány az indító állomás birtokában van és
- a vonatot a helytelen vágányon történő közlekedésről értesítették.

15.19.1.6. Valamely szolgálati hely egyazon végén egyidőben csak egy jelzőre szabad Hívójelzést kivezérelni.

15.19.1.7. Önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a forgalmi szolgálattevő köteles a térközjelzőket Megállj állásba állítani, ha:

- vonatközlekedést veszélyeztető körülményt észlel és erről, vagy rendkívüli ok miatti megállásról kapott értesítést,
- be-, ki-, illetve áthaladó vonat alatt valamelyik váltó végállásának ellenőrzése megszűnik és erről módja is van meggyőződni.

Ezekben az esetekben a forgalmi szolgálattevő a rendelkezésére álló értekező berendezésen keresztül közvetlenül vagy a forgalmi vonalirányítón keresztül köteles rendelkezni, és a követendő eljárásra intézkedni. Az értesítést a forgalmi szolgálattevő, illetve a forgalmi vonalirányító köteles előjegyezni. Ugyanígy kell eljárni kétvágányú, vagy párhuzamos egyvágányú pályák esetén is.

Kétvágányú vagy párhuzamos egyvágányú pályán, ha a helyzet más módon nem tisztázható, akkor a forgalmi szolgálattevő az első vonatot köteles Írásbeli rendelkezésen értesíteni a rendkívüli ok miatt megállt vonatról, és ha lehetséges, közölni kell a szelvénytisztszámot is. Az értesített vonat mozdonyvezetője a vonat sebességét úgy köteles szabályozni, hogy a jelentkező akadály előtt biztosan meg tudjon állni, de az alkalmazott sebesség a legjobb látási viszonyok mellett sem lehet nagyobb, mint 15 km/h. A mozdonyvezető köteles a helyzetet tisztázni és erről a forgalmi szolgálattevőnek (forgalmi vonalirányítónak) a rendelkezésre álló értekező berendezésen keresztül jelentést tenni.

A forgalmi szolgálattevő mindaddig nem indíthat újabb vonatot, amíg nincsenek meg a biztonságos közlekedés feltételei.

15.19.1.8. Ha önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a kijárat jelzõn nem jelenik meg továbbhaladást engedélyező jelzés — szükség esetén a vonatszemélyzet megfelelő értesítése után — a kihaladást követően a vonatok közlekedhetnek:

1. Jól működő vonatbefolyásoló berendezés esetén:

- ha a vonat által használt állomási vágány is ki van építve jelfeladásra, a vezetőállás jelzõn kapott jelzések figyelembevételével térközben;
- ha a vonat által használt állomási vágány nincs kiépítve jelfeladásra, ugyancsak a vezetőállás jelzõn kapott jelzések figyelembe vételével térközben, de, ha a vezetőállás jelző fehér fénye nem változott (a térköz foglalt), akkor az első önműködő térközjelzőig mindenkor

csak olyan sebességgel, hogy a jelentkező akadály előtt bármikor meg lehessen állítani. Az alkalmazott sebesség ilyenkor a legjobb látási viszonyok mellett sem lehet nagyobb, mint legfeljebb 15 km/h. Ha a forgalmi szolgálattevő a térköz tényleges foglaltságáról meg tudott győződni, nem indíthat vonatot.

Ugyanez az eljárás, ha az állomásköz egy térköznek minősül.

2. Nincs jól működő vonatbefolyásoló berendezés:

- a) ha a forgalmi szolgálattevő a térköz foglaltságáról nem tud meggyőződni, akkor a vonatszemélyzetet a kijárat jelző használhatatlanságán kívül értesíteni kell arról is, hogy az első térközjelzőig mindenkor csak olyan sebességgel szabad haladni, hogy a vonatot a jelentkező akadály előtt bármikor meg lehessen állítani. Az alkalmazott sebesség azonban a legjobb látási viszonyok mellett sem lehet nagyobb, mint legfeljebb 15 km/h. A következő térközjelző mellett való elhaladásra és a továbbhaladás sebességére a térközjelzőn kapott jelzés a mérvadó.

A mozdonyvezető az első térközjelzőig az előző bekezdésben szabályozott sebességgel köteles haladni akkor is, ha Hívójelzés mellett haladt ki az állomásból;

- b) ha a vonat olyan állomásról halad ki Hívójelzés mellett, ahol a Hívójelzés feloldása-jelzés kivezérelhető:
- a vonat a következő térközjelzőig a vonathoz alkalmazható legnagyobb sebességgel közlekedhet, ha a vonat utolsó járműve is meghaladta már a kijárat Hívójelzés feloldása-jelzést;
- c) ha a vonat olyan állomásról haladt ki Hívójelzés mellett, ahol a kijárat Hívójelzés feloldása-jelzés nem vezérelhető ki:
- a vonat a következő térközjelzőig az előzőekben előírt csökkentett, legfeljebb 15 km/h sebességgel közlekedhet.

Eljárás Megállj-jelzés esetén
--

15.19.2. Kézijelzéssel adott Megállj-jelzés esetén a vonatot, amilyen gyorsan csak lehet, meg

kell állítani.

15.19.2.1. Kézijelzéssel, vagy kitűzött Megállj-jelzővel megállított vonat csak a helyzet tisztázása, továbbá éloszóval kapott engedély után folytathatja menetét.

Ha a vonatot kitűzött Megállj-jelzővel állították meg, és a megállító dolgozó nem tartózkodik a helyszínen, továbbá a rendelkezésre álló értekező berendezésen távbeszélő kapcsolat nem létesíthető, akkor vonatkísérő nélkül közlekedő vonathoz a mozdonyvezető köteles a mellette figyelő

szolgálatot ellátó dolgozót tájékozódás céljából a legközelebbi távbeszélővel felszerelt szolgálati helyre küldeni, és a kapott rendelkezések szerint eljárni.

Vonali tolatásvezetővel, vezető jegyvizsgálóval közlekedő vonatnál a vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló vagy az általa kijelölt dolgozó, vonatként közlekedő munkagépnél pedig a munkagépen szolgálatot végző második dolgozó köteles a helyzetről tájékozódni, és a kapott rendelkezés végrehajtásáról gondoskodni. Nem szükséges ez az eljárás akkor, ha a mozdonyvezető a forgalmi vonalirányítóval a rendelkezésre álló értekező berendezésen összeköttetésben áll. A forgalmi vonalirányító köteles tájékozódni, majd a megállítást okát, továbbá a szükséges tennivalókat a mozdonyvezetővel és az érdekelt forgalmi szolgálattevőkkel közölni.

Csak mozdonyvezetővel közlekedő vonatnál, amennyiben a megállás helyén a rendelkezésre álló értekező berendezésen összeköttetés nem létesíthető, a mozdonyvezető tájékozódás céljából köteles a legközelebbi szolgálati helyre menni, de a mozdonyt csak az E.1.sz. Utasításban szabályozott módon hagyhatja el.

15.19.2.2. Ha önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a vonatszemélyzet nem kapott Írásbeli rendelkezést a biztosítóberendezés használhatatlanságáról és a vonat Megállj-jelzést adó vagy jelzést egyáltalán nem adó fehér árbocú önműködő biztosított térközjelzőhöz érkezik, akkor:

1. Jól működő vonatbefolyásoló berendezés esetén a Megállj-állású önműködő térközjelzőt megállás nélkül csak olyan sebességgel szabad meghaladni, hogy a jelentkező akadály előtt a vonat minden körülmények között megállítható legyen, de legfeljebb 15 km/h sebességgel. A Megállj-állású önműködő térközjelző meghaladása után a mozdonyvezető a vezetőállás jelzőn kapott jelzések szerint közlekedhet.

Ha a vezetőállás jelzőn vörös fény jelenik meg, akkor a térközben a vonat előtt jármű vagy vonat tartózkodik, ezért fokozott figyelemmel a vonat csak olyan sebességgel közlekedhet tovább, hogy a jelentkező akadály előtt a mozdonyvezető a vonatot minden körülmények között meg tudja állítani. A továbbhaladás sebessége a legjobb látási viszonyok mellett sem lehet 15 km/h-nál nagyobb és az elől haladó vonatot, ha a látási viszonyok lehetővé teszik legfeljebb 200 m-re szabad megközelíteni (F.1.sz. Jelzési Utasítás).

2. Ha nincs jól működő vonatbefolyásoló berendezés, akkor a vonatot a Megállj-állású önműködő térközjelző előtt meg kell állítani és megállás után az alábbiak szerint kell eljárni:

- a) ha megállapítható, hogy a következő térköz foglalt, akkor a vonat csak a térköz felszabadulása után közlekedhet tovább;
- b) ha a térköz foglaltsága bármely ok miatt (sötétség, távolbalátás vagy szabadlátás korlátozottsága) nem állapítható meg és a megállástól számított 2 percen belül a térközjelzőn nem jelenik meg továbbhaladást engedélyező jelzés, akkor a mozdonyvezető a megállástól számított 2 perc eltelte után a következő főjelzőig — függetlenül annak jelzésétől — figyelmesen közlekedhet olyan sebességgel, hogy a vonatot a jelentkező akadály előtt minden körülmények között meg tudja állítani. A továbbhaladás sebessége a legjobb látási viszonyok esetén sem lehet 15 km/h-nál nagyobb. Ha menet közben nem jelentkezik akadály, de a következő főjelző sem ad továbbhaladást engedélyező jelzést, akkor a jelző előtt meg kell állni. Fehér árbocú főjelző mellől az előző bekezdésben szabályozott módon, fehér-vörös árbocú főjelzőtől pedig az F.1.sz. Jelzési Utasításban szabályozott módon szabad továbbhaladni;
- c) ha a Megállj-jelzést adó vagy sötét, fehér árbocú önműködő térközjelzőtől a megállástól számított 2 perc eltelte után elindult vonat a következő térközben vonatot talál, akkor a vonatot meg kell állítani. Ha az előtte levő vonat elindul, akkor azt legalább 200 m távolságot tartva követheti a következő főjelzőig. Ha a következő főjelző nem ad továbbhaladást engedélyező jelzést, akkor előtte meg kell állni és csak a fenti a), illetve b) alpontban szabályozott módon szabad tovább közlekedni attól függően, hogy a főjelző fehér, vagy fehér-vörös árbocú.

Az 1., 2.b) pont szerinti továbbhaladásra vonatkozó előírás csak akkor alkalmazható, ha a térközjelző előtti előjelzést is adó főjelzőn a megállásra utaló előjelzés volt. Ellenkező esetben a vonatot azonnal meg kell állítani és továbbhaladni csak a rendelkezésre álló értekező berendezésen kapott engedély alapján szabad.

15.20. Közlekedés tolómozdonnyal

Engedélyezés, alkalmazás

15.20.1. Vonó- és tolómozdony egyidejű alkalmazását a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyezheti, melynek lebonyolítását végrehajtási utasításban (KH-ban) kell szabályozni.

Rendkívüli esetben, pályafelszabadítás céljából a vonó- és tolómozdony egyidejű alkalmazását a hálózati főüzemirányító a hálózati gépészeti főirányítóval történt egyeztetés után engedélyezheti.

15.20.1.1. Tolómozdony alkalmazható:

- a) állomáson vonat megindítására;
- b) két állomás között úgy, hogy a mozdony a vonatot a következő állomásig vagy csak a nyílt vonal meghatározott pontjáig tolja. Utóbbi esetben a mozdony a tolás befejezése után vagy követi a vonatot a következő állomásig vagy pedig visszatér;
- c) több állomás között.

Az a) esetben kapcsolatlanul, b) esetben — ha a mozdony a nyílt vonalról visszatér a kiindulási állomásra — kapcsolatlanul, ha pedig a szomszéd állomásig közlekedik, akkor a végrehajtási utasításban szabályozottak szerint kapcsolva vagy kapcsolatlanul, és a c) esetben kapcsolva kell közlekedtetni.

15.20.1.2. A vonat megindítására alkalmazott, továbbá a nyílt vonalról visszatérő tolómozdony kivételével a tolómozdonyt a vonathoz tartozónak kell tekinteni. A részletes előírásokat a 21.sz. Függelék tartalmazza.

**15.21. Munkavonatok, segélyvonatok és 6000 kg-nál könnyebb
járművek közlekedésére vonatkozó
különleges rendelkezések**

15.21.1. A különböző elnevezésű és rendeltetésű szolgálati vonatokat általában a jelzési és forgalmi utasítások vonatokra érvényes szabályai szerint kell közlekedtetni.

Munkavonatok, segélymozdonyok és segélyvonatok, továbbá 6000 kg-nál könnyebb járművek közlekedésekor azonban figyelembe kell venni az alábbi különleges rendelkezéseket is.

Munkavonatok

15.21.2. Munkavonatként kell közlekedtetni minden olyan szolgálati vonatot, amelyet a pálya, a pálya tartozékai, berendezései építése, fenntartása vagy bármely okból szükséges javítása céljából kell forgalomba helyezni. Munkavonatnak minősül az ilyen célból közlekedő egyedül haladó vagy pótkocsit továbbító személy-, illetve tehervágánygépkocsi, továbbá a mérővonat is.

15.21.2.1. Építés alatt lévő pályán csak a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya engedélyével szabad munkavonatot közlekedtetni.

15.21.2.2. Ha a munkavonatot az F.2.sz. Forgalmi Utasításban előírtaktól eltérő módon kell összeállítani, vagy ha a vonatban kizárólag üzemi célú szolgáló jármű (pl. darukocsi, mérő-, műszer- vagy műhelykocsi, sínmező- vagy hosszúsínszállító kocsi, vágányfektető vagy vágánybontó, aláverő vagy rostáló, vagy bármilyen elnevezésű jármű, munkagép, a tehervágány gépkocsinál pedig pótkocsi stb.) is van, akkor a vonatot a D.2.sz. Utasításban, továbbá a műszaki utasításokban előírt módon a vonattal munkát végző szolgálati ág dolgozói kötelesek összeállítani. A vonat műszaki irányítója felelős a szabályszerű összeállításért, a járművek kapcsolásáért, a kocsiajtók, a rakományok biztonságos rögzítéséért, a vonat megfékezett-ségéért, a vonaton szállított személyek biztonságáért és valamennyi más biztonsági szabály betartásáért.

15.21.2.3. A D.2.sz. Utasítás szerint összeállított munkavonat közlekedésének lebonyolításakor az állomási, a pálya- és a vonatszemélyzetnek a jelzési és a forgalmi utasítások szabályain felül biztonsági és közlekedés-szabályozási előírásokat is figyelembe kell venniük, és azokat a vonathoz kirendelt műszaki irányító köteles a vonat kiindulási állomásán a forgalmi szolgálattevővel írásban közölni.

A forgalmi szolgálattevő köteles a figyelembe veendő szabályokat a közlekedés útvonalán szolgálatot végző forgalmi szolgálattevőkkel, azok pedig az érdekelt állomási és pályaszemélyzettel a rendelkezésre álló érte-kező berendezésen közölni. A vonatszemélyzetet érintő rendelkezéseket a vonatszemélyzettel írásbeli rendelkezésen kell közölni.

15.21.2.4. Mérővonat közlekedésekor a vonat műszaki irányítója köteles a forgalmi szolgálattevővel írásban közölni a nyíltvonali tartózkodási időket is. A forgalmi szolgálattevők a közölt tartózkodási időket a közlekedés szabályozásakor kötelesek számításba venni.

A műszaki irányító a kiindulási állomáson rendelkezésre jogosultságát az írásbeli felhatalmazás bemutatásával köteles igazolni.

A mérővonat állomási tárolására a vonat közlekedésére a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztálya által kiadott utasításban kell rendelkezni.

15.21.2.5. Munkavonatokhoz vonali tolatásvezetőt, illetve vonali kocsirendezőt a vonattal munkát végző, vagy végeztető szolgálati ág, illetve kivitelező köteles biztosítani.

Vonatként közlekedő vágánygépkocsin a járművezető mellett még egy, a jármű megállítására és a vonat fedezésére is kioktatott_dolgozónak kell tartózkodnia.

Amennyiben a munkavonat vonatszámában elegyet továbbít, akkor Vonatterhelési kimutatást kell készíteni és Menetigazolványt vagy Menetlevelet kell vezetni. Ha más munkavonat, továbbá munkagép legfeljebb 60 t elegytömegű és legfeljebb 60 m hosszú, lakókocsikból vagy más munkagépekből összeállított vonatot továbbít, akkor a vonat részére Menetlevelet kell kiállítani és vezetni.

15.21.2.6. Az állomásról a nyílt vonal meghatározott pontjáig közlekedő és onnan az állomásra visszatérő, illetve a szomszéd állomásig közlekedő munkavonatokat menetrend nélkül kell közlekedtetni.

Ha a munkavonatnak nyíltvonali sajátcélú vasúti pályahálózaton, munkavágányon vagy rakodóhelyen kell más vonatokkal találkoznia, akkor a munkavonat részére külön menetrendet kell készíteni.

Több állomáson át közlekedő munkavonatokat a rendkívüli vonatok operatív menetrendje szerint kell közlekedtetni.

15.21.2.7. A nyílt vonalról visszatérő vagy a szomszéd állomásra bevonuló munkavonatok közlekedését úgy kell szabályozni, hogy az állomásra legalább 5 perccel az első ellenkező irányú vonatnak az állomásról való indulási ideje előtt, illetve az első követő vonatnak a mögöttes állomásról való indulási ideje előtt érkezzenek meg.

A nyílt vonal meghatározott pontjáig közlekedő és onnan visszatérő munkavonat részére az önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt pályán a térköz- és fedezőjelzőket nem szabad kezelni, mellettük — ha a továbbhaladásnak nincs akadálya — Szabad az elhaladás-jelzést kell adni. A vontatva visszatérő munkavonat részére a bejárat jelzőt — ha lehetséges — kezelni kell. A nem kezelt bejárat jelzõn a behaladás engedélyezésére Hívójelzést, illetve a jelző mellett Szabad az elhaladás-jelzést kell adni.

A nyílt vonalról tolt menetként visszatérő munkavonat részére a helyhez kötött jelzőket nem szabad kezelni. A térköz- és a fedezőjelzők melletti elhaladásra az előző bekezdésben foglaltak érvényesek. A tolt vonat a bejárat jelző (V-betűs jelző) előtt mindenkor meg kell állítani. A behaladásra megállás után Hívójelzéssel vagy élőszóval kell engedélyt adni.

15.21.2.8. Önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt pályára kivonuló munkavonat részére a kijárat jelzõt kezelni kell. A visszatérő menet részére az önműködő térközjelzők nem érvényesek, a bejárat jelzõt nem kell kezelni (15.21.2.7.p.).

15.21.2.9. Ha a térköz- és vonatjelentőőröket nem lehet értesíteni a menetrend nélküli munkavonat közlekedéséről, akkor a vonatot a nem értesített térköz- és vonatjelentőőrök értesítése céljából a szolgálati helyeknél meg kell állítani. Ha a vonaton nincs vonali tolatásvezető, akkor a vonat műszaki irányítója köteles a térköz- és vonatjelentőőröket értesíteni arról, hogy a helyhez kötött jelzőket ne kezeljék se az odaútban, se a visszatéréskor.

15.21.2.10. Munkavonat indítása előtt a forgalmi szolgálattevő az állomási és a pályaszemélyzettel köteles közölni a vonattal kapcsolatban figyelembe veendő különleges rendelkezéseket. Térközi közlekedésre berendezett pályán elő- és visszajelentést kell adni a munkavonat közlekedésekor is. A forgalmi szolgálattevő a munkavonat érkezése után visszajelentést köteles adni a mögöttes állomás forgalmi szolgálattevőjének is.

15.21.2.11. A vonatot továbbító jármű vezetőjével és a vonatkísérő személyzettel, ha pedig a vonaton nincsenek vonatkísérők, a vonat műszaki irányítójával írásbeli rendelkezésen közölni kell:

- a) a közlekedés közben figyelembe veendő különleges biztonsági és közlekedésszabályozási rendelkezéseket;
- b) a megállás és a rakodás, illetve az egyéb munka helyét, továbbá a munka végzésére engedélyezett időtartamot;
- c) a visszatérésre, illetve a továbbhaladásra vonatkozó rendelkezéseket;
- d) a nyílt pályáról történő visszatérés, illetve továbbhaladás időpontját;
- e) a helyhez kötött jelzők kezelésének elmaradására és a mellettük való elhaladásra vonatkozó értesítést;
- f) az alkalmazandó sebességet, ha az a menetrendtől eltér, vagy ha a vonat menetrend nélkül közlekedik;
- g) azokat szolgálati helyeket, ahol az ott dolgozók értesítése véget kell állni;
- h) ha a vonat tolt menetben tér vissza, a bejárat (V-betűs) jelző előtt történő megállásra vonatkozó rendelkezést;
- i) a körülményeknek megfelelő egyéb rendelkezéseket és
- j) a bejárat irányát (csak nem biztosított szolgálati helyen, állomáson).

15.21.2.12. A menetrend nélküli munkavonat közlekedése előtt a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevője köteles a bevonulás helyére és idejére vonatkozóan megállapodni.

15.21.2.13. Tolatás közben a dolgozók az anyagszállító kocsin maradhatnak, azonban értesíteni kell őket a tolatás megkezdéséről és befejezéséről is.

15.21.2.14. Kétvágányú vagy párhuzamos egyvágányú pályán a nyílt vonalon megállt vonatról a dolgozóknak nem szabad a másik vágány felé eső oldalon leszállni.

15.21.2.15. A vonali tolatásvezető, illetve a vonat műszaki irányítója köteles:

- a) menet közben a vonat első fékállásos kocsián vagy a mozdonyon tartózkodni;
- b) gondoskodni az Írásbeli rendelkezésen közöltek végrehajtásáról;
- c) ügyelni a járművek megrakására, megterhelésére, valamint a rakszelvény megtartására;
- d) gondoskodni a szétkapcsolt járművek megfutamodásának megakadályozásáról.

Ha kétvágányú pályán vagy párhuzamos egyvágányú pályán a nyílt vonalon munkát végző vonagnál a másik vágány felőli oldalon kifelé nyíló ajtót kell kinyitni, akkor a vonali tolatásvezető, illetve a vonat műszaki irányítója a munka tartamára köteles a szomszédos vágány fedezéséről — mind a két irány felől — gondoskodni. A fedezést csak a kocsiajtó bezárása és biztonságos rögzítése után szabad megszüntetni.

15.21.2.16. Nyíltvonalon végzett munka közben nem szabad útátjárót 10 percnél hosszabb időre elzárni. A vonatot szükség esetén meg kell osztani.

15.21.2.17. Munkavonatot a nyílt vonalon legfeljebb 5%-ig terjedő lejtőben szabad megosztani. Megosztáskor ügyelni kell arra, hogy az egyes kocsicsoportokban a kocsik negyedrésze kézi- illetve rögzítőfékes legyen. Kézi, illetve rögzítőfékkel nem rendelkező kocsicsoportot nem szabad a nyílt vonalon szétkapcsolni. Az állva maradó kocsikon a fékeket még szétkapcsolás előtt meg kell húzni. A megosztott vonatrészek mellé egy-egy dolgozót kell állítani, akik kötelesek a megfutamodást megakadályozni. A fékeket csak a járművek összekapcsolása után szabad feloldani. A megosztott vonatrészekkel és az össze nem kapcsolt kocsikkal nem szabad mozgást végezni.

15.21.2.18. Ha a nyíltvonali munkavégzés helye 5%-nál nagyobb lejtőben fekszik, akkor a munkavonat mozdonyának megállásakor a legmélyebb ponton kell lennie.

15.21.2.19. Nem szabad menetrend nélküli munkavonatot indítani, ha a két állomás között az értekezés lehetetlen, vagy ha a távolbalátás korlátozott.

15.21.2.20. Az Utasítás Függelékei 31. sz. Függelékében foglaltak alapján két állomás között egyidejűleg több munkavonat is közlekedhet.

15.21.2.21. A Felépítmény Karbantartó Géplánc (FKG) és a Felsővezeték Fenntartó Géplánc (FVFG) közlekedésének, védelmének szabályozását a külön utasítás tartalmazza.

Egyéb munkagépek védelmét a D.2.sz. Utasításban előírtak szerint kell biztosítani.

Segélymozdonyok, segélyvonatok

15.21.3. Segélymozdonyt kell kérni akkor, ha valamely vonat mozdonya vagy mozdonyvezetője szolgálatképtelenné vált és helyben nem lehet pótolni. Segélyvonatot akkor kell kérni, ha elemi események (vihar, tűz, árvíz) vagy baleset következtében olyan akadály keletkezett, amelyet a rendelkezésre álló eszközökkel és dolgozókkal nem lehet megszüntetni.

Nyílt vonalról a rendelkezésre álló értekező berendezésen, ennek hiányában a közelebb fekvő szolgálati helyről küldönc útján írásban kell segílyt kérni.

A segélykérés szövegében közölni kell a vonat számát, a megállás helyét, a segélykérés okát és azt is, hogy a segélyre melyik irányból van szükség.

Küldöncként az állomáskezelő, a térköz-, a vonatjelentőőr és sorompókezelő kivételével a nyílt vonalon dolgozók is igénybe vehetők.

Írásbeli segélykérés továbbítása vagy értekező berendezésének használata végett más vágányon közlekedő bármely vonat megállítható.

15.21.3.1. A segélykérést vevő forgalmi szolgálattevő köteles a helyzetről a segélyre szoruló vonat mögött levő állomás forgalmi szolgálattevőjét tájékoztatni még akkor is, ha ő a kért segílyt ki tudja állítani. Ha a kért segílyt a két szomszédos állomás közül egyik sem tudja kiállítani, akkor a segélykérést vevő forgalmi szolgálattevő köteles a kérést a rendelkezésre álló értekező berendezésen vagy vonattal a Forgalmi Főosztály által kijelölt állomásra, illetve gépészeti telephelyre továbbítani. Így kell eljárni akkor is, ha a segélyre az állomásnak van szüksége.

15.21.3.2. Segélynyújtásra felhasználható a vágány felszabadítása céljából:

- a) annak a vonatnak a mozdonya, (a fontosabb vonat mozdonya is) amelynek a közlekedését a segélyre szoruló vonat akadályozza;
- b) a kevésbé fontos vonat mozdonya akkor is, ha közlekedését a segélyre szoruló vonat nem zavarja. Ilyen mozdony távolabb fekvő állomásról is odarendelhető.

A mozdonyok további felhasználhatóságára vonatkozóan a gépészeti főirányító rendelkezik.

Az állomásról a nyílt vonalra kihaladó és a következő állomás érintése nélkül visszatérő segélyvonatot, illetve segélymozdonyt menetrend nélkül kell közlekedtetni.

15.21.3.3. A segélyvonatot, illetve segélymozdonyt a nyíltvonalon segélyre szoruló vonat előtt fekvő állomáson meg kell állítani. A forgalmi szolgálattevő köteles a vonat részére a segélyre szoruló vonaton túl fekvő állomás forgalmi szolgálattevőjétől engedélyt kérni és az indulási időt vele közölni.

A vonat részére nem kell a helyhez kötött jelzőket kezelni, a közlekedést a jelzők mellett adott megfelelő kézijelzéssel kell szabályozni.

15.21.3.4. A segélyvonat, illetve segélymozdony személyzetét értesíteni kell a segélyre szoruló vonat tartózkodási helyéről. Ha az értekezés lehetetlen, vagy ha a távolbalátás korlátozott, akkor a segélyvonattal, illetve segélymozdonnal a segélyre szoruló vonat előtt fekvő utolsó nyíltvonali szolgálati helyen, ilyen hiányában csak a vonat előtti állomáson kell megállni és a helyszínt az utolsó 1000 méteren belül csak küldönc előre küldése mellett szabad közlekedni.

15.21.3.5. Ha a segélyvonat, illetve a segélymozdony a segélyre szoruló vonatot az eredeti irányának megfelelően vontatja be, akkor a térköz-, felező- és a bejárat jelzőket kezelni kell.

A segélyre szoruló vonat eredeti irányával ellenkező irányba továbbított vonat részére a helyhez kötött jelzőket a 15.21.2.7. pontban előírt módon kell kezelni, illetve a továbbhaladásra kézijelzést adni.

Tolt vonatot a bejárat jelző (V-betűs jelző) előtt mindig meg kell állítani, és csak akkor szabad behaladni, ha a jelzőn Hívójelzés jelenik meg, vagy ha a behaladásra éloszóval adnak engedélyt.

Ha az értekezés lehetséges, a pályaszemélyzetet értesíteni kell a vonat elindulásáról, továbbá arról is, hogy kell-e a jelzőket kezelni vagy nem.

15.21.3.6. Ha a nyílt vonalon segélyre szoruló vonat a kért segélymozdony megérkezése előtt saját mozdonyával vagy pedig követő vonat segítségével továbbítható lenne, de a segélymozdony a menetirányban fekvő állomásról már elindult, akkor a menetet nem szabad folytatni. Más esetben a menet csak a menetirányban fekvő állomás külön engedélye mellett folytathatja útját.

A küldönc köteles az első szolgálati helyről, a menetirányában fekvő állomástól a menet folytatására engedélyt kérni. Ha a menet folytatására engedély kapott, akkor arról a közbenső nyíltvonali szolgálati helyek dolgozóit köteles értesíteni. Ha az értekezés lehetetlen, akkor a küldönc az első állomásig köteles a vonat előtt haladni.

15.21.3.7. A próbavonatok közlekedtetésére, engedélyeztetésére, mérőkocsival történő mérések végzésére, engedélyezésére vonatkozó előírásokat a 29.sz. Függelék tartalmazza.

**6000 kg-nál könnyebb
járművek közlekedtetése
önműködő biztosított
térközjelzőkkel felszerelt
pályán**

15.21.4. A 6000 kg-nál könnyebb járművek bizonytalanul működtetik az önműködő jelzőberendezéseket (jelzők, útsorompók). Az ilyen járműveknek önműködő biztosított térközjelzőkkel, önműködő útsorompókkal felszerelt

pályán vonatként történő közlekedésekor az alábbiakat is figyelembe kell venni:

- a) nem szabad ilyen járművet közlekedtetni, ha két állomás között az értekezés lehetetlen;
- b) nem szabad a járművel más vonatot megkésleltetni, és a jármű közlekedését sem szabad indokolatlanul hátráltatni;
- c) állomáson a járművel csak akkor szabad áthaladni, ha a következő állomásig megállás nélkül közlekedik. Az előre látható megállásról a forgalmi szolgálattevőnek jelentést kell tenni, aki a tartózkodási idők figyelembevételével köteles a jármű és a követő vonatok közlekedését szabályozni;
- d) a járművet mindenkor úgy kell indítani, hogy a követő, illetve az ellenkező irányú vonat indulási ideje előtt legalább 5 perccel beérkezzék a következő állomásra, a nyílt vonal meghatározott pontjáig közlekedő és onnan visszatérő jármű pedig visszaérkezzék az állomásra;
- e) a vonali tolatásvezetővel, illetve a műszaki irányítóval írásbeli rendelkezésen közölni kell a beérkezés, illetve a visszaérkezés idejét, aki a rendelkezést köteles betartani. Nem szükséges ez az értesítés akkor, ha a jármű a következő állomásig megállás nélkül közlekedik;

- f) a jármű meg-, illetve visszaérkezéséig a jármű által használt vágányon nem szabad irányváltást végrehajtani;
- g) önműködő fénysorompóval felszerelt nyíltvonalú útátjáróhoz, legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad közeledni, és az útátjáró előtt elsőbbséget kell adni a közúti forgalom részére, meg kell állni, ha a jármű áthaladásával a közúti forgalmat veszélyeztetni;
- h) a vonat által vezérelt állomási sorompókat a vágányút beállításától függetlenül mindig kézzel kell lezárni, illetve felnyitni;
- i) nyílt vonalról az odaútban használt vágányon visszatérő jármű részére a bejáratú jelzőt nem kell kezelni. Indítás alkalmával Írásbeli rendelkezéssel közölni kell a jármű vezetőjével, hogy visszatéréskor a behaladásra Hívójelzést, Szabad az elhaladás-jelzést adnak, vagy élőszóval kap engedélyt;
- j) a jármű megérkezése, illetve visszaérkezése után a forgalmi szolgálattevő köteles a biztosítóberendezésen esetleg jelentkező berendezészavart megszüntetni;
- k) a jármű utáni első vonatot önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt pályán állomástávolságban kell indítani.

15.21.4.1. A 15.21.4. pont g) és h) alpontjában foglaltakat alkalmazni kell az önműködő biztosított térközjelzőkkel fel nem szerelt pályán is.

16. SZOLGÁLAT A VONATOKNÁL

16.1. Teendők a kiindulási állomáson

Általános rendelkezések

16.1.1. A kiindulási állomáson a vonatot és a vonatszemélyzetet indulás előtt el kell látni az F.1.sz. Jelzési Utasításban meghatározott jelzőeszközökkel.

16.1.1.1. A vonatszemélyzet a szolgálat ellátásához szükséges, megfelelő jelzőeszközöket, munkaeszközöket és nyomtatványokat kötelesek szolgálatban állandóan kéznél tartani.

16.1.1.2. Idegen vasútról érkező személyszállító vonatnál a személyszállító kocsikban az idegen vasút által alkalmazott megjelöléseket csak akkor szabad eltávolítani, illetve megváltoztatni, ha a kocsiban nincsenek olyan utasok, akik még az idegen vasúton szálltak be.

Személyszállító vonatokon az előírt irány-, illetve járatmegjelöléseket alkalmazni kell. Megfelelő alkalmazásukat a vonatkísérő személyzet a kiindulási állomáson a vonat indulása előtt ellenőrizni köteles.

16.1.1.3. A vonatkísérő személyzet, továbbá a vonali tolatásvezető, vonali kocsirendező a szolgálati ideje alatt nem használt felszerelési tárgyait és jelzőeszközeit a mozdony vezetőállásán tarthatja.

16.1.1.4. A vonatok személyzete részére elsősegély csomag a mozdonyon áll rendelkezésre.

16.2. Magatartás menet közben

Általános rendelkezések

16.2.1. Az élet és testi épség megóvása érdekében menet közben nem szabad:

- a) a járművek lépcsőjén, rakományán vagy tetején tartózkodni;
- b) a járművekről messze kihajolni;
- c) személyszállító kocsik ajtóit kinyitni;

d) lépésnél nagyobb sebességgel mozgó járműre felugrani, vagy ilyen járműről leugrani.

Rendkívüli esetben (pl. nyílt vonalról visszatoló vonatnál kézijelzés adása céljából) a személyszállító kocsi ajtaját csak akkor szabad kinyitni, ha az nem veszélyezteti az utasok és kézipoggyászok biztonságát.

16.2.1.1. A távműködtetésű feljáró ajtókkal rendelkező személyszállító kocsikból összeállított személyszállító vonat kocsiajtóit megállás után csak azon az oldalon szabad kinyitni, amelyik oldalon a vonat mozdonyvezetőjének indításra történő felhatalmazását végzik.

Ha vonatközlekedés közben a távműködtetésű kocsiajtók közül valamelyik meghibásodik (nem lehet központilag távműködtetni), akkor a vonatkísérő személyzet köteles a távműködtetésű kocsiajtóra az E. 12. sz. Műszaki Kocsiszolgálati Utasításban előírt bárcákat köteles elhelyezni. Ebben az esetben a mozdonyvezető vagy a vezető jegyvizsgáló (jegyvizsgáló) a megállás előtt köteles az ajtó használhatatlanságára az utasok figyelmét felhívni, amennyiben a vonaton jól működő utastájékoztató berendezés van. Utastájékoztató berendezés hiánya vagy használhatatlansága esetén az utasok figyelmét éles szóban kell felhívni.

Ha a motorvonatoknál valamelyik kocsiajtó nem záródik, — az előbbieken foglaltaktól eltérően — akkor a mozdonyvezető köteles a kocsiajtók reteszelésének megszüntetése után a kocsiajtók becsukása iránt a vonatkísérő személyzet, illetve a vonat mozdonyvezetőjének indításra történő felhatalmazását végző dolgozó felé intézkedni.

A távműködtetésű feljáró ajtókkal rendelkező személyszállító kocsikból összeállított személyszállító vonatoknál az ajtóműködtető berendezés meghibásodása esetén követendő eljárásra vonatkozó részletes rendelkezéseket az E. 12. sz. Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás tartalmazza.

16.2.1.2. Személyszállító vonatnál, ha a kocsik között zárt védőfal van, akkor a kocsik homlokajtóit nem szabad lezárni. Zárt védőfal hiányában a kocsik homlokajtóit zárva kell tartani. A vonat első kocsijának első, utolsó kocsijának hátsó homlokajtóját zárva kell tartani.

Figyelési kötelezettség

16.2.2. Menet közben a vonat elején lévő mozdonyvezető és a mozdonyvezető mellett tartózkodó második dolgozó, tolt vonatnál pedig az első járművön tartózkodó vonatkísérő előre és hátra tekintéssel köteles figyelni:

— a vonatot,

- a pályát és a szomszédos vágányokat,
- az útátjárókat,
- a figyelmeztető jeleket, a jelzőkkel és jelzőeszközökkel adott jelzéseket,
- a váltóra történő ráhaladás előtt pedig a lehetőségekhez képest a váltó állását, a vágányutat és a biztonsági határjelzők utáni térséget.

Fentieket a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozó is köteles megfigyelni, ha más szolgálati tevékenysége a figyelést megengedi, vagy ha a mozdonyvezető figyelésre utasítja.

A távolbalátás vagy a szabadlátás korlátozottsága esetén fokozott gonddal kell figyelni a pálya mellett lévő jelzőket, jelzéseket és a vezetőlás jelző jelzéseit. A mozdonyvezető a vonat sebességét úgy köteles szabályozni, hogy a jelzéseket meg tudja figyelni és a továbbhaladást tiltó jelző előtt a vonattal meg tudjon állni.

16.2.2.1. Előfogati mozdonnyal közlekedő vonatnál a 16.2.2. pontban foglaltakat az előfogati mozdony mozdonyvezetője köteles megfigyelni, a vonómozdony személyzete pedig olyan mértékben, amennyire a megfigyelés a vonómozdonyról lehetséges.

16.2.2.2. A mozdonyon (vezérlőkocsin) figyelésre kötelezettek a megfigyelés eredményét kötelesek egymással közölni, melyet a vevő dolgozó köteles megismételni.

Eljárás helytelenül álló váltó esetén
--

16.2.3. Ha a vonatszemélyzet helytelenül álló váltót vesz észre, vagy ha a váltó helyes állása tekintetében kételyei támadnak, továbbá akkor, ha a jelzett irányban való ki- vagy behaladást nem tartja megengedhetőnek, akkor köteles a vonatot lehetőleg még az első helytelenül álló váltó előtt megállítani.

Eljárás Megállj-jelzés meghaladásakor
--

16.2.4. Ha a mozdonyvezető a vonatot csak a Megállj-jelzést adó főjelző vagy az előjelzett kitűzött Megállj-jelző, továbbá a figyelembe jövő Biztonsági határjelző után tudta megállítani, akkor megállás után a vonali tolatásvezetővel, vezető jegyvizsgálóval, illetve a mellette figyelő szolgálatot ellátó dolgozóval közösen — vonatkísérő nélkül közlekedő vonatnál pedig egyedül — köteles megvizsgálni a vonat megfékezettsége szempontjából figyelembe vett fékek működését, továbbá megállapítani a jelzés meghaladásának okát. Meg kell állapítani a féktuskók felmelegedésének fokát (tüzes, forró,

meleg, langyos, hideg), a raksúlyváltók, vonatnemváltók helyzetét, kézifékes vonatonál, illetve vonatrésznél pedig azt is, hogy a vonatkísérők a részükre kijelölt kéziféket kezelték-e. A vizsgálat eredményét rögzíteni kell a Menetigazolványban, (Menetlevélben) és a bejegyzést a fékek megvizsgálásában részt vevő dolgozó (dolgozók) köteles (kötelesek) aláírni. Az eseményt balesetnek kell minősíteni még akkor is, ha a Megállj-jelzés meghaladásából nem származott baleset.

16.2.4.1. Főjelzővel vagy kitűzött Megállj-jelzővel adott Megállj-jelzés meghaladásakor a megállított vonatot a továbbhaladásig állva kell tartani, sohasem szabad a jelző mögé visszatolni.

16.2.4.2. Ha a behaladó vonat eleje a figyelembe jövő Biztonsági határjelzőt meghaladta, akkor a baleseti veszély esetét kivéve (pl. ha más vonatot veszélyeztet) állva kell maradnia mindaddig, amíg a forgalmi szolgálattevő az előrehúzásra vagy a visszatolásra nem rendelkezik.

Megállás a nyílt vonalon rendkívüli ok miatt

16.2.5. A nyílt vonalon továbbhaladást veszélyeztető körülmény észrevételekor a vonatot meg kell állítani és a rendelkezésre álló értekező berendezésen jelentést kell tenni, a veszélyeztető körülményt meg kell szüntetni, szükség esetén pedig segílyt kell kérni.

16.2.5.1. A vonaton észlelt műszaki hiba miatt megállított vonat mozdonyvezetője köteles eldönteni, hogy a vonat továbbhaladhat-e, és milyen sebességgel.

A nyílt vonalon rendkívüli ok miatt megállt vonat mozdonyvezetője a megállást — az E.1.sz. Utasításban előírtak elvégzése után — a rendelkezésre álló értekező berendezésen a forgalmi vonalirányítónak, továbbá a forgalmi szolgálattevőnek köteles jelenteni (15.19.1.7.p.).

16.2.5.2. Ha a mozdonyvezető a szomszédos vágányon (vágányokon) vonatot veszélyeztető körülményt vesz észre, akkor erről a rendelkezésre álló értekező berendezésen a forgalmi vonalirányítónak, továbbá a forgalmi szolgálattevőnek köteles jelentést tenni (15.19.1.7.p.).

16.2.5.3. Személy, jármű vagy nagyobb testű állat elütése esetén a Balesetvizsgálati Utasítás, valamint a Műszaki-mentési és Segélynyújtási Utasítás és a Munkavédelmi Szabályzat rendelkezései szerint kell eljárni.

16.2.5.4. Nyíltvonali megállás után a vonat védelme (fedezése) érdekében a vonatkísérőknek, vonali tolatásvezetőnek, vonali kicsirendezőnek, fokozottan kell figyelni a pályát, szükség esetén a közeledő vonat felé pedig kézijelzéssel Megállj jelzést kell adni.

Személyszállító vonatnál a vonatkísérő személyzet a megállás okáról köteles tájékoztatni az utasokat, és ha a vonat nem megfutamodott járművek miatt állt meg, akkor meg kell tiltani az utasok kiszállását.

Eljárás, ha a vonatnál jelzési hiányosság van
--

16.2.6. Ha a vonat elején menet közben jelzési hiányosság merül fel, akkor a következők szerint kell eljárni:

- A vonat az állomásról és nyílt vonalról menetrend szerinti sebességgel közlekedhet a célállomásig, ha az elején lévő három lámpa közül kettő együtt világít. A célállomásról a vonat mozdonya kettő működő lámpával csak a legközelebbi vontatási telepig közlekedhet, vonatot nem továbbíthat.
- A vonat a nyílt vonalról egy működő lámpával a következő állomásig fokozott figyelemmel, menetrend szerinti sebességgel közlekedhet, ahol a hiba elhárítása céljából meg kell állni. Ha a hiányosság nem szüntethető meg, akkor a mozdonyt szolgálatképtelennek kell tekinteni.
- Ha a vonat elején egyetlen lámpa sem világít, akkor a vonat elejét egy fehér fényű kézi jelzőlámpával kell megjelölni és a vonat a nyílt vonalról a következő állomásig fokozott figyelemmel — legfeljebb 25 km/h sebességgel — közlekedhet, ahol a hiba elhárítása céljából meg kell állni. Ha a hiányosság nem szüntethető meg, akkor a mozdonyt szolgálatképtelennek kell tekinteni.

Nappal a fehér fényű kézi jelzőlámpát nem kell alkalmazni.

16.2.6.1. Ha vonatfogadás alkalmával a vonatfogadásra kötelezett dolgozó azt észleli, hogy az előtte elhaladó vonat végéről a zárjelző tárcsa hiányzik, akkor feltételeznie kell a vonat szétszakadását és „A vonat szétszakadt” jelzést köteles adni. Az eseményről a pályaszemélyzetet, valamint a szomszédos állomás(ok) forgalmi szolgálattevőjét köteles tájékoztatni.

Az értesítés vétele után valamennyi érintett dolgozó köteles az esetleg megfutamodott járművek, illetve a zárjelző tárcsa nélkül közlekedő vonat megállításáról gondoskodni. Ha a vonatot a szolgálati helyen nem lehet megállítani és az a szolgálati helyről zárjelző tárcsa nélkül haladt ki, ak-

kor az önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a követő vonatot csak állomástávolságban szabad közlekedtetni.

**Eljárás, ha a mozdony
hangjelzést adó berendezése
elromlott**

16.2.7. Ha a mozdony hangjelzést adó berendezése elromlott, akkor a mozdonyt szolgáltat-képtelennek kell minősíteni.

Abban az esetben, ha a hangjelzést adó berendezés menet közben romlott el, akkor a vonat a nyílt vonalról a következő állomásig legfeljebb 15 km/h sebességgel folytathatja a menetét, ahol segélymozdonyt kell kérni.

**Megállás rendkívüli
esemény bejelentése végett**

16.2.6. Helyhez kötött jelzőkkel, a vonatbefolyásoló berendezés működésével kapcsolatos rendellenességről, a vonatot veszélyeztető rosszindulatú cselekményről a vonatszemélyzet a rendelkezésre álló értekező berendezésen a forgalmi vonalirányítónak, továbbá a forgalmi szolgálattevőnek köteles jelentést tenni. Értekező berendezés hiányában a vonattal a jelentés megtétele céljából az első szolgálati helyen meg kell állni.

**Eljárás, ha a vonatot
a nyílt vonalon
veszély fenyegeti**

16.2.7. Ha valamelyik forgalmi szolgálattevő vagy vonatfogadásra kötelezett állomási, illetve nyíltvonali dolgozó azt állapítja meg, vagy arról kap értesítést, hogy ugyanazon a vágányon két vonat egymással szemben halad, akkor azonnal köteles a vonatok megállítására intézkedni. Megállítás után a forgalmi szolgálattevők kötelesek a további teendőkről megállapodni és egyértelmű rendelkezést adni a vonatok megállító dolgozó (dolgozók) részére. Rendelkezést kell adni az egyik vonat visszatolására, továbbá arra, hogy a másik vonat kövesse a visszatoló vonatot a bejárat jelzőig (V-betűs jelzőig), ahol a vonatot meg kell állítani és meg kell várni az engedélyt a behaladásra.

16.2.7.1. Ha valamelyik forgalmi szolgálattevő vagy vonatfogadásra kötelezett állomási, illetve nyíltvonali dolgozó azt állapítja meg, vagy arról kap értesítést, hogy a haladó vonattal szemben megfutamodott jármű (járművek) vagy szemben közlekedő vonat van és megállításuk bizonytalan, akkor köteles a haladó vonat(ok) és az esetleges követő vonatok megállítására és visszatolására intézkedni. A visszatoló vonatok személyzetét előszóval utasítani kell a visszatolásra és arra, hogy a bejárat jelző (V-betűs jelző) előtt csak akkor álljanak meg, ha ott Megállj-jelzést adnak vagy jelzést egyáltalán nem adnak.

A tett intézkedésekről a visszatolás irányában fekvő állomás forgalmi szolgálattevőjének jelentést kell tenni.

Ha a veszélyeztetett vonat (vonatokat) bármely ok miatt nem lehet visszatolni, akkor a közvetlenül veszélyeztetett vonat mozdonyát küldönc előreküldése mellett a megfutamodott járművek felé kell küldeni. A küldönc a járművek észrevételekor köteles a mozdonyt megállítani, a mozdonyvezető pedig visszaindulni, és a sebesség megfelelő szabályozásával igyekeznie kell a járműveket feltartóztatni.

Ha ez az eljárás küldönc vagy idő hiánya miatt nem hajtható végre és a veszélyhelyzet elhárítására nincsen más lehetőség, akkor a közvetlenül veszélyeztetett vonat mozdonyát legalább 100 m-re a megfutamodott járművek felé kell küldeni, ott meg kell állítani, be kell fékezni és a mozdony-személyzet köteles a mozdonyt elhagyni.

A visszatoló vonat (vonatok) vágányútvját a szolgálati helyen idejében szabadabbá kell tenni és be kell állítani. A visszatoló vonat részére a helyhez kötött jelzőket nem kell kezelni, mellettük, illetve velük egyvonalban kézijelzést kell adni, illetve Hívójelzéssel kell a vonat (vonatokat) bejáratni. Ha a vonat bármely ok miatt nem lehet bejáratni, akkor intézkedni kell a megfutamodott járműveknek a közvetlenül veszélyeztetett vonat mozdonyával történő megállítására.

16.2.7.2. Ha a vonatot a nyílt vonalon a vonaton észlelt hiba vagy hiányosság miatt állították meg, akkor a vonatszemélyzet köteles a hibát megszüntetni, ha ez nem lehetséges, akkor a haladás irányában fekvő első állomás forgalmi szolgálattevőjétől a vonatot megálló dolgozó útján rendelkezést kérni.

Eljárás sérült pályarész felfedezésekor
--

16.2.8. Sérült pályarész felfedezője — amennyiben a sérült pályarész a szolgálati helyen van — köteles a helyzetről a forgalmi szolgálattevőnek, nyílt vonalról mindkét szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjének jelentést tenni. Az értesítések tényét, valamint az F.1. sz. Jelzési Utasítás 5.16.5. pontja alapján a jelzőeszköz kitűzésének hiányáról történt értesítés szövegét az értesített forgalmi szolgálattevő(k) köteles(ek) előjegyezni a Fejrovatos előjegyzési napló következő sorában. Ha a vágány vagy pályarész a sérülés ellenére még járható, azon legfeljebb 5 km/h sebesség alkalmazható mindaddig, amíg pályafelügyeletet ellátó szakember ettől magasabb sebességet nem engedélyez.

Ha a felfedező nem tud a járhatóság felett dönteni, akkor az értesített forgalmi szolgálattevő az előre nem látott vágányzárra vonatkozó előírásokat köteles alkalmazni és a vágányt, illetve a pályát a forgalomból ki kell zárni, a helyzet tisztázásáig nem szabad rajta vonatot közlekedtetni.

Az értesített forgalmi szolgálattevő köteles a pályaállapotról és az előre nem látott sebességkorlátozásról, valamint annak pontos helyéről értesíteni:

- a pályamestert és a mérnöki szakaszt,
- a sérült pályarész felé vonatot indító szomszédos állomás(ok) forgalmi szolgálattevőjét és a forgalmi vonalirányítót.

Az értesített pályamester, illetve a mérnöki szakasz köteles a sebességkorlátozásról a PML Főosztály illetékes alosztályának az Utasításban előírt módon jelentést tenni és gondoskodni a szükséges jelzők kitűzéséről.

A jelzők kitűzéséről a sérült pályarész felé vonatot indító szomszédos állomás(ok) forgalmi szolgálattevőit értesíteni kell.

A lassan bejárandó pályarész felé vonatot indító állomás(ok) forgalmi szolgálattevői mindaddig, amíg a lassúmenetről a pályafelügyeletet ellátó szervezet az Utasítás szerint az érdekelteket nem értesítette, kötelesek gondoskodni a vonatok személyzetének értesítéséről (a lassan bejárandó pályarész pontos helye, alkalmazható sebesség).

A szükséges értesítés végezt az áthaladó vonatokat is meg kell állítani.

Amíg nem érkezik jelentés a jelzők kitűzéséről, a vonatok személyzetét értesíteni kell a jelzők hiányáról is.

A lassúmenet utasításszerű elrendelése és erről az érdekeltek előírás szerinti értesítése után a vonatok személyzetét már csak a rendelkező állomások vagy a rendelkezési szakasz vonatindító állomásai kötelesek értesíteni az Utasításban előírt módon.

A sérült pályarész felé vonatot indító szomszédos állomások forgalmi szolgálattevői az érdekeltek előírt értesítése után már csak azoknak a vonatoknak a személyzetét kötelesek értesíteni, amelyek a vonatindító állomásról a fenti értesítés megtörténte előtt indultak el.

Ha a sérült pályarészt a mozdonyszemélyzet fedezi fel, akkor ezt a körülményt a legelső forgalmi személyzettel rendelkező szolgálati helyen, ahol a vonat megáll, köteles jelenteni a „Menetigazolvány (Menetlevél)” „Megjegyzés” rovatában történő elismertetés mellett.

16.2.8.1. A nyílt vonalon járhatatlan pályarész miatt megállított vonat személyzetével a megállító dolgozó előszóval köteles közölni, a két állomás forgalmi szolgálattevőjének rendelkezését.

A megállítás okának közlése

16.2.9. A nyílt vonalon vonatot megállító dolgozó a mozdonyvezetővel köteles közölni a megállítást okát, és a továbbiakban valamennyi rendelkezést, illetve értesítést is a mozdonyvezető részére kell adnia.

Visszatolás a nyílt vonalon az indulás megkönnyítése végett

16.2.10. Ha a nyílt vonalon megállt vonat emelkedésben fekvő pályarész miatt nem tud elindulni, akkor a vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló, vonatkísérő nélkül közlekedő vonatnál pedig a mozdonyvezető, a forgalmi szolgálattevőtől és a vonatjelentő dolgozóktól a visszatérésre engedélyt köteles kérni.

A visszatérésre kapott engedély alapján a mozdonyvezető, a vonatszemélyzet valamennyi tagjának értesítése után visszatolhat az engedélyadás-kor közölt vonalszakaszra. A visszatérésre csak akkor szabad engedélyt adni, ha a tervezett megállás helyéig a vonat mögött a vonal szabad és az útsorompók lezárására intézkedés történt.

Ha az értekezés a mögöttes állomás forgalmi szolgálattevőjével, illetve a vonatjelentő dolgozókkal lehetetlen, akkor nem szabad visszatolni. A vonatot szükség esetén több részben kell továbbítani.

Visszatolás a mögöttes állomásra

16.2.11. A nyílt vonal meghatározott pontjáig közlekedő és onnan az állomásra visszatoló vonatnak az állomásról való indulása előtt a forgalmi szolgálattevő köteles a visszatolásról és annak előrelátható indulási idejéről a vonat fogadására kötelezett állomási és pályaszemélyzetet távbeszélőn, a vonatszemélyzetet pedig Írásbeli rendelkezéssel értesíteni. A vonatszemélyzet a kapott Írásbeli rendelkezés alapján a bejáratú jelzőig visszatolhat.

16.2.11.1. A nyílt vonalról nem megfutamodott járművek miatt, hanem bármely más rendkívüli ok miatt visszatoló vonat visszatolására a mozdonyvezető köteles a mozdonyrádióon vagy mobil telefonon a visszatolás irányában fekvő állomás forgalmi szolgálattevőjétől engedélyt kérni és közölni a visszatolás előrelátható indulási idejét is. Ha a mozdonyon nincs mozdonyrádió vagy mobil telefon vagy van, de az használhatatlan, akkor vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló közlekedő vonatnál a vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló a mozdonyvezető utasítására a visszatolásra engedélyt kérni. A forgalmi szolgálattevő köteles a visszatolásról és annak előrelátható indulási idejéről az állomási és a pályaszemélyzetet érte-

síteni, továbbá intézkedni az útsorompók lezárására, a bejáratú vágányút biztosítására.

Ha a megállás helyén nem lehet a rendelkezésre álló értekező berendezésen engedélyt kérni, akkor a vonattal küldönc előreküldése mellett lépcsőben vissza szabad tolni az első értekező berendezéssel felszerelt szolgálati helyig, ennek hiányában a bejáratú jelzőig (V-betűs jelzőig), ahol meg kell állni. A továbbhaladásra, illetőleg a behaladásra a küldönc köteles a forgalmi szolgálattevőtől engedélyt kérni. A vonat előtt haladó küldönc köteles a sorompókezelőket a sorompók lezárására utasítani.

Küldöncként vonatkísérővel közlekedő vonat előtt vonatkísérőt, vonali tolatásvezetővel közlekedő vonatonál a vonali tolatásvezetőt (ha van a vonatonál, akkor vonali kocsirendezőt), vonatkísérő nélkül közlekedő vonatonál pedig a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot ellátó dolgozót kell engedélykérés céljából előre-, illetve hátraküldeni. Minden esetben meg kell várni a dolgozó visszaérkezését.

16.2.11.2. Önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán engedély nélkül még küldönc előreküldése mellett sem szabad visszatolni. Ha a visszatolásra nem lehet a rendelkezésre álló értekező berendezésen engedélyt kérni, akkor az engedély megkérése céljából küldöncöt kell igénybe venni. A küldönc visszaérkezéséig álló helyzetből nem szabad elindulni.

Jelzőkezelés tolt vonatok részére
--

16.2.12. Tolt vonat részére a térköz-, a fedező- és a bejáratú jelzőket nem szabad kezelni. Az önműködő biztosított térközjelzők kivételével a térköz- és a fedezőjelző mellett, illetve azokkal egyvonalban a helyzetnek megfelelően Szabad az elhaladás-, illetve Megállj-jelzést kell adni. Tolt vonattal a bejáratú jelző (V-betűs jelző) előtt mindig meg kell állni. Onnan csak a Hívójelzéssel, illetve élőszóval kapott engedély után szabad behaladni.

16.3. A vonatok védelme, fedezése (Védekezés összeütközés, továbbá utolérés ellen)

A vonatfogadásra kötelezettek teendői
--

16.3.1. A haladó, továbbá a nyílt vonalon bármely ok miatt megállt vonatokat a forgalmi szolgálattevők, továbbá a vonatfogadásra kötelezett állomási és nyíltvonali dolgozók kötelesek védeni, illetve fedezni összeütközés, továbbá utolérés ellen.

16.3.1.1. A vonatjelentőőri közlekedésre berendezett pályán, vagy ha nem önműködő biztosított térközi közlekedésre berendezett pályán bármely ok miatt át kell térni a vonatjelentőőri szolgálatra és a forgalmi szolgálattevő a bejárat jelzővel, más vonatjelentő dolgozó pedig a térközjelzővel vonatot állít meg, akkor köteles a mögöttes vonatjelentő dolgozót a megállításról értesíteni és utasítani arra, hogy a visszajelentésig ne bocsásson vonat a térközbe.

A vonatszemélyzet teendői

16.3.2. Ha egy vonat továbbhaladása a nyílt vonalon a mozdony szolgálatképtelensége vagy pedig a vonaton keletkezett bármely más továbbhaladást gátló ok miatt lehetetlenné vált, vonatkísérővel közlekedő vonaton a vonatkísérő köteles a vonatról hátrafelé figyelni és ha közeledő követő vonatot vesz észre, feléje Megállj-jelzést adni.

16.3.2.1. A körülmények tisztázása után a helyzetnek megfelelően segílyt, illetve a visszatérésre engedélyt kell kérni. Vonatkísérővel közlekedő vonaton szükség esetén a mozdonyvezető élőszóval köteles a vonatkísérőt utasítani arra, hogy segílykérés, engedélykérés céljából menjen az első értekező berendezéssel rendelkező szolgálati helyre.

Vonatkísérő nélkül közlekedő vonaton a mozdonyvezető köteles — ha mellette második dolgozó is teljesít szolgálatot — a második dolgozót a segílykérésre, engedélykérésre utasítani. Vonatkísérővel közlekedő vonaton a vonatkísérő köteles a segílykérést, engedélykérést elvégezni. A csak mozdonyvezetővel közlekedő vonatoknál a mozdonyvezető — az E.1.sz. Utasításban előírtak elvégzése után — köteles az esetleges segíly-, illetve engedélykérésről gondoskodni.

Ha a pálya járhatatlansága esetén a segílyt kérő dolgozó engedélyt kap a visszatérésre, köteles a vonathoz visszatérni és a kapott engedélyt a mozdonyvezetőnek jelenteni.

A forgalmi szolgálattevő segílykérés esetén köteles a segílyt kérő dolgozóval közölni, hogy a segílymozdony (-vonat) melyik irányból fog a vonathoz érkezni. A segílyt kérő dolgozó köteles a vonathoz visszatérni és a mozdonyvezető tájékoztatása után abba az irányba elindulni, amelyik irányból a segílymozdony (-vonat) fog érkezni. Az érkező segílymozdony (-vonat) felé olyan helyről kell Megállj-jelzést adni, ahonnan azt a megállítása után biztonságosan a vonathoz lehet kísérni.

16.3.2.2. Önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt pályán a csak mozdonyvezetővel közlekedő vonat mozdonyvezetőjét —amennyiben az állomásközből vonat nincs — a forgalmi szolgálattevő a vonat fedezése alól felmentheti.

16.4. Magatartás állomáson való tartózkodás közben. Vonatátadás.

16.4.1. Állomáson tartózkodó vonat mozdony- és vonatkísérő személyzete, valamint a vonali tolatásvezetője csak a forgalmi szolgálattevő engedélyével távozhat el a vonattól.

Ha a vonat tartózkodása közben más vonattal vagy vonatokkal fog találkozni, akkor az előző bekezdésben felsorolt dolgozókat a forgalmi szolgálattevő köteles erről:

- élőszóval vagy
- a vonali tolatásvezető, vezető jegyvizsgáló, váltókezelői szolgálati helyiségben dolgozók útján értesíteni.

16.4.2. A közlekedő vonatok személyzete a járművek vizsgálata, javítása céljából azok közé, alá, vagy fölé csak a mozdonyvezető engedélyével léphet.

A vonat átadása

16.4.3. A végállomáson és a személyzetváltó állomáson a vonatkísérők a vonattól csak akkor távozhatnak el, ha a vonatot műszaki dolgozónak vagy a leváltó személyzetnek átadták.

Az átadás-átvételre vonatkozó részletes rendelkezéseket külön utasítás tartalmazza.

A szállítmánykísérővel kísért vonatok átadás-átvételét MÁV ZRt. Vagyonvédelmi Utasítása szabályozza.

16.5. Az utasok tájékoztatása és védelme

16.5.1. Az állomási és a vonatkísérő személyzet köteles figyelmeztetni az utasokat arra, hogy csak a fel-, illetve leszállásra kijelölt pályaoldalon szálljanak le, illetve fel. Kötelesek felhívni az utasok figyelmét arra, hogy:

- ne szálljanak fel mozgó vonatra,

- ne szálljanak le mozgó vonatról,
- ne tartózkodjanak a lépcsőn menet közben és
- le-, illetve felszállás után a személyszállító kocsik ajtóit csukják be.

16.5.2. Utastájékoztató berendezéssel felszerelt vonaton a mozdonyvezető, vezető jegyvizsgáló az elindulás után köteles a következő állomás (megállóhely) nevét az utasokkal közölni. Megállás előtt a tájékoztatást meg kell ismételni.

16.5.3. A személyszállító vonaton a vonatkísérők elágazó-, csatlakozó- és végállomásra való érkezés előtt kötelesek az utasokat erre a körülményre figyelmeztetni.

16.5.4. A szolgálati helyeken — szolgálataszünetelés, szolgálatmegszakítás kivételével — az utasokat előszóval, utastájékoztató berendezéssel vagy hangszórón tájékoztatni kell a személyszállító vonatok érkezési és indulási idejéről, késéséről, továbbá a bejárat, illetve kijárat vágányáról.

Kétvágányú pálya megálló-rakodóhelyein és megállóhelyein — szolgálataszünetelés, szolgálatmegszakítás kivételével — azt is közölni kell, hogy a vonat melyik vágányra érkezik.

16.5.5. Távműködtetésű ajtókkal rendelkező személyszállító kocsikból összeállított szerelvénnel közlekedő személyszállító vonat érkezése előtt az utasok figyelmét külön fel kell hívni arra, hogy a vonat kocsiajtói melyik oldalon fognak nyílni, továbbá arra is, hogy a másik oldalon az ajtók nem nyithatók.

16.5.6. A személyszállító vonat vonatkísérő személyzete megállás után köteles a vonatról a fel- és leszállásra kijelölt pályaoldalon leszállni és a szolgálati hely nevét az utasokkal közölni. A vonatkísérő személyzet a tartózkodási időt akkor köteles közölni, ha az menetrend szerint legalább 3 perc, vagy ha a menetrendszerű tartózkodást a forgalmi szolgálattevő késés esetén megrövidíti. A közlés történhet a kocsikra felszerelt utastájékoztató berendezés útján is. A forgalmi szolgálattevő a tartózkodási idő megrövidítéséről köteles a személyszállító vonat vonatkísérőit és az utazóközönséget a rendelkezésre álló utastájékoztató berendezésen keresztül, annak hiányában előszóval értesíteni. Határállomáson az utasokat figyelmeztetni kell a hatósági kezeléssel kapcsolatos tennivalókra is.

16.5.7. Az utasoknak a vágányokon való átjárást csak az erre kijelölt helyeken szabad megengedni. Ezeket az átjáró helyeket szabadon kell tartani, szükség szerint a vonatot meg kell osztani.

16.5.8. A fel- és leszállásra kijelölt helyet meg kell világítani.

16.5.9. Szigetperonnal vagy aluljáróval nem rendelkező szolgálati helyen tartózkodó személyszállító vonat elé a közvetlenül szomszédos vágányra a vonatfogadást kerülni kell. Ilyen vágányra csak akkor szabad vonatot fogadni, ha a ki- és a beszállás már befejeződött és minden biztonsági intézkedést megtettek az utasok védelme érdekében. A személyszállító vonat vonatkísérőit a körülményről értesíteni kell, akik kötelesek a le- és felszállást szorgalmazni, a vágányok között tartózkodókat távozásra utasítani és a vonat közeledésekor a felügyeletükre bízott kocsik előtt elhaladva kötelesek az utasokkal közölni a vonat közeledését. Az érkező vonat felé állomási dolgozó Lassan-jelzést köteles adni. Ha az utasok védelme a fentiek szerint nem biztosítható, akkor az érkező vonatot a bejárat jelzővel meg kell állítani.

16.5.10. A rendelkezésre álló eszközökkel meg kell akadályozni, hogy a felszálló utasok elfoglalják a bejárat vágány mindkét oldalát.

Ha az utasok az állomási és a vonatkísérő személyzet felszólítására sem távoznak a részükre kijelölt pályaoldalra, akkor a bejárat vágánnyal szomszédos vágányra csak elkerülhetetlen esetben és csak a 16.5.9. pontban meghatározott módon szabad vonatot fogadni. Ha a bejárat vágánnyal szomszédos vágányra érkező vonat fogadása elkerülhető, akkor a vonatot a fel- és leszállás befejezéséig a bejárat jelzővel fel kell tartóztatni.

Tehervonaton utazó kísérők figyelmeztetése

16.5.11. A vonaton utazó árukísérőket a vonat felvételekor, illetőleg az általuk kísért kocsik vonatba sorozásakor a vonatfelvételt végző dolgozó, illetve a vonali tolatásvezető köteles figyelmeztetni arra, hogy a személybiztonsági szabályokat tartsák meg, ne dohányozzanak, és ne használjanak nyílt lángot az általuk kísért kocsiban.

16.6. Utazás a mozdony vezetőállásán, tehervonaton, poggyászkocsiban és szolgálati vonaton

Utazás mozdonyon

16.6.1. Mozdony, motorkocsi, továbbá a vezérlőkocsi vezetőállásán az ott szolgálatot végző dolgozókon kívül az alább felsoroltak jogosultak utazni:

- a) a felügyeleti hatóság ellenőrzésre jogosult tagjai, igazolványuk alapján;
- b) szolgálatban levő vasúti dolgozók a szolgálati felsőbbség által kiállított engedély alapján;
- c) szolgálatban és önköltségben utazó vonatszemélyzet és szállítmánykísérők, a Menetigazolványuk (Menetlevelük), a Szolgálati- vagy a Szállítmánykísérői lapjuk alapján;
- d) segély-, hóeltakarító, értesítő, kémszemle-, és próbavonatoknál az érdekelt szolgálati ágak dolgozói;
- e) tolatás közben a tolatószemélyzet tagjai;
- f) sajátcélú vasúti pályahálózaton szükséges kocsiatadást-, átvételt végző dolgozó;
- g) a fegyveres erők és rendvédelmi szervek tagjai;
- h) nem vasúti személyek a vasút által kiállított engedély alapján.

Utazás tehervonaton és poggyászkocsiban
--

16.6.2. Tehervonaton, poggyászkocsiban és poggyásztérrel rendelkező jármű poggyásztevében a vonat személyzetén kívül az alábbi személyek utazhatnak:

- a) a felügyeleti hatóság ellenőrzésre jogosult tagjai, igazolványuk alapján;
- b) a vonatonál ellenőrzést végző vasutas dolgozók;
- c) vasutas dolgozók lakóhelyükről, illetve telephelyükről munkahelyükre és vissza, ha kellő időben nem áll rendelkezésükre személyszállító vonat, írásbeli engedélyük alapján;
- d) a TEB, PML szakszolgálatok, továbbá a gépészeti telephely dolgozói sürgős munka elvégzése céljából a munkahelyükre és vissza szolgálati főnökük igazolása alapján, rendkívüli esetben menetrend szerint áthaladó vonat is megállítható;
- e) önköltségben utazó vonatszemélyzet a mentokmányai alapján;
- f) a vasút üzemeinek dolgozói írásbeli engedély alapján;
- g) a fegyveres erők és rendvédelmi szervek tagjai, továbbá a szállít-

mánykísérők.

**A mozdonyon és
a poggyázkocsiban
utazó személyek száma**

16.6.3. A mozdonyvezető, a vonali tolatásvezető, illetve a vezető jegyvizsgáló felelős azért, hogy a mozdonyon, illetve a poggyázkocsiban, poggyásztérrel rendelkező jármű poggyászterében csak annyi személy tartózkodjon, amennyi ott a szolgálat zavartalan végzése és a biztonság szempontjából szükséges.

16.6.3.1. A mozdony (vezérlőkocsi) vezetőállásán, az ott szolgálatot végzőkkel együtt — a próbavonat kivételével — legfeljebb 4 személy tartózkodhat.

A személyszállító vonatok poggyázkocsijában, poggyásztérrel rendelkező jármű poggyászterében a vezető jegyvizsgálón, árukezelőn, kirakón kívül legfeljebb 2 személy utazhat.

A mozdony hátsó vezetőállásán a vonatkísérőkön, szállítmánykísérőkön kívül csak a felügyeleti hatóság igazolvánnyal rendelkező és ellenőrzésre jogosult tagjai, továbbá a vonatnál ellenőrzést végző dolgozók és az önköltségben utazó vonatszemélyzet tagjai utazhatnak. A hátsó vezetőálláson azonban legfeljebb 6 személy tartózkodhat.

**Utazás
szolgálati vonaton**

16.59. Szolgálati vonaton csak ellenőrzésre jogosult személyek utazhatnak, akiknek jelenléte összefügg a vonat rendeltetésével.

17. MENETIGAZOLVÁNY, MENETLEVÉL

A Menetigazolvány rendeltetése

17.1. A Menetigazolvány alapbizonylata a forgalmi és vontatási teljesítményeknek. A Menetigazolvány adatokat szolgáltat a vonatról, a vonatszemélyzetről, a vonatközlekedés tényleges lebonyolításáról, a mozdony teljesítményeiről, a rendkívüli eseményekről, továbbá az anyagvételezésről.

A Menetigazolvány fajtái

17.2. A Menetigazolvány nagy alakú, illetve kis alakú, 2 példányos, átírós, fehér és szürke színű, sorszámozott kivitelben előállított szigorúan elszámolandó nyomtatvány.

Kis alakú Menetigazolványt csak állomási tolatást végző tolatómozdony személyzet részére kell kiállítani és vezetni.

A nagy alakú Menetigazolvány mellékletei

17.3. A nagy alakú Menetigazolvány mellékletei a Vonatterhelési kimutatás, a „Szállítási megbízások a vonatban jelentés”, valamennyi kézbesített Írásbeli rendelkezés mozdonyvezetői példánya, a Tolatási jegyzék és a Fékpróba-bárca.

17.3.1. A Menetigazolványok kiállításával és vezetésével kapcsolatos rendelkezéseket külön utasítás tartalmazza.

Menetlevél

17.4. Menetlevél nyomtatványt kell használni minden olyan vonaton, amely vonat mozdonyvezetője Menetigazolvány vezetésre nem kötelezett. A Menetlevél vezetésével, kezelésével kapcsolatos előírásokat a Hálózati Üzletszabályzat tartalmazza.

Kis alakú Menetlevél nyomtatványt köteles vezetni a D.2. sz. Utasítás hatálya alá tartozó vonatok, munkagépek járművezetője. A kis alakú Menetlevél vezetésével kapcsolatos előírásokat a D.2. sz. Utasítás tartalmazza.

Menetlevél melléklete

17.4.1. A Menetlevél melléklete a Vonatterhelési kimutatás, valamennyi kézbesített Írásbeli rendelkezés mozdonyvezetői példánya, a Tolatási jegyzék és a Fékpróba-bárca.

18. LASSÚMENETEK, ÉPÍTÉSI- ÉS FENNTARTÁSI MUNKÁK, VÁGÁNYZÁRAK

18.1. Lassúmenetek

Alapszabály

18.1.1. A pálya és a villamos felsővezeték műszaki állapota miatt elrendelt lassúmenetek időtartamukat tekintve lehetnek:

- a) állandó és
- b) ideiglenes jellegűek.

Az állandó jellegű lassúmenetek a menetrend tervezésekor figyelembe vett sebességhatárolások, melyek általában egy menetrendi időszakra kerülnek bevezetésre.

Az ideiglenes jellegű lassúmenetek rövidebb időszakra kerülnek bevezetésre, melyek lehetnek:

- előre látottak, illetve
- előre nem látottak.

Lassúmenet elrendelése

18.1.2. Az állandó lassúmeneteket a PML Főosztály rendeli el. Előre látott, (előre tervezett) ideiglenes lassúmenetet a Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya köteles elrendelni.

Előre nem látott (nem tervezett) ideiglenes lassúmenet elrendelésére jogosult:

- a PML Főosztály mérnöki szakasz, illetve az építés és felújítás alatti pályarészek felügyeletével megbízott kivitelező,
- a pályamester, a vonalgondozó és
- az erősáramú szakasz is.

A fenti személyek, illetve szervezetek az előre nem látott ideiglenes lassúmenet elrendeléséről és megszüntetéséről kötelesek a Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya részére jelentést tenni és az érintett két szomszédos állomást értesíteni. A vonalgondozó a lassúmenet elrendeléséről (bevezetéséről) az illetékes pályamesternek köteles jelentést tenni. Az építés és felújítás alatti pályarészek felügyeletével megbízott kivitelező, az általa elrendelt előre nem látott ideiglenes lassúmenetről köteles értesíteni a területileg illetékes PML Főosztály mérnöki szakaszt is.

A Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya felülvizsgálat után azonnal köteles a lassúmenet elrendeléséről a 18.1.3. pontban szabályozottak szerint az érdekelteket értesíteni.

Értesítés az előre nem látott ideiglenes lassúmenet elrendeléséről

18.1.3. Nyílt vonalra elrendelt előre nem látott ideiglenes lassúmenetről a Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya köteles értesíteni:

- a) a szomszédos állomást, állomásokat és a PML Főosztály mérnöki szakaszt;
- b) a szomszédos rendelkező állomást, állomásokat a Pályavasúti Területi Központ Forgalomirányítási Alosztályát, és az érdekelt szakszolgálatok területi szervezeti egységeit;
- c) a rendelkezési szakasz vonatindító állomásait.

Állomás vágányára (vágányaira) elrendelt lassúmenetről az előzőeken kívül az érintett állomást is értesíteni kell.

Ha a lassan bejárandó pályarészen a mögöttes vagy több mögöttes rendelkező állomáson menetrend szerint áthaladó vonatok is közlekednek, akkor az ideiglenes lassúmenet elrendeléséről értesíteni kell az érintett vonatok kiindulási állomásait is.

Az előre nem látott ideiglenes lassúmenetek nyilvántartása

18.1.4. Az előre nem látott ideiglenes lassúmenetekről értesített szolgálati helyeken nyilván tartást kell vezetni.

A lassúmenetek nyilvántartását a vonatkozó rendelkezésekkel együtt szolgálatátadás alkalmával írásban és ténylegesen át kell adni.

A vonatszemélyzet értesítése

18.1.5. A lassan bejárandó pályarészek helyéről és az azokon alkalmazható sebességről a vonatok személyzetét értesíteni kell. A vonatszemélyzet értesítése a 18.1.6. — 18.1.11. pontokban, illetve a 22.sz. Függelékben előírt módon történik.

A lassan bejárandó pályarészekről történő értesítés

18.1.6. A Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya a lassan bejárandó pályarészekről (állandó és ideiglenes lassúmenetekről összevontan) a rendelkező, vonatindító és az érintett állomásokat, valamint a mozdonyszemélyzetet havonta egyszer a Szolgálati menetrendkönyvekhez kiadott, vonalanként készített kimutatással köteles értesíteni, melyet az érintetteknek kimutathatóan kell átadni.

A Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya által összeállított, a Szolgálati menetrendkönyvekhez tartozó kimutatás érvénytartama egy hónap, (a hónap első napjától a hónap utolsó napjáig, kivéve a menetrend módosítás és – váltás időpontja) melyet a Szolgálati menetrendkönyvekbe befűzhető formában kell elkészíteni.

A „Kimutatás az állandó- és előrelátott ideiglenes lassúmenetekről” egységes rovatozása a következő:

A táblázat fejléce a kezdőpont felől indulva:

Állomás nyíltvonal	bal vágány szelv.-től szelv.-ig		Eng.seb. km/h	jobb vágány szelv.-től szelv.-ig		Eng.seb. km/h	Érvénytar- tam, megjegyzés

A táblázat fejléce a végpont felől indulva:

Állomás nyíltvonal	jobb vágány szelv.-től szelv.-ig		Eng.seb. km/h	bal vágány szelv.-től szelv.-ig		Eng.seb. km/h	Érvénytar- tam, megjegyzés

A kimutatásban a haladás irányának megfelelően, folytatólagosan kell a nyíltvonali, illetve az állomási vonatfogadó fővágányokra érvényes állandó- és ideiglenes lassúmeneteket feltüntetni.

Egyvágányú pályán mindkét irányba csak akkor kell a kimutatást elkészíteni, ha a két irányba a lassúmenetek eltérőek.

Ha az állandó lassan bejárando pályarészen belül ideiglenes lassúmenet van elrendelve, akkor a kimutatáson a haladás szerint kell szelvénszám-tól-szelvénszámig — az állandó lassan bejárando pályarészt megosztva — feltüntetni az alkalmazható sebességet.

A „Megjegyzés” rovatban az érvénytartamra vonatkozóan időpontot csak azon sebességhatárolásoknál kell megjelölni, melyek nem egész hónapban érvényesek. Ha a korlátozás hídprovizóriumra vonatkozik, a „Megjegyzés” rovatba „Provizórium” szót kell beírni.

Az állandó és ideiglenes lassúmeneteket egységesen „Arial” betűtípussal, ezen belül az állandó lassúmeneteket a Megjegyzések rovatban csillaggal, az ideiglenes lassúmeneteket pedig vastag, dőlt betűvel kell szerepeltetni.

18.1.7. A kimutatást a Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya köteles elkészíteni és az érvényes (menetrendi időszakra vonatkozó) menetrendi anyagokra érvényes elosztó alapján kiadni.

18.1.8. Az állomási és mozdonyszemélyzet értesítésére szolgáló kimutatók Szolgálati menetrendkönyv szerinti csoportosítását a Menetrendi Utasítás tartalmazza.

A Pályavasúti Területi Központ illetékes osztályai a kimutatás összeállításához a szükséges adatokat a tárgyhót megelőző hónap 15.-ig, illetve a menetrend módosítást és -váltást megelőző hónap 15. napjáig kötelesek egymásnak megküldeni.

18.1.9. Az állomások (szolgálati helyek) mellékvágányaira a PML Főosztály által egy menetrendi időszakra elrendelt állandó lassúmenetekről a Pályavasúti Területi Központ illetékes osztálya külön kimutatást köteles kiadni, melyet a vágányzárak és lassúmenetek nyilvántartása céljára rendszerezett könyvben kell megőrizni.

18.1.10. Érvényes lassújel kimutatás nélkül vonatot nem szabad indítani. A kimutatás hiányáról a mozdonyszemélyzet a forgalmi szolgálattevőt köteles értesíteni. Ha a mozdonyszemélyzet kimutatással nem rendelkezik, akkor a vonat indulása előtt a rendelkező, illetve a vonatindító állomás kimutatást kézbesít, vagy annak hiányában valamennyi érvényes lassúmenetről írásbeli rendelkezéssel és előszóval értesíti a mozdonyszemélyzetet.

Formázott: Felsorolás és számozás

18.1.11. A rendelkező és vonatindító állomások kötelesek a mozdonyszemélyzetet az ideiglenes lassúmeneteknek a kimutatás érvénytartamán belüli változásairól (korlátozás mérve, -helye, kimutatásban szereplő lassúmenet érvénytartamának meghosszabbítása, tervezettnél előbbi megszüntetése stb.) írásbeli rendelkezéssel értesíteni.

Állandó lassúmenet elrendelése, megszüntetése (megváltoztatása) csak új havi kimutatás kiadásával, hatálybalépítésével, valamint az azzal egyidőben kiadott állandó sebességkorlátozások módosításával történhet.

18.2. A vonatforgalmat nem érintő, nem vágányzár keretében az elsodrési határon kívül végzett munkák

Nyíltvonalon, alagútban, hídon nem vágányzár keretében az elsodrési határon kívül végzett munkák

18.2.1. A vonatforgalmat nem érintő, nem vágányzár keretében az elsodrési határon kívül végzett munkáknál a MÁV ZRt. szervezeti egységének (pályás, biztosítóberendezési, felsővezetéki) munkavezetője, vagy az adott munkaterületre belépési- és a munka végzésére írásbeli engedéllyel, továbbá érvényes MÁV ZRt. szakvizsgákkal és képesítéssel rendelkező külső vállalkozó köteles az állomáson vagy az állomásközből végzendő munka megkezdése előtt az adott állomás, vagy az egyik szomszédos forgalomszabályozó állomás Fejrovatos előjegyzési naplójába a munkavégzés megkezdésének és várható befejezésének idejét, pontos helyét, tárgyát előjegyezni és aláírni, majd ezt követően valamennyi pályás, felsővezetéki és külső vállalkozó által végzett biztosítóberendezési munkát bejelenteni az illetékes pályavasúti diszpécsernek. A forgalmi szolgálattevő a fent említettek előjegyzéséhez csak akkor járulhat hozzá (engedélyezheti az előjegyzést), ha a MÁV ZRt. szervezeti egységének munkavezetője, vagy az adott munkaterületre belépési- és a munka végzésére írásbeli engedéllyel, továbbá érvényes MÁV ZRt. szakvizsgákkal és képesítéssel rendelkező külső vállalkozó hitelt érdemlően igazolta jogosultságát. A munkavégzéssel kapcsolatban a Fejrovatos előjegyzési naplóba tett előjegyzés szövegét a forgalmi szolgálattevő köteles aláírni.

Amennyiben a munkavégzés más szakszolgálat tevékenységét érinti, vagy közreműködését teszi szükségessé, arról előzetesen a munkát végző, illetve megbízottja köteles a társszakszolgálatot értesíteni.

Az előjegyzés alapján a forgalmi szolgálattevő köteles a másik forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni, aki a vett közleményt köteles a Fejrovatos előjegyzési naplójába előjegyezni.

18.2.1.1. Az elsodrési határon kívül végzett munka befejezését az egyik szomszédos forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevőjének be kell jelenteni állomásközi távbeszélőn, pályatelefonon vagy mobil telefonon, aki a vett értesítést köteles a Fejrovatos előjegyzési naplójába előjegyezni. A munka befejezését a munkavezető köteles bejelenteni az illetékes pályavasúti diszpécsernek is.

A bejelentést vevő és azt előjegyző forgalmi szolgálattevő köteles a be-

jelentés tényét közölni a másik forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevőjével, aki hasonlóan a Fejrovatos előjegyzési naplójába köteles előjegyezni a munka befejezését.

18.3. A vonatforgalmat érintő, nem vágányzár keretében az elsodrési határon belül végzett munkák

Nyíltvonalon, alagútban, hídon nem vágányzár keretében az elsodrési határon belül végzett munkák

18.3.1. A vonatforgalmat érintő, nem vágányzár keretében az elsodrési határon belül végzett munkák (pályás, biztosítóberendezési, felsővezetéki) biztosítása érdekében a közlekedő vonatok között rendelkezésre álló szabad időzónákat kell felhasználni.

18.3.1.1. Az ilyen időzónában végzett munkáknál a ZRt. szervezeti egységének munkavezetője, vagy az adott munkaterületre belépési- és a munka végzésére írásbeli engedéllyel, továbbá érvényes MÁV ZRt. szakvizsgákkal és képesítéssel rendelkező külső vállalkozó köteles az állomáson vagy az állomásközben a munka megkezdése előtt az adott állomás, vagy az egyik szomszédos forgalomszabályozó állomás Fejrovatos előjegyzési naplójába a munka megkezdésének és várható befejezésének idejét, pontos helyét és tárgyát, valamint az esetleg szükségessé váló és bevezetésre kerülő technológiai és/vagy munkabiztonsági sebességkorlátozás mértékét előjegyezni és aláírni, majd ezt követően valamennyi pályás, felsővezetéki és külső vállalkozó által végzett biztosítóberendezési munkát bejelenteni az illetékes pályavasúti diszpécsernek. A forgalmi szolgálattevő a fent említettek előjegyzéséhez csak akkor járulhat hozzá (engedélyezheti az előjegyzést), ha a MÁV ZRt. szervezeti egységének munkavezetője, vagy az adott munkaterületre belépési- és a munka végzésére írásbeli engedéllyel, továbbá érvényes MÁV ZRt. szakvizsgákkal és képesítéssel rendelkező külső vállalkozó hitelt érdemlően igazolta jogosultságát. A munkavégzéssel kapcsolatban a Fejrovatos előjegyzési naplóba tett előjegyzés szövegét a forgalmi szolgálattevő köteles aláírni.

Ilyen munkát változó munkahelyen végezni nem szabad.

A munkahely hossza maximum 500 méter lehet.

Amennyiben a munkavégzés más szakszolgálat tevékenységét érinti, vagy közreműködését teszi szükségessé, arról előzetesen a munkát végző, illetve megbízottja köteles a társszakszolgálatot értesíteni.

Az előjegyzés alapján a forgalmi szolgálattevő köteles a másik forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevőjét értesíteni, aki a vett közleményt köteles a Fejrovatos előjegyzési naplójába előjegyezni. A jelzőeszközök kitűzéséért és a figyelőóri biztosításáért a munkavezető a felelős.

18.3.1.2. A munkát végzők biztonsága érdekében a munkavégzés helyét az F.1.sz. Jelzési Utasításban előírt jelzőeszkővel fedezni kell és a munkavégzés tartama alatt folyamatos figyelőóri szolgálatot is biztosítani kell.

18.3.1.3. A szabad időzónában csak olyan munka végezhető, amely nem zárja ki a vonatközlekedést.

Abban az esetben, ha a munkavégzés technológiai és/vagy munkabiztonsági sebességkorlátozással jár együtt, akkor a munkavégzés időtartama alatt közlekedő valamennyi vonat személyzetét Írásbeli rendelkezéssel értesíteni kell arról, hogy:..... — állomások közöttsz. szelvényben (.....sz. szelvénytőlsz. szelvényig) a pályán az elsodrési határon belül munkát végeznek, ezért asz. szelvényben (.....sz. szelvénytőlsz. szelvényig) legfeljebb.....km/h sebességgel közlekedhet. A munkavégzés időtartama alatt közlekedő valamennyi vonat értesítéséről a munkavégzés helye felé vonatot indító két szomszédos forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevője köteles gondoskodni.

18.3.1.4. A közlekedő vonatok között rendelkezésre álló szabad időzónában végzett munka befejezését, valamint a munkavégzés időtartamára bevezetett technológiai és/vagy munkabiztonsági sebességkorlátozás lemondását az egyik szomszédos forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevőjének be kell jelenteni állomásközi távbeszélőn, pályatelefonon vagy mobil telefonon, aki a vett értesítést köteles a Fejrovatos előjegyzési naplóba előjegyezni a bejelentést tevő nevének „s.k.” betűmegjelölésével. A bejelentést vevő és azt előjegyző forgalmi szolgálattevő köteles a bejelentés tényét közölni a másik forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevőjével, aki hasonlóan a Fejrovatos előjegyzési naplójába köteles előjegyezni a munka befejezését. A munka befejezését, valamint a munkavégzés időtartamára bevezetett technológiai és/vagy munkabiztonsági sebességkorlátozás lemondását a munkavezető köteles bejelenteni az illetékes pályavasúti diszpécsernek is.

18.3.1.5. Ha a munka befejezését a közölt időre nem jelentették be, vonat csak a fenti értesítés megtörténte után indítható az állomásközbbe (18.3.1.3.p.).

18.3.1.6. Alagútban — ahol félre álló hely van biztosítva — nem vágányzár keretében, az elsodrési határon belül végezhető munkát csak a fentiekben előírtak szerint lehet végezni.

Az alagútban munkát végzők biztonsága érdekében valamennyi indítandó vonat személyzetét értesíteni kell arról, hogy:.....állomáson, vagy — állomások közöttsz. szelvényben (.....sz. szelvénytőlsz. szelvényig) az alagútban, az elsodrési határon belül munkát végeznek, ezért a munkahely megközelítése fokozott figyelemmel olyan sebességgel — legfeljebb 15 km/h-val — történhet, hogy a vonat a jelentkező akadály előtt megállítható legyen.

18.3.1.7. Távolbalátás, szabadtér korlátozottsága esetén az elsodrési határon belül nem vágányzár keretében munka nem végezhető.

18.3.1.8. A 10 méternél hosszabb híd esetében, amennyiben a hídkorlátok között a közlekedési út fizikailag nincs elválasztva az úrszelvénytől, hidakon a hídkorlátok között végzendő bármely tevékenység csak vágányzár keretében végezhető.

Állomáson nem vágányzár keretében végzett munkák

18.3.2. A 18.3.1.-18.3.1.8. pontokban előírtak betartása mellett az állomás területén, a vágányok között, mellett vagy fölött végzett munkákról a forgalmi szolgálattevő köteles a tolatószemélyzetet és a váltókezelői szolgálati helyiségekben dolgozókat külön értesíteni.

Abban az esetben, ha a munkavégzés technológiai és/vagy munkabiztonsági sebességkorlátozással jár együtt, akkor a munkavégzés időtartama alatt közlekedő valamennyi vonat személyzetét írásbeli rendelkezéssel értesíteni kell arról, hogy:.....állomáson.....sz. szelvényben (.....sz. szelvénytőlsz. szelvényig) a pályán az elsodrési határon belül munkát végeznek, ezért asz. szelvényben (.....sz. szelvénytőlsz. szelvényig) legfeljebb.....km/h sebességgel közlekedhet. A munkavégzés időtartama alatt közlekedő valamennyi vonat értesítéséről az érintett forgalomszabályozó állomás forgalmi szolgálattevője köteles gondoskodni.

Egyéb rendelkezések

18.3.3. Ha a munkavégzés körülményei munkabiztonsági szempontból indokolják, (pl.: zajos gép használata, be nem látható munkaterület stb. — amelyet a érdekelt munkát végző szervezet munkavezetője köteles megítélni —) valamint 120 km/h pályasebesség felett az elsodrési határon belül munkát végzők biztonsága érdekében a munka csak vágányzár keretében végezhető.

18.4. Vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás

Előre látott vágányzár engedélyezése

18.4.1. Előre látott munka elvégzése miatt szükséges vágányzárt, illetve feszültségmentesítést, biztosítóberendezési kikapcsolást engedélyezhet:

- a) állomásfőnök (állomásfőnökök), forgalmi vonalirányító;
- b) Területi Vágányzári Bizottság;
- c) Területi Vágányzári Bizottság a Vezérigazgatósági Vágányzári Bizottság hozzájárulásával.

18.4.1.1. Állomásfőnök (állomásfőnökök) csak a MÁV ZRt. szervezeti egysége, illetve az adott munkaterületre belépési- és a munka végzésére írásbeli engedéllyel rendelkező külső vállalkozó részére engedélyezhet az állomáson, illetve két állomás között olyan vágányzárt, amely a forgalmi szolgálat utasítás szerinti végzésének megzavarása, a jelző- és biztosítóberendezés működtetésének változtatása, vonatok megkésleltetése, illetve visszatartása nélkül elvégezhető. Az ilyen vágányzárakhoz üzemirányított vonalon a forgalmi vonalirányító, felügyelt vonalon a rendelkező állomások (állomás) hozzájárulása szükséges.

18.4.1.2. A Forgalmi Főosztály által kijelölt vonalakon — állomásközhöz vagy vonalszakaszonként — egy menetrendi időszakra kijelölt a Menetrendi Utasításban közölt időben (karbantartási sávban), a pályagazdálkodási és felsővezetéki szakszolgálatok által meghatározott rövidebb idejű karbantartási munkákat a forgalmi vonalirányító, ha a rendelkezési szakaszon egyéb más munkavégzés (vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás) nincs engedélyezve, vágányzárként engedélyezheti.

18.4.1.3. Az állomásfőnök és a forgalmi vonalirányító által engedélyezhe-

tő munkákat az előre nem látott vágányzárakra vonatkozóan kell kezelni (18.4.7.p.).

18.4.1.4. A Területi Vágányzári Bizottság által engedélyezhető munkákat a 23.sz. Függelék tartalmazza.

Jogosultság az előre látott vágányzár végzésére

18.4.2. Az állomásfőnök és a forgalmi vonalirányító által engedélyezhető vágányzárakat csak a MÁV ZRt. szolgálati főnöksége, illetve az adott munkaterületre belépési- és a munka végzésére írásbeli engedéllyel rendelkező külső vállalkozó végezhet.

A vágányzárakra vonatkozó kérelmek benyújtása

18.4.3. A forgalmi vonalirányító által engedélyezhető vágányzárak igénybevételét a munkálatokért felelős dolgozó, a vágányzár tervezett megkezdése előtt legalább 24 órával korábban, az Pályavasúti Területi Központ Forgalmirányítási Alosztály vezetőjének, vagy távollétében a területi főüzemirányítónak köteles bejelenteni, hogy a vágányzárt megelőző operatív forgalomszabályozási intézkedések végrehajthatók legyenek.

A Területi Vágányzári Bizottság által engedélyezhető vágányzárak, feszültségmentesítések, biztosítóberendezési munkák tervezésére, a kérelmek benyújtására, koordinációs intézkedési terv és forgalmi technológia készítésére vonatkozó előírásokat a 23.sz. Függelék tartalmazza.

A vágányzári, feszültségmentesítési utasításban az előírt érvényes vizsgákkal rendelkező felelőst (pályamestert, munkavezetőt stb.) név szerint kell meghatározni.

Az érdekeltek értesítése az előre látott vágányzár engedélyezéséről

18.4.4. A Területi Vágányzári Bizottság a munka, illetőleg a vágányzár engedélyezése előtt köteles figyelembe venni az utasítás 23.sz. Függelékében előírtakat, s a tervezett vágányzárról, feszültségmentesítésről, biztosítóberendezési kikapcsolásról idejében köteles értesíteni:

- a) az érdekelt rendelkezési szakasz rendelkező, vonatindító állomásait és az érintett forgalmi vonalirányítókat;
- b) az érdekelt állomást, illetve az érdekelt szomszéd állomásokat;
- c) a vágányzárt, feszültségmentesítést, biztosítóberendezési kikapcsolást kérő szolgálati főnökséget, idegen kivitelezőt;

- d) azokat a mérnöki szakaszokat, illetve felsővezetékes szolgálatokat, amelyeknek szakaszát is érinti a kérdéses vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás;
- e) az érdekelt távközlési- és blokkmesteri szakaszokat, illetve a távközlő- és blokkmestert.

Ha a munkálatokban érintett pályarészen a mögöttes vagy több mögöttes rendelkező állomáson menetrend szerint áthaladó vonatok is közlekednek: a munkálatokról értesíteni kell a kérdéses vonatok kiindulási állomásait is.

Az értesítésként küldött vonatkozó vágányzári, feszültségmentesítési utasítás mellett — ha arra szükség van — a forgalmi szolgálat mikénti végzésére vonatkozó végrehajtási utasítást is meg kell küldeni. A vágányzári utasításban név szerint ki kell jelölni a vágányzárért felelős személyt, személyeket.

Előre látott vágányzár végrehajtása, megkezdése
--

18.4.5. Az értesített szolgálati főnökök kötelesek a kapott vágányzári, feszültségmentesítési utasítás és a végrehajtási utasítás átvételét azonnal nyugtázni és gondoskodni arról, hogy a bennük foglaltakról valamennyi érdekelt tudomást szerezzen (23.sz. Függelék).

18.4.5.1. A vágányzári, feszültségmentesítési utasítás kiadója csak valamennyi nyugtázás beérkezése után adhat engedélyt a vágányzárt, feszültségmentesítést kérő MÁV ZRt. szervezeti egységének, külső vállalkozónak, az érdekelt állomásnak (állomásoknak) a vágányzár, feszültségmentesítés végrehajtására.

18.4.5.2. Minden engedélyezett munka (vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás stb.) elvégzéséhez az állomás területén csak az állomásfőnökkel, a nyílt vonalon pedig csak a szomszédos állomások főnökével (távollétükben megbízottjukkal, illetve a forgalmi szolgálattevőkkel) történt előzetes megbeszélés és az érintettek részére szükséges biztonsági intézkedések megtétele és végrehajtásának ellenőrzése után szabad hozzájárulni. Ha a munkát vágányok között, vágányok mellett vagy vágányok fölött kell végezni, a tolatószemélyzetet és a váltókezelői szolgálati helyiségekben dolgozókat erről külön értesíteni kell.

Közös vágányzárak

18.4.6. A vágányzárak, feszültségmentesítések okozta időveszteségek csökkentése érdekében a különböző szakszolgálat-

ok, külső vállalkozók vágányzárt, feszültségmentesítést igénylő, biztosítóberendezési kikapcsolásait úgy kell összehangolni, hogy azok lehetőleg egy vágányzár keretén belül elvégezhetők legyenek.

A Területi Vágányzári Bizottság közös vágányzár esetén köteles a felelős főnökséget, illetve a felelős idegen kivitelezőt meghatározni.

A közös vágányzár szabályszerűségéért, a biztonsági szabályok és az utasításszerű köteleességek teljesítéséért a kijelölt mérnöki szakasz, felsővezetékes szolgálat, illetve érvényes MÁV ZRt. szakvizsgákkal (képesítésekkel) rendelkező kivitelező a felelős.

Közös vágányzár alkalmával a forgalmi szolgálat csak a vágányzárért felelős mérnöki szakasszal, felsővezetékes szolgálattal, illetve érvényes MÁV ZRt. szakvizsgával (képesítéssel) rendelkező kivitelezővel áll kapcsolatban. Különösen érvényes ez a vágányzár megkezdésére és befejezésére, illetve esetleges meghosszabbítására. A vágányzári utasítás kiadója a vonatkozó vágányzári utasításban ezt a körülményt köteles hangsúlyozottnak közölni.

Közös vágányzár alkalmával az elzárt vágányon az egyik vagy mindkét fél részére a Területi Vágányzári Bizottság munkavonat közlekedését engedélyezheti, Végrehajtási Utasításban vagy a Vágányzári Utasításban kell szabályozni.

A felsővezetékes szolgálat által kért közös vágányzár engedélyezésekor közölni kell mindkét kérelmezővel azt, hogy a mérnöki szakasz, illetve érvényes MÁV ZRt. szakvizsgákkal (képesítéssel) rendelkező kivitelező által végzett munkákat olyan időben kell befejezni, hogy a szükséges felsővezetékes munkák még a vágányzár befejezése előtt elvégezhetők legyenek. Ezután a vágányzár előírás szerű befejezéséért a felsővezetékes szolgálat munkavezetője a felelős.

Előre nem látott vágányzár, biztosítóberendezési kikapcsolás

18.4.7. Előre nem látott vágányzár akkor válik szükségessé, ha valamely vágány vagy pályarész rendkívüli ok miatt járhatatlanná válik, vagy a közlekedés biztonságát veszélyezteti, vagy a forgalom lebonyolításában zavart okoz.

A biztosítóberendezési kikapcsolás szükségességét megállapító dolgozó a kikapcsolást, a forgalom biztonságos lebonyolításával kapcsolatosan teendő intézkedéseket köteles egyeztetni az érintett állomás(ok) állomásfőnökével, (állomásfőnökeivel), vagy annak megbízottjával (megbízottjaival) és azt, valamint a munka megkezdésének, befejezésének időpontját a szolgálati hely(ek) Fejrovatos előjegyzési naplójába elő kell jegyezni. A

munkát csak a biztonsági intézkedések megtétele után szabad megkezdeni.

Előre nem látható biztosítóberendezési kikapcsolás szükséges akkor, ha a berendezés, részegység, szerkezet, alkatrész üzembiztos működése nem tartható fenn, vagy a hiba elhárítása másképpen nem lehetséges.

18.4.7.1. Ha a vágány a két állomás között járhatatlanná válik, az ezt megállapító dolgozó köteles haladéktalanul a szomszédos állomások forgalmi szolgálattevőit a helyzetről tájékoztatni.

18.4.7.2. Az értesített állomások forgalmi szolgálattevői kötelesek a helyzetről az állomási személyzetet és a pályaszemélyzetet értesíteni és kötelesek megállapodni abban, hogy ki értesítse a helyzetről az Pályavasúti Területi Központ Forgalomirányítási Alosztály forgalmi vonalirányítóját, illetve az érdekelt pályamestert és a szolgálati főnökségeket.

18.4.7.3. A 18.4.1.2. pont szerinti karbantartási sáv igénybevételének engedélyezéséről a munkákat végző és az érdekelt forgalmi szolgálattevők értesítése, a forgalmi vonalirányító kötelessége. A vonatszemélyzet értesítéséről az érdekelt forgalmi szolgálattevők kötelesek gondoskodni.

Biztonsági intézkedések

18.4.8. Az engedélyezett munkát végző szolgálati ág, vagy a munka végzésére jogosult idegen feles munkáltató munka közben üzemben levő váltók állását csak vonat- és tolatásmentes időben a váltókezelőtől, ilyen dolgozó hiányában a forgalmi szolgálattevőtől esetről-esetre kért és kapott engedély után; érvényes helyhez kötött jelző állását pedig csak vonatmentes időben és a forgalmi szolgálattevőtől esetről-esetre kért és kapott engedély után változtathatják meg. Váltók és helyhez kötött jelzők állásának engedély nélkül történő átállításából származó következményekért a munkát végzők felelősek.

18.4.8.1. Állomáson vagy más szolgálati helyen az elzárt vágányra vezető váltókat, amennyiben a berendezés kezelése lehetővé teszi, védőállásban le kell zárni, illetve szegezni.

18.4.8.2. Szolgálati hely vágányára vagy a nyílt pályára engedélyezett vágányzár alkalmával a járhatatlan pályarészt az F.1.sz. Jelzési Utasításban szabályozott módon kell fedezni.

Az önműködő fénysorompók kikapcsolására, illetve arra, hogy a vágányzár idején mely sorompók helyből történő kezelését kell biztosítani,

valamint arra, hogy mely fénysorompókat nem kell kikapcsolni, továbbá arra, hogy mely útátjárókat kell jelzőőrrel biztosítani, a Területi Vágányzári Bizottság a vágányzári utasításban köteles intézkedni.

18.4.8.3. Előre látott vágányzár megkezdésekor és megszűnésekor a munkálatokat végző szolgálati ág, illetve idegenfeles munkáltatásnál az érvényes képesítésekkel rendelkező kivitelező előírt forgalmi vizsgálóval rendelkező műszaki felelőse a helyszínen köteles tartózkodni és a szükséges intézkedéseket személyesen megtenni.

18.4.8.4. Előre látott vágányzár megkezdéséhez, továbbá az állomásfőnök, valamint a forgalmi vonalirányító által engedélyezett vágányzár tényleges megkezdéséhez a vágányzárért felelősnek minden esetben engedélyt kell kérni a forgalmi szolgálattevőtől, nyíltvonali vágányzár esetén pedig a szomszédos állomások forgalmi szolgálattevőitől. E célból a munkahely és az állomások között értekezési lehetőséget kell biztosítani (rádió, mobil telefon, pályatelefon, ideiglenes távbeszélő-kapcsolat, küldönc stb.). A vágányzár megkezdéséhez az engedélyt a forgalmi szolgálattevő a szomszédos állomással való előzetes megállapodás után adhatja meg.

A vágányzár megkezdését egyvágányú pályán, továbbá kétvágányú pályán akkor, ha a vágányzár mind a két vágányra érvényes: csak olyan késsett személyszállító vonat miatt szabad késleltetni, amelynek menetrendszerű közlekedése esetén az elzárandó pályarészen a vágányzár megkezdésére kijelölt idő előtt már át kellett volna haladnia. Ha késsett személyszállító vonat miatt a vágányzárát az előírt időben nem lehet megkezdeni, a vágányzárát csak abban az esetben lehet meghosszabbítani, ha ez a forgalom további zavarásával nem jár.

Önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt pályákon a vágányzár csak akkor kezdhető meg, ha a használt vágányon a menetirányváltás jól működik.

A vágányzárral kapcsolatban valamennyi adott és vett közleményt szöveg szerint elő kell jegyezni mind az adó, mind a vevő szolgálati helyen.

A vágányzár megkezdésének engedélyezéseként a forgalmi szolgálattevő köteles előjegyezni a Fejrovatos előjegyzési napló következő sorában „... óra .. perckor a vágányzár megkezdhető. Aláírás.” szöveget, amely után jegyezhető csak be az engedélyezett vágányzár megkezdése.

Osztott munkavégzés (vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás) esetén a munkavégzés megszakítása, majd ismételt megkezdése esetén is a fent megfogalmazottak szerint kell eljárni.

Engedélyadás alkalmával órákat kell egyeztetni. Az engedélyt vevő dolgozó szükség esetén köteles óráját a forgalmi irodában levő órához igazítani.

18.4.8.5. A vágányzár megszűnéséig a lezárt vágányon csak munkavonatot szabad közlekedtetni, a vágányzári utasításban adott engedély alapján.

A személyzet értesítése a vágányzárról

18.4.9. A vágányzárt kérő és a munkálatokban részt vevő szakszolgálatok, idegen kivitelezők érdekelt dolgozóit saját szolgálati főnökségük, a forgalmi szolgálat lebonyolításában részes állomási és pályaszemélyzetet az érdekelt állomásfőnök, illetőleg forgalmi szolgálattevő köteles értesíteni a vágányzárról.

18.4.9.1. A vágányzárról a vágányzár idejében közlekedő vonatok személyzetét már a rendelkező, illetve kiindulási állomáson kell értesíteni.

Állomásokon, megálló-rakodóhelyeken tartandó vágányzárról a vonat-személyzetet értesíteni nem kell.

18.4.9.2. Kétvágányú pálya egyik vágányának elzárása alkalmával a vágányzárolt vonalrész kezdő és közbenső állomásán — a rendelkező, illetve vonatindító állomáson történt értesítéstől függetlenül — a helytelen vágányon közlekedő vonatok személyzetét értesíteni kell a vágányzárról.

A nem önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt kétvágányú pálya egyik vágányának elzárása alkalmával a vonatok személyzetét a 20.sz. Függelékben foglaltaknak megfelelően kell értesíteni.

18.4.9.3. Kétvágányú pályán előre nem látott vágányzár esetén a vonat személyzetét a vágányzárról mindaddig a vonatokat az elzárt állomásközbé indító két állomás forgalmi szolgálattevője köteles értesíteni, amíg a vonatindító, rendelkező állomás a vonatok értesítésére rendelkezést nem kapott, illetve addig a vonatig, amelynek értesítését már a vonatindító, rendelkező állomás elvégezte.

Előre nem látott vágányzár esetén a nem önműködő térközbiztosító berendezéssel felszerelt kétvágányú pályán a vonatok személyzetét — a vágányzár kezdő és közbenső állomásain egyaránt — a fentiekén kívül a 20.sz. Függelékben foglaltakról is minden esetben értesíteni kell.

**Eljárás a vágányzár
megszüntetésekor és
esetleges
meghosszabbításakor**

18.4.10. Ha a vágányzár elrendelésekor meghatározták annak időtartamát is; megszűnésére, illetőleg megszüntetésére nézve ez az időpont a mértékadó.

Ha a munkát végző szolgálati ág, illetve idegenfeles munkáltatásnál a képesítéssel rendelkező kivitelező műszaki vezetője azt látja, hogy a vágányzár a meghatározott időre nem szüntethető meg: köteles erről a rendelkezésre álló értekező-berendezésen a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjét. Ezt követően a térközöröket, a vonatjelentőöröket, a sorompókezelőket, a jelzőöröket a forgalmi szolgálattevők kötelesek értesíteni a vágányzár meghosszabbításáról.

Az elzárt vonalrész felé páros számú vonatokat indító állomás forgalmi szolgálattevője köteles a vágányzár meghosszabbításáról a rendelkezési szakasz valamennyi érdekelt állomását értesíteni, a Pályavasúti Területi Központ Forgalmi Osztályának és Forgalomirányítási Alosztályának távbeszélőn jelentést tenni (18.4.2.p.).

18.4.10.1. A vágányzárt mindaddig érvényesnek kell tekinteni, amíg annak befejezését a mérnöki szakasz, felsővezetékes szolgálat, illetve az építés és felújítás alatti pályarészek felügyeletével megbízott (kirendelt) kivitelező helyszínen levő munkavezetője távbeszélőn vagy írásban nem közölte a forgalmi szolgálattevőkkel. A forgalmi szolgálattevők a vágányzár lemondását csak akkor vehetik tudomásul, ha a berendezéseket lepróbták, és azok a vágányzári utasításban foglaltaknak megfelelően működnek.

Ha a vágányzári munkák miatt az útátjárót fedező fénysorompót az önműködő üzemből ki kellett kapcsolni; a helyszínen levő vágányzárért felelős munkavezető csak akkor közölheti a vágányzár befejezését, ha az elzárt vágányon kikapcsolt fénysorompót a biztosítóberendezési munkavezető, vagy megbízottja az önműködő üzemmódra visszakapcsolta és ezt a tényt távbeszélőn vagy írásban közölte a munka vezetőjével.

18.4.10.2. Valamennyi vágányzár tényleges befejezéséről köteles a helyszínen levő vágányzárért felelős munkavezető mindazokat a forgalmi szolgálattevőket értesíteni, akiktől a megkezdésre, illetőleg a meghosszabbításra engedélyt kapott.

Az értesített forgalmi szolgálattevő a vágányzár megszűnését köteles a forgalmi vonalirányítóval közölni.

A vágányzárról értesített vonatok személyzetét a vágányzár korábbi befejezéséről, illetve lemondásáról értesíteni kell. Az értesítést legkésőbb a

korábban vágányzárolt vonalrészre vonatot indító állomás forgalmi szolgáltattevője köteles végrehajtani.

Értesítés az új vagy megváltoztatott helyzetről

18.4.11. Az új, bővített vagy átalakított, továbbá hozzáépítés miatt megváltoztatott vágányzatról, illetve jelző- és biztosítóberendezések, valamint újonnan épített vagy átalakítás során megváltoztatott felsővezetéki berendezés üzembe helyezéséről az állomási, a vonat- és a pályaszemélyzetet parancskönyvben, a vonatszemélyzetet pedig még ezenkívül a rendelkező és vonatindító állomásokon 14 napon át — az érintett szakágakkal történt előzetes egyeztetés alapján a személyzeti forduló sajátosságai miatt több napon át — Írásbeli rendelkezéssel is értesíteni kell.

A vágányzár, feszültségmentesítés nyilvántartása

18.4.12. Állomásokon a vágányzár, feszültségmentesítésre vonatkozó utasítás tartalmát az erre a célra rendszeresített könyvben elő kell jegyezni.

A vágányzár, feszültségmentesítésre, biztosítóberendezési munkára vonatkozó mindennemű utasítást szolgáltatadáskor írásban és ténylegesen is át kell adni.

19. A FORGALMI SZOLGÁLAT VÉGZÉSE TÉLEN

Általános rendelkezés

19.1. A téli időjárási viszonyokra valamennyi szolgálati ágnak és valamennyi dolgozónak fel kell készülnie.

A felkészülésre és a végrehajtásra vonatkozó részletes rendelkezéseket a D.4.sz. Utasítás tartalmazza

Különleges rendelkezések a forgalmi szolgálat mikénti végzésére

19.2. A D.4.sz. Utasítás forgalmi szolgálattal kapcsolatos rendelkezésein kívül figyelembe kell venni a szakágra vonatkozó „Hálózati szintű téli forgalmi rendelkezéseket” is.

19.2.1. Az állomásfőnökök, a forgalmi szolgálattevők kötelesek kapcsolatot tartani a pályaszemélyzettel, a pályamesterrel és a szomszédos állomásokkal.

19.2.2. A Forgalmi Főosztály köteles szabályozni:

- a) mely rendező-pályaudvarokon kell kisegítő tolatómozdonyról gondoskodni;
- b) mely állomásokon kell a rendező-pályaudvarok mentesítése céljából vonatokat rendezni;
- c) a veszélyeztetett vonalak elegyáramlását;
- d) mely vonatokat kell közlekedtetni és milyen elegyet kell okvetlenül továbbítani;
- e) mely megálló-rakodóhelyen, rakodóhelyen és megállóhelyen kell a menetrend szerint megálló vonatokat áthaladtatni.

Formázott: Felsorolás és számozás

19.2.3. Ha kétvágányú pálya egyik vágányán hóeke, hóeltakarító menet dolgozik, akkor a másik vágányon is csak akkor szabad vonatot indítani, ha a hóeke, hóeltakarító menet megérkezett és a vezetője jelentette, hogy a vágány járható.

19.2.4. Azokon a megálló-rakodóhelyeken, rakodóhelyeken, továbbá megállóhelyeken, ahol az indítás a pályaviszonyok miatt rendes körülmények között is nehéz, a vonatokat — sűrű havazás vagy hófúvás alkalmával — a Forgalmi Főosztály engedélye alapján át lehet haladtatni. A Forgalmi Főosztály az engedélyt a beérkezett jelentések alapján esetről-esetre

köteles kiadni. Ha a Forgalmi Főosztállyal az értekezés nem lehetséges, akkor az áthaladtatás iránt az állomásfőnök köteles intézkedni. A rendkívüli áthaladásról a vonatszemélyzetet, személyszállító vonatnál pedig az utasokat is értesíteni kell.

19.2.5. Ha a vonat a nyílt vonalon levő hóakadályban elakadt, akkor meg kell kísérelni a visszatolást vagy a vonat egy részével a menet folytatását.

Ha személyszállító vonatnál a menetet a vonat egy részével folytatják, akkor valamennyi utast át kell szállítani a továbbított vonatrészbe. A nyílt vonalon visszahagyott vonatrészt szükség esetén részletekben kell továbbítani.

19.2.6. Személyszállító vonatnál nem szabad a mozdonyt hóakadály áttörése céljából lekapcsolni a vonatról.

Hótorlaszban elakadt vonat fedezése
--

19.2.7. Hótorlaszban elakadt vonat fedezését, védelmét a vonatok fedezésére, védelmére vonatkozó előírások szerint kell végrehajtani. A hótorlaszban elakadt vonat kiszabadítása céljából közlekedő segélymenet személyzetét az elakadt vonat pontos helyéről Írásbeli rendelkezésen értesíteni kell (15.21.3.6. pont).

20. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK

Rendkívüli intézkedések

20.1. Ha a rendkívüli esemény elhárítására vagy az okozott zavar megszüntetésére az utasítás nem tartalmaz rendelkezéseket, akkor a dolgozók olyan intézkedéseket kötelesek tenni, amelyek megítélésük szerint az adott helyzetben a legeredményesebbek és legbiztonságosabbak.

20.1.1. Ha a mozdonyvezető a nyílt vonalon történt megállást a forgalmi vonalirányítónak jelentette, akkor a forgalmi vonalirányító a jelentés pontos időpontjának előjegyzése mellett indokolt esetben azonnal köteles a két érdekelt állomás szolgálattevőjét utasítani az önműködő biztosított térközjelzők Megállj-állásba állítására (15.19.1.7. p.).

20.1.2. Balesetről, továbbá minden olyan rendkívüli eseményről, amely balesetet vagy forgalmi zavart okozhat, a dolgozók közvetlen felettesüknek, a nyílt vonalról pedig valamelyik szomszédos állomás főnökének, illetve forgalmi szolgálattevőjének azonnal kötelesek jelentést tenni.

A jelentést vevő dolgozó köteles az eseményről mindazokat a szolgálati helyeket, illetve dolgozókat (forgalmi vonalirányítót, hatóságot, gépészeti telephelyet, PML Főosztály mérnöki szakaszt, távközlési- és blokkmesteri szakaszt, az érdekelt rendelkező állomásokat stb.) értesíteni, akiknek közreműködésére az akadály elhárítása szempontjából szükség van és ezekkel együtt intézkedni az akadály megszüntetésére, illetve a közlekedés zavartalanságának biztosítására.

A szolgálatképtelenségeket, rendkívüli eseményeket, baleseteket, valamint a forgalom biztonságát veszélyeztető körülményeket Eseménykönyvben kell jelenteni.

20.1.3. Rendkívüli események alkalmával a segélynyújtásra vonatkozó előírásokat külön utasítás tartalmazza.

A rendkívüli események alkalmával szükséges értesítésekre vonatkozó előírásokat a Balesetvizsgálati Utasítás, valamint a Műszaki-mentési és Segélynyújtási Utasítás tartalmazza.

**Vonatok visszatartása
a pálya járhatatlansága
miatt**

20.2. Rendkívüli időjárás alkalmával a PML Főosztály mérnöki szakasz által kijelölt dolgozó köteles a vonalat a legközelebbi vonat előtt bejárni, azt és a hidakat megfigyelni és megvizsgálni, valamint a szükséges biztonsági intézkedéseket megtenni. Ha a vonat biztonságos közlekedése szempontjából aggályai merülnek fel, akkor köteles a két szomszédos állomás főnökének vagy forgalmi szolgálattevőjének jelentést tenni.

Az értesített állomások addig nem indíthatnak vonatot, amíg a pálya járhatóságáról az illetékes PML Főosztály mérnöki szakasz dolgozójától értesítést nem kaptak.

20.2.1. A pálya vizsgálata céljából szükség esetén kémszemlemerenetet kell indítani.

20.2.2. Rendkívüli események alkalmával a forgalmi vonalirányító, az állomásfőnökök, illetve a forgalmi szolgálattevők kötelesek intézkedni a vonattorlódások megakadályozása iránt.

**Személyek és áruk
továbbítása a pálya
járhatatlansága esetén**

20.3. Ha a pálya járhatatlansága miatt személyszállító vonatot kell visszatartani és a járhatatlan pályarésznél gyalog sem lehet átmenni, akkor az utasokat lehetőleg közúton kell arra a helyre szállítani, ahonnan a továbbutazás lehetséges.

20.3.1. Ha az utasokat nem lehet a járhatatlan pályarésznél átszállítani, vagy ha a beérkezett jelentések szerint az utazás a pálya további részéről sem folytatható, akkor ezt a körülményt közölni kell az utasokkal. Ilyenkor a vonatot a nyílt vonalról vissza kell tolni a mögöttes állomásra.

20.3.2. A továbbutazásra váró utasokat tájékoztatni kell a helyzet alakulásáról.

20.3.3. Áruk átszállítására az érintett vállalkozó vasúti társaságtól kell engedélyt kérni.

Az élőállatok és áruk védelme érdekében meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

**Forgalmi akadályok
bejelentése és
az érdekeltek értesítése**

20.4. A forgalmi akadályokról a szolgálati felsőbbség és a felügyeleti hatóság felé azonnal jelentést kell tenni, és a rendelkezési szakasz valamennyi állomását távbeszélőn értesíteni kell.

20.4.1. Hosszabb ideig tartó forgalmi akadály esetén a hálózati főüzemirányító a vonatforgalmat szüneteltetheti, melyről a hálózat érdekelt dolgozóit, valamint az idegen vasutakat is értesíteni kell.

A hálózati főüzemirányító — a Gépészeti Üzletág főirányítójával, illetve a vállalkozó vasúti társaságok megbízottjával történt előzetes egyeztetés alapján — köteles közölni azokat a feltételeket is, amelyek a személyszállítást és az árufuvarozást lehetővé teszik, továbbá azt is, hogy mi teendő az útban lévő személyszállító vonatok utasaival és rakodás alatt álló, illetve útban levő áruküldeményekkel.

Az idegen vasutak értesítéséről a rendkívüli helyzeteket kezelő irányító köteles gondoskodni.

20.4.2. Ha a forgalom felvétele alkalmával a meghirdetett személyszállító vonatoknak csak egy részét helyezik forgalomba, akkor erről az utazóközönséget is értesíteni kell.

20.4.3. A forgalmi akadály elhárítási munkálatait vezető dolgozó köteles a munka menetéről tájékoztatni az állomásfőnököt, illetve a forgalmi szolgálattevőt és közölni a pálya felszabadításának előre látható idejét. A pálya végleges felszabadulásáról az állomásfőnök, illetve a forgalmi szolgálattevő köteles a rendelkezési szakasz valamennyi állomását, a szolgálati felsőbbséget, a szolgálati felsőbbség pedig a felügyeleti hatóságot értesíteni.

**A vonatszemélyzet
közreműködése
segélynyújtás alkalmával**

20.5. Baleset alkalmával, ha nincs orvos a vonaton, a sérült személyek elsősegélyben részesítését — a mentők megérkezéséig — a vonat-személyzetnek kell a tőlük elvárható módon elvégezni.

1.39. Vonali tolatásvezető

Az iparvágány kiszolgáló, valamint a csomóponti kiszolgálást végző vonatok személyzetének rendelkezésre jogosult vezetője.

Kocsivizsgálóval nem rendelkező szolgálati helyeken köteles a fékpróba megtartásában részt venni.

Szükség esetén vonatot meneszt és tolatást vezet.

Saját vonatán kívül, külön rendelkezésre, kötelezhető más vonat vonatfelvételének elvégzésére is.

1.40. Vezető jegyvizsgáló

Személyszállító vonaton szolgálatot végző valamennyi vonat kísérő rendelkezésre jogosult vezetője.

Kocsivizsgálóval nem rendelkező szolgálati helyeken köteles a fékpróba megtartásában részt venni.

Szükség esetén tolatást vezet.

A vonat menete közben a részére kijelölt kocsiban végzett kereskedelmi tevékenységen kívül az Utasításban meghatározott esetekben a mozdonyvezető mellett figyelő szolgálatot végző dolgozó.

Saját vonatán kívül, külön rendelkezésre, kötelezhető más személyszállító, valamint szerelvényvonatok vonatfelvételére is.

1.42. Jegyvizsgáló

Személyszállító vonaton — a kereskedelmi tevékenységen kívül — szükség esetén fékezési, figyelési és fedezési feladatokat ellátó dolgozó.

1.43.1. Szállítmánykísérő

A küldeményt külön szerződés alapján kísérő munkavállaló.

1.44. Mozdonyszemélyzet

Vontatójárművön (vezérlőkocsin) szolgálatot végző műszaki dolgozók gyűjtőelnevezése.

1.45. Mozdonyvezető

Mozdonynak minősített jármű vezetője. Állomás területén kívül lévő vonaton — az Utasításban szabályozott esetben állomás területén is — a közlekedéssel kapcsolatos rendelkezéseit a vonat- és a pályaszemélyzet köteles végrehajtani. Közlekedéssel kapcsolatos rendelkezései előtt a rendelkezésére álló értekező be rendezésen köteles a két szomszédos állomás forgalmi szolgálattevőjétől utasítást kérni.

1.46.

38. oldal: [3] Törölt	Korondi Miklós	2004.06.10. 9:34:00
-----------------------	----------------	---------------------

ásodik gépészeti dolgozó

A mozdonyvezető mellett szolgálatot végző olyan gépészeti dolgozó, aki műszaki teendői mellett az utasításban előírt forgalmi tevékenységet is köteles végezni.

1.47. Pilóta

Szükség esetén a vontatójárművön, (vezérlőkocsin) a mozdonyvezető mellett szolgálatot teljesít, vonalismerettel rendelkező, figyelésre kötelezett dolgozó.

38. oldal: [4] Törölt	MÁV RT.	1996.06.05. 12:20:00
-----------------------	---------	----------------------

Vonattovábbításnál a pilóta vonalismerettel, érvényes forgalmi, vonatvezetői, vagy gépkezelői (fűtői), illetőleg vonatfékezői vizsgával rendelkező dolgozó lehet a tüzelő fűtő kivételével.

38. oldal: [5] Törölt	Korondi Miklós	2004.06.10. 9:41:00
-----------------------	----------------	---------------------

1.49. Tolatószemélyzet

A tolatásban résztvevő dolgozók gyűjtőelnevezése, tekintet nélkül arra, hogy melyik üzletág, illetve szakág létszámába tartoznak. A tolatószemélyzet létszámát az ÁVU-ban kell meghatározni.

38. oldal: [6] Törölt	MÁV RT.	1996.06.05. 12:21:00
-----------------------	---------	----------------------

A vonatokon szolgálatot teljesítők gyűjtő elnevezése. A vontatójárművön (vezérlőkocsin) műszaki szolgálatot teljesítőket (kivéve a vontatási vonatkísérőt) mozdonyszemélyzetnek, a vonaton a mozdonyszemélyzeten kívül forgalmi tevékenységet végző dolgozókat vonatkísérő személyzetnek nevezzük.

38. oldal: [7] Törölt	Korondi Miklós	2004.06.10. 12:46:00
-----------------------	----------------	----------------------

1.51. Vonatkísérő személyzet

A vonaton — a mozdonyszemélyzeten kívül — forgalmi tevékenységet is végző dolgozók gyűjtőelnevezése.

38. oldal: [8] Törölt	Korondi Miklós	2004.06.10. 9:40:00
-----------------------	----------------	---------------------

1.52. Pályaszemélyzet

A nyílt pályán vonatfogadásra kötelezett dolgozók gyűjtőelnevezése.

1.53. Útsorompókezelő

Az útátjáró biztosítására szolgáló berendezések kezelését végző dolgozó.

1.53.1. Jelzőőr

Az Utasításban meghatározott esetekben az útátjárót fedező dolgozó, tekintet nélkül arra, hogy melyik üzletág, illetve szakág létszámába tartozik.

1.54. Kezdőpont, végpont

A Budapestről kiinduló vasútvonalak kezdőpontja Budapest. A nem Budapestről kiinduló vasútvonalak kezdő- és végpontját a Forgalmi Igazgatóság jelöli ki.

1.55. Szolgálati hely

A vasútüzem lebonyolítása szempontjából kialakított, a Menetrendi segéd-könyvben önálló kódszámmal megjelölt hely, ahol forgalomszabályozási és/vagy kereskedelmi tevékenységet végeznek.

1.57. Nyílt vonal (pálya)

Két szomszédos állomás területe közötti vonalszakasz.

1.58. Rendelkező állomás

Rendszerint egy vasútvonal kezdő- és végpontjainak állomása. Hosszabb vonalakat a Forgalmi Igazgatóság több rendelkezési szakaszra is oszthat.

A rendelkező állomás forgalmi szolgálattevője a következő rendelkező állomásig gondoskodik a vonatok forgalomba helyezéséről, illetve lemondásáról.

Forgalmi vonalirányító által kezelt rendelkezési szakaszon ezeket a tevékenységeket a forgalmi szolgálattevők bevonásával a forgalmi vonalirányító végzi.

1.58.1. Rendezőpályaudvar

Különleges elrendezésű vágányzattal és műszaki létesítményekkel felszerelt szolgálati hely, ahol tehervonat összeállítás és szétrendezés történik.

Ezek lehetnek:

elegyrendezés szempontjából síktolatásra berendezett és gurítódombos, vágányok elhelyezkedése szempontjából párhuzamos, folytatólagos és vegyes, műszaki ellátottság szempontjából automatizált (központi váltóállítás, az idő és célfékezés) automatizált, gépesített (részben központi váltóállítás, vágányfék, féksaruk alkalmazása), nem gépesített (helyszíni állítású váltók). (Az aláhúzott részt a 31. sz. Függelékbe áttenni!!!)

1.59. Rendkívüli esemény

A szolgálat végzése közben jelentkező minden olyan zavar vagy akadály, amely a vonatközlekedést kizárja vagy jelentős forgalmi zavart okoz.

1.59. Rendelkezési szakasz

Két szomszédos rendelkező állomás között lévő, illetve egyetlen rendelkező állomás által irányított vonalszakasz.

1.60. Középállomás

Két rendelkező állomás, vagy a rendelkező és a vonal végpontja között fekvő

állomás.

1.63. Fejállomás

Olyan állomás, melynek csak az egyik végéhez csatlakozik nyílt vonal.

1.64. Forgalmi kitérő

Csak vonattalálkozássra berendezett szolgálati hely. A forgalmi kitérőre az állomásokra vonatkozó rendelkezések érvényesek.

1.65. Megállóhely

Személyforgalomra, esetleg korlátozott áruforgalomra is berendezett, általában nyíltvonalis szolgálati hely, ahol a nyílt vonal vágányán kívül más vágány nincs. A táblás megállóhelyet csak névtábla jelzi.

A több pályaudvarral, több vágánycsoporttal rendelkező állomásokon személyforgalmi okokból megállóhely létesíthető.

1.66. Rakodóhely

Áruforgalomra berendezett nyíltvonalis szolgálati hely, ahol a nyílt vonal vágányán kívül egy vagy több mellékvágány is van.

1.67. Megálló-rakodóhely

Személy- és áruforgalomra berendezett nyíltvonalis szolgálati hely, ahol a fővágányon (fővágányokon) kívül egy vagy több mellékvágány is van. A vonattalálkozásokra berendezett megálló-rakodóhelyekre az állomásokra vonatkozó előírások érvényesek.

1.68. Pályaelágazás

Bejáratil jelzőkkel fedezett nyíltvonalis szolgálati hely, ahol vasútvonal, deltavágány vagy pályaelágazásnak minősülő iparvágány ágazik ki.

1.69. Deltavágány

Elágazó vagy csatlakozó állomásról kiágazó két vasútvonalat rendszerint a nyílt vonalon összekötő vágány, amelyen az elágazó, illetve a csatlakozó állomás érintése nélkül a vonat áttérhet a másik vonalra.

A nyíltvonalis kiágazások helyét pályaelágazásnak kell minősíteni.

1.70. Pályaelágazásnak minősülő iparvágány-kiágazás

Bejáratil jelzőkkel fedezett olyan nyíltvonalis szolgálati hely, ahol iparvágány ágazik ki és ahova a kiszolgáló menetek közvetlen jelzőkezelés mellett járhatnak be.

1.71. Pályaszinti vágánykeresztelés

Két vasútvonalnak a pályaszintben történő keresztezése.

1.72. Vágányfonódás

Olyan vágányszakasz, ahol két vágány úrszelvénye metszi egymást.

1.73. Biztosított szolgálati hely

Olyan szolgálati hely, ahol a váltók és jelzők közötti szerkezeti függés a vonat vágányútját a teljes be-, ki-, vagy áthaladásának ideje alatt rögzíti (kivéve a váltózárkulcs-azonosító berendezést). (Görög B. Úrral egyeztetni!!!)

1.73.1. Térközbiztosító berendezés

Az állomás kijáratí jelzője és az azt követő térközjelző, illetve az egymást követő biztosított térközjelzők között kialakított olyan szerkezeti függés, amely a kijáratí, illetve térközjelzőn csak abban az esetben engedélyezi a továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenését, ha a vonat a térközjelző által fedezett térközből vagy térközökből kihaladt, és a vonatot a menetirány szerint következő térközjelző, illetve bejáratí vagy fedezőjelző továbbhaladást tiltó állása fedezi.

1.73.2. Ellenmenet- és utolérést kizáró berendezés

Olyan szerkezeti függést biztosít a két szomszédos állomás kijáratí vagy fedező jelzői között, amely az állomásköz ugyanazon vágányára egyidejűleg csak az egyik állomáson lévő kijáratí vagy fedezőjelzőn teszi lehetővé a továbbhaladást engedélyező jelzés megjelenését. Ezeken a jelzőkön a követő vonat részére továbbhaladást engedélyező jelzés ismételt csak az előlhaladó vonatnak a másik állomásra vagy térközbe érkezése után jelenhet meg.

1.74. Nem biztosított szolgálati hely

Olyan szolgálatí hely, ahol a váltók és jelzők között nincs szerkezeti függés, vagy csak váltózárkulcs-azonosító (kulcselzáró) berendezés van. (Görög B. Úrral egyeztetni!!!)

1.75. Nyomtávolság

A vágány két sínzálának egymástól való távolsága. A normál nyomtávolság 1435 mm, a széles ennél több, a keskeny ennél kevesebb.

1.76. Fővágány

A szolgálatí hely minden vonatfogadásra kijelölt vágánya.

1.78. Mellékvágány

A szolgálati helyek vonatfogadásra ki nem jelölt vágánya. Közelebbi elnevezésüket rendeltetésük határozza meg.

1.79. Jobb és bal vágány

Kétvágányú pályán a végpont felé tekintve a jobb kéz felé eső vágányt jobb vágálynak, a másikat bal vágálynak nevezzük.

1.80. Helyes és helytelen vágány

Kétvágányú pályán a kezdő vagy végpont felé tekintve egyaránt a jobb oldali vágányt helyes vágálynak, a másikat helytelen vágálynak nevezzük.

Bp. Keleti pu. - Kőbánya felső, Kőbánya felső - Rákos fenti pálya és Bp. Déli pu. - Bp. Kelenföld között a kezdő vagy végpont felé tekintve egyaránt a bal oldali vágányt helyes vágálynak, a másikat helytelen vágálynak nevezzük.

1.81. Iparvágány

Állomásból vagy nyílt vonalból kiágazó, egyes fuvaroztató felek vasúti forgalmának lebonyolítására szolgáló vágány vagy vágányzat.

Az iparvágány kiágazási váltója és a rakodásra kijelölt hely eleje, illetve a kiágazási és az iparvágány szétágazási váltója közötti vágányszakasz az iparvágány-összekötővágány.

Vontatóvágálynak nevezzük azt a vágányt, amelyből több iparvágány vagy iparvágány-összekötő vágány ágazik ki.

Az iparvágányokat vonattal, vagy tolatási művelettel kell kiszolgálni. A kiszolgálás módját az ÁVU-ban kell szabályozni.

1.83. Vágányút

Az a vágányrész, amelyen:

érkező vonat az első bejáratú váltótól a megállás helyéig (vágányút-ellenőrzésénél az első kijáratú váltóig),

áthaladó vonat a teljes áthaladásig,

induló vonat az indulás helyétől az utolsó kijáratú váltó elhagyásáig haladni fog.

Tolatás közben az a vágányrész, amelyen a tolatás történik.

1.84. Vágányzár, biztosítóberendezési kikapcsolás, feszültségmentesítés

1.84.1. A vágányzár a vágány, vagy vágányrész előre látott vagy előre nem látott okból történő időleges kizárása a forgalomból.

1.84.2. A biztosítóberendezési kikapcsolás a biztosítóberendezés egészének, részegységének, szerkezeti elemének üzemen kívül helyezése, amely annak a for-

galom szabályozásában betöltött funkcióját meggátolja.

1.84.3. A feszültségmentesítés a villamos felsővezetéki hálózat, berendezés egészének, részegységének, szerkezeti elemének üzemén kívül helyezése, amely annak a forgalom szabályozásában betöltött funkcióját meggátolja.

1.85. Mozdony (vontatójármű),

38. oldal: [9] Törölt	Korondi Miklós	2004.06.10. 10:12:00
-----------------------	----------------	----------------------

A vágányról 3 perc alatt emberi, vagy gépi erővel el nem távolítható vontatójárművek és munkagépek mozdonynak minősülnek

38. oldal: [10] Törölt	Korondi Miklós	2004.06.10. 10:12:00
------------------------	----------------	----------------------

Vonóerő kifejtésére, vasúti elegy továbbítására és rendezésére alkalmas jármű, mely rendelkezhet utas- vagy poggyásztérrel is.

Mozdonynak kell tekinteni a munkagépeket is.

1.85.1. Motorkocsi

Személy- és/vagy poggyász szállítására is alkalmas gépi vonóerejű jármű, forgalmi szempontból mozdonynak minősül.

1.85.2. Vezérlőkocsi

Személyszállító ingavonatoknál a hátul működő mozdony vezérlése céljából alkalmazott, vonóerő kifejtésére nem alkalmas, vezetőállással rendelkező vasúti jármű.

1.86. Hideg mozdony

38. oldal: [11] Törölt	Korondi Miklós	2004.06.10. 10:14:00
------------------------	----------------	----------------------

Üzemén kívül helyezve továbbított gőz-, diesel-, vagy villamosmozdony, illetve motorkocsi, mely vonóerőt nem fejt ki.

1.88. Motorvonat

Személyszállítás céljára kialakított szerelvény, mely egy vagy több motorkocsiból és hozzákapcsolt személykocsiból áll.

A zárt motorvonat a vonat mindkét végéről vezérelhető.

1.90. Vonat

Általában a nyílt vonalon történő közlekedés céljából forgalomba helyezett, előírás szerinti jelzőeszközökkel felszerelt, megjelölt olyan szerelvény, melynél működő mozdony, továbbá vonatszemélyzet van.

Forgalmi szempontból vonatként kell kezelni a jelzőeszközökkel felszerelt, megjelölt:

egyedül közlekedő mozdonyt (mozdonyokat),

egyedül vagy pótkocsikkal közlekedő teher-vágánygépkocsikat, önjáró munka-

gépeket is.

1.91. Rendes vonat

A menetrendben történő kijelölés alapján közlekedő vonat.

1.92. Rendkívüli (szükségleti) vonat

Szükség esetén forgalomba helyezett mentesítő-, vagy különvonat.

1.92.1. Mentесítővonat

Rendkívüli utas-, vagy elegyáramlás esetén forgalomba helyezett vonat.

1.92.2. Különvonat

Közforgalomban igénybe nem vehető, külön rendelkezéssel forgalomba helyezett vonat.

1.95. Szolgálati vonat

Vasútiüzemi célból forgalomba helyezett vonat. Közelebbi elnevezésüket rendeltetésük vagy közlekedtetésük oka határozza meg.

1.96. Személyszállító vonat

Személyszállítás céljából forgalomba helyezett vonatok gyűjtőelnevezése.

1.97. Személyszállító ingavonat

Olyan személyszállító vonat, melynél a mozdony az egyik irányban hátul, a másikban elöl működik. Ha a mozdony hátul működik, akkor a mozdonyvezető a vonat elején lévő vezérlőkocsi vezetőállásán végez szolgálatot és vezérlőberendezéssel működteti a hátul levő mozdonyt.

A hátul működő mozdonnyal továbbított személyszállító ingavonat és a szerelvényvonatként közlekedő ingavonat forgalmi szempontból nem minősül tolt vonathoz.

1.98. Vegyesvonat

Olyan személyszállító vonat, amely lebonyolítja a teherforgalmat is.

1.99. Tehervonat

Áruszállítás céljából forgalomba helyezett vonatok gyűjtő elnevezése.

1.100. Tolt vonat

Hátul működő mozdonnyal továbbított olyan vonat, melynél a vonat elején lévő kocsi és a hátul működő mozdony között nincs távvezérlő kapcsolat.

1.101. Tolómozdonnyal közlekedő vonat

Olyan vonat, melynél a vonat elején és végén is működő mozdony van, de nincs közöttük távvezérlő kapcsolat (

38. oldal: [13] Törölt

Korondi Miklós

2004.06.10. 10:22:00

21.sz. Függelék).

39. oldal: [14] Törölt

Korondi Miklós

2004.06.10. 10:22:00

1.104. Menesztés

A mozdonyvezetőnek állomáson indításra, illetve áthaladásra, más szolgálati helyen, továbbá a nyílt vonalon indításra történő felhatalmazása. A felhatalmazás a forgalmi szolgálattevő részéről történhet közvetlenül vagy közvetett módon, amikor a forgalmi szolgálattevő más dolgozót hatalmaz fel a vonat menesztésére.

1.104. Rendkívüli áthaladás

Az állomáson, megálló-rakodóhelyen és megállóhelyen menetrend szerint megálló vonat áthaladtatása.

1.104. Tolatás

Az indításra, áthaladásra felhatalmazott vonatok közlekedését kivéve vasúti járművek emberi, vagy gépi erővel vágányon végrehajtott szándékos helyváltoztatása.

1.104.1. Féksaru

A gurított (szalasztott) kocsik megállítására használt, saruzásra kiképzett sín-szálla helyezhető fékező eszköz.

A 48 kg/ folyóméter rendszerű síneknél alkalmazott féksarukat sárgára, az 54 kg/folyóméter rendszerű síneknél alkalmazott féksarukat világoskékre kell festeni.

1.104.2. Rögzítő saru

A járművek álló helyzetben történő kapcsolása céljából — azok kapcsolásra nem használt végén a szabad ütközők felől — a kerekek alá helyezhető, a szolgálati hely sínrendszerének megfelelő megfutamodást megakadályozó rögzítő eszköz.

A 48 kg rendszerű rögzítő sarukat sárga-fekete, az 54 kg rendszerű rögzítő sarukat sárga-kék, a 60 kg rendszerű rögzítő sarukat pedig sárga-vörös ferde sávózásúra kell festeni. A szabvány szerint szükséges-e???)

1.105. Váltó

Vágányba épített olyan szerkezet, amellyel a haladó jármű eredeti irányától másik vágányra terelhető.

1.105.1. Rugós váltó

Olyan visszaállító szerkezettel felszerelt váltó, amely lehetővé teszi, hogy a váltóhoz gyök felől közeledő jármű a váltót üzemszerűen átállítsa (felvágja), majd a jármű áthaladása után a csúcssínt a kiindulási helyzetbe visszaállítsa.

1.106. Védőváltó

Olyan váltó, amely megfelelő állásban megakadályozza, hogy a vonat vagy a tolatás vágányútjába oldalról járművek jussanak.

1.107. Pályasebesség

Forgalmi szempontból a pályán alkalmazható legnagyobb sebesség, amelyet a Menetrendi segédkönyv tartalmaz.

1.108. Űrszelvény

A vágány mentén a vasúti járművek és rajtuk levő rakományok akadálytalan áthaladásához szükséges tér vágánytengelyre merőleges, ívben fekvő vágányoknál sugárirányú keresztmetszete.

1.109. Rakszelvény

Az érvényes űrszelvényen belül a járművekkel és rakományokkal elfoglalható térnek a pályára merőleges keresztmetszete.

1.110. Utasperon

Állomásokon, megálló-rakodóhelyeken, megállóhelyeken az utasok ki- és beszállását megkönnyítő vágány melletti építmény.

1.110.1. Emelt peron

Olyan utasperon, amelynek a sínkorona feletti magassága 150, 300, 500, 550 mm.(Végigvezetni a fogalmat az egész utasításon!!!)

1.110.2. Szigetperon

Az utasok védelme érdekében épített és a sínkorona szintje fölé emelt legalább 4 méter széles, a szegély közelében eltérő színsávval megjelölt, szilárd burkolatú olyan emeltperon, amelyet az utasok csak a kijelölt útvonalon közelíthetnek meg vagy hagyhatnak el.

Szigetperonnal rendelkező vágányok vonatközlekedés és tolatás alkalmával nem minősülnek személyek által elfoglalt vágánynak.

1.110.3. Elsodrási határ

A vágánytengelytől meghatározott távolság, (párhuzamos vonal), amelyen kívül a vonat sebességéből származó elsodró hatás már nem érvényesül.

A sebesség mértékétől függő sáv méretét a MÁV Műszaki Üzemi Szabályzata

tartalmazza.

1.112. Vonali távbeszélő

A rendelkezési szakaszon lévő forgalmi irodák közötti távbeszélő, amelyen valamennyi forgalmi szolgálattevővel egyidejűleg is lehet értekezni. Az utasításban szabályozott esetekben felhasználható az állomásközi távbeszélő helyett is.

1.113. Vonatjelentő távbeszélő

Két szomszédos vonatjelentő dolgozó szolgálati helyiségét összekötő távbeszélő.

1.114. Helyi forgalmi távbeszélő

A forgalmi irodát az állomás forgalmi szempontból figyelembe jövő szolgálati helyiségeivel összekötő távbeszélő.

1.115. Mozdonyrádió

Olyan értekező berendezés, amely a végrehajtó szolgálatban résztvevő szolgálati helyek dolgozói és a mozdonyvezető közötti összeköttetés létesítésére alkalmas. Egyes típusai utastájékoztatásra is felhasználhatók.

1.116. Mobil telefon

Olyan telefonkészülék, mely összeköttetést biztosít nem vasúti (közcéltű) hálózaton keresztül más mobil- és vezetékes telefonokkal.

Telepítése és kivitele szerint lehet helyhez kötött, járműre telepített és hordozható.

1.117. Hordozható rádió

Olyan értekező berendezés, amely segítségével kapcsolat teremthető a tolató-személyzet tagjai, a kocsiadatfelvételt végzők, továbbá az állomási technológiában meghatározott munkafolyamatokban résztvevő dolgozók között.

Szükség esetén felhasználható a helyi forgalmi, az állomásközi, vagy a vonatjelentő távbeszélő ideiglenes pótlására is.

1.118. Pályatelefon

Olyan hordozható, illetve telepített (helyhez kötött) távbeszélő, amely a nyílt vonal és a szomszédos állomások között távbeszélő-összeköttetést biztosít.

Pályatelefon csatlakozóhely, illetve telepített (helyhez kötött) pályatelefon a bejárat jelző közelében, nyíltvonali szolgálati helyen, önműködő térköz- és sorompószekevényen van.

Hordozható pályatelefonnal a vontatójárműveket kell látni.

1.119. Utasítást adó hangszórós távbeszélő

Olyan távbeszélő, amely lehetővé teszi a forgalmi irodából, váltókezelői szolgálati helyről a váltó- és tolatási körzetekbe és egyéb helyekre az utasítások közlését és nyugtázását, továbbá a hangszórós körzetek egymás közötti értekezését.

1.120. Hangrögzítő berendezés

Az adott és vett közleményeket rögzíti.

A hangrögzítő berendezésnek egyidejűleg az alábbi feltételeknek kell megfelelni:

legalább 12 vagy 24 órai folyamatos rögzítés lehetőségét,

az önműködő be- és kikapcsolást,

a közlemények felvételi időpontjának egy percnyi pontossággal történő behatárolását